MANUEL PUIG

„Opera lui Puig este cea mai originală creație a sfârșitului de secol XX.“

MARIO VARGAS LLOSA

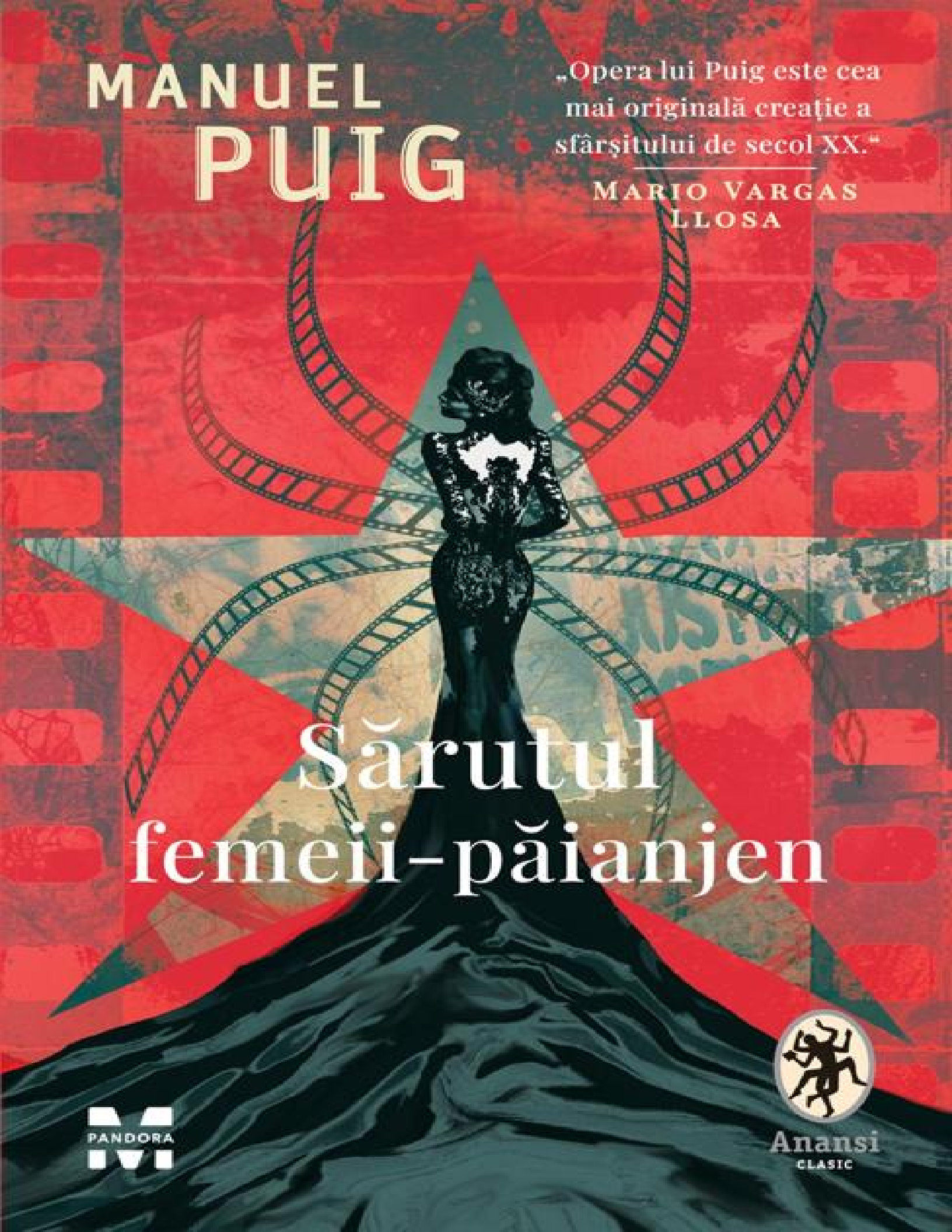

Sărutul femeii-păianjen

PANDORA M

Anansi CLASIC

COLECȚIE COORDONATĂ DE **BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU**

Anansi
CLASIC

MANUEL

PUIG

Sărutul femeii-păianjen

Traducere din limba spaniolă de
Ilinca Ilian

PANDORA

EDITORI:
Magdalena Mărculescu
Silviu Dragomir

FONDATOR:
Ion Mărculescu, 1994

DIRECTOR EDITORIAL:
Bogdan-Alexandru Stănescu

REDACTARE:
Alexandra Turcu

DESIGN:
Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:
Cristian Claudiu Coban

DTP:
Gabriela Anghel

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.
Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Pandora Publishing SRL.

Titlul original: *El beso de la mujer araña*
Autor: Manuel Puig

Copyright © Heirs of Manuel Puig c/o Schavelzon Graham Agencia Literaria
www.schavelzongraham.com
Originally published in Spain in 1976.

Copyright © Pandora M, 2022
pentru traducerea în limba română

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20
www.pandoram.ro

ISBN (print): 978-606-978-456-3
ISBN (EPUB): 978-606-978-587-4

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

PARTEA ÎNTÂI

Capitolul unu

— Se vede că e ceva ciudat la ea, că nu-i o femeie ca toate celelalte. Pare foarte tânără, de cel mult douăzeci și cinci de ani, cu fața așa, cumva ca de felină, cu nasul mic, în vânt, iar forma feței e... mai degrabă rotundă decât ovală, fruntea înaltă, obrajii și ei mai lați, dar apoi coboară pieziș formând o bărbie ascuțită, ca la pisici.

— Și ochii?

— Deschiși la culoare, sigur verzi, îi mijește ca să deseneze mai bine. Privește modelul, pantera neagră de la grădina zoologică. Pantera stătea mai întâi liniștită în cușcă, întinsă, dar când fata a făcut zgomot fiindcă a mișcat șevaletul și scaunul, a văzut-o și a început să se plimbe prin cușcă și să ragă la ea, iar în momentul acela fata se tot chinuise să găsească unghiul potrivit pentru desen.

— Dar fiara nu o mirosise deja?

— Nu, fiindcă are o bucată imensă de carne în cușcă, doar asta poate mirosi. Paznicul îi pune carnea lângă gratii și nu poate să intre alt miros din afară, tocmai pentru ca pantera să nu se întărâte. Și, exact când vede că fiara dă să se agite, începe și ea să deseneze tot mai repede și face o față care e de animal și în același timp de diavol. Iar pantera o privește, e o panteră mascul și nu se știe dacă vrea să o sfâșie și să o devoreze sau se uită la ea mânată de un instinct încă și mai urât.

— Nu mai e nimeni la grădina zoologică?

— Nu, aproape nimeni. E frig, e iarnă. Copacii din parc sunt desfrunziți. Bate un vânt rece. Fata e aproape singură, stă așezată pe un scăunel pliant pe care și l-a adus de-acasă, are un șevalet pe care își pune foaia de bloc de desen. Ceva mai departe, lângă cușca girafelor, sunt niște copii cu învățătoarea, dar pleacă repede, le e frig.

— Și ei nu-i e frig?

— Nu, nu-și dă seama de frig, zici că e într-o altă lume, cufundată cu totul în desenul cu pantera.

— Dacă e cufundată, atunci nu e în altă lume. Asta-i o contradicție.

— Da, e adevărat, ea e cufundată în sine, e în lumea pe care o are înăuntrul ei și pe care abia acum începe să o descopere. Își ține picioarele încrucișate, are pantofi negri, cu tocul înalt și gros, decupați, se zăresc unghiile date cu ojă

închisă la culoare. Ciorapii sunt lucioși, genul acela de textură mătăsoasă de nu știi dacă e rozalie carnea sau ciorapii.

— Scuze, dar nu uita ce-am convenit: fără descrieri erotice. Știi că nu e cazul.

— Cum vrei. Bine, continui. Ea poartă mănuși, dar ca să-și termine desenul își scoate mănușa de pe mâna dreaptă. Unghiile îi sunt lungi, oja, foarte închisă, aproape neagră, și degetele, albe, asta până ce frigul începe să le învineţească. Se oprește pentru o clipă, își bagă mâna sub haină ca să și-o încălzească. Haina e groasă, din pluș negru, cu umerii laţi, dar plușul e foarte moale, ca blana unei pisicii persane, ba nu, mult mai moale. Și cine-i în spatele ei? Cineva încearcă să-și aprindă ţigara, dar vântul stinge flacăra chibritului.

— Cine e?

— Ai răbdare. Ea aude cum scapără chibritul și tresare, se întoarce. E un tip arătos, nu o frumuseţe, dar are faţă simpatică, poartă pălărie cu boruri înguste și palton lăbărţat, pantaloni foarte largi. Își atinge borul pălăriei în semn de salut și-și cere scuze, zice că desenul e grozav. Ea își dă seama că e un tip cumsecade, se citește pe faţa lui, un tip înţelegător, la locul lui. Ea dă să-și aranjeze coafura stricată puţin de vânt. Are un breton cârlionţat, părul îi ajunge până la umeri, așa cum se purta pe-atunci, cu onduleuri foarte fine chiar și la vârfuri, aproape ca la permanent.

— Eu mi-o imaginez brunetă, nu foarte înaltă, rotunjoară și mișcându-se ca o pisică. Numai bună de strâns în braţe.

— Parcă nu voiai să te stârnesc.

— Continuă.

— Ea îi răspunde că nu s-a speriat. Dar în clipa aceea, când își aranjează părul, lasă din mână foaia și i-o ia vântul. Tânărul fuge și o prinde, i-o dă înapoi fetei și îi cere scuze. Ea îi spune că nu-i nimic și el își dă seama după accent că e străină. Fata îi povestește că e refugiată, că a studiat artele la Budapesta, că a venit cu vaporul la New York când a izbucnit războiul. El o întreabă dacă îi e dor de orașul ei natal. E ca și cum ei i-ar trece un nor prin faţa ochilor, chipul i se întunecă, și îi zice că nu vine dintr-un oraș, că vine din munţi, de undeva de prin Transilvania.

— De unde e Dracula.

— Da, acolo sunt munţi cu păduri întunecoase, unde trăiesc fiare care iarna căpiază de foame și trebuie să coboare prin sate, să omoare. Iar oamenii mor de frică și le pun oi și alte animale moarte pe la porţi, și fac jurăminte, ca să scape.

La care băiatul îi zice că vrea s-o vadă din nou și ea îi spune că a doua zi o să fie tot acolo, să deseneze, la fel ca în toate după-amiezile din ultima vreme când a fost soare. Atunci îl vedem în studioul lui — e arhitect — a doua zi cu colegii lui arhitecţi și cu o fată care îi e și ea colegă, și când sună ora trei și mai rămân puţine ore până la căderea serii vrea să-și lase riglele și compasurile ca să se ducă la zoo, care-i aproape peste drum, chiar acolo, în Central Park. Colega îl întreabă unde se duce și de ce e așa de vesel. El o tratează ca pe o prietenă, dar se vede că de fapt ea e îndrăgostită de el, chiar dacă n-o arată.

— E urâtă?

— Nu, e șatenă, are o faţă destul de drăguţă, nimic ieșit din comun, dar simpatică. El n-o ia în seamă, iese fără să-i zică unde se duce. Ea rămâne abătută, dar nu lasă să se vadă nimic și se afundă în munca ei, ca să nu se întristeze și mai tare. La grădina zoologică încă nu a început să se întunece, fusese o zi cu o lumină de iarnă foarte stranie, parcă totul se conturează mai deslușit ca oricând, gratiile sunt negre, zidurile cuștilor, de faianţă albă, pietrișul, alb și el, copaci gri, desfrunziţi. Și ochii roșii ca sângele ai fiarelor. Dar fata, pe care o chema Irena, nu-i acolo. Trec zilele și băiatul n-o poate uita, până ce, la un moment dat, plimbându-se pe un bulevard elegant, ceva îi atrage atenţia în vitrina unei galerii de artă. Sunt expuse lucrările cuiva care desenează doar pantere. Tânărul intră, acolo e Irena, care primește felicitări de la oaspeţi. Și nu mai știu prea bine ce se mai întâmplă după.

— Adu-ţi aminte.

— Așteaptă un pic... Nu știu dacă acum o salută cineva care o sperie... Așa, atunci tânărul merge și el să o felicite și observă că Irena e cumva schimbată, pare fericită, nu mai are umbra aceea în priviri, ca prima dată. Și o invită la un restaurant, iar ea îi lasă baltă pe toţi criticii și pleacă împreună cu el. Ea merge pe stradă de parcă pentru prima oară poate să pășească, de parcă ar fi fost prizonieră și acum e în sfârșit liberă să pornească unde vede cu ochii.

— Dar el o duce la un restaurant, așa ai zis, nu unde vede cu ochii.

— Vai, nu-mi cere atâta precizie... Bine, când el se oprește în faţa unui restaurant unguresc sau românesc, ceva de genul ăsta, ea se simte ciudat din nou. El credea că o să-i facă plăcere să o ducă la un local care să-i amintească de casă, dar se pare că treaba i-a ieșit taman pe dos. Și-și dă seama că ceva nu e în regulă cu ea, și o întreabă. Ea îl minte și spune că locul îi amintește de război, care încă era în toi în vremea aceea. Atunci el îi zice să meargă în altă parte să ia prânzul. Dar ea-și dă seama că el, săracul, nu prea are timp, că e în pauza de

masă și după aceea trebuie să se întoarcă la studio. Atunci, își calcă pe inimă și intră în restaurant și totul e perfect, fiindcă localul e liniștit și se mănâncă bine acolo, iar ea e din nou veselă și fericită.

— Și el?

— El e bucuros fiindcă și-a dat seama că ea și-a învins un complex ca să-i facă lui o plăcere, pentru că el chiar asta avea în plan de la început, să îi facă ei o plăcere. Treburile acelea obișnuite, când doi oameni se cunosc și lucrurile încep să meargă cum trebuie. Și el se ambalează așa de tare că se hotărăște să nu se întoarcă la serviciu în după-amiaza aceea. Îi spune că a trecut prin fața galeriei din pură întâmplare, că de fapt el căuta altceva, un magazin ca să cumpere un cadou.

— Pentru colega arhitectă.

— Cum de știi?

— Așa, pur și simplu, am ghicit.

— Tu ai văzut filmul.

— Nu, pe cuvânt. Zi mai departe.

— Și fata, Irena, îi spune că hai să meargă împreună la magazin. El se gândește imediat dacă o să-i ajungă banii să cumpere două cadouri la fel, unul pentru ziua de naștere a colegei și celălalt pentru Irena, că în felul ăsta sigur o s-o cucerească. Pe stradă, Irena îi spune că, lucru ciudat, azi nu o mai apucă melancolia când vede că deja se înserează și e abia trecut de ora trei. El o întreabă de ce o întristează înserarea, dacă îi e teamă de întuneric. Ea se gândește puțin și îi spune că da. Și el se oprește în fața magazinului spre care mergeau, ea se uită cam neîncrezătoare în vitrină, e un magazin de păsări, absolut superb, în coliviile care se văd de afară sunt păsări de toate soiurile care zboară vesele de pe un trapez pe altul, sau se leagănă, sau ciugulesc frunze de salată sau seminţe, sau beau apă proaspătă, recent schimbată.

— Scuză-mă... Avem apă în carafă?

— Da, am umplut-o când mi-au deschis ca să mă duc la baie.

— Bine atunci.

— Vrei un pic? E bună, proaspătă.

— Nu, în felul ăsta n-o să avem mâine probleme când ne facem maté.

— Dar nu exagera nici tu. Ne ajunge pentru toată ziua.

— Ei, dar tu mă obișnuiești rău. Eu am uitat să aduc apă când mi-au deschis să mă duc la duș, dacă nu ţi-ai fi amintit tu, am fi rămas fără apă.

— E destulă, îţi spun eu... Dar când cei doi intră în magazinul de păsări e ca și cum ar fi intrat satana. Păsările o iau razna și zboară ca orbite de groază, și se lovesc de gratii, și își zdrelesc aripile. Proprietarul nu știe ce să mai facă. Păsările ţipă de spaimă, sunt nişte ţipete ca de vultur, nu ca un ciripit de pasăre. Ea îl ia de mână pe băiat și îl scoate afară. Păsările se liniștesc imediat. Ea îi cere să o lase să plece. Își dau întâlnire în seara următoare. El se întoarce la magazinul de păsări, păsările ciripesc în continuare liniștite, cumpără o pasăre pentru ziua de naștere a colegei. Și după aceea... Nu știu, nu-mi mai amintesc prea bine, mi-e somn.

— Mai continuă puţin.

— Din cauză că mi-e somn, uit filmul. Ce zici dacă-l continuăm mâine?

— Dacă nu-ţi aduci aminte, mai bine continuăm mâine.

— Ţi-l povestesc mai departe când bem mate.

— Nu, mai bine noaptea, ziua nu vreau să mă gândesc la prostioare din astea. Am lucruri mai importante la care trebuie să mă gândesc.

— ...

— Dacă nu citesc și nu zic nimic înseamnă că mă gândesc. Dar să nu mi-o iei în nume de rău.

— Nu, e în regulă. N-am să te distrag, fii pe pace.

— Văd că mă înţelegi, îţi mulţumesc. Pe mâine.

— Pe mâine. Să o visezi pe Irena.

— Mie îmi place mai mult colega arhitectă.

— Puteam să jur. Pa.

— Pe mâine.

— Rămăseserăm la momentul când el a intrat în magazinul de păsări și păsările nu s-au speriat de el. De fapt de ea le era frică.

— Eu n-am zis asta, tu ai dedus.

— Ce se întâmplă mai departe?

— Ei bine, ei continuă să se întâlnească și se îndrăgostesc. El e foarte, dar foarte atras de ea, fiindcă e așa de ciudată; pe de o parte, îl alintă cu mare drag, îl privește și-l mângâie, i se ghemuiește în braţe, dar când el vrea s-o strângă tare și s-o sărute, ea se ferește și abia îl lasă să-i atingă buzele. Îi cere să nu o sărute, să o lase pe ea să-l sărute, și sunt săruturi foarte tandre, dar ca de fetiţă, cu buzele cărnoase, moi, dar închise.

— Înainte, în filme nu erau deloc scene de sex.

— Ai răbdare, o să vezi. Ideea e că într-o seară el o duce din nou la restaurantul acela, care nu e de lux, dar e pitoresc, cu feţe de masă în carouri și tot mobilierul de lemn, sau nu, de piatră, nu, ba da, acum îmi amintesc, înăuntru e ca într-o cabană, cu lămpi de gaz și pe mese doar lumânări. Și el ridică paharul, un pahar rustic, și toastează, pentru că în seara aceea un bărbat foarte îndrăgostit vrea să se logodească, dacă aleasa lui acceptă. Ochii ei se umplu de lacrimi, dar sunt lacrimi de fericire. Ciocnesc paharele și beau fără să zică nimic, ținându-se de mâini. Dintr-odată, ea se retrage: a văzut că se apropie cineva de masa lor. E o femeie frumoasă la prima vedere, dar imediat observi ceva foarte ciudat la faţa ei, ceva ce-ţi dă fiori și te face să nu știi ce e. Fiindcă se ivește o față de femeie, dar și de pisică. Are ochii alungiţi în sus și stranii, nu știu cum să-ţi zic, nu are albul ochiului, ochiul e în întregime verde, doar pupila în centru e neagră, atât. Iar tenul îl are foarte palid, ca și cum și l-ar fi dat cu multă pudră.

— Dar ziceai că e frumoasă.

— Da, e frumoasă. Și hainele ciudate de pe ea arată că e din Europa, cu un coc tip banană în jurul capului.

— Ce e cocul tip banană?

— E ca un... Cum să-ţi explic? E o coadă răsucită așa, ca un tub în jurul capului, care face fruntea să pară mai înaltă și continuă spre spate.

— Nu contează, zi-i mai departe.

— Dar poate mă înșel, cred că are o coadă împletită în jurul capului, așa e mai tipic pentru zona aia. Și o haină lungă până în pământ și o pelerină scurtă din blană de vulpe pe umeri. Și vine la masa lor și se uită la Irena cu ură parcă, ba nu, are o privire de zici că ar vrea să o hipnotizeze, dar oricum e o privire răuvoitoare. Și îi spune ceva într-o limbă ciudată, stând lângă masă. El, ca un domn, se ridică în picioare când se apropie o doamnă, doar că pisica aia sau ce-o fi nici nu se uită la el, ci îi mai spune ceva Irenei. Irena îi răspunde în aceeași limbă, tare speriată. El nu pricepe nimic din ce își spun cele două. Atunci, femeia, ca să înţeleagă și el, îi zice Irenei: „Te-am recunoscut imediat, și știi de ce. Pe curând...“. Și pleacă, fără să-i arunce băiatului nici măcar o privire. Irena rămâne stană de piatră, are ochii plini de lacrimi, dar tulburi, parcă-s lacrimi de apă murdară dintr-o baltă. Se ridică fără să scoată o vorbă și-și înfășoară un văl lung și alb în jurul capului, el lasă o bancnotă pe masă și iese cu ea, luând-o de braţ. Nu scot niciun cuvânt, el vede că ea se uită înspăimântată spre Central Park, ninge încet, zăpada estompează toate zgomotele și sunetele, mașinile trec

pe stradă parcă alunecând, foarte silenţioase, în lumina felinarului se văd fulgii de un alb imaculat căzând din cer, parcă se aud răgete de fiară foarte departe. Și n-ar fi imposibil să fie așa, fiindcă la mică distanţă de unde sunt ei e grădina zoologică locală, chiar în parc. Ea se oprește, îi cere să o îmbrăţișeze. El o strânge la piept. Ea tremură de frig sau de frică, deși răgetele parcă s-au potolit. Ea îi spune, cu un fir de glas, că îi e frică să se ducă acasă și să rămână singură peste noapte. Trece un taxi, el îi face semn să oprească, urcă amândoi fără să scoată o vorbă. Merg la apartamentul lui, cât durează drumul nu scot niciun cuvânt. Ajung, el stă într-o clădire din acelea vechi, cu mai multe apartamente, foarte îngrijită, cu covoare pe jos, un tavan înalt cu bârne, o scară sculptată de lemn închis la culoare și la piciorul scării, cum intri, o plantă mare de interior așezată într-un ghiveci superb. Cu motive chinezești, să zicem. Planta e un fel de palmier, se reflectă într-o oglindă înaltă, cu o ramă și ea bogat ornată, ca balustrada scării. Ea se uită în oglindă, își studiază faţa de parcă ar căuta ceva acolo, nu au lift, el stă la primul etaj. Pașii le sunt înăbușiţi în covor, ca în zăpadă. E un apartament mare, cu lucruri în stil *fin-de-siècle*, foarte sobru, era apartamentul mamei băiatului.

— Ce face el?

— Nimic, știe că ea are ceva pe suflet, ceva care o macină. O servește cu băuturi, cafea, orice își dorește. Ea nu vrea nimic, îi cere să se așeze, trebuie să-i spună ceva. El își aprinde pipa și o privește cu bunătatea aceea care i se citește tot timpul pe chip. Ea nu îndrăznește să-l privească în ochi, își așază capul pe genunchii lui. Atunci începe să-i povestească despre legenda cumplită din satul ei de munte, care a îngrozit-o dintotdeauna, de mică. Și aici nu-mi aduc aminte prea bine cum era, ceva din Evul Mediu, că odată satele astea au rămas izolate din cauza zăpezii vreme de luni de zile, și oamenii mureau de foame, și toţi bărbaţii plecaseră la război, iar fiarele înfometate veneau până în curţile caselor, nu mai știu exact, și a apărut diavolul și a cerut să iasă o femeie dacă vor să le aducă de mâncare, și a ieșit o femeie, cea mai curajoasă, iar diavolul avea lângă el o panteră înfometată, furioasă, și femeia asta a făcut un pact cu diavolul ca să nu moară, și nu știu ce s-a întâmplat, dar femeia a născut o fată cu faţă de pisică. Și când s-au întors cruciaţii de la războiul sfânt, soldatul care era căsătorit cu femeia asta a intrat în casă și când a dat s-o sărute, ea l-a sfâșiat de viu, exact ca o panteră.

— Nu înţeleg prea bine, tu povestești totul cam încurcat.

— Păi, nu-mi mai aduc bine aminte. Nu contează. Ce îi povestește Irena, și de asta îmi amintesc foarte bine, e că au continuat să se nască în munţii aceia femei-panteră. Bărbatul ăla oricum murise, dar alt cruciat și-a dat seama că femeia l-a omorât și a început s-o urmărească, iar ea a fugit prin zăpadă, și la început urmele pe care le lăsa erau de femeie, dar când s-a apropiat de pădure au devenit de panteră, iar cruciatul a mers după ele și a intrat în pădure, și a mers prin întuneric, căzuse deja noaptea, până ce a văzut strălucind în beznă ochii verzi ai unei arătări care stătea la pândă, iar el, împreunând sabia și pumnalul, a făcut o cruce și pantera a rămas pe loc și s-a transformat din nou în femeie, lungită acolo, pe jos, pe jumătate adormită, ca hipnotizată, iar cruciatul s-a tras îndărăt pentru că auzise alte răgete care se apropiau, și erau fiarele care o amușinaseră pe femeie, și au sărit pe ea, și au mâncat-o. Cruciatul a ajuns mai mult mort decât viu în sat și a povestit tot. Iar legenda spune că sământa femeilor-panteră n-a pierit și că ele sunt ascunse cine știe unde prin lume și par femei normale, dar dacă un bărbat le sărută se pot transforma într-o fiară sălbatică.

— Și ea e o femeie-panteră?

— Tot ce știe ea e că poveștile astea o speriau groaznic când era mică și că a trăit mereu cu coșmarul că e și ea urmașa acelor femei.

— Și tipa de la restaurant ce i-a zis?

— Asta o întreabă și el. Și atunci Irena se aruncă în braţele lui plângând și îi zice că femeia aia n-a făcut decât s-o salute. Dar după aia, nu, își ia inima în dinţi și-i mărturisește că i-a zis în dialectul din satul ei că trebuie să-și amintească cine e, că doar ce i-a privit faţa și imediat și-a dat seama că sunt surori. Și să aibă grijă cu bărbaţii. El izbucnește în râs. „Nu-ţi dai seama“, îi zice el, „ea te-a văzut că ești din zona aceea, fiindcă toţi compatrioţii se recunosc; dacă eu văd un american în China mă duc la el și îl salut. Și pentru că e femeie și cam de modă veche, ţi-a zis să ai grijă, nu-ţi dai seama?“. Asta îi zice el și ea se mai liniștește cât de cât. Ba chiar se liniștește într-atât că începe să moţăie în braţele lui și el o așază acolo, pe canapea, îi pune o pernă mare sub cap și îi aduce o pătură de pe patul lui. Ea adoarme. Atunci el se duce în camera lui și scena se termină cu el în pijama și pe deasupra un halat de casă de calitate, dar nu chiar luxos, ceva mătăsos, și o privește din ușă cum doarme, își aprinde pipa și o privește dus pe gânduri. Focul din șemineu e aprins, nu, nu-mi amintesc, lumina cred că vine de la veioza de pe noptiera din camera lui.

Când focul începe să se stingă, Irena se trezește, abia au mai rămas câţiva tăciuni. Se crapă de ziuă.

— Se trezește din cauza frigului, ca noi.

— Nu, altceva o trezește, știam că o să zici asta. O trezește un canar care cântă în colivie. Irenei iniţial îi e teamă să se apropie, dar aude că pasărea e veselă și-și face curaj să vină mai aproape. O privește și suspină adânc, ușurată, bucuroasă că pasărea nu se sperie de ea. Se duce la bucătărie și pregătește pâine prăjită, cu unt, și cereale și...

— Nu vorbi de mâncare.

— Și clătite...

— Pe cuvânt, vorbesc serios. Nici despre mâncare, nici despre femei goale.

— Bine, deci îl trezește și el e fericit când o vede că se simte așa de bine la el și o întreabă dacă vrea să rămână acolo, cu el, pentru totdeauna.

— El e încă în pat?

— Da, ea i-a adus micul dejun la pat.

— Mie niciodată nu mi-a plăcut să iau micul dejun abia trezit din somn. După ce mă trezesc, înainte de toate, vreau să mă spăl pe dinţi. Zi-i mai departe, te rog.

— Bine, el vrea să o sărute. Și ea nu-l lasă să se apropie.

— I-o fi mirosind gura, că nu s-a spălat pe dinţi.

— Dacă îţi baţi joc, n-are rost să-ţi mai povestesc.

— Nu, te rog, te ascult.

— El o întreabă din nou dacă vrea să se mărite cu el. Ea îi spune că îl iubește din toată inima și că nu mai vrea să plece din casa aceea, se simte așa de bine acolo, și se uită în jur și draperiile sunt din catifea închisă la culoare, ca să nu intre lumina, și, ca să se lumineze camera, le dă la o parte și în spatele lor mai e o perdea de dantelă. Atunci se văd toate decoraţiunile în stil *fin-de-siècle*. Ea îl întreabă cine a ales lucrurile acelea așa de frumoase și cred că el îi spune că peste tot se simte prezenţa mamei lui, în toate lucrușoarele, că mama lui era foarte bună și că ar fi iubit-o pe Irena ca pe o fiică. Irena se apropie de el și îl sărută cu adoraţie, cum se sărută un sfânt, nu?, pe frunte. Și îi cere să nu o părăsească niciodată, fiindcă ea vrea să fie cu el pentru totdeauna, singurul lucru pe care și-l dorește e să se poată trezi în fiecare dimineaţă și să-l vadă lângă ea mereu... Dar, ca să-i fie soţie în adevăratul sens al cuvântului, îl roagă să-i mai dea puţin timp, până ce scapă de toate fricile...

— Tu-ţi dai seama despre ce-i vorba, nu?

— Că ei îi e teamă să nu devină panteră.

— Mă rog, eu cred că ea e frigidă, că îi e teamă de bărbaţi, sau are o reprezentare foarte violentă despre sex, și de aceea inventează chestii.

— Ai răbdare. El acceptă și se căsătoresc. Și, când vine noaptea nunţii, ea doarme în pat și el pe canapea.

— Uitându-se pe pereţi la decoraţiunile mamei.

— Dacă ai de gând să râzi, mă opresc, eu îţi zic povestea asta serios, pentru că mie îmi place. Și mai e ceva ce nu pot să-ţi spun și pentru care îmi place așa de tare filmul ăsta.

— Spune-mi orice-ar fi, haide!

— Nu, aș fi ajuns și acolo, dar acum văd că râzi și pe mine asta mă enervează la culme, ca să ţi-o spun pe șleau.

— Nu, îmi place filmul, dar tu te distrezi povestind și, dă-ţi seama, pe ici, pe colo îmi vine și mie să mai intervin. Cred că ai înţeles că nu-s genul care să știe să asculte prea mult și tu mă pui să stau să te ascult ore în șir și să tac mâlc.

— Eu credeam că te ajută să te destinzi și să te ia somnul.

— Exact, ăsta-i adevărul, amândouă, mă destind și mă ia somnul.

— Atunci?

— Totuși, dacă nu te deranjează, mi-ar plăcea să mai comentăm puţin pe parcurs, în felul ăsta mă mai descarc și eu un pic. Așa ar fi corect, nu crezi?

— Dacă e ca să faci mișto de un film care mie mi-a plăcut foarte mult, atunci nu-s de acord.

— Nu, uite, putem să comentăm pur și simplu. De exemplu: mie mi-ar plăcea să te întreb cum ţi-o imaginezi pe mama tipului.

— Dacă nu mai râzi.

— Promit.

— Păi... nu știu, o femeie foarte bună. O minunăție de femeie, care și-a făcut fericiți soţul și copiii, mereu pusă la punct.

— Ţi-o imaginezi robotind prin casă?

— Nu, o văd impecabilă, cu o rochie cu guler înalt, dantela îi ascunde ridurile de pe gât. Are acel ceva foarte drăguţ pe care-l au femeile mai mature, dramul acela de cochetărie, desigur, în limitele seriozităţii datorate vârstei, dar care arată că sunt tot femei și vor să placă.

— Da, e mereu impecabilă. Excelent. Are servitori, exploatează oameni care n-au de ales și o slujesc pe câţiva sfanţi. Și desigur, a fost foarte fericită cu soţul

ei, care la rândul lui a exploatat-o, a pus-o să facă tot ce voia el, să stea închisă în casă ca o sclavă, ca să-l aștepte...

— Ascultă...

— ...ca să-l aștepte în fiecare seară să se întoarcă de la biroul lui de avocatură, sau de la cabinetul lui medical. Și ea a fost întru totul de acord cu acest sistem, nu s-a răzvrătit, și i-a băgat în cap și lui fiu-său ideile astea, porcăria asta, și acum fiu-său a dat peste femeia-panteră. Să-i fie de bine.

— Dar ţie chiar nu ţi-ar plăcea să ai o mamă așa? Afectuoasă, mereu îngrijită și atentă... Hai, nu spune minciuni.

— Nu, și-am să-ţi explic de ce, dacă n-ai înţeles.

— Uite ce-i, mi-e somn și mă enervează că ai deschis subiectul ăsta, pentru că înainte eu mă simţeam fantastic, uitasem de celula asta mizerabilă și de toate, povestindu-ţi filmul.

— Și eu uitasem de toate.

— Și atunci? De ce ne strici iluzia, și mie, și ţie? Ce mare ispravă e asta?

— Văd că trebuie să-ţi fac o expunere mai clară a viziunii mele, fiindcă nu înţelegi prin semne.

— Aici, pe întuneric, dacă îmi faci semne, mi se pare la fix.

— Îţi explic.

— Da, dar mâine, fiindcă acum mă simt ca naiba, mâine continui... De ce n-am avut să-l primesc drept coleg de celulă pe iubitul femeii-panteră în locul tău.

— Ei, asta-i altă poveste și nu mă interesează.

— Ţi-e frică să vorbești de lucrurile astea?

— Nu, frică nu. Pur și simplu nu mă interesează. Eu deja știu totul despre tine, chiar dacă nu mi-ai povestit nimic.

— Mă rog, ţi-am spus că sunt aici pentru corupere de minori, cu asta ţi-am zis totul, n-o face acum pe psihologul...

— Hai, recunoaște că-ţi place tipul pentru că fumează pipă.

— Nu, pentru că e un tip pașnic și înţelegător.

— Maică-sa l-a castrat, asta-i tot.

— Îmi place și gata. Și ţie de ce-ţi place de colega arhitectă, zi-mi ce-are ea de-a face cu o luptătoare în gherilă?

— Îmi place, așa-i, mai mult decât pantera.

— Pa, mâine îmi explici de ce. Lasă-mă să dorm.

— Pa.

— Rămăseserăm acolo unde ea urmează să-l ia de bărbat pe tipul cu pipa. Te ascult.

— Și ce-i cu tonul ăsta ironic?

— Nici vorbă, povestește, hai, Molina.

— Nu, spune-mi tu despre tipul cu pipa, că tu îl știi mai bine decât mine, care am văzut filmul.

— Nu ţi se potrivește tipul cu pipa.

— De ce?

— Pentru că n-ai gânduri tocmai curate în ce-l privește, recunoaște.

— Bineînţeles.

— Bine, lui îi place Irena pentru că e frigidă și nu trebuie să o ia prin atac, de aceea o protejează și o duce în casa unde prezenţa mamei se simte peste tot; chiar dacă e moartă, tot e prezentă, în toate mobilele, și perdelele, și toate flecușteţele alea prostești, n-ai zis chiar tu?

— Zi mai departe.

— Motivul pentru care a lăsat în casă toate lucrurile mamei intacte e că vrea să rămână băieţelul mamei, în casa ei, iar ce aduce el acasă nu-i o soţie, ci o fetiţă cu care să se joace.

— Dar asta-i doar concluzia ta. Eu de unde să știu dacă fusese casa mamei lui, am zis așa fiindcă mi-a plăcut mult apartamentul ăsta și, cum era de modă veche, mi-am zis că o fi fost al mamei, dar asta-i tot. Poate că l-a închiriat mobilat.

— Atunci tu inventezi jumătate din film.

— Nu, eu nu inventez, jur, dar sunt lucruri pe care, ca să ţi le rotunjesc, ca să le vezi și tu cum le văd eu, trebuie cumva să ţi le explic. Casa, de exemplu.

— Recunoaște că asta-i casa în care ţi-ar plăcea să locuiești.

— Bineînţeles. Și acum trebuie să îndur să aud și de la tine ce-mi spune toată lumea.

— Hai să vedem... Ce o să auzi de la mine?

— Toată lumea la fel, același lucru toată ziua bună ziua!

— Ce?

— Că am fost prea alintat când eram mic și de aia sunt așa, că am rămas agăţat de fusta mamei și sunt cum sunt, dar că întotdeauna omul se poate îndrepta și că tot ce-mi trebuie e o femeie, pentru că nimic nu-i mai bun ca femeia.

— Așa-ți spune lumea?

— Da, la care eu le răspund: excelent, întru totul de acord, dacă nimic nu-i mai bun ca femeia, ei bine, eu vreau să fiu femeie. Așa că scutește-mă de sfaturi, fiindcă eu știu ce-i cu mine și mi-e totul foarte clar în cap.

— Mie nu mi-e așa de clar, cel puţin după cum ai prezentat tu situaţia.

— Bine, n-am nevoie să-mi clarifici nimic și dacă vrei, continui să-ţi povestesc filmul; dacă nu vrei, liniște și pace, mi-l povestesc eu mie în șoaptă, și *saluti tanti, arrivederci, Sparafucile*.

— Cine e Sparafucile?

— Habar n-ai de operă, e trădătorul din *Rigoletto*.

— Povestește-mi filmul și gata, că acum vreau să știu cum se termină.

— Unde eram?

— La noaptea nunţii. Că el nu se atinge de ea.

— Așa e, el doarme pe canapeaua din salon, ah, și ce nu ţi-am zis e că au stabilit, au căzut la învoială, ca ea să meargă la un psihanalist. Și ea se duce, și are prima ședinţă, și dă peste un tip fain, fain, o bunăciune de mori.

— Ce înseamnă pentru tine un tip fain, fain? Mi-ar plăcea să știu.

— Păi, e un brunet înalt, mustăcios, foarte distins, cu o frunte înaltă, dar cu o mustăcioară de șmecher, nu știu dacă mă fac înţeles, o mustaţă de bărbat înțepat, care-l dă de gol. Mă rog, dacă tot am adus vorba, nu e genul meu tipul care îl joacă pe psihanalist.

— Ce actor joacă?

— Nu-mi amintesc, e un rol secundar. E un tip bine, dar prea slab pentru gustul meu, dacă vrei să știi, tipilor ăstora le stă bine cu un costum parte peste parte, sau dacă e simplu, trebuie să îl poarte cu vestă. E genul care place femeilor. Dar, nu știu, lui Gigică ăsta i se citește pe faţă că e foarte sigur că place femeilor, că de îndată ce își face apariția... le și dă peste cap, și o dă peste cap și pe Irena, ea stând acolo, pe canapea, începe să vorbească despre problemele ei, dar nu se simte în largul ei, nu se simte ca lângă un doctor, ci ca lângă un bărbat, și se sperie.

— Uimitor film.

— Uimitor de ce, de ridicol, nu?

— Nu, de coerent, e grozav, zi-i mai departe. Nu fi așa de suspicios.

— Ea începe să-i povestească despre frica ei că nu-i o soţie bună și stabilesc ca data viitoare să-i povestească visele sau coșmarurile și cum într-un vis ea s-a transformat în panteră. Și toate bune și frumoase, își iau la revedere, dar la următoarea ședinţă ea nu mai vine, îl minte pe soţ și în loc să meargă la doctor

se duce la grădina zoologică, la cușca panterei. Și acolo rămâne parcă fascinată, poartă tot paltonul de pluș negru, dar cu reflexii irizate, iar blana panterei e și ea neagră cu irizări. Pantera se plimbă încoace și-ncolo în cușca ei imensă, fără să-și ia privirea de la fată. Și cum stau ele așa, apare îngrijitorul care deschide ușa de la cușcă, pe partea laterală. Dar nu o deschide decât pentru o secundă, îi aruncă acolo carnea și închide la loc, însă, atent la cârligul în care atârnase carnea, uită cheia în broască. Irena vede toate astea, nu zice nimic, îngrijitorul ia o mătură și începe să mătură hârtiile și mucurile de țigară împrăștiate pe lângă cuști. Irena se apropie tiptil de ușă. Scoate cheia din broască și o privește, e o cheie mare, ruginită, rămâne pe gânduri, trec așa câteva secunde.

— Ce o să facă?

— Dar se duce la îngrijitor și i-o dă. Bătrânul, un tip liniștit și jovial, îi mulţumește. Irena se întoarce acasă, așteaptă să vină soţul, e ora când trebuie să se întoarcă de la birou. Și, apropo, am uitat să-ţi spun că ea în fiecare dimineaţă îi pune canarului seminţe și îi schimbă apa, cu toată dragostea, iar canarul cântă. Și în sfârșit vine și soţul acasă, și ea îl îmbrăţișează, și mai-mai să-l sărute, se vede că-și dorește să-l sărute pe buze, iar lui începe să-i bată inima și se gândește că probabil tratamentul psihanalitic îi face bine și că se apropie ceasul când vor fi în sfârșit soţ și soţie, cu adevărat. Dar face greșeala să o întrebe cum i-a mers în după-amiaza aceea la ședinţă. Ea, care nu fusese, se simte groaznic, vinovată, se retrage din braţele lui și îl minte c-a fost și că totul a mers cum trebuie. Dar se retrage și nu mai e nimic de făcut. El trebuie să-și pună pofta-n cui. Și în ziua următoare se află din nou la studio cu ceilalţi arhitecţi, iar colega care mereu îl studiază, pentru că e în continuare îndrăgostită de el, observă că nu-i în apele lui și îi propune să meargă să bea ceva după, ca să-i ridice moralul, dar el nu, zice că are mult de lucru, că o să rămână și după program, și atunci ea, care mereu l-a iubit, îi spune că poate să rămână și ea să-l ajute.

— Îmi place de fătuca asta. Ce ciudat, nu mi-ai spus nimic despre ea, dar mi-e simpatică. Bizarerii ale minţii.

— Ea rămâne cu el, dar să nu-ţi închipui că-i o ușuratică; s-a resemnat după ce el s-a însurat, dar acum vrea să-l ajute ca prietenă. Și stau acolo și lucrează peste program. Studioul e mare, sunt mai multe birouri, mese de proiectare, fiecare arhitect are câte una, dar acum ceilalţi au plecat și totul e cufundat în întuneric, cu excepţia biroului băiatului, care e din sticlă, iar lumina vine de dedesubt și atunci feţele sunt luminate de jos și corpurile aruncă o umbră ușor

sinistră pe pereți, umbre uriașe, iar rigla de desen pare o spadă când el sau colega o iau în mână ca să traseze o linie. Însă lucrează în tăcere. Ea se tot uită la el din vreme în vreme, și chiar dacă moare să știe ce-i cu el, nu-l întreabă nimic.

— Foarte bine. E respectuoasă, discretă, probabil că asta îmi place la ea.

— În vremea asta, Irena tot așteaptă și așteaptă și în fine se hotărăște să sune la birou. Răspunde colega și i-l dă pe băiat. Irena e geloasă, încearcă să n-o arate, el îi zice că a sunat-o mai devreme ca să o anunțe, dar că n-a găsit-o acasă. Normal, ea fusese din nou la grădina zoologică. Atunci, cum el a prins-o pe picior greșit, ea nu are decât să tacă, nu poate protesta. Și așa începe el să întârzie tot mai des, e ceva care-l face să tot tragă de timp ca să nu se întoarcă acasă.

— Totul e așa de logic, incredibil!

— Atunci cum rămâne? Vezi că el e cât se poate de normal, vrea să se culce cu ea.

— Nu, ascultă. Înainte, se întorcea acasă cu plăcere pentru că știa că ea n-o să vrea să se culce cu el, dar acum, datorită tratamentului, există posibilitatea asta, ceea ce îl neliniștește. În schimb, dacă ea era doar o fetiță, ca la început, nu trebuiau decât să se joace, ca niște copii. Și, poate, jucându-se, ar fi început și ceva sexual.

— Jucându-se ca niște copii, doamne, ce plicticos!

— Mie chestia asta nu mi s-ar părea nelalocul ei din partea arhitectului tău. Scuză-mă dacă mă contrazic.

— Ce chestie nu ți se pare nelalocul ei?

— Să înceapă așa, ca un joc, fără mare tam-tam.

— Bine, mă întorc la film. Doar o întrebare: de ce, atunci, el se simte așa de bine când stă cu colega?

— Păi, fiindcă se presupune că fiind căsătorit nu se poate întâmpla nimic, colega nu mai reprezintă o posibilitate sexuală, pentru că aparent e deja luat. De soție.

— Astea toate-s în capul tău.

— Dacă și tu pui de la tine, eu de ce n-am dreptul?

— Continui. Într-o seară, Irena pregătește cina și el tot nu vine. Masa e pusă, a aprins și lumânări. Ea nu știe un lucru, anume că el, cum e aniversarea nunții lor, s-a dus mai devreme s-o aștepte la ieșirea de la ședința de psihanaliză și, evident, n-a găsit-o, fiindcă ea nu mai merge la tratament. Și așa află că ea n-

a mai călcat de mult timp pe-acolo și o sună pe Irena, care nu-i acasă, normal, pentru că e plecată, ca în fiecare seară, atrasă irezistibil de grădina zoologică. Atunci se întoarce disperat la studio, simte nevoia să-i povestească totul colegei. Și se duc la un bar din apropiere, să bea ceva, dar nu ca să bea, ci ca să vorbească între patru ochi, și nu la birou. Irena, când vede că se face așa de târziu, începe să se plimbe prin cameră ca o fiară în cușcă și sună la birou. Nu răspunde nimeni. Încearcă să-și găsească de lucru, e foarte, foarte nervoasă, se apropie de colivia canarului și vede că pasărea dă din aripi disperată când simte că ea se apropie și zburătăcește orbită dintr-o parte în alta a gratiilor, zdrelindu-și aripile. Ea nu rezistă impulsului: deschide ușa coliviei și bagă mâna înăuntru. Pasărea cade moartă, ca lovită de fulger, când simte mâna apropiindu-se. Pe Irena o apucă disperarea, toate coșmarurile ei se întorc, iese în goană, pornește în căutarea soţului, doar el o poate ajuta, el o s-o înţeleagă. Dar în drum spre birou trece inevitabil pe lângă bar și îi vede. Rămâne ţintuită, nu mai poate face un pas, furia o face să tremure, gelozia. Cei doi se ridică să plece, Irena se ascunde după un copac. Îi vede că își iau rămas-bun și se despart.

— Cum își iau rămas-bun?

— El o sărută pe obraz. Ea are o pălărie cu borul ridicat în față. Irena nu are pălărie, părul cârlionţat îi strălucește sub felinarele de pe strada pustie, pentru că o urmărește pe cealaltă. Cealaltă o ia pe un drum direct spre casă, ce trece chiar prin Central Park, care e vizavi de birouri, e un drum în anumite porţiuni cu tuneluri, pentru că parcul are dâmburi, iar drumul ăsta e drept și unde e cazul e săpat în dâmburi, ca o stradă pe care trec mașini, dar nu multe, ca o scurtătură, și trece și un autobuz pe acolo. Uneori colega ia autobuzul ca să nu meargă atât, alteori merge pe jos, pentru că autobuzul trece rar. Și colega hotărăște să meargă pe jos de data asta, ca să-și limpezească gândurile, fiindcă îi explodează capul după ce a vorbit cu băiatul, el i-a povestit totul, i-a spus că Irena nu se culcă cu el, că are coșmaruri cu femei-panteră. Și tipei ăsteia, care e foarte îndrăgostită de băiat, chiar că i s-a încâlcit totul în cap, pentru că ea deja se resemnase cu pierderea lui, dar acum, dintr-odată, îi licărește din nou o speranţă. Și pe de o parte e bucuroasă, fiindcă nu e totul pierdut, dar pe de altă parte i-e teamă să nu-și facă iluzii din nou și după aia să sufere și uite-așa să rămână mereu cu buzele umflate. Și tot întoarce pe față și pe dos gândurile astea, mergând grăbită fiindcă e frig. Nu se zărește nimeni în jur, la stânga și la dreapta se întinde parcul întunecat, nu suflă vântul, nicio creangă nu se clintește, singurul lucru care se aude sunt niște pași în spatele colegei, ţăcănitul

unor tocuri de femeie. Colega se întoarce și vede o siluetă, însă e departe, și cum lumina e slabă, nu-și dă seama cine este. Dar uite că ţăcănitul tocurilor devine tot mai rapid. Colega începe să se sperie, fiindcă știi și tu cum e, când vorbești despre chestii înfricoșătoare, fantome sau crime, începi să ai tot soiul de închipuiri și ţi se face frică din orice, iar femeia asta își amintește de femeile-panteră, și toate încep să o umple de groază, și grăbește pasul, dar e chiar la jumătatea drumului, mai sunt patru străzi până la capăt, acolo unde încep clădirile fiindcă se termină zona parcului. Așa că, dacă ar lua-o la goană, ar fi și mai rău.

— Pot să te întrerup, Molina?

— Da, dar mai e puţin, din noaptea asta vreau să zic.

— Doar o întrebare, fiindcă mă intrigă ceva.

— Ce?

— N-o să te superi?

— Depinde.

— Sunt foarte curios să știu. Și după aia, tu o să mă întrebi pe mine, dacă vrei.

— Zi-i.

— Tu cu cine te identifici? Cu Irena sau cu arhitecta?

— Cu Irena, ce vorbești! E e protagonista, isteţule! Eu mereu cu eroina.

— Zi-i mai departe.

— Și tu, Valentín, cu cine? Ai cam sfeclit-o pentru că băiatul ţi se pare tăntălău.

— Poţi să râzi. Cu psihanalistul. Dar să nu faci mișto, eu ţi-am respectat alegerea fără să comentez. Zi-i.

— Comentăm mai încolo, dacă vrei, sau mâine.

— Da, dar mai continuă puţin.

— Doar un pic, vreau să te las în suspans, ca să-ţi placă și mai mult filmul. Așa trebuie să faci cu publicul, altfel nu e mulţumit. La radio mereu făceau așa. Și acum, la telenovele.

— Dă-i înainte.

— Bine, rămăsese că fata asta nu știe dacă să o ia la fugă sau nu, când uite că pașii aproape că nu se mai aud, ţăcănitul tocurilor vreau să spun, fiindcă acum arhitecta aude altfel de pași, parcă insesizabili, un fel de pași de pisică, sau și mai rău. Și se întoarce și nu mai vede femeia, cum a putut să dispară așa, dintr-odată, dar i se pare că vede o altă umbră, care lunecă încet și dispare apoi într-o

clipită. Acum aude foșnetul unor pași printre buruienile din parc, pași de animal, care se apropie.

— Și?

— Mâine continuăm. Pa, somn ușor.

— O să mi-o plătești.

— Pe mâine.

— Pa.

Capitolul doi

— Gătești bine.

— Mulţumesc, Valentín.

— Dar o să mă înveţi prost și mai târziu asta mă poate costa.

— Ești nebun! Trăiește clipa! Profită! Îţi strici tu mâncarea asta bună gândindu-te ce-o să se întâmple mâine?

— Nu cred în vrăjeala asta cu trăiește-ţi clipa, Molina, nimeni nu trăiește clipa. Asta n-o să vină decât odată cu raiul pe pământ.

— Tu crezi în rai și în iad?

— Stai, Molina, dacă vrei să discutăm, să păstrăm o minimă rigoare; dacă batem câmpii n-o să iasă altceva decât o trăncăneală de puștani de liceu.

— Eu nu bat câmpii.

— Perfect, atunci lasă-mă mai întâi să-mi conturez ideea, să-ţi expun concepţia.

— Ascult.

— Eu nu pot să trăiesc clipa, fiindcă trăiesc în funcţie de o luptă politică sau, mă rog, o activitate politică, să spunem. Pricepi? Tot ce pot eu suporta aici, și e destul... dar e nimic în comparaţie cu tortura... despre care *tu* nu știi nimic.

— Dar îmi pot imagina.

— Nu, nu-ţi poţi imagina... Ei bine, eu suport totul aici... pentru că există o planificare. Există ceva important, adică revoluţia socială, și există lucruri secundare, cum ar fi plăcerile simţurilor. Cât timp durează lupta, care poate că va dura cât timp voi trăi, nu mi-e de niciun folos să-mi cultiv plăcerile simţurilor, înţelegi?, pentru că ele chiar sunt secundare pentru mine. Marea plăcere e alta, să știu că sunt în slujba unui lucru mai nobil, care e... mă rog... toate convingerile mele...

— Cum adică toate convingerile tale?

— Idealurile mele... marxismul, dacă vrei să-ţi definesc totul într-un singur cuvânt. Iar plăcerea asta eu o pot simţi oriunde, chiar și aici, în celula asta, ba chiar și sub tortură. Și asta mă întărește.

— Și drăguţa ta?

— Și aspectul ăsta e tot secundar. Pentru ea, și eu sunt secundar. Fiindcă și ea știe care e lucrul cel mai important.

— Tu i-ai băgat asta în cap?

— Nu, cred că amândoi am descoperit toate astea împreună. Ai înţeles ce-am vrut să spun?

— Da...

— Nu pari prea convins, Molina.

— Lasă, nu mă lua în seamă. Mă culc.

— Ai înnebunit? Și pantera? M-ai lăsat în suspans de noaptea trecută.

— Mâine.

— Dar ce-i cu tine?

— Nimic...

— Spune...

— Nu, sunt prost, atâta tot.

— Fă-mă să înţeleg, te rog.

— Uite, așa sunt eu, mă rănesc unele lucruri. Și ţi-am făcut mâncarea asta, cu proviziile mele, și, lucrul cel mai aiurea, cu toate că îmi place așa de mult avocadoul, ţi-am dat ție jumătate, pe care aș fi putut să o păstrez pentru mâine. Și pentru ce? Ca să mă acuzi că te învăţ prost.

— Dar nu fi și tu așa, ești prea sensibil...

— Ce să fac, așa sunt eu, foarte sentimental.

— Prea. Parcă ai fi...

— De ce taci?

— Lasă.

— Spune, știu ce voiai să zici, Valentín.

— Nu fi caraghios.

— Spune, că parcă aș fi o femeie, asta voiai să zici.

— Da.

— Și ce-i greșit în a fi delicat ca o femeie? De ce un bărbat, sau ce-o fi, un câine sau un poponar, nu poate fi sensibil dacă are chef?

— Nu știu, dar la un bărbat sensibilitatea asta în exces poate să devină o piedică.

— O piedică pentru ce? Pentru că nu mai poate tortura?

— Nu, pentru a-i nimici o dată pentru totdeauna pe torţionari.

— Dar dacă toţi bărbaţii ar fi ca niște femei, nu ar mai exista torţionari.

— Și tu ce te-ai face fără bărbaţi?

— Ai dreptate. Sunt niște brute, dar îmi plac.

— Molina... dar tu zici că dacă toţi ar fi ca niște femei nu ar exista torţionari. Aici se conturează o concepţie, nerealistă, bun, dar o concepţie totuși.

— Ce soi de stil mai ai și tu!

— Ce soi de stil, ce?

— Ești foarte dispreţuitor când spui: „dar o concepţie totuși".

— Iartă-mă dacă te-am supărat.

— N-am de ce să te iert.

— Bine, atunci fii și tu ceva mai vesel și nu mă mai face să sufăr.

— Să te fac să suferi? Ai înnebunit.

— Comportă-te atunci ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Vrei să-ţi povestesc mai departe filmul?

— Păi, cum să nu? Normal! Așa te vreau, bărbate.

— Care bărbat? Unde-i bărbatul? Zi repede, ca să nu-mi scape.

— Hai, gata cu glumele, zi-i.

— Unde eram?

— Când arhitecta, iubita mea, nu mai auzea pași de om.

— Așa, atunci începe să tremure de groază, nu mai înţelege nimic, n-are curaj să se întoarcă, de frică să nu vadă pantera, se oprește o clipă să-și dea seama dacă aud din nou pași de om, dar nimic, e o liniște totală, abia un foșnet printre crengi, de la vânt… sau de la altceva. Atunci, ea scoate un strigăt de disperare, care e ceva între hohot de plâns și vaiet, când strigătul e acoperit de zgomotul făcut de ușa autobuzului, care se oprește chiar atunci lângă ea. Știi ușile alea hidraulice care fac un zgomot ca de ventuză. Și așa scapă. Șoferul o văzuse oprită acolo și i-a deschis ușa; o întreabă ce i s-a întâmplat, dar ea zice că nimic, că nu se simte prea bine, atâta tot. Și urcă… Așa, și când Irena se întoarce acasă, vine cu părul încâlcit, are pantofii plini de noroi. El e complet derutat, nu știe ce să zică, nu știe ce să facă acum cu ciudata asta cu care s-a însurat. Ea intră, vede că nu-i în apele lui, se duce la baie să lase pantofii murdari și aude că el îi spune, făcându-și curaj să-i vorbească, fiindcă ea nu-l privește, că s-a dus s-o aștepte la cabinetul doctorului și că a aflat că nu mai trecuse de mult pe acolo. Atunci ea începe să plângă și îi zice că totul e pierdut, că e exact ce i-a fost mai frică să nu fie, o nebună, o femeie care are halucinaţii, sau, și mai rău... o femeie-panteră. El se înmoaie atunci din nou și o ia în braţe, aveai tu dreptate, că, pentru el, ea e ca o fetiţă, fiindcă, văzând-o din nou așa de neajutorată, așa de pierdută, simte iarăși că o iubește din tot sufletul, și îi pune

capul pe umăr, pe umărul lui, și îi mângâie părul, și îi spune să aibă încredere, că totul o să fie bine.

— E bun filmul.

— Dar continuă, nu s-a sfârșit.

— Știu, îmi dau seama că n-o să se încheie așa. Dar știi ce-mi place? Că e ca o alegorie, foarte clară, de altfel, a fricii pe care o simte femeia de a-i ceda unui bărbat, fiindcă, dacă se lasă pradă sexului, se transformă oarecum în animal, pricepi?

— Mai spune...

— Există genul ăsta de femeie, care e foarte sensibilă, prea spiritualizată, și care a fost crescută conform ideii că sexul e murdar, că e un păcat, și genul ăsta de fată e nenorocită, nenorocită pe viață, cel mai probabil o să devină frigidă când se mărită, fiindcă are în ea o barieră, au făcut-o să-și ridice singură o barieră, sau un zid de fortăreață, și prin ea nu trec nici gloanțele.

— Și cu atât mai puțin alte cele.

— Acum, când eu vorbesc serios, ție îți arde de poante, vezi cum ești?

— Continuă, vocea înțelepciunii.

— Atât aveam de zis. Zi-i mai departe cu pantera.

— Așa, ideea e că el o convinge să aibă încredere și să se ducă la doctor.

— La mine.

— Da, dar ea îi spune că e ceva care nu-i place la doctorul ăla.

— Bineînțeles, pentru că, dacă o vindecă, o s-o predea vieții matrimoniale, sexului.

— Însă soțul o convinge să se întoarcă. Și ea se duce, dar cu mare teamă.

— Știi de ce îi e cel mai tare teamă?

— De ce?

— Doctorul e un tip sexy, așa ai zis.

— Da.

— Aici e problema, fiindcă el o excită, și din cauza asta se opune ea ideii de-a se supune tratamentului.

— Bine, și se duce la cabinet. Și ea îi vorbește cu toată sinceritatea, îi spune că teama ei cea mai mare e să fie sărutată de un bărbat și să se transforme în panteră. Iar medicul aici greșește: vrea să-i risipească teama demonstrându-i că lui nu-i e frică, că e sigur că e o femeie fermecătoare, adorabilă și nimic mai mult, altfel spus tipul alege un tratament cam mârșav, fiindcă, împins de pofte, găsește o cale s-o sărute, că doar el asta căuta de fapt. Dar ea nu se lasă, simte

dimpotrivă că da, doctorul are dreptate și e normală; iese pe loc din cabinet, veselă, și se duce direct la studioul de arhitectură, cu intenţia fermă, acum, că pare că a luat hotărârea de i se dărui în noaptea aceea soţului. E fericită, și aleargă, și ajunge aproape gâfâind. Dar în ușa studioului rămâne înlemnită. Deja e târziu și au plecat toți, cu excepţia soţului și a colegei, și ei vorbesc, și se ţin de mână, și nu se știe dacă ăla e un gest ca între prieteni sau ce e. El îi spune ceva, cu ochii plecaţi, iar colega îl ascultă plină de înţelegere. Nu-și dau seama că a intrat cineva. Și aici am uitat.

— Așteaptă puţin, că o să-ţi amintești.

— Îmi amintesc că vine o scenă cu o piscină, apoi alta, acolo, în studioul de arhitectură, și încă una, ultima, cu psihanalistul.

— Doar n-o să-mi spui că la sfârșit pantera rămâne cu mine.

— Nu. Nu te grăbi. Bine, dacă vrei, partea asta finală ţi-o povestesc mai haotic, doar ce-mi amintesc.

— Bine.

— Atunci, în studio, sunt el și cealaltă și stau de vorbă, și se opresc fiindcă aud o ușă care scârţâie. Se uită și nu văd pe nimeni, studioul e cufundat în întuneric, doar masa lor e luminată, cu lumina aia ușor sinistră care vine de dedesubt. Și se aud niște pași de animal care mototolește niște hârtii când calcă și, da, acum îmi aduc aminte, într-un colţ întunecat e un coș de hârtii, și coșul se răstoarnă, și pașii fac hârtiile să foșnească. El strigă „cine-i acolo? Cine e?“, și pentru prima dată se aude răsuflarea unui animal, ca un mârâit printre dinţi, vezi? El nu știe cu ce să se apere și ia o riglă din acelea mari. Și se vede că, inconștient sau cum o fi, își amintește de ce i-a povestit Irena, că pe diavol îl sperie crucea și pe femeia-panteră la fel, iar lumina care vine de sub masă face niște umbre imense pe pereţi, umbra lui și a colegei care se ţine strâns de el și la câţiva metri umbra unei fiare cu o coadă lungă, și el parcă ar ţine o cruce în mână. Nu sunt decât riglele de desen pe care le încrucișează, dar atunci se aude un răget cumplit și, în beznă, pașii unui animal care o ia la goană terifiat. Ei, acum ce urmează nu-mi mai amintesc dacă e în aceeași seară, cred că da, cealaltă pleacă acasă, ea stă într-un soi de hotel de femei, foarte mare, un club de femei să-i zicem, cu o piscină mare la subsol. Arhitecta e tensionată peste poate din cauza a tot ce s-a întâmplat și, în noaptea aceea, când se întoarce la hotelul unde e interzisă intrarea bărbaţilor, se gândește că n-ar fi rău, ca să-și calmeze nervii care-s atât de încordaţi, să coboare să înoate puţin. Deja se făcuse noaptea târziu și nu e absolut nimeni în piscină. Acolo, jos, sunt vestiare

și ea are unul unde își agaţă hainele și își pune costumul de baie și halatul. În timpul ăsta, poarta de la intrarea hotelului se deschide și apare Irena. O întreabă pe femeia de la poartă dacă știe unde-i cealaltă și portăreasa îi spune, fără să bănuiască nimic, că tocmai a coborât la piscină. Irena, fiindcă e femeie, nu are nicio opreliște să intre, o lasă înăuntru fără alte explicaţii. Jos, piscina e cufundată în întuneric, cealaltă iese din vestiar și aprinde luminile, cele din piscină, care sunt sub apă. Își aranjează părul ca să-și pună casca de înot, când aude pași. Întreabă, puţin alarmată, dacă e portăreasa. Nu primește niciun răspuns. Atunci o cuprinde groaza, își dă jos halatul și se aruncă în piscină. Se uită din mijlocul bazinului spre margini, unde nu-i lumină, și de acolo se aud răgetele unei fiare negre, care se plimbă încolo și-ncoace înfuriată, nu se vede aproape nimic, doar o umbră care se prelinge parcă pe margini. Răgetele abia se aud, sunt parcă mai mult un mârâit, și ochii verzi îi strălucesc când se uită la cealaltă, care-i acolo, în piscină, și care începe să ţipe ca din gură de șarpe. Atunci coboară portăreasa și aprinde toate luminile, o întreabă ce s-a întâmplat. Doar nu mai e nimeni acolo, de ce ţipă în halul ăsta? Cealaltă se simte rușinată, nu știe cum să-i explice cât îi e de frică, închipuie-ţi și tu cum ar fi să-i spună că a intrat acolo o femeie-panteră. Și atunci îi zice că i s-a părut că e cineva acolo, un animal ascuns. Iar portăreasa se uită la ea parcă zicându-și ia uite și la nebuna asta ce prostii îndrugă, dacă a venit o prietenă la ea trage o sperietură soră cu moartea, numai fiindcă a auzit niște pași, și stau așa până ce văd pe jos halatul făcut harcea-parcea și urme de pași de animal, fiindcă a călcat unde era ud... Mă asculţi?

— Da, dar nu știu de ce în noaptea asta nu-mi stă capul la poveste.

— Dar la ce?

— La nimic, nu mă pot concentra...

— Ei, hai, zi și tu ce ai pe suflet.

— Mă gândesc la camarada mea.

— Cum o cheamă?

— Nu contează. Uite, eu nu-ţi vorbesc niciodată despre ea, dar mereu mă gândesc la ea.

— De ce nu-ţi scrie?

— De unde știi că nu-mi scrie? Eu pot să-ţi zic că am primit o scrisoare de la altcineva, dar de fapt să fie de la ea. Sau îmi umbli prin lucruri cât sunt la baie?

— Ești nebun. Dar adevăru-i că niciodată nu mi-ai arătat vreo scrisoare de la ea.

— Păi, nu vreau să vorbesc niciodată de asta, dar nu știu, acum simţeam nevoia să-ţi spun o treabă... Anume că, atunci când ai început să povestești cum pantera o urmărește pe arhitectă, mi s-a făcut frică.

— Ce te-a speriat?

— Nu mi s-a făcut frică pentru mine, ci pentru camarada mea.

— Ah!

— Sunt nebun să vorbesc despre asta!

— Dar de ce? Spune, dacă simţi nevoia.

— Când ai început partea aia cu fata pe care o urmărea pantera, mi-am imaginat-o pe camarada mea în pericol. Și mă simt cu mâinile legate aici, cum să-i transmit să aibă grijă, să nu se expună?

— Te înţeleg.

— Bine, cred că-ţi dai seama că, dacă e camarada mea, e și ea implicată în luptă. Deși n-ar trebui să-ţi spun asta, Molina.

— Nu-ţi face griji.

— Nu vreau să te încarc cu informaţii pe care ar fi mai bine să nu le ai. Sunt o povară și ţi-e destul cât le cari pe ale tale.

— Și eu, să știi, am senzaţia asta, că, de aici, nu pot face nimic; dar în cazul meu nu-i vorba de o femeie, de o drăguță vreau să zic, ci de mama.

— Maică-ta nu-i singură, nu? Sau e?

— Mă rog, stă cu o mătușă de-a mea, o soră de-a lui taică-meu. Dar treaba e că-i bolnavă. Are probleme cu tensiunea și nici cu inima nu stă prea bine.

— Dar cu așa ceva poţi să o duci mult și bine, ani de zile, știi și tu...

— Dar trebuie ferită de supărări, Valentín.

— Ei, ce să-i faci...

— Păi da, mai rău decât i-am făcut nu-i pot face.

— De ce zici asta?

— Dă-ţi și tu seama ce rușine că fiul ei e la pușcărie. Și din ce motiv!

— Nu te mai gândi la asta. Ce-a fost mai rău a trecut, nu-i așa? Acum trebuie să se obișnuiască cu gândul, asta-i tot.

— Dar îi e tare dor de mine. Eram foarte apropiaţi.

— Nu te mai gândi. Sau, dacă nu poţi... bucură-te că măcar nu e în pericol, cum e cazul persoanei pe care o iubesc eu.

— Însă la ea pericolul e în interior, dușmanul se află chiar înăuntru și nu-i nimeni altul decât inima ei slabă.

— Ea te așteaptă, știe că o să ieși, opt ani trec ei până la urmă, și pe deasupra mai e și speranța în reducerea pedepsei pentru bună purtare. Toate astea îi dau forță să te aștepte, gândește așa.

— Da, ai dreptate.

— Dacă nu, o să o iei razna.

— Mai povestește-mi despre iubita ta, dacă vrei...

— Ce pot să-ți spun? Cu arhitecta n-are nici în clin, nici în mânecă, nu știu de ce am asociat-o cu ea.

— E drăguță?

— Bineînțeles.

— Putea să fie și urâtă, de ce râzi, Valentín?

— Nimic, nu știu de ce râd.

— Dar ce te amuză așa de tare?

— Nu știu...

— Trebuie să fie ceva... râzi tu de ceva.

— De tine, dar și de mine.

— De ce?

— Nu știu, lasă-mă să mă gândesc, pentru că n-aș putea să-ți explic.

— În regulă, termină cu râsul ăsta.

— Mai bine îți spun când știu bine de ce râd.

— Încheiem filmul?

— Da, te rog.

— Unde rămăseserăm?

— Când fata scapă aruncându-se în piscină.

— Aha, și cum era mai departe... Acum vine întâlnirea cu pantera și psihanalistul.

— Iartă-mă... Să nu te superi.

— Ce se întâmplă?

— Mai bine continuăm mâine, Molina.

— A mai rămas puțin.

— Nu pot să mă concentrez la ce povestești. Iartă-mă.

— Te-ai plictisit?

— Nu, nu-i asta. Mi-e capul vraiște. Vreau să tac puțin, poate îmi trece isteria. Pentru că râdeam isteric, să știi.

— Cum vrei.

— Vreau să mă gândesc la camarada mea, e ceva ce nu înţeleg şi vreau să reflectez. Nu ştiu dacă ţi s-a întâmplat, ai impresia că eşti cât pe ce să descoperi ceva, că ai prins un fir şi dacă nu o iei pe firul ăla, gata... s-a dus.

— Bine, pe mâine atunci.

— Pe mâine.

— Mâine se termină filmul.

— Nu ştii ce rău îmi pare.

— Şi ţie?

— Da, aş fi vrut să mai continue un pic. Şi ce-i mai grav e că o să se termine rău, Molina.

— Dar chiar ţi-a plăcut?

— Mă rog, ne-au trecut orele mai repede, nu-i aşa?

— Dar de plăcut-plăcut, nu ţi-a plăcut.

— Ba da, şi-mi pare rău că se termină.

— Dar ce caraghios eşti, pot să-ţi povestesc altul.

— Chiar?

— Da, îmi amintesc ca pe apă o grămadă.

— Atunci e la fix, acum tu o să te gândeşti la unul care ţi-a plăcut mult, şi în timpul ăsta eu mă gândesc la ce am de gândit, de acord?

— Mergi pe firul ăla, nu-l scăpa.

— Perfect.

— Dar dacă ţi se încurcă iţele, domnişoară Valentína, o să primeşti zero la lucru manual.

— Nu-ţi face tu griji pentru mine.

— Gata, nu mă mai bag.

— Şi nu-mi zice Valentína, că nu sunt femeie.

— Eu n-am nicio dovadă.

— Îmi pare rău, Molina, dar n-o să fac nicio demonstraţie.

— Stai liniştit, că n-o să-ţi cer aşa ceva.

— Pe mâine, să dormi bine.

— Pe mâine, şi tu.

— Te ascult.

— Bine, dar, cum ţi-am zis ieri, partea asta nu mi-o amintesc aşa de bine. În noaptea aceea soţul îl sună pe psihanalist să vină acasă, unde o aşteaptă pe ea, care nu s-a întors, pe Irena.

— Unde acasă?

— La arhitect. Atunci, colega îl sună pe băiat să vină la hotelul de femei și de acolo să meargă la poliţie, pentru că tocmai s-a întâmplat povestea de la piscină, așa că băiatul îl lasă pe psihanalist singur doar pentru scurt timp și, hopa, când Irena ajunge acasă dă nas în nas cu doctorul. E noapte, bineînţeles, camera e luminată doar de o veioză. Psihanalistul, care stătea și citea, își scoate ochelarii, o privește, Irena simte amestecul ăla de atracţie și respingere, pentru că el o atrage, ţi-am zis, tipul e sexy. Și aici se întâmplă ceva ciudat, ea se aruncă în braţele lui, pentru că e neajutorată, simte că nimeni nu o iubește, că soţul a părăsit-o. Iar psihanalistul interpretează asta drept o dovadă că ea îl dorește sexual, plus că se gândește că dacă o sărută și dacă reușește chiar să aibă tacâmul complet, atunci o să-i scoată din cap ideea aia bizară cum că-i o femeie-panteră. Și o sărută, și se iau în braţe, se înlănţuie tot mai strâns și se sărută. Până ce ea... parcă ar începe să dea înapoi, îl privește cu ochii mijiţi, îi strălucesc ochii verzi, parcă plini de dorinţă, dar totodată de ură. Și se eliberează din braţele lui, și se duce în celălalt colţ al camerei cu mobile așa de frumoase, în stil *fin-de-siècle*. Împodobită toată cu fotolii de catifea și măsuţe cu milieuri croșetate. Dar ea se duce în colţul acela pentru că lumina de la veioză nu bate până acolo. Și se trântește la pământ, iar psihanalistul vrea să se apere, dar e prea târziu, pentru că în colţul acela întunecat totul devine neclar pentru o clipă și ea s-a transformat în panteră, și el reușește să pună mâna pe vătraiul de lângă șemineu ca să se apere, dar pantera a sărit deja pe el, și el vrea să-i dea o lovitură cu vătraiul, dar ea a apucat deja să-i sfâșie gâtul cu gheara și omul cade, sângele îi curge șiroaie, pantera rage, și își arată colţii perfect albi, și își înfige iarăși ghearele, acum în faţa lui, ca să i-o stâlcească, și-i face ferfeniţă obrajii și gura care o sărutase cu doar câteva minute mai înainte. În timpul ăsta, arhitecta e cu soţul Irenei, care s-a dus la hotel, și îl sună de la recepţie pe psihanalist ca să-l avertizeze că-i în pericol, fiindcă nu mai pot să tăgăduiască, nu era doar imaginaţia Irenei, ea chiar era femeie-panteră.

— Nu, e o psihopată ucigașă.

— Bine, dar telefonul sună, și sună, și nu răspunde nimeni, psihanalistul zace mort, cu tot sângele scurs. Atunci, soţul, colega și poliţia la care au sunat deja se duc acasă, urcă încet pe scară, găsesc ușa deschisă și înăuntru tipul mort. Ea, Irena, nicăieri.

— Și-apoi?

— Soţul ştie unde o poate găsi, e singurul loc unde poate ea să se ducă şi, deşi e miezul nopţii, merg în parc, mai precis la grădina zoologică. A, dar am uitat să-ţi povestesc ceva!

— Ce?

— În după-amiaza aceea, Irena s-a dus la grădina zoologică, la fel ca în fiecare zi, ca să se uite la pantera de care era parcă hipnotizată. Şi se afla acolo când îngrijitorul a venit cu cheile ca să le dea animalelor carnea. Îngrijitorul e bătrânul acela distrat de care ţi-am spus. Irena a rămas la distanţă, dar a fost foarte atentă la tot. Îngrijitorul s-a apropiat cu cheile, a descuiat, a tras zăvorul, a deschis cuşca şi a lăsat înăuntru nişte bucăţi enorme de carne, după care a tras din nou zăvorul de la cuşcă, dar a uitat cheile în broască. Tiptil, Irena s-a apropiat de cuşcă şi a luat cheile. Bine, toate astea s-au întâmplat după-amiază, dar acum e noapte şi psihanalistul e deja mort, iar soţul, cealaltă şi poliţiştii se duc la zoo, care nu e departe, la doar câteva străzi distanţă. Dar Irena a şi ajuns, e chiar lângă cuşca panterei. Păşeşte de parcă ar fi somnambulă. Are cheile în mână. Pantera doarme, dar mirosul Irenei o deşteaptă; Irena o priveşte printre gratii. Se apropie încet de uşa cuştii, bagă cheile în broască, deschide. Între timp, ceilalţi ajung şi ei, se aud maşinile apropiindu-se cu sirenele pornite ca să îşi facă loc în trafic, chiar dacă la ora asta locul e aproape pustiu. Irena trage zăvorul şi deschide uşa, lasă pantera în libertate. Irena e parcă dusă în altă lume, are o expresie stranie, ceva între tragism şi plăcere, ochii îi sunt umezi. Pantera iese din cuşcă dintr-un salt, pentru o clipă pare suspendată în aer, în faţa ei n-o are decât pe Irena. Şi, doar cu forţa pe care i-o dă impulsul iniţial, o doboară. Maşinile se apropie. Pantera fuge prin parc şi traversează strada, exact când trece în trombă una dintre maşinile poliţiei. Maşina o calcă. Poliţiştii coboară şi găsesc pantera moartă. Băiatul se duce la cuştile animalelor şi o găseşte pe Irena întinsă pe pietriş, exact în locul unde a cunoscut-o. Irena are faţa desfigurată de ghearele fiarei, e moartă. Colega băiatului se apropie de el şi apoi pleacă împreună îmbrăţişaţi, încercând să uite această imagine atât de sfâşietoare pe care le-a fost dat să o vadă. Sfârşit.

— ...

— Ţi-a plăcut?

— Da...

— Mult sau puţin?

— Îmi pare rău că s-a terminat.

— Ne-am simţit bine cât a durat, nu-i aşa?

— Sigur că da.

— Mă bucur.

— Eu sunt nebun.

— Ce te-apucă?

— Îmi pare rău că s-a terminat.

— Lasă, îţi povestesc altul.

— Nu, nu-i vorba de asta. O să râzi de ce o să-ţi zic.

— Hai, zi odată.

— Îmi pare rău fiindcă am ajuns să îndrăgesc personajele. Și acum, că s-a terminat, e ca și cum ar fi murit.

— Până la urmă, Valentín, se vede că ai și tu inimă.

— Pe undeva tot trebuie să scape și ea... slăbiciunea, vreau să zic.

— Nu-i slăbiciune, *che*.

— E ciudat că nu poţi să nu te atașezi de ceva... E ca și cum mintea ar secreta fără oprire sentimente...

— Crezi?

— ...la fel cum stomacul secretă suc gastric ca să digere.

— Așa ţi se pare?

— Da, ca un robinet care nu-i bine închis. Și picăturile astea cad și iar cad, nu pot fi stăvilite.

— De ce?

— De unde să știu... pentru că umplu vasul care le adună până ce dă pe-afară.

— Și tu nu vrei să te gândești la camarada ta.

— Dar parcă nu pot să n-o fac... fiindcă mă înduioșez la orice are legătură cu ea.

— Spune-mi și mie cum e.

— Aș da... orice să o pot lua în braţe, măcar o clipă.

— O să vină și ziua aceea.

— Dar câteodată mă gândesc că n-o să vină.

— Tu nu ești închis pe viaţă.

— Dar ei i se poate întâmpla orice.

— Scrie-i, spune-i să nu se expună, că tu ai nevoie de ea.

— Asta niciodată. Dacă gândești așa, atunci n-o să poţi schimba nimic pe lumea asta.

— Și tu crezi că poţi schimba lumea?

— Da, și degeaba râzi... Pare de râs să o spun, dar ce trebuie eu să fac mai înainte de orice... este să schimb lumea.

— Dar nu o poţi schimba dintr-odată și n-o poţi face tu singur.

— Dar nu sunt singur, tocmai! Mă auzi? Ăsta e adevărul și asta e cel mai important!... În clipa asta nu sunt singur, sunt cu ea și cu toţi cei care gândesc ca ea și ca mine, așa e!... Și eu nu trebuie să uit. Ăsta-i firul care uneori îmi scapă. Dar din fericire am firul ăsta. Și n-o să-i dau drumul... Nu sunt despărţit de toţi camarazii mei, sunt cu ei! Acum, în momentul ăsta! Și nu contează că nu-i pot vedea.

— Dacă nu-ţi trebuie mai mult, atunci e perfect!

— Cât de prost poţi să fii!

— Ce cuvinte!

— Nu fi enervant, atunci... Nu spune asta, ca și cum aș fi un naiv care se amăgește cu orice prostie, că doar știi că nu-i așa! Eu nu-s un șarlatan care vorbește de politică într-un birt, nu? Iar dovada e că sunt aici, nu într-un birt.

— Iartă-mă.

— În regulă...

— Urma să-mi povestești despre camarada ta și nu mi-ai mai povestit nimic.

— Nu, mai bine să uităm de asta.

— Cum vrei.

— Deși n-aș avea de ce să nu vorbesc. N-are de ce să-mi facă rău să vorbesc despre ea.

— Dacă îţi face rău, nu...

— N-are de ce să-mi facă rău... Singurul lucru pe care mai bine nu ţi-l spun e numele.

— Eu tocmai mi-am amintit numele actriţei care o joacă pe arhitectă.

— Cum o cheamă?

— Jane Randolph.

— N-am auzit de ea.

— Juca demult, prin anii patruzeci. Pe camarada ta o putem numi Jane Randolph.

— Jane Randolph.

— Jane Randolph în... *Misterul celulei șapte*.

— Una dintre inițiale se potrivește...

— Care?

— Ce vrei să-ţi zic despre ea?

— Orice, ce fel de femeie e.

— Are douăzeci și patru de ani, Molina. Cu doi ani mai mică decât mine.

— Cu treisprezece decât mine.

— Mereu a fost revoluționară. A început cu... mă rog, cu tine pot să fiu direct... a început cu revoluția sexuală.

— Spune, te rog.

— Ea provine dintr-un mediu burghez, oameni nu foarte bogați, dar, știi tu, lipsiți de griji materiale, o casă cu etaj în Caballito. Dar toată copilăria și adolescența i-au fost otrăvite de atmosfera din familie, fiindcă vedea cum ai ei se distrugeau unul pe altul. Cu taică-su care o înșela pe maică-sa, dar tu știi ce vreau să zic...

— Nu știu, ce vrei să zici?

— O înșela nespunându-i că are nevoie de alte relații. Și maică-sa n-a mai făcut altceva decât să-l critice în fața fiicei, s-a specializat în rolul de victimă. Eu nu cred în căsătorie, în monogamie mai precis.

— Dar ce frumos e când un cuplu se iubește toată viața.

— Ție ți-ar plăcea așa ceva?

— Ăsta-i visul meu.

— Și de ce îți plac bărbații, atunci?

— Ce-are a face? Eu aș vrea să mă căsătoresc cu un bărbat pentru toată viața.

— Atunci, în fond, ești burghez?

— Burgheză.

— Dar nu-ți dai seama că-i o amăgire? Dacă ai fi femeie, n-ai dori asta.

— Eu sunt îndrăgostit de un bărbat minunat și singurul lucru pe care mi-l doresc e să trăiesc alături de el toată viața.

— Și cum asta e imposibil, pentru că, dacă e bărbat, o să iubească o femeie, atunci e în regulă, n-o să ai deziluzii.

— Zi mai departe despre camarada ta, n-am chef să vorbesc despre mine.

— Așa, și cum îți spuneam, pe... cum o chema?

— Jane. Jane Randolph.

— Pe Jane Randolph au crescut-o să devină stăpâna casei. Lecții de pian, de franceză și de desen și, după liceu, Universitatea Catolică.

— Arhitectură! De aici asocierea.

— Nu, sociologie. Și de acolo începe să se-ncurce treaba. Ea voia să se ducă la universitatea de stat, dar au înscris-o la cea catolică. Acolo a cunoscut un tip, s-au îndrăgostit și au avut relații. Băiatul locuia și el cu părinții, dar a plecat de

acasă, și-a găsit un post de telefonist, și-a luat un apartament micuț și acolo au început să stea toată ziua.

— Și nu și-au mai văzut de studii.

— Anul acela au învăţat mai puţin, la început, dar după aceea ea chiar s-a pus cu burta pe carte.

— Dar el, nu.

— Exact, fiindcă lucra. Și după un an, Jane s-a dus să locuiască la el. La ea acasă la început au făcut scandal, dar după aceea s-au împăcat cu ideea. S-au gândit că, dacă tinerii se iubesc așa de mult, o să se căsătorească. Iar tipul voia să se căsătorească. Însă Jane nu voia nici în ruptul capului să repete vechiul șablon și nu avea încredere.

— Avorturi?

— Da, unul. Asta a întărit-o și mai tare în loc să o deprime. Și-a dat clar seama că dacă ar fi avut un copil nu s-ar mai fi putut maturiza, n-ar mai fi putut să evolueze. I s-ar fi îngrădit libertatea. S-a angajat la o revistă ca redactoare, mai precis ca informatoare.

— Informatoare?

— Da.

— Ce cuvânt urât.

— E o muncă mai ușoară decât cea de redactor, în general treaba ta e să te duci să culegi informaţii care după aceea se folosesc pentru articole. Și acolo a cunoscut un tip care lucra la secţia de politică. A simţit imediat că avea nevoie de el, că relaţia cu celălalt ajunsese într-un punct mort.

— De ce într-un punct mort?

— Deja își dăduseră unul altuia tot ce-și puteau da. Ţineau mult unul la altul, dar erau prea tineri ca să rămână doar la nivelul ăla, încă nu știau prea bine... ce vor, nici unul dintre ei. Și tipul a fost de acord, și ea a început să se întâlnească și cu colegul de la revistă.

— Dormea tot în casa tipului?

— Da, și uneori nu. Până ce a plecat de tot la casa redactorului.

— De ce orientare era redactorul?

— De stânga.

— Și a îndoctrinat-o și pe ea.

— Nu, ea simţise mereu nevoia unei schimbări. Mă rog, știi că e târziu, nu?

— E două noaptea.

— Mâine îţi povestesc mai departe, Molina.

— Îţi place să te răzbuni.
— Nu, gogomanule. Mi-e somn.
— Mie nu. Nu mi-e somn deloc.
— Pe mâine.
— Pe mâine.

— Dormi?
— Nu, ţi-am zis că nu mi-e somn.
— Nici eu nu prea pot să dorm.
— Ai zis că ţi-e somn.
— Da, dar după aceea am rămas pe gânduri, fiindcă te-am lăsat în aer.
— În aer?
— Da, n-am continuat conversaţia.
— Nu-ţi face griji.
— Te simţi bine?
— Da.
— Și de ce nu dormi?
— Nu știu, Valentín.
— Mie mi-e puţin somn și o să adorm imediat. Și ca să te ia și pe tine somnul, am o soluţie.
— Care?
— Gândește-te la filmul pe care o să mi-l povestești.
— Super!
— Dar să fie bun, ca acela cu pantera. Să-l alegi bine.
— Și tu o să-mi povestești de Jane.
— Nu, asta nu știu... Uite cum facem: când eu simt că pot să-ţi povestesc ceva, îţi povestesc cu dragă inimă. Dar nu-mi cere tu, lasă-mă pe mine să încep discuţia. De acord?
— De acord.
— Și acum gândește-te la film.
— Bine.
— Pa.
— Pa.

Capitolul trei

— Suntem la Paris, nemţii au ocupat capitala de câteva luni. Trupele naziste trec mândre pe sub Arcul de Triumf. Peste tot, prin Tuilleries și alte locuri din astea, steagurile cu svastica flutură în vânt. Defilează soldaţii, toţi blonzi, frumoși, iar franţuzoaicele îi aplaudă când trec prin faţa lor. O trupă mică, de doar câţiva soldaţi, înaintează pe o străduţă din acelea specifice locului și intră într-o măcelărie, iar măcelarul e un moș cu nasul coroiat, are capul ca un ţugui și chiar în creștetul lui ascuţit, o tichie.

— Ca un rabin.

— Și faţă de ticălos. Și îi îngheaţă sângele în vine când vede că soldaţii intră și încep o percheziţie generală.

— Ce percheziţionează?

— Totul, și îi găsesc o pivniţă secretă, plină de mărfuri dosite, care cu siguranţă provin de pe piaţa neagră. Și se adună o droaie de gură-cască în faţa prăvăliei, mai ales casnice și francezi cu berete pe cap, cu feţe de muncitori, care comentează arestarea nerușinatului ăluia și spun că de-acum în Europa nu va mai fi foamete, fiindcă nemţii o să-i lichideze pe exploatatori. Și când ies soldaţii naziști, o bătrânică îl îmbrăţișează pe băiatul care-i în fruntea lor, un locotenent tinerel, cu faţă de om bun, și îi zice mulţumesc, fiule, sau ceva de genul. Cum stau ei așa, apare pe străduţa asta un camion care dă să se apropie, dar când vede soldaţii sau poate mulţimea adunată, un tip care șade pe scaunul din dreapta îi zice șoferului să oprească. Șoferul are o faţă de ucigaș în serie, e ușor sașiu, cu o faţă de nu știi dacă-i retardat sau criminal. Și celălalt, care se vede că e șeful, se uită în spate și aranjează mai bine o prelată care acoperea marfa pe care o transportă, și anume mâncare luată cu japca. Și dau camioneta în marșarier, scapă de acolo și după aia tipul care dă ordinele, șeful, se dă jos și intră într-un bar tipic parizian. E șchiop, are un pantof cu platformă înaltă, care are ca ornament o ţintă foarte ciudată, de argint. Vorbește la telefon ca să anunţe că speculantul a fost prins și, când dă să închidă, salută cu „trăiască Maquis“, fiindcă sunt maquisarzi.

— Tu unde l-ai văzut?

— Aici, în Buenos Aires, la un cinematograf din cartierul Belgrano.

— Și rulau filme naziste pe vremuri?

— Da, eu eram mic, dar în timpul războiului se primeau filme de propagandă. Însă eu l-am văzut după aceea, fiindcă genul ăsta de filme se proiectau și după.

— La ce cinematograf?

— La unul micuţ din zona cu cei mai mulţi nemţi din Belgrano, zona unde sunt numai case mari cu grădină, nu în partea care dă spre râu, ci cealaltă, spre Villa Urquiza, știi acum? Acum câţiva ani l-au demolat. Eu stăteam destul de aproape, dar în partea mai proletară.

— Povestește mai departe filmul.

— Așa, dintr-odată apare un teatru absolut superb din Paris, un teatru de lux, totul tapiţat cu catifea închisă la culoare, cu lojile și scările din tije cromate și balustradele și ele cromate. E un music-hall și urmează un număr doar cu coriste, toate cu niște corpuri de vis, și n-o să uit niciodată pentru că o jumătate din corp o au vopsită în negru și, când dansează luându-se de mijloc, din unghiul în care sunt filmate par negrese, cu o fustiţă din banane și atât, iar când se bate din talgere își arată cealaltă jumătate, și toate sunt blonde, și în loc de banane au niște șiraguri de strasuri și atât, un fel de arabescuri de știras.

— Ce-s știrasurile?

— Nu cred că nu știi.

— Chiar nu știu.

— Acum sunt din nou la modă, sunt ca niște briliante, doar că fără nicio valoare, bucăţele de sticlă care strălucesc și cu care se fac șiraguri și tot felul de gablonţuri.

— Nu pierde vremea, povestește-mi filmul.

— Și când se termină numărul ăsta, scena rămâne toată în întuneric până ce undeva deasupra începe să se ridice un soi de ceaţă și se profilează silueta unei femei ca o zeiţă, înaltă, perfectă, dar estompată, care apoi se conturează tot mai clar, pentru că pe măsură ce se apropie dă la o parte niște pânzișuri de tul care atârnă și, normal, se vede din ce în ce mai bine cum apare înveșmântată într-un costum de lamé argintiu care îi încadrează ca o teacă figura. Femeia cea mai superbă pe care ţi-o poţi imagina. Și cântă mai întâi un cântec în franceză și după aceea în germană. Și ea e în partea de sus a scenei și dintr-odată la picioarele ei se aprinde ca un fulger o linie dreaptă de lumină, pe care ea o ia în jos și la fiecare pas, paf, încă o linie de lumină, și până la urmă scena rămâne întretăiată de toate aceste linii, fiindcă în realitate fiecare linie e muchia unei trepte, și s-a format fără să-ţi dai seama o scară făcută toată din lumină. Și într-

o lojă e un ofiţer german tânăr, nu la fel de tânăr ca locotenentul de la început, dar și el foarte chipeș.

— Blond.

— Da, și ea e brunetă, cu pielea albă ca neaua, dar cu părul închis la culoare.

— Cum are corpul? E slabă sau cu forme?

— Nu, e înaltă, dar cu forme, însă sânii nu-s mari, pentru că pe vremea aia era la modă silueta mai lină. Salută publicul și privirea i se încrucișează cu a ofiţerului german. Iar când se duce la cabină găsește un buchet frumos de flori, fără nicio carte de vizită. Atunci bate la ușa ei una dintre coristele blonde, franţuzoaică sadea. A, ce nu ţi-am zis e că în cântecul ei fusese ceva foarte ciudat, mi-e frică de fiecare dată când îmi amintesc de piesa asta, fiindcă atunci când o cântă ea parcă se uită în gol, și nu cu o privire plină de fericire, nici vorbă, nu, e speriată și în același timp nu face nimic ca să se apere, e ca și cum s-ar preda în faţa a ceea ce se va petrece.

— Și ce cântă?

— N-am nici cea mai mică idee, e un cântec de dragoste, sigur. Dar pe mine m-a mișcat. Așa, și în cabină vine una dintre coristele blonde și, cu inima bubuindu-i în piept de emoţie, îi povestește ce i s-a întâmplat, pentru că vrea ca ea, artista pe care o admiră cel mai mult, să fie prima care află marea veste. Că o să aibă un copil. Și firește, cântăreaţa, pe care o cheamă Leni, n-o să uit niciodată, se alarmează, pentru că știe că fata nu-i măritată. Dar cealaltă îi spune că nu trebuie să-și facă griji, fiindcă tatăl copilului este un ofiţer neamţ, un tânăr care o iubește mult și o să facă totul ca să se căsătorească. Și atunci faţa coristei se întunecă pentru o fracţiune de secundă și îi zice lui Leni că-i e frică de altceva. Leni o întreabă dacă se gândește că tânărul o s-o lase, iar fata îi zice că nu, că-i e frică de altceva. Leni o întreabă de ce, dar fata îi spune că de nimic, prostii, și pleacă. Atunci Leni rămâne singură și cade pe gânduri, oare ea ar putea să iubească un bărbat care i-a cotropit patria? Tot cugetă așa și deodată vede florile care i-au fost trimise, și o întreabă pe servanta ei personală ce-i cu ele, și reiese că sunt aduse special la Paris din Alpii germani și că sunt foarte, dar foarte scumpe. După asta, corista blondă merge pe străzile Parisului, niște străzi întunecoase pe vremea războiului, dar se uită în sus și vede că la ultimul etaj al unui imobil vechi este lumină, și un zâmbet îi luminează faţa. Are ea un cesuleţ vechi ca o broșă la piept, și se uită la el, și vede că e exact miezul nopţii. Atunci se deschide geamul unde era lumină și pe el se apleacă tocmai băiatul de la început, locotenentul neamţ, și îi zâmbește cu o faţă de îndrăgostit lulea, și îi

aruncă cheia, care cade în mijlocul străzii. Și ea o ridică. Dar chiar de la început s-a văzut că pe strada aceea a trecut ceva ca o umbră. Nu, era un automobil parcat în apropiere și în beznă abia se zărește că în el e cineva. Nu, stai, acum îmi amintesc! Când fata trecea prin cartierul ăsta i se părea că o urmărește cineva și că aude un mers ciudat, întâi un pas și apoi ceva care parcă se târâie.

— Șchiopul.

— Și după aia apare șchiopul, care vine într-un cupeu condus de zbanghiul cu faţă de criminal. Șchiopul se urcă în automobil și îi face semn criminalului. Mașina pornește în trombă. Și când fata e în mijlocul străzii și se apleacă să ia cheia, cei doi trec în viteză și o calcă. După aia își continuă drumul și se pierd pe străzile întunecate și pustii. Băiatul, care a văzut tot, coboară disperat. Fata agonizează, el o ia în braţe, ea vrea să-i spună ceva, abia se înţelege, îi spune să nu-i fie teamă, că fiul o să se nască sănătos și o să-l facă mândru că îi e tată. Și rămâne cu ochii deschiși, în gol, moartă. Îţi place filmul?

— Nu știu deocamdată. Dar zi-i mai departe, te rog.

— Bine. Așa se face că în dimineaţa următoare Leni e chemată la poliţia germană să declare tot ce știe, fiindcă ei au informaţii cum că ea ar fi confidenta fetei care a murit. Dar Leni nu știe nimic, doar că fata era îndrăgostită de un locotenent neamţ, atât și nimic mai mult. Ei însă n-o cred și o reţin câteva ore, dar cum e o cântăreaţă cunoscută, o voce prin telefon dă ordin să fie eliberată, doar că sub supraveghere, pentru ca ea să poată juca în spectacol ca în fiecare seară. Leni e speriată, dar cântă în seara aceea și când se întoarce în cabină găsește din nou florile din Alpi și se apucă să caute cartea de vizită, când o voce de bărbat îi spune să n-o mai caute, fiindcă de data asta i le-a adus personal. Ea tresare de spaimă și se întoarce. E un ofiţer de rang superior, dar destul de tânăr, bărbatul cel mai chipeș pe care ți-l poți imagina. Ea îl întreabă cine e, dar bineînţeles, și-a dat seama că e același care a aplaudat-o în seara anterioară, cel din lojă. El îi spune că e comandantul serviciilor germane de contraspionaj din Paris și că a venit personal pentru a-și cere scuze pentru neplăcerile pe care le-a întâmpinat în dimineaţa aceea. Ea îl întreabă dacă florile sunt din ţara lui și el îi spune că sunt din Palatinatul Superior, unde s-a născut el, lângă un lac superb între munţi cu vârfurile înzăpezite. Dar am uitat să-ţi spun ceva, el nu e în uniformă, poartă smoking, și o invită la cină după spectacol, la cabaretul cel mai splendid și mai micuţ din Paris. Orchestra e formată din muzicieni negri și oamenii aproape că nu se văd, atât e de

întuneric, un reflector slab cade pe orchestră și lasă să se întrezărească aerul îmbâcsit de fum. Cântă o muzică de jazz de pe vremuri, un jazz specific negrilor, el o întreabă de ce are nume nemţesc, Leni, și numele de familie franţuzesc, nu-mi amintesc cum era. Și ea îi spune că vine din Alsacia, de la graniţă, unde de mai multe ori a fluturat steagul german. Dar îi mai spune că a fost educată în spiritul dragostei pentru Franţa și că își iubește ţara și nu știe dacă invadatorii străini o vor ajuta. El îi spune că nu trebuie să aibă nici cea mai mică îndoială, pentru că datoria Germaniei e să elibereze Europa de adevăraţii dușmani ai poporului, care se ascund adesea sub masca patrioţilor. El comandă un soi de tărie nemţească și în momentul acela ea pare că vrea să-i facă în ciudă și cere whisky scoţian. Cert e că ea nu vrea să-l accepte, abia-și înmoaie buzele în paharul cu whisky, îi spune că e obosită și el o duce acasă, cu o limuzină trăsnet, cu șofer. Se opresc în faţa casei ei, un *petit hôtel* superb, și ea îl întreabă ironică dacă o să-și continue interogatoriul personal și în următoarele zile. El îi răspunde că nu a fost vorba de așa ceva și nici nu va fi vreodată. Ea coboară din mașină, el îi sărută mâna înmănușată. Ea e distantă și rece ca gheaţa. El o întreabă dacă locuiește singură, dacă nu îi e frică. Ea răspunde că în fundul grădinii stă un cuplu de bătrâni îngrijitori. Dar când se întoarce ca să intre în casă vede o umbră la fereastra de la etaj, care dispare îndată. Ea tresare, nu mai reușește decât să-i spună lui, care nu văzuse nimic, cum stătea vrăjit de frumuseţea ei, că în noaptea aceea chiar îi e teamă să rămână singură, să o ia de acolo. Și se duc la apartamentul lui, care e foarte luxos, dar în mod ciudat, cu pereţii complet albi, fără tablouri, tavanul înalt, puţin mobilier, totul în culori închise, aproape ca niște lăzi de ambalat, dar care se vede că-s foarte scumpe, și aproape niciun fel de podoabă, perdele albe de voal și niște sculpturi de marmură albă, foarte moderne, nu statui grecești, reprezentând niște figuri de bărbaţi ca de vis. El îi ordonă unui majordom care se uită cam lung la ea să-i fie pregătită camera de oaspeţi. Dar înainte de asta o întreabă dacă nu vrea o cupă de șampanie, șampania cea mai fină din Franţa ei, care e ca sângele naţional care ţâșnește din pământ. Și se aude o muzică minunată, iar ea îi spune că singurul lucru pe care îl iubește din ţara lui e această muzică. Și pe fereastră intră o briză, e o fereastră foarte mare și înaltă, cu o perdea de voal alb care se unduiește în vânt ca o fantomă, și se sting lumânările, care dădeau toată lumina din cameră. Și nu mai intră decât lumina lunii, și cade pe ea, care pare la rândul ei o statuie, înaltă cum e și cu o rochie albă care îi cade turnată pe trup, pare o amforă grecească, sigur că șoldurile nu-

i sunt prea late, și o eșarfă albă care ajunge până în pământ îi înfășoară capul, dar fără să-i teșească pieptănătura, doar încadrându-i-l. Și el îi spune că e o ființă uimitoare, de o frumusețe peste fire, și sigur cu un destin de o mare noblețe. Cuvintele lui o fac să tresară, un fel de presimțire pune stăpânire pe ea, fiindcă are cumva convingerea că în viața ei se vor petrece lucruri extrem de importante și aproape sigur cu un final tragic. Îi tremură mâna și îi cade cupa pe podea, vasul de bacara se sparge în mii de cioburi. E ca o zeiță și în același timp o femeie foarte fragilă, care tremură de frică. El îi ia mâna, o întreabă dacă-i e frig. Ea îi răspunde că nu. În momentul acela muzica răsună mai tare, viorile sună sublim, și ea îl întreabă despre ce e muzica asta. El îi spune că e preferata lui, valurile astea de sunete de vioară sunt apele unui fluviu din Germania pe care navighează un om-zeu, care nu e decât un om de fapt, dar pe care dragostea de patrie îl eliberează de frică, ăsta-i secretul lui, zelul nestrămutat cu care luptă pentru patrie îl face invincibil, ca un zeu, pentru că nu mai știe ce-i frica. Muzica devine atât de intensă, încât lui i se umplu ochii de lacrimi. Și aici e partea cea mai frumoasă din scena asta, pentru că ea, când îl vede atât de pătruns, își dă seama că și el are sentimente de om, deși pare invincibil ca un zeu. El încearcă să-și ascundă emoția și se îndreaptă spre fereastră. Luna plină strălucește peste Paris, grădina din fața casei pare poleită cu argint, copacii negri se conturează deslușit pe cerul cenușiu, nu albastru, pentru că filmul e alb-negru. Havuzul alb e împrejmuit de tufe de iasomie, tot cu flori albe, argintate, și atunci camera arată fața ei în prim-plan, în niște nuanțe splendide de gri și într-un joc de umbre perfect, cu o lacrimă care îi curge pe obraz. Când îi curge lacrima, ochiul nu strălucește foarte tare, dar când îi lunecă pe pometele înalt, lucește la fel ca diamantele din colier. Și camera se întoarce din nou spre grădina de argint, și tu ești acolo, în cinematograf, și închipuie-ți că ești o pasăre care își ia zborul fiindcă vede tot mai de sus și tot mai mică grădina, iar havuzul pare... ca de bezea, și ferestrele la fel, un palat alb, făcut din bezea, ca în basmele unde casele se mănâncă, și păcat că nu se văd și ei doi, fiindcă ar părea ca niște miniaturi. Îți place filmul?

— Nu știu încă. Ţie de ce-ți place așa de tare? Ești în extaz.

— Dacă mi s-ar da să aleg un film pe care să-l mai văd o dată, l-aș alege pe ăsta.

— Dar de ce? E o scârboșenie nazistă, nu-ți dai seama?

— Uite ce-i... Mai bine tac.

— Să nu taci. Spune ce aveai de zis, Molina.

— Ajunge, mă culc.

— Ce-i cu tine?

— Din fericire, nu e lumină și nu trebuie să-ţi văd faţa.

— Asta voiai să-mi spui?

— Nu, că scârboșenia ești tu, nu filmul, și nu-mi mai adresa niciun cuvânt.

— Iartă-mă.

— ...

— Serios, iartă-mă. Nu credeam că o să te jignesc așa de tare.

— Mă jignești pentru că... pentru că tu crezi că nu... că nu-mi dau seama că e un film de propagandă na... nazistă, dar dacă mie-mi place e pentru că e bine făcut, în afară de asta e o operă de artă, tu nu știi pentru... pentru că nu l-ai văzut.

— Ai înnebunit? Plângi din cauza asta?

— O să... o să... plâng... cât o să am chef.

— Cum vrei. Îmi pare foarte rău.

— Și să nu crezi că plâng din cauza ta. Mi-am... mi-am amintit de el, de ce-ar fi dacă aș fi cu el și i-aș spune lui toate lucrurile... lucrurile astea care mie îmi plac atât de mult, în loc să ţi le zic ţie. Azi m-am gândit toată ziua la el. Azi se împlinesc trei ani de când l-am cunoscut. De asta... de asta plâng.

— Îţi mai spun o dată, nu a fost intenţia mea să te supăr. De ce nu-mi povestești puţin despre prietenul tău? Ţi-ar face bine să te descarci un pic.

— De ce? Ca să-mi zici că-i și el o scârboșenie?

— Hai, povestește-mi, cu ce se ocupă?

— E chelner, într-un restaurant...

— E bun la suflet?

— Da, dar nu-i un mototol, nu-ţi face griji.

— De ce îl iubești atâta?

— Pentru multe lucruri...

— De pildă...

— Am să zic sincer. Întâi de toate, fiindcă-i frumos. Și după aceea pentru că mi se pare că-i foarte deștept, dar în viaţă n-a avut condiţii de niciun fel, și așa a ajuns să facă o muncă de doi bani, când el ar merita mult mai mult. Și mi-aș dori să-l ajut.

— Și el vrea să-l ajuţi?

— La ce te referi?

— Dacă el se lasă ajutat sau nu.

— Tu ești vrăjitor, de ce mă întrebi asta?

— Nu știu.

— Ai pus degetul pe rană.

— El nu vrea să-l ajuţi.

— El nu voia, înainte. Acum n-am habar, cine știe ce mai face...

— Nu-i prietenul care a venit la tine în vizită, despre care mi-ai povestit?

— Nu, a venit o prietenă, e tot atât de bărbat pe cât sunt eu. Pentru că ălalalt, chelnerul, e la lucru în timpul orelor de vizită de aici.

— N-a venit niciodată să te viziteze?

— Nu.

— Săracul, trebuie să muncească.

— Ascultă-mă, Valentín, tu nu crezi că ar putea să facă schimb de tură cu un alt coleg?

— Poate nu-i dau voie.

— Sunteţi tare pricepuţi să vă ţineţi partea, voi ăștia.

— Cine sunt voi ăștia?

— Bărbaţii, neam de...

— De ce?

— De pui de lele, cu scuze pentru maică-ta, care n-are nicio vină.

— Păi, stai, tu ești bărbat ca mine, să nu te superi... Ce-i cu distanțarea asta?

— Vrei să mă dau mai aproape de tine?

— Nu vreau să te dai nici mai aproape, nici mai departe.

— Ascultă-mă, Valentín, îmi amintesc foarte bine că o dată a schimbat tura cu un coleg ca să o ducă pe nevastă-sa la teatru.

— E însurat?

— Da, el e un bărbat normal. Eu am început totul, el n-a avut nicio vină. Eu m-am băgat în viaţa lui, dar nu voiam decât să-l ajut.

— Cum a început totul?

— Eu m-am dus într-o zi la restaurant și l-am văzut. Și am luat-o razna. Dar povestea-i lungă, o să ţi-o zic altădată, sau mai bine nu, nu-ţi povestesc nimic, cine știe ce-ţi mai trăsnește să-mi spui.

— O clipă, Molina, te înșeli foarte tare, dacă eu te întreb e pentru că am o... cum pot să-ţi explic?

— O curiozitate, asta probabil că ai.

— Nu-i adevărat. Ca să te înţeleg, am nevoie să știu ce-i cu tine, așa cred. Dacă stăm amândoi în celula asta, e mai bine să ne înţelegem, iar eu despre

oamenii cu orientarea ta nu știu mare lucru.*

— Îţi povestesc, atunci, dar repede, ca să nu te plictisesc.

— Cum îl cheamă?

— Nu, numele nu, numele îl ţin doar pentru mine.

— Cum vrei.

— E singurul lucru de la el pe care îl pot păstra pentru mine, e în inima, în glasul meu, și mi-l ţin doar pentru mine. Nu-i dau drumul...

— Îl cunoști de mult?

— Se fac fix trei ani azi, 12 septembrie. Eu m-am dus în ziua aceea la restaurant. Dar mi-e nu știu cum să-ţi povestesc.

— Nu contează. Dacă vreodată o să vrei să vorbești despre asta, îmi povestești atunci. Și dacă nu, nu.

— Mă simt puţin stânjenit.

— Păi... cred că e normal când e vorba de sentimente profunde.

— Eu eram cu niște prieteni, două nebunele tinere și nesuferite. Dar frumoase foc și pline de zvâc.

— Două fete?

— Nu, eu când zic „nebună“ vreau să zic „poponar“. Și una dintre ele îl tot călca pe nervi pe chelner, care era el. Eu la început am văzut că e băiat prezentabil, dar nimic mai mult. Însă când nebuneaua a devenit obraznică, el a pus-o la punct, fără să-și piardă cumpătul. Eu am rămas uluit. Pentru că ospătarii, săracii, au mereu complexul ăsta că-s slugi și greu reușesc să răspundă unei grosolănii fără să pară o slugă jignită, pricepi? Ei bine, tipul, dimpotrivă, i-a explicat de ce mâncarea nu-i cum trebuie, dar de la o asemenea înălţime că a lăsat-o pe aia ca lovită cu leuca. Dar să nu crezi că a fost arogant, nici vorbă, distant, perfect stăpân pe situaţie. Și eu imediat am mirosit că acolo e ceva, și nu orice, un bărbat adevărat. Și săptămâna următoare m-am dus singură la restaurant.

— Singură?

— Da, iartă-mă, dar când vorbesc de el eu nu pot să vorbesc ca un bărbat, pentru că nu mă simt bărbat.

— Zi-i mai departe.

— Când l-am văzut a doua oară mi s-a părut și mai frumos, cu o jachetă albă cu guler tunică, îi stătea superb. Era ca o vedetă de cinema. Totul la el era desăvârșit, felul cum mergea, vocea puţin răgușită, dar pe undeva și cu mlădieri

calde, nu știu cum să zic, și felul în care servea! Ăsta era un poem, serios, odată l-am văzut servind o salată și am rămas năucită! Mai întâi a așezat-o comod pe clientă, fiindcă era pentru o femeie, nenorocita, și la început a adus lângă masă o măsuţă mai mică, acolo i-a pus platoul cu salată, a întrebat-o dacă vrea ulei, oţet, aia, ailaltă, și după aceea a luat tacâmurile de amestecat salata și nu știu cum să-ţi explic, parcă mângâia frunzele de salată și roșiile, dar nu niște mângâieri ușoare, era... cum să-ţi zic?, erau mișcări atât de sigure, și atât de elegante, și atât de delicate, și în același timp atât de bărbătești.

— Ce înseamnă, pentru tine, bărbat?

— Înseamnă multe lucruri, dar pentru mine... mă rog, cel mai frumos lucru la un bărbat e asta, să fie frumos, puternic, dar fără să facă tapaj pe tema asta, și să meargă tot înainte sigur pe el. Să aibă un mers sigur, cum are chelnerul meu, să vorbească fără teamă, să știe ce vrea, unde se duce, fără să-i fie frică de nimic.

— Asta-i o idealizare, un asemenea tip nu există.

— Ba da, există, el e așa.

— Mă rog, poate da impresia asta, dar în interiorul lui, în societatea noastră, fără putere nimeni nu poate merge tot înainte, sigur pe el, cum zici tu.

— Nu fi invidios. Măi, dar nu-i poţi vorbi unui bărbat despre altul că imediat îl apucă pandaliile, în privinţa asta sunteţi exact ca femeile.

— Nu fi prost.

— Vezi ce ofuscat eşti? Ajungi să mă insulţi. Sunteţi la fel obsedaţi de competiţie ca femeile.

— Te rog, ori păstrăm nivelul discuţiei, ori nu mai vorbim.

— Ce mă tot iei cu nivelul?

— Cu tine nu se poate vorbi decât dacă te lasă omul să povestești un film.

— De ce nu se poate vorbi cu mine, mă rog?

— Pentru că n-ai pic de rigoare în discuţie, nu urmezi un fir, zici tot soiul de aiureli.

— Nu-i adevărat, Valentín.

— Cum spui tu.

— Eşti un pedant.

— Treaba ta ce crezi.

— Demonstrează-mi, hai, că nu am nivelul cerut ca să vorbesc cu tine.

— N-am zis că n-ai nivelul necesar ca să vorbești cu mine, am zis că nu poţi urma un fir ca să porţi o discuţie.

— O să vezi că pot.

— Ce rost are să mai vorbim, Molina?

— Hai să vorbim mai departe ca să-ţi demonstrez contrariul.

— Despre ce să vorbim?

— Să vedem… Spune-mi tu ce-i un bărbat, în opinia ta.

— Mă iei peste picior.

— Hai, răspunde-mi, ce înseamnă pentru tine bărbăţia?

— Hm... să nu mă las tratat ca o otreapă... de nimeni, nici de putere... Și stai, e mai mult de-atât. Chestia asta cu otreapa e altceva, nu e lucrul cel mai important. A fi bărbat înseamnă mult mai mult, înseamnă să nu înjoseşti pe nimeni, nici cu vreun ordin, nici cu vreun bacşiş. E mai mult, e... să nu permiţi ca nimeni din preajma ta să se simtă umilit, ca nimeni din preajma ta să se simtă prost.

— Asta ar însemna să fii sfânt.

— Nu, nu-i aşa de imposibil pe cât crezi.

— Nu pricep prea bine... explică-mi mai pe larg.

— Nu ştiu, nu mi-e foarte clar în clipa asta. M-ai luat pe nepregătite. Nu găsesc cuvintele care s-ar potrivi. Altă dată, când o să-mi fie ideile mai clare, putem să reluăm tema. Mai povesteşte-mi despre chelner.

— Unde eram?

— La momentul cu salata.

— Cine ştie ce-o mai fi făcând. Aşa mi se rupe inima... bietul de el, într-un loc ca ăla...

— De-o mie de ori e mai rău locul ăsta, Molina.

— Noi n-o să rămânem pentru totdeauna aici, nu-i aşa? Dar el n-are alt viitor în viaţă. E condamnat. Şi ţi-am zis că are o fire puternică şi nu-i e frică de nimic, dar nu-ţi poţi imagina ce tristeţe se vede că-l macină uneori.

— De unde îţi dai seama?

— Ochii, ochii îl trădează. Pentru că are nişte ochi deschişi la culoare, verzui, între verzi şi căprui, imenşi, parcă îi înghit toată faţa. Şi din privire se observă câteodată că se simte rău, trist. Şi ăsta a fost alt lucru care m-a atras şi m-a făcut să-mi doresc şi mai mult să vorbesc cu el. Mai cu seamă în orele când avea mai puţin de lucru eu îi observam melancolia asta; el se ducea în fundul sălii, se aşeza la masa unde stau chelnerii şi acolo rămânea tăcut, îşi aprindea o ţigară, iar ochii îi deveneau şi mai stranii, mai înceţoşaţi. Am început să merg tot mai des şi el, la început, abia dacă îmi adresa câteva vorbe, strictul necesar. Eu mereu ceream gustări reci, supă, un fel principal, desert şi cafea, ca să tot

trebuiască să vină la masa mea și încetul cu încetul am început să stăm mai mult de vorbă. Evident, el și-a dat seama imediat ce-i cu mine, fiindcă se vede de la o poștă.

— Ce se vede de la o poștă?

— Că adevăratul meu nume e Carmen, aia a lui Bizet.

— Și de asta a început să vorbească mai mult cu tine.

— Vai, tu chiar nu pricepi nimic. Fiindcă își dădea seama că eu sunt o nebună, nu voia să-mi accepte avansurile. Pentru că el e un bărbat cu totul și cu totul normal. Dar, încetul cu încetul, vorbind ba de una, ba de alta, a văzut cât îl respect și a început să-mi povestească despre viaţa lui.

— Toate astea în timp ce te servea la masă?

— Timp de câteva săptămâni, da, până ce la un moment dat am reușit să-l conving să bem o cafea împreună, când era pe tura de zi, pe care o ura cel mai tare.

— Ce program avea?

— Păi, intra la șapte dimineaţa și ieșea pe la patru, sau intra pe la șase și stătea cam până pe la trei dimineaţa. Și în ziua când mi-a zis că lui îi place tura de noapte, treaba asta mi-a ridicat un semn de întrebare, pentru că îmi zisese că-i căsătorit, deși nu purta verighetă, alt indiciu, și că nevastă-sa lucra în program normal de birou, și atunci, ce era cu nevasta? Nu voia să aibă de-a face cu ea dacă prefera să lucreze de noapte? Nu-ţi poţi închipui cât de greu mi-a fost să-l conving să vină cu mine să bem o cafea, mereu avea câte o scuză, ba că-i cumnatul, ba că-i mașina, până ce într-un sfârșit a cedat. Și-a venit.

— Și s-a întâmplat ce trebuia să se întâmple.

— Nu ești sănătos la cap. Tu habar n-ai despre lucrurile astea. În primul și primul rând pentru că ţi-am zis deja că el e un tip absolut normal. Niciodată nu s-a întâmplat nimic!

— Despre ce aţi vorbit la bar?

— Mă rog, acum nu-mi amintesc, pentru că după aceea ne-am întâlnit de o grămadă de ori. Dar primul lucru pe care voiam să-l întreb era de ce un băiat atât de inteligent ca el face o asemenea muncă. Și să vezi ce poveste groaznică, mă rog, povestea atâtor băieţi din familii sărace, care n-au condiţii să facă studii sau care nu-s sprijiniți.

— Cel care vrea să studieze reușește s-o facă într-un fel sau altul. Uite... în Argentina, studiile nu-s problema cea mai mare, universitatea e gratuită.

— Da, dar...

— Lipsa sprijinului e altceva, aici sunt de acord, complexul de inferioritate, spălarea pe creier pe care ţi-o aplică societatea...

— Tu aşteaptă să-ţi mai povestesc puţin şi-o să vezi ce soi de om e, clasa întâi! Chiar el a recunoscut că a fost un moment în viaţa lui când a cedat, dar că plătește asta cu vârf și îndesat. El zice că pe la șaptesprezece ani, ah, am uitat să-ţi zic că el de mic a muncit, de când era la școala primară, într-un cartier sărac din Buenos Aires, și după școala primară a intrat într-un atelier de mecanică și acolo a învăţat meseria și, cum îţi ziceam, pe la șaptesprezece ani era deja o frumuseţe de băiat și a început cu fetele, avea un succes nebun, și acum e acum, ce poate fi mai rău: fotbalul. De mic juca foarte bine și pe la optsprezece ani l-au luat ca profesionist. Și acum vine cheia întregii tărășenii, de ce n-a făcut carieră ca fotbalist profesionist? Din ce zice el, când a intrat în lumea aceea, imediat și-a dat seama de toată mizeria de acolo, un mediu plin de favoritisme, de nedreptăţi, și aici e cheia, cheia cea mai cheie, a situaţiei lui: nu poate să tacă, când vede că-i ceva cum nu trebuie, spune pe șleau. Nu-i șiret, nu știe să tacă. Pentru că-i un tip drept. Și asta am mirosit eu de la bun început, îţi dai seama?

— Politică n-a făcut niciodată?

— Nu, despre asta are niște idei foarte ciudate, foarte aiurite, nici să n-audă de sindicate.

— Continuă.

— Și după câţiva ani, doi sau trei, s-a lăsat de fotbal.

— Și fetele?

— Tu câteodată eşti vrăjitor.

— De ce?

— Pentru că s-a lăsat de fotbal și din cauza fetelor. Multe fete, și avea antrenamente, și îl trăgea aţa mai tare spre fete decât spre antrenamente.

— Nici el nu era prea disciplinat, intră și asta la socoteală.

— De acord, dar mai e un lucru pe care nu ţi l-am spus încă: iubita lui oficială, care e fata cu care s-a căsătorit după aceea, nu voia ca el să continue cu fotbalul. Și el s-a angajat la o fabrică, lucra acolo ca mecanic, dar un post destul de bun, dat fiind că i l-a obţinut iubita. Și s-a căsătorit, și la fabrică a stat câţiva ani, aproape imediat a devenit contramaistru sau șef de echipă, așa ceva. Și i s-au născut doi copii. Și febleţea lui era fata, cea mai mare, care la șase ani a murit. Și el mereu a avut necazuri la fabrică, fiindcă începuseră să dea lume afară sau să-i favorizeze pe cei cu pile.

— Cum era el.

— Da, începuse cu stângul, nu neg. Dar aici vine ceea ce îl face să crească în ochii mei și pentru care îi iert orice. Și anume, că s-a pus de partea unor muncitori bătrâni, care lucrau în acord, în afara sindicatelor, iar patronul l-a pus să aleagă între două: ori îl dă afară, ori îndeplinește ordinele, iar el și-a dat demisia. Și tu știi că dacă pleci din proprie voință nu primești niciun sfanț drept compensație, zero barat, și a rămas pe drumuri, după ce lucrase în fabrica aia mai bine de zece ani.

— Și pe atunci avea peste treizeci de ani.

— Sigur, treizeci și ceva. A început, dă-ți și tu seama, să-și caute de lucru la vârsta aia. Și la început a acceptat orice slujbă a găsit, fără să se lege de niciuna, dar după aia s-a ivit postul ăla de chelner și a trebuit să-l ia, ce era să facă?

— Toate astea ţi le-a povestit el.

— Da, dar încetul cu încetul. Eu cred că pentru el a fost o mare ușurare că a avut cui să-i povestească totul, s-a mai putut și el descărca. De aia a început să mă îndrăgească.

— Și tu?

— Eu l-am adorat din ce în ce mai mult, dar nu m-a lăsat să fac nimic pentru el.

— Și ce voiai să faci pentru el?

— Eu voiam să-l conving că încă mai e timp să facă niște studii și să aibă o diplomă. Fiindcă mai e ceva ce am uitat să-ți spun: nevasta câștiga mai mult decât el. Ea ajunsese ceva gen secretară la o firmă, aproape șefă pe-acolo, și pe el chestia asta-l râcâia.

— Ai ajuns să o cunoști pe nevastă-sa?

— Nu, el voia să mi-o prezinte, dar eu în fond o uram din adâncul sufletului. Numai gândindu-mă că dormea în fiecare noapte lângă el, și muream de invidie.

— Și acum n-o mai invidiezi?

— E ciudat, dar nu...

— Chiar?

— Da, uite, nu știu... sunt bucuros că e cu el, în felul ăsta nu-i singur acum, că eu nu mai pot merge să stau cu el de vorbă în orele moarte de la restaurant, când se plictisește la culme și nu face altceva decât să fumeze.

— Și el știe ce simți pentru el?

— Bineînţeles, eu i-am declarat totul când aveam speranţa că aș putea să-l conving că între noi doi... e cu putinţă ceva... Dar niciodată, niciodată n-a fost nimic, n-a fost chip să-l conving. Eu l-am rugat ca măcar o singură dată în viaţă... dar el n-a vrut pentru nimic în lume. Și după aia mi-a fost rușine să tot insist, și m-am mulţumit cu prietenia lui.

— Dar din ce-mi spui, cu nevastă-sa treaba nu mergea prea bine.

— Au avut o perioadă când au fost certaţi, ca să zic așa, dar în fond el o iubește, și ce-i și mai rău, o admiră, fiindcă ea câștigă mai mult decât el. Și într-o zi mi-a zis ceva de mi-a venit să-l omor; era ziua tatălui și voiam să-i fac un cadou, pentru că el e foarte tătos cu fiu-său și mi s-a părut drăguţ să profit de ocazie ca să-i dăruiesc ceva, așa că l-am întrebat dacă i-ar plăcea o pijama, și a fost un dezastru...

— Zi mai departe, nu mă lăsa în suspans.

— Mi-a zis că nu folosește pijamale, că doarme mereu dezbrăcat. Cu nevastă-sa, într-un pat matrimonial. Mi-a venit să mor. Dar a fost un moment în care păreau că-s pe punctul să se despartă și eu atunci mi-am făcut iluzii, ce iluzii mi-am făcut, nici nu-ţi închipui...

— Ce fel de iluzii?

— Că o să vină să stea cu mine, cu mama și cu mine. Și o să-l ajut, și o să-l fac să se apuce de studii. Și n-o să mă ocup decât de el, toată ziulica n-o să mă îngrijesc decât să aibă totul pregătit, hainele, o să-i cumpăr cărţi, o să-l înscriu la cursuri și, încetul cu încetul, o să-l conving că n-are de făcut decât un singur lucru: să nu mai meargă la muncă. Și că eu îi dau banii pe care trebuie să i-i dea soţiei ca să-și întreţină copilul, iar el nu mai trebuie să se gândească decât la asta: la el însuși. Până ce-și ia diploma de ce vrea el să se facă și încetează să mai fie trist, nu ţi se pare frumos?

— Da, dar nerealist. Uite: el putea să rămână ospătar și să nu se mai simtă înjosit sau cum vrei tu. Pentru că, oricât de modestă ar fi o slujbă, mereu există o soluţie, lupta sindicală.

— Așa zici?

— Normal, dom'le. Mai încape îndoială?

— Dar el în privinţa asta nu pricepe nimic.

— Are vreo orientare politică?

— Nu, e total ignorant. Dar n-avea decât cuvinte de ocară la adresa sindicatelor, și poate că știa el ce știa.

— Ce să știe! Dacă sindicatul nu e cum trebuie, trebuie să lupţi, ca să fie cum trebuie.

— Mie mi-e puţin somn, ţie?

— Nu, mie deloc. Nu-mi mai povestești puţin din film?

— Nu știu... Dar tu nu știi cât de tare îmi plăcea să mă gândesc că pot să fac ceva pentru el. Știi, toată ziua să decorezi vitrine, oricât de captivant poate fi, când se termină programul, câteodată te apucă o senzaţie de la ce bun toate astea și parcă ai un gol în suflet. În timp ce, dacă puteam să fac ceva pentru el era așa de frumos... Să-i dau un pic de bucurie, nu? Tu ce părere ai de toate astea?

— Nu știu, ar trebui să analizez un pic, acum n-aș putea să-ţi zic nimic, nu-mi mai povestești puţin din film și mâine îţi zic eu ce cred despre chelner?

— Bine...

— Ne sting lumina așa de devreme și lumânările astea scot un miros groaznic, îţi nenorocesc ochii.

— Și consumă oxigenul, Valentín.

— Nu pot să adorm dacă nu citesc.

— Dacă vrei, îţi mai povestesc un pic. Dar prostia e că după aia n-o să mai pot eu dormi.

— Doar puţin, Molina.

— Bine. Unde e...ram?

— Nu mai căsca așa, somnorosule.

— Ce să fac, mi-e somn.

— A... cum mă fa...ci și pe mine să casc.

— Și ţie ţi-e somn.

— Tu crezi că o să pot să a...dorm?

— Da, și dacă n-o să poţi adormi, să te gândești la povestea cu Gabriel.

— Cine-i Gabriel?

— Chelnerul, mi-a scăpat.

— Bine, pe mâine.

— Pe mâine.

— Uite ce-i și cu viaţa asta, n-o să pot dormi și o să mă gândesc la iubitul tău.

— Mâine o să-mi zici ce părere ai.

— Pe mâine.

— Pe mâine.

* Cercetătorul englez D.J. West consideră că există trei principale teorii asupra originii fizice a homosexualităţii şi le respinge pe toate.

Prima dintre ele pleacă de la premisa următoare: comportamentul sexual anormal provine dintr-un dezechilibru al proporţiei de hormoni masculini şi feminini, prezenţi în sângele ambelor sexe. Totuşi, testele concrete făcute pe homosexuali nu au dat un rezultat care să confirme această teorie, altfel spus, nu au dovedit o distribuţie hormonală deficitară. Potrivit probelor aduse de doctorul Swyer, în lucrarea sa „Homosexualitatea — aspecte endocrinologice", măsurătorile hormonale la homosexuali şi heterosexuali nu au relevat diferenţe între cele două categorii. În plus, dacă homosexualitatea ar avea o origine hormonală — hormonii sunt secretaţi de glandele endocrine —, ar putea fi vindecată prin injecţii care ar restabili echilibrul sistemului endocrin. Dar acest lucru nu a fost posibil şi, în lucrarea sa „Testosteronul la homosexualii masculini psihotici", cercetătorul Barahal arată că administrarea de hormoni masculini homosexualilor bărbaţi nu a avut alt rezultat decât o creştere a dispoziţiei individului pentru tipul de activitate sexuală cu care e obişnuit. În ceea ce priveşte experimentele făcute pe femei, doctorul Foss, în „Influenţa androgenilor urinari în sexualitatea feminină", afirmă că, în cantităţi mari, hormonii masculini administraţi femeilor produc într-adevăr o masculinizare notabilă, dar numai în ceea ce priveşte aspectul fizic: voce mai groasă, barbă, micşorarea sânilor, creşterea în dimensiuni a clitorisului etc. Apetitul sexual înregistrează o creştere, dar rămâne specific feminin, adică obiectul dorinţei este în continuare bărbatul, firește, cu excepţia cazurilor când femeia are deja orientări lesbiene.

Pe de altă parte, la bărbatul heterosexual, administrarea în mari cantităţi a hormonilor feminini nu produce dorinţe homosexuale, ci are ca efect o diminuare a energiei sexuale. Toate acestea servesc drept dovadă a faptului că administrarea de hormoni masculini femeilor şi de hormoni feminini bărbaţilor nu arată o relaţie directă între procentul de hormoni masculini, respectiv feminini, în sânge şi dorinţa sexuală corespunzătoare. Se poate afirma, în concluzie, că alegerea sexului în ceea ce privește subiectul amoros nu se află într-o relaţie demonstrabilă cu activitatea endocrină, altfel spus, cu secreţiile hormonale.

A doua teorie importantă despre posibila origine fizică a homosexualităţii este, potrivit lui D.J. West, cea referitoare la intersexualitate. Dat fiind că e imposibil de dovedit anormalitatea hormonală a homosexualilor, au fost căutate alte caracteristici fizice, o anume anomalie necunoscută şi, astfel, o seamă de cercetători s-au străduit să încadreze homosexualitatea într-o formă particulară de intersexualitate. Intersexualii și hermafrodiţii sunt cei care nu aparţin complet, din punct de vedere fizic, niciunuia dintre sexe, deși prezintă trăsături ale ambelor. Sexul căruia îi va aparţine individul se determină în momentul concepției și depinde de varietatea materialului genetic provenit de la spermatozoidul care fecundează ovulul.

Cauzele fizice ale intersexualităţii nu au fost bine determinate încă; în general aceasta e cauzată de o tulburare endocrină care se produce în stadiul fetal. Există nenumărate grade de intersexualitate; la anumiţi subiecţi există o contradicţie între glandele sexuale interne (ovare şi testicule) şi aspectul fizic, la alţii, glandele sexuale interne sunt un amestec de ovare şi testicule, iar la alţii, organele genitale externe pot prezenta toate fazele intermediare între cele masculine şi cele feminine, ba chiar pot să prezinte penis şi uter în acelaşi timp. În „Studii asupra determinării genetice a homosexualilor", cercetătorul T. Lang spune, de exemplu, că homosexualii bărbaţi ar fi, din punct de vedere genetic, femei ale căror corpuri au suferit o inversare sexuală în direcţia masculinităţii; pentru a-şi demonstra ipoteza, a realizat sondaje şi a ajuns la concluzia că homosexualii bărbaţi apăreau cel mai des în familiile unde exista un număr excesiv de fraţi şi aproape deloc surori, homosexualul bărbat reprezentând aşadar un produs intermediar, de compensaţie nereuşită. Chiar dacă observaţia este interesantă, teoria lui Lang e iremediabil subminată de faptul că nu poate să explice caracteristicile fizice normale ale marii majorităţi, 99%, a homosexualilor. Tocmai acesta e argumentul pe care se bazează C.M.B. Pare, în „Homosexualitate şi sex cromozomial", pentru a respinge teoria lui Lang; potrivit lui Pare, după ce au fost aplicate metodele microscopiei moderne, s-au identificat drept masculini din punct de vedere biologic toţi bărbaţii homosexuali într-o cercetare realizată pe termen lung, care includea şi bărbaţi heterosexuali.

Pe de altă parte, teoria lui Lang este combătută și de J. Money în lucrarea sa „Stabilirea rolului sexual“, când afirmă că intersexualii, în ciuda aparenţei lor bisexuale, nu devin bisexuali în momentul în care îşi aleg obiectul dorinţei amoroase; impulsurile sexuale la aceşti indivizi, afirmă Money, nu urmează orientarea dată de glandele sexuale interne, fie că e vorba de ovare, testicule sau glande mixte. Dorinţa intersexualilor se mulează după sexul în spiritul căruia au fost educaţi, chiar dacă cromozomii şi caracteristicile dominante ale organelor sexuale externe și interne ţin de sexul opus. Din toate acestea se poate deduce că heterosexualitatea şi homosexualitatea, în toate cazurile, și indiferent dacă individul are o constituţie fizică normală sau anormală, sunt activităţi deprinse printr-o condiţionare psihologică și nu sunt predeterminate de factori endocrini.

A treia și ultima teorie asupra originii fizice a homosexualităţii pe care o discută West propune analizarea factorului ereditar. West arată că, în ciuda studiilor extrem de solide care au fost realizate, între care se remarcă „Studiu gemelar comparativ asupra aspectelor genetice ale homosexualităţii masculine“, de F.J. Kallman, caracterul imprecis al dovezilor prezentate nu ne permite să stabilim că homosexualitatea este un atribut constitutiv de tip ereditar.

Capitolul patru

— Și așa începe idila dintre Leni și ofițer. Se îndrăgostesc nebunește. Ea îi dedică în fiecare seară cântecele pe care le interpretează pe scenă, mai ales unul. E o havaneză, se ridică încet cortina și printre palmierii făcuți din staniol, ca ăla din pachetul de țigări, știi?, deci, de după palmieri se vede luna plină, o broderie din paiete care se reflectă în marea făcută dintr-o mătase artificială, reflexia lunii făcută și ea din paiete. E un port tropical, portul unei insule, și nu se aude decât zgomotul valurilor pe care orchestra îl imită cu ajutorul unor maracase. Și e acolo o corabie de mare lux, făcută din carton, dar care parcă-i adevărată. Un bărbat cu perciunii încărunțiți, foarte arătos, la cârmă, cu o șapcă de căpitan, trăgând din pipă, și deodată un reflector puternic luminează ușa deschisă de lângă el, care duce la cabine, și de acolo apare ea, foarte serioasă, privind în sus, spre cer. Ea are părul despletit, cu cărare pe mijloc, rochie neagră, lungă, de dantelă, dar nu transparentă, fără mâneci, cu două bretele subțiri și atât, fusta vaporoasă. Aici orchestra începe un fel de introducere și ea vede cum un tânăr localnic rupe pe plajă o orhidee sălbatică și-i zâmbește și parcă-i face cu ochiul unei fete care vine spre el. El îi pune floarea în păr și o sărută, se îmbrățișează și pornesc spre desișul pădurii fără să bage de seamă că fetei i-a căzut floarea din păr. Și aici e un prim-plan cu orhideea asta sălbatică, dar foarte delicată, căzută în nisip, și deasupra orhideei apare fața lui Leni cu contururi și umbre estompate, ca și cum floarea s-ar transforma în femeie. Atunci se stârnește un vânt care pare de furtună, dar doi marinari strigă că e prielnic și corabia ridică ancora, iar ea coboară pe chei și ajunge pe plajă, unde ridică floarea, care e superbă, făcută din catifea. Și cântă.

— Ce spune?

— Cine știe... pentru că nu se traduceau cântecele. Dar era trist, ca despre cineva care și-a pierdut marea dragoste și vrea să se resemneze, dar nu poate, și se lasă dus de soartă. Da, probabil că asta era, pentru că ea, când marinarii îi spun că vântul e prielnic, zâmbește foarte trist, fiindcă oriunde ar duce-o vântul pentru ea e totuna. Și tot cântând se îndreaptă spre corabie, care ușor-ușor iese din scenă, cu ea la pupa uitându-se cu privirea pierdută în spatele palmierilor, de unde începe întunecimea de nepătruns a pădurii.

— Ea mereu își încheie cântecele cu privirea pierdută.

— Dar tu nu știi ce ochi are femeia asta, negri-negri, în contrast cu pielea așa de albă. Și era să uit ce-i mai important: când apare la final la pupa corabiei, și-a pus floarea de catifea în păr, într-o parte, și nu știi ce-i mai catifelat, orhideea sau tenul ei, care e ca petala unei flori, a unei magnolii, cred. Și după aceea urmează aplauzele și câteva scene scurte cu ei doi, care sunt foarte fericiţi, într-o seară la cursele de cai, ea toată în alb, cu o pălărie transparentă, și el cu joben, apoi ciocnind paharele pe un iaht care lunecă pe Sena și după aceea el în smoking în separeul dintr-un local rusesc, unde stinge toate luminile, și în semiîntuneric scoate dintr-un etui un colier de perle care nu știu cum, dar deși e beznă, strălucește de-ţi ia ochii, printr-un truc al camerei de filmat. Așa, și după aceea vine scena în care ea ia micul dejun în pat, și intră menajera, și-i spune că jos o așteaptă o rudă care tocmai a venit din Alsacia. Și că mai e cu un domn. Ea coboară într-un neglijeu de satin cu dungi albe și negre, e la ea acasă în scena asta. Băieţandrul e un văr tânăr de-al ei, îmbrăcat foarte simplu, dar cu el e... șchiopul.

— Care șchiop?

— Acela care a călcat-o pe coristă. Și încep să vorbească și vărul îi spune că i s-a cerut o mare favoare, anume să vorbească cu ea, care e franţuzoaică, să-i ajute într-o misiune. Ea întreabă ce misiune și i se răspunde că-i misiunea pe care a început-o corista blondă și pe care a refuzat s-o mai ducă la capăt. Fiindcă ei fac parte din maquis. Ea moare de frică, dar reușește să nu o arate. Îi cer să descopere un secret important, să afle unde e principalul arsenal de arme pe care îl au nemţii în Franţa, pentru ca dușmanii naziștilor să-l poată bombarda. Iar corista blondă era în misiune, fiindcă era maquisardă, dar după aceea a început o relaţie cu un locotenent, și s-a îndrăgostit de el, și n-a mai îndeplinit misiunea, din care cauză au omorât-o înainte să-i denunţe în faţa autorităţilor străine ocupatoare. Atunci, șchiopul îi spune că ea trebuie să-i ajute și ea zice că trebuie să se gândească, că ea habar n-are de lucruri din astea. Atunci șchiopul îi zice „asta-i o minciună!“, fiindcă șeful serviciului de contraspionaj german e îndrăgostit de ea și atunci pe ea n-ar costa-o nimic să-i smulgă informaţiile astea. Ea își face curaj și-i zice șchiopului că nu, pentru nimic în lume, fiindcă ea, cu firea ei, nu-i bună la așa ceva. Atunci șchiopul îi zice că dacă nu acceptă... sunt obligaţi să treacă la represalii. Ea atunci vede că vărul stă cu privirea plecată în pământ, că-i tremură fălcile și că fruntea i s-a brobonit de sudoare. Pentru că l-au adus ca ostatic! Atunci șchiopul o lămurește că bietul băiat n-a făcut nimic, că singura lui vină e că se înrudește

cu ea. Fiindcă nerușinații ăia s-au dus tocmai în satul din Alsacia, unde locuia bietul băiețandru, și l-au adus cu ei, invocând nu știu ce motiv. Pe scurt, dacă ea nu-i ajută, ei, cei din maquis, îl omoară pe băiețandrul care e total nevinovat. Atunci ea promite că o să facă tot posibilul. Și chiar așa face. Următoarea dată când se întâlnesc ea și ofițerul german acasă la el, începe să-i umble prin lucruri, dar tot timpul cu frica-n sân din cauza majordomului care de la bun început a privit-o cu dușmănie și care pare să n-o scape din ochi. Dar este o scenă în care ea stă la masa de prânz cu ofițerul și cu alți tipi, iar majordomul, care e neamț, primește de la ofițer ordinul să se ducă în pivniță și să aducă un vin foarte rar, ah, dar am uitat să-ți spun, pentru că ea îl ceruse, așadar, un vin pe care doar majordomul știa de unde să-l ia. Atunci, când tipul pleacă, ea se așază la pianul alb cu coadă care e în salonul ăsta splendid de care ți-am spus și o vezi de după o perdea de dantelă albă. Se acompaniază la pian pentru că el i-a cerut să cânte. Însă femeia a pus la cale un tertip și pune un disc cu ea, tot cu acompaniament de pian, și în timpul ăsta intră în biroul lui și începe să-i caute printre hârtii. Dar ce se întâmplă: majordomul constată că și-a uitat cheile când ajunge la ușa de la pivnița unde stau vinurile și se întoarce să le ia, iar când trece pe lângă balustrada de unde începe grădina se uită pe geam, dar nu-și dă seama, prin perdeaua de dantelă, dacă ea se află la pian sau nu. În tot timpul ăsta, ofițerul stă de vorbă în grădină cu ceilalți ștabi, e o grădină franțuzească, din aceea cu ghivece fără flori, dar cu tufele tunse în forme foarte ciudate, ca niște obeliscuri.

— Asta-i o grădină nemțească, mai precis din Saxonia.

— Cum știi?

— Pentru că grădinile franțuzești au flori și linii geometrice, dar nu zic nu când e vorba de farafastâcuri. Grădina asta e nemțească și filmul a fost făcut în Germania.

— Și tu cum de știi lucrurile astea? Astea-s treburi cu care se ocupă femeile...

— Se studiază la arhitectură.

— Tu ai studiat arhitectura?

— Da.

— Și-ai terminat?

— Da.

— Și-abia acum îmi zici asta?

— N-a venit vorba.

— Nu ziceai că ai studiat științele politice?

— Da, ştiinţe politice. Dar mergi mai departe cu filmul, îţi povestesc cu altă ocazie. Iar arta nu-i o treabă cu care se ocupă doar femeile.

— Într-o bună zi o să descoperim că eşti mai nebună ca mine.

— Tot ce se poate. Dar acum continuă filmul.

— Aşa, atunci majordomul o aude cântând, dar îşi dă seama că nu-i la pian şi intră să vadă unde e. Şi ea e chiar în birou răscolind printre hârtii, ah, pentru că înainte de asta reuşise să obţină cheia de la ofiţer, cheia de la birou, şi găseşte planul zonei unde e ascuns tot armamentul, arsenalul german, dar atunci aude paşi şi reuşeşte să se ascundă în balconul în care dă cabinetul, numai că acolo o pot vedea ştabii adunaţi în grădină! Aşa că-i între ciocan şi nicovală, fiindcă dacă tipii care stau de vorbă în grădină se uită în sus, o s-o vadă. Majordomul intră în cabinet şi se uită, ea îşi ţine respiraţia şi are inima cât un purice, pentru că ştie că discul o să se termine, şi pe vremea aia ştii că discurile n-aveau pe ele decât o singură melodie, nu exista *long play*. Dar majordomul iese, şi ea imediat după el, fiindcă tocmai se termină cântecul. Toţi ştabii o ascultă vrăjiţi, şi când se termină discul se ridică să o aplaude, şi ea e deja aşezată la pian, şi toţi cred că ea era cea care cânta, nu discul. Şi ce urmează e întâlnirea pe care o are cu şchiopul şi băieţandrul, ca să le dea planurile nemţilor. Întâlnirea e la un muzeu, un muzeu uluitor de mare, cu animale antediluviene şi nişte panouri de sticlă pe post de pereţi, care dau spre Sena, şi când se întâlnesc ea îi spune şchiopului că are informaţia şi şchiopul se simte triumfător şi-i zice că asta e prima ei acţiune pe care o face pentru maquis, pentru că dacă s-a făcut spioană nu se mai poate retrage, atunci ea e cât pe ce să refuze să-i mai dea informaţia, dar îl vede pe băieţaş cum tremură şi i-o dă, numele unei regiuni din Franţa şi satul unde se află arsenalul. Atunci şchiopul, care-i sadic, se apucă să-i spună că ofiţerul german o s-o urască din tot sufletul când o să afle că l-a trădat. Şi nu mai ştiu câte şi mai câte. În momentul acela, băieţandrul vede că pe Leni o apucă disperarea, că se îngălbeneşte toată de indignare, şi se uită spre fereastră, fiindcă ei sunt chiar lângă geam, şi-s la etajul cinci sau şase al muzeului ăstuia imens, şi înainte ca şchiopul să se poată prinde, îl apucă şi-l împinge ca să spargă geamul şi să cadă în gol, dar şchiopul se apără şi băieţaşul se sacrifică atunci şi se aruncă împreună cu şchiopul, plătind cu propria viaţă. Ea se amestecă printre oamenii care aleargă să vadă ce s-a întâmplat şi, cum poartă o pălărie cu voaletă, n-o recunoaşte nimeni. Ce bun e băieţandrul, nu?

— E bun cu ea, dar trădător de ţară.

— Dar băiatul își dădea seama că maquisarzii ăștia sunt niște mafioţi, o să vezi ce chestii mai ies la iveală mai încolo în film.

— Tu știi cine erau maquisarzii?

— Da, știu că erau patrioţii, dar în film, nu. Lasă-mă să continui. Atunci... ce mai urma?

— Eu nu te înţeleg.

— Tot ce pot să-ţi spun e că filmul a fost absolut superb și pentru mine filmul contează, fiindcă, până la urmă, cât timp sunt închis aici, nu pot să fac altceva decât să mă gândesc la lucruri frumoase, ca să nu înnebunesc, sau nu?... Răspunde-mi.

— Ce vrei să-ţi răspund?

— Păi, să mă lași să ies puţin din realitate, de ce să disper și mă amărăsc și mai mult? Vrei să ai un coleg de celulă nebun? Pentru că nebună sunt deja.

— Nu, serios, e în regulă, e adevărat că aici poţi să înnebunești, dar poţi să înnebunești nu doar dacă disperi... ci și dacă te alienezi, cum faci tu. Felul ăsta al tău de-a te gândi la lucruri frumoase, cum spui, poate fi și el periculos.

— De ce? Nu-i adevărat.

— Să ieși din realitate poate fi un viciu, e ca un drog. Pentru că, ascultă-mă bine, *realitatea ta* nu e doar celula asta. Dacă citești ceva, studiezi ceva, deja ai depășit limitele celulei, pricepi? Eu citesc și studiez toată ziua.

— Politica... Am văzut cum merge lumea asta condusă de politicieni...

— Nu vorbi ca o cucoană de pe vremuri, pentru că nu ești nici cucoană... nici de pe vremuri; și mai povestește-mi puţin din film, mai e mult până la final?

— De ce? Te plictisește?

— Nu-mi place, dar mă intrigă.

— Dacă nu-ţi place, atunci nu-ţi mai povestesc.

— Cum vrei, Molina.

— De terminat, sigur n-o să-l pot termina în noaptea asta, mai e mult, aproape jumătate.

— Mă interesează ca material de propagandă, nimic mai mult. E un document, în felul lui.

— Hotărăște-te odată, îţi zic mai departe sau nu?

— Mai zi puţin.

— Acum sună de parcă mi-ai face mie o favoare. Adu-ţi aminte că tu mi-ai cerut să-ţi povestesc ceva, că nu puteai adormi.

— Și îţi sunt foarte recunoscător, Molina.

— Dar acum mi-a sărit mie somnul, că bine m-ai aranjat.

— Atunci mai povestește-mi puţin și o să ne ia somnul pe amândoi, dacă dă Domnul.

— Ateii nu fac altceva decât să-l pomenească toată ziua pe Dumnezeu.

— E o expresie. Hai, spune.

— Bine, ea, fără să-i zică nimic, îi cere ofiţerului neamţ să-i dea adăpost la el acasă, fiindcă e moartă de frică din cauza tipilor din maquis. Oh, și scena asta e absolut superbă, pentru că nu ţi-am zis că și el cântă la pian, e într-un halat de brocart care nu-ţi spun cum îi stătea, vai, cum îi stătea, cu un batic de mătase albă la gât. Și la lumina candelabrelor cântă ceva destul de trist, pentru că am uitat să-ţi spun că ea a întârziat la întâlnire. Și el crede că ea n-o să se mai întoarcă. Ah, fiindcă nu ţi-am zis că ea iese din muzeu când n-o vede nimeni și începe să umble ca o nebună prin tot Parisul, fiindcă e dată peste cap de moartea bietului băieţandru, vărul cel tânăr pe care îl iubea așa de tare. Și se face noapte, și continuă să cutreiere prin toate locurile din Paris, pe la Turnul Eiffel, pe străduţele în pantă din cartierele boeme, și o privesc pictorii stradali, și o privesc cuplurile sub felinarele de pe malurile Senei, fiindcă ea umblă ca o sărmană nebună, ca o somnambulă cu voaleta de la pălărie ridicată, nici nu-i mai pasă dacă o recunoaște lumea. În timpul ăsta, tânărul dă ordin să se servească cina pentru doi, la lumina candelabrelor, și după aceea își dă seama că lumânările au ars până la jumătate și cântă la pian valsul acela lent, foarte trist. Și chiar atunci intră ea. El nu se ridică să o salute, continuă să cânte valsul acela minunat, care din trist se face tot mai vesel, romantic peste măsură, dar foarte, foarte vesel. Și aici se termină scena, fără ca el să zică nimic, i se vede zâmbetul de fericire pe faţă și se aude muzica. Ah, nu-ţi poţi imagina ce scenă e asta!

— Și pe urmă?

— Ea se trezește într-un pat splendid, tot din mătase deschisă la culoare, îmi vine să cred că între roz pal și verzui, capitonat, cu perne din satin. Ce păcat că unele filme nu-s color, nu-i așa?, și cu perdele de tul de ambele laturi ale baldachinului, înţelegi?, și se ridică în picioare, se vede că-i foarte îndrăgostită, se uită pe fereastră și afară burniţează, se duce la telefon, ridică receptorul și aude fără să vrea că el vorbește cu cineva. Că discută despre ce pedeapsă să le dea mafioţilor și ea nu-și poate crede urechilor când aude că el zice să fie condamnaţi la moarte, atunci ea așteaptă să termine convorbirea și, când o încheie, pune și ea receptorul în furcă, pentru ca el să nu-și dea seama că i-a

ascultat. Atunci apare el în dormitor și-i spune că o să ia împreună micul dejun. Ea e superbă, reflectată în geamul ud de la burniță, și îl întreabă: dacă lui într-adevăr nu-i e frică de nimic, cum trebuie atunci să fie soldatul noii Germanii, eroul despre care i-a vorbit? El îi răspunde că pentru patria lui e gata să accepte orice provocare. Ea îl întreabă atunci dacă nu din frică sunt uciși dușmanii fără apărare, din teama că într-o zi rolurile se vor schimba și că va trebui să-i înfrunți, față în față poate. El îi răspunde că nu înțelege la ce se referă. Atunci ea schimbă subiectul. Dar, mai târziu, când rămâne singură, sună la numărul de telefon al șchiopului ca să ia legătura cu cineva din maquis și să le dezvăluie secretul legat de arsenal. Pentru că în momentul în care l-a auzit că e capabil să condamne pe cineva la moarte, el a decăzut complet în ochii ei ca bărbat. Și se duce să se vadă cu cineva din maquis, dându-și întâlnire la teatrul unde face ea repetiții, ca să nu-și dea nimeni seama, și îl vede pe bărbatul care vine spre ea, îi face semnul stabilit, și taman atunci apare cineva pe coridorul pustiu al teatrului și o cheamă pe domnișoara Leni. Despre ce-i vorba: tocmai a primit o telegramă de la Berlin prin care e invitată să joace într-un mare film turnat în cele mai faimoase studiouri din Germania, iar cel care-i aduce telegrama e un înalt funcționar din guvernul de ocupație, deci ea nu poate să-i zică nimic tipului din maquis, și trebuie să înceapă imediat pregătirile pentru plecarea la Berlin. Îți place?

— Nu, și deja mi-e somn. Continuăm mâine, bine?

— Nu, Valentín, dacă nu-ți place, nu-ți mai povestesc nimic.

— Mi-ar plăcea să știu cum se termină.

— Nu, dacă nu-ți place, la ce bun... Ajunge cât ți-am povestit. Pe mâine.

— Vorbim mâine.

— Dar despre altceva.

— Cum vrei tu, Molina.

— Pe mâine.

— Pe mâine.[**]

— De ce întârzie cu cina? Mi se pare că au adus-o deja de ceva vreme în celula de alături.

— Da, și eu am auzit. Nu mai stai să studiezi?

— Nu, cât e ceasul?

— E trecut de opt. Azi nu mi-e prea foame, din fericire.

— Ce ciudat la tine, Molina. Nu te simți bine?

— Nu, e din cauza nervilor.
— Mi se pare că-i aud.
— Nu, Valentín, sunt cei din ultima celulă care se întorc de la baie.
— Nu mi-ai zis ce ţi-au spus când te-ai dus la biroul directorului.
— Nimic. M-au chemat ca să semnez hârtiile pentru noul avocat.
— O împuternicire?
— Da, cum mi-am schimbat avocatul, a trebuit să semnez.
— Cum s-au purtat cu tine?
— La fel, cum te porţi cu un poponar, nicio schimbare.
— Ia ascultă, mi se pare că vin.
— Da, uite-i. Ia revistele de acolo, să nu le vadă și să ţi le confişte.
— Mor de foame.
— Te rog, Valentín, să nu te plângi gardianului.
— Nu...
— ...
— ...
— Luaţi.
— Mămăligă.
— Da.
— Mulţumesc.
— Oho, câtă e!
— Să n-aveţi motiv să vă plângeţi.
— Hei, dar porţia asta... de ce-i mai puţin?
— E bine așa. Ce vă mai place să vă jeluiţi, dom'le...
— ...
— ...
— Nu i-am răspuns de dragul tău, Molina, că de nu, cred că i-aș fi aruncat mămăliga asta peste ochi, cleiul ăsta scârbos.
— La ce te-ajută să te plângi?
— Una dintre porţii nu e nici pe jumătate din cealaltă, gardianul a înnebunit, să-l ia dracu' de nemernic și ticălos.
— Valentín, iau eu porţia mică.
— Nu, tu mănânci mămăligă, ia-o pe cea mare.
— Nu, ţi-am zis că nu mi-e foame. Ţine-o tu pe asta mare.
— Haide, nu face fasoane.
— Nu, am zis că nu. De ce să iau eu porţia mare?

— Pentru că știu că-ţi place mămăliga.
— Nu mi-e foame, Valentín.
— Hai, ia puţin, o să-ţi facă bine.
— Nu.
— Serios, azi nu-i așa de rea.
— Nu vreau, nu mi-e foame.
— Ţi-e teamă c-o să te îngrași?
— Nu...
— Mănâncă atunci, Molina, azi e destul de bun cleiul ăsta de mămăligă. Mie, dacă mănânc porţia mică, mi-e mai mult decât suficient.

— Vai, vai!
— ...
— Vai!
— Ce s-a întâmplat?
— Nimic, nu-i e bine fetei.
— Care fată?
— Eu, deșteptule.
— Dar ce ai?
— Mă doare burta...
— Vrei să vomiţi?
— Nu...
— Mai bine scot punga, pentru orice eventualitate.
— Nu, lasă... Mă doare mai jos, în intestine.
— N-ai cumva diaree?
— Nu... Mă doare foarte tare, dar mai sus.
— Îl chem pe gardian, atunci...
— Nu, Valentín. Parcă-mi trece...
— Ce simţi?
— Niște împunsături... Dar foarte puternice....
— În ce parte?
— În toată burta...
— N-o fi apendicită?
— Nu, sunt deja operat.
— Mie mâncarea nu mi-a făcut rău...

— Probabil că-i din cauza nervilor. Azi am fost foarte nervos... Dar parcă se mai domolește un pic...

— Încearcă să te relaxezi. Cât de mult poţi. Lasă-ţi braţele moi... și picioarele.

— Da, parcă începe să-mi mai treacă.

— De mult timp a început să te doară?

— Da, de ceva vreme. Iartă-mă că te-am trezit.

— Ei, nici vorbă... Trebuia să mă trezești mai repede, Molina.

— Nu voiam să te deranjez... Vai...

— Te doare tare?

— A fost o împunsătură puternică... Dar acum parcă se domolește.

— Vrei să te culci? O să poţi adormi?

— Nu știu... Of, cum doare...

— Dacă vrei, stăm de vorbă, poate-ţi face bine, mai uiţi de durere.

— Nu, tu dormi, nu sta treaz.

— Deja m-am trezit.

— Îmi pare rău.

— Nu, doar de câte ori nu mă trezesc eu singur și după aia nu mai pot să adorm.

— Parcă începe să-mi treacă. Vai, nu, e groaznic...

— Să-l chem pe gardian?

— Nu, uite că trece...

— Știi ceva?

— Ce?

— Sunt foarte curios să știu cum se termină filmul, știi, ăla nazist.

— Dar nu ziceai că nu-ţi place?

— Ba da, dar tot vreau să știu ce se întâmplă la final, ca să-mi dau seama de mentalitatea realizatorilor, ce fel de propagandă voiau să facă.

— Nu-ţi poţi închipui cât de frumos era când îl vedeai.

— Dacă te-ajută să uiţi de durere, de ce nu-mi mai povestești un pic? Așa, rapid, numai finalul.

— Vai...

— Iar a început?

— Nu, chiar începe să-mi treacă, când mai vine câte o împunsătură mă doare rău, dar după aia aproape deloc.

— Cum se termină filmul?

— Unde rămăseserăm?

— Că ea se ducea să lucreze pentru maquis, dar apare contractul pentru filmarea în Germania.

— Ţi s-a întipărit în minte, nu-i aşa?

— Nu-i un film oarecare. Povestește-mi mai pe scurt, ca să ajungem la final.

— Așa, ce se întâmpla atunci? Ooof... ce rău doare...

— Povestește-mi, în felul ăsta nu te mai gândești la durere, te doare mai puţin dacă te iei cu altceva...

— Ţi-e teamă că o să mor înainte să-ţi povestesc finalul?

— Nu, mă gândeam la binele tău.

— Bine, ea se duce în Germania să filmeze și îi place foarte mult Germania și tinerii care fac sport. Și îi iartă lui totul pentru că află că tipul pe care el l-a condamnat la moarte era un criminal ticălos, care făcuse cine știe câte blestemăţii. Și îi arată poza celuilalt criminal pe care încă nu reușiseră să-l prindă, semicomplice al tipului pe care îl condamnase el la moarte... Vai, încă mă mai doare...

— Atunci, lasă, încearcă să dormi.

— Nu, îmi făceam iluzii, of, dacă aș putea... Tot mă mai doare.

— Și ai des dureri din astea?

— Doamne păzește și apără! În viaţa mea n-am mai simţit împunsături din astea... Uite, acum iar îmi trece...

— Atunci încerc să adorm la loc.

— Nu, stai.

— Poate așa reușești și tu să adormi.

— Nu, n-o să pot. Îţi povestesc mai departe filmul.

— Bine.

— Cum era? Da, ei i se pare că-l recunoaște pe criminal, dar nu-și dă seama unde l-a mai văzut. Și atunci se întoarce la Paris, unde crede că s-a întâlnit cu el. Și nici n-ajunge bine că intră în legătură cu maquisarzii, ca să vadă dacă poate ajunge la marele șef al organizaţiei, cea care conduce piaţa neagră și pune la cale capturarea produselor. Și îi momește cu promisiunea că o să le zică secretul arsenalului nemţesc, adică misiunea pe care i-o ceruse șchiopul, îţi amintești?

— Da, dar tu știi că maquisarzii ăștia erau niște adevăraţi eroi, nu?

— *Che,* dar tu mă crezi mai proastă decât sunt.

— Dacă folosești femininul înseamnă că ţi-a trecut durerea.

— Mă rog, nu contează, dar să-ţi fie clar că filmul era absolut superb pentru părţile de dragoste, care erau într-adevăr de vis; partea politică i-or fi impus-o regizorului cei din guvern, sau nu știi cum se fac treburile astea?

— Dacă regizorul a făcut filmul, atunci poate fi acuzat de complicitate cu regimul.

— Mă rog, să ţi-l termin odată. Vai, te-ai apucat de ceartă și mi-a revenit durerea... Ah...

— Povestește, așa uiţi.

— Treaba-i că ea, ca să divulge secretul arsenalului, cere să ia legătură cu șefii cei mai mari din maquis. Și într-o zi o duc în afara Parisului, la un castel. Dar ea l-a pus pe băiat s-o urmărească, împreună cu soldaţii, și în felul ăsta să-i ia prin surprindere pe toţi maquisarzii, adică mafioţii ăia de pe piaţa neagră. Dar șoferul care o duce, și care-i criminalul ăla de mergea mereu cu șchiopul, își dă seama că sunt urmăriţi și face o manevră și în felul ăsta nemţii, care mergeau pe urmele lor cu băiatul în frunte, îi pierd din vizor. Așa, atunci ajung la castel, Leni e lăsată să intre și, nici una, nici două, se trezește faţă în faţă cu șeful maquis, care nu-i altcineva decât majordomul ăla care tot stătea cu ochii pe ea!

— Care?

— Chiar ăla din casa băiatului. Atunci ea îl privește mai bine și-și dă seama că e unul și același cu tipul hidos cu barbă, cel din filmul despre criminalii ăia, pe care l-a văzut la Berlin. Și îi spune secretul, pentru că-i sigură că o să ajungă imediat băiatul cu soldaţii nemţi și-o s-o salveze. Dar cum ei i-au pierdut urma, trece timpul și nu mai ajung. Atunci ea își dă seama că șoferul acela infect îi zice ceva în secret șefului despre bănuiala pe care o are că au fost urmăriţi. Dar ea bineînţeles că-și aduce aminte că majordomul o pândea mereu prin casă, poate-poate o s-o vadă goală și treburi din astea, și joacă ultima carte: să-l seducă. În timpul ăsta, băiatul și patrula care era cu el încearcă să găsească urmele mașinii pe ploaie. Și, după multe căutări, nu-mi amintesc cum fac de reușesc să găsească drumul. Și ea e singură cu criminalul ăsta, majordomul, care e de fapt șeful cel mare, o mare figură a crimei organizate mondiale, și când el se aruncă asupra ei, în săliţa unde pusese să le fie pregătită o cină intimă, ea apucă o furculiţă mare, de friptură și îl omoară.

Și în timpul ăsta ajung băiatul și ceilalţi, și ea deschide un geam pe care să iasă, și chiar acolo stă de pază șoferul criminal, chiar sub fereastră, iar băiatul îl vede la timp și trage în el, dar șchiopul, nu, pardon, șoferul, fiindcă șchiopul a murit la muzeu, deci șoferul, muribund, răzbește s-o împuște pe fată. Ea se

agaţă de draperii și reușește să nu cadă, pentru ca băiatul s-o găsească stând în picioare, dar când ajunge la ea și o ia în braţe, ei îi pier și slabele puteri care-i mai rămăseseră și îi zice că-l iubește și că în curând o să fie la Berlin, din nou împreună. Și abia atunci își dă seama că e rănită, fiindcă mâinile îi sunt pătate de sânge, din cauza împușcăturii în spate, sau în piept, nu-mi mai amintesc. Și o sărută, și când își retrage buzele de pe gura ei, ea e deja moartă. Și ultima scenă e într-un panteon al eroilor din Berlin, un monument impresionant, ca un templu grecesc, cu câte o statuie mare pentru fiecare erou. Și acolo e și ea, o statuie enormă, sau în mărime naturală mai degrabă, splendidă, într-o tunică grecească, mai c-aș crede că e chiar ea făcând-o pe statuia, cu pudră albă pe faţă, iar el îi așază flori în braţele care-i sunt întinse ca și cum ar vrea să-l îmbrăţișeze. Și el se retrage, și e o lumină care parcă ar veni din cer, și el pleacă, și ochii îi sunt înecaţi în lacrimi, și rămâne statuia ei cu braţele întinse. Dar singurică, și pe templu e o inscripţie care zice ceva de genul „Patria nu vă va uita niciodată“. Și el merge singur, dar pe un drum plin de soare. Sfârșit.

** *Serviciul de publicitate al studiourilor Tobis-Berlin, în atenţia difuzorilor internaţionali ai filmelor produse de acestea, referitor la superproducţia* Destin *(paginile centrale):*

Sosirea vedetei din străinătate nu a fost anunţată cu marele tam-tam care se face de obicei, ci, dimpotrivă, s-a preferat ca Leni Lamaison să ajungă incognito în capitala Reich-ului. Doar după probele de machiaj și de costume a fost invitată presa. În sfârșit, în seara aceea, marea divă a muzicii franţuzești avea să le fie prezentată celor mai de seamă reprezentanţi ai presei libere internaţionale. Locul: Grand Hotel din Berlin. Pentru această ocazie specială a fost rezervat Salonul Imperial, situat la mezanin, unde ajungeau ecouri înăbușite ale orchestrei care performa în grădina de ceai. Imaginea lui Leni se identifica întru totul cu strigătele lansate de moda pariziană, care se folosise de frumuseţea ei ca să le dea chip. Toată lumea aștepta, așadar, o păpușă coafată cu bucle încreţite în formă de melcișori, cu pomeţi înroșiţi de pudra aplicată pe o faţă înainte lăcuită cu alb. Erau siguri că abia-și va putea ţine ochii deschiși, din cauză că pleoapele aveau să fie înecate în fard negru și-o să se năruie sub povara genelor false. Dar cea mai mare curiozitate o stârnea ţinuta pe care o va alege, pentru că li se părea inevitabilă risipa de drapaje inutile, dictate de designerii de modă decadenţi de dincolo de Rin, al căror scop declarat era schimonosirea siluetei feminine. Dar când s-a auzit freamătul de profundă admiraţie a publicului, o femeie cu totul diferită și-a făcut apariţia în faţa celor care, cu pași repezi, îi făceau loc.

Mijlocul ei subțire și șoldurile frumos rotunjite nu se ascundeau sub mii de cârpe de prisos, pieptul său semeț nu se sufoca din cauza unor extravaganţe ale croielii: dimpotrivă, tânăra, care parcă ar fi venit din Sparta, înainta încinsă într-o tunică simplă și albă care-i punea în valoare formele pline, iar fața ei curată ne amintea de sănătatea unei fete de la munte. Cât despre păr, era pieptănat cu cărare pe mijloc și împletit într-o coadă care îi înconjura capul purtat mândru. Braţele de gimnastă nu-i erau acoperite de mâneci, doar o scurtă pelerină din același material alb îi înfășura umerii. „Idealul nostru de frumuseţe trebuie să fie mereu sănătatea, a spus Conducătorul nostru, și, cu atât mai mult în ceea ce privește femeia, pentru că misiunea ei e să fie frumoasă și să aducă pe lume copii. O femeie care a dăruit cinci fii pentru *Volk*, a dat mai mult decât cea mai dotată juristă din lume. Nu e loc pentru femeia politică în lumea ideologică a Naţional-Socialismului, pentru că a o aduce pe femeie în sfera chestiunilor parlamentare, cărora ea nu le face față, înseamnă să-i știrbești demnitatea. Renașterea germană e o înfăptuire masculină, dar al Treilea Reich, care numără 80 de milioane de supuși, peste un secol, în gloriosul an 2040, va avea nevoie de 250 de milioane de patrioţi care să cârmuiască destinele lumii, atât din Statul-Tată, cât și din nenumăratele noastre colonii. Și aceasta va fi înfăptuirea feminină, după ce am învăţat lecţia altor popoare în ceea ce privește grava chestiune a degenerării raselor, a cărei unică stavilă este un naţionalism conștient, înfăptuit de poporul însuși. Sinteză a Statului și Poporului.“

Întocmai aceleași cuvinte le repetă în fața frumoasei străine, în acest Salon purtând numele de Imperial, delegatul Departamentului de Studii berlineze în cadrul căreia a fost angajată, cuvinte care o impresionează profund pe Leni, tot așa cum frumusețea ei pură îi impresionează pe reprezentanții presei reuniți în acel loc.

A doua zi, noua sa imagine înnobilează prima pagină a ziarelor din lumea liberă, dar Leni nu pierde vremea citind imnurile închinate frumuseții ei, ia telefonul și — trecând peste marea sa neîncredere — îl sună pe Werner. Îi cere ca în puținele zile pe care le va petrece el în capitală, înainte de întoarcerea la Paris, să o ajute să descopere frumusețile acestei noi lumi germane. Primul lucru pe care îl face Werner e să o ducă pe Leni la un imens miting al tineretului german, care se desfășoară pe un stadion cum nu s-a mai pomenit. El preferă să evite confortul limuzinei oficiale și o poartă prin Berlin cu rapidul său cupeu alb. Dorința lui e ca ea să se simtă una dintre nenumăratele ființe care fac parte din această mulțime înflăcărată, și lucrul cel mai important: reușește. Toți cei care trec pe lângă Leni o admiră, dar nu pentru excentricitățile ei de divă ultrasofisticată, ci pentru maiestoasa ei alură de femeie sănătoasă, naturală. Într-adevăr, Leni s-a prezentat într-un taior simplu, care aduce ușor cu o uniformă militară. Stofa, o țesătură specifică regiunii alpine, are ceva din asprimea muntenilor, dar îi subliniază totuși formele feminine, și numai umerii lați ai hainei se abat de la linia corpului, doar ca să-i dea un plus de robustețe. Werner o contemplă extaziat, pentru că nu se îndoia de uluiala ce o va cuprinde în fața frontispiciului monumental al stadionului, și ea într-adevăr nu poate evita șocul pe care acesta i-l produce.

Leni îl întreabă atunci pe Werner cum a reușit nația lui să creeze ceva atât de pur și de inspirat, în vreme ce în restul Europei s-a impus o artă atât de frivolă și efemeră, atât în pictură și sculptură, cât și în arhitectură, o artă pur decorativă și abstractă, supusă pieirii întocmai ca módele acelea feminine superflue, scornite în capitala de dincolo de Rin. El știe foarte bine ce să-i răspundă, dar n-o face imediat, o roagă să mai aștepte un pic. Și deja se află în fața spectacolului de neuitat pe care li-l oferă floarea tinerimii germane: pe verdeața terenului se desfășoară șiruri rectilinii care se frâng și se recompun pentru ca imediat să se transforme în curbe care șerpuiesc o clipită și revin apoi la virilitatea liniei drepte. Sunt tineri atleți de ambele sexe, îmbrăcați în alb și negru, ce-și arată măiestria de gimnaști, și atunci Werner îi spune, ca un comentariu la reprezentația olimpică de la care Leni nu-și poate lua ochii: „Da, eroismul se înalță ca viitor modelator al destinelor politice, iar artei îi revine misiunea de-a fi expresia spiritului epocii noastre. Arta comunistă și futuristă e o mișcare retrogradă, anarhică. Nouă ne aparține Cultura Nordului, antagonică vanelor sforțări mongole, comuniste, precum și farsei catolice, rod al putreziciunii asiriene. Dragostei trebuie să-i opui Onoarea. Iar Cristos va fi un atlet care îi scoate cu pumnii pe negustori din Templu“. Și în continuare tinerii, adevărată torță umană a național-socialismului, intonează în cor imnuri marțiale vibrând de patriotism: „...flutură iarăși stindardele noastre din vechime, tânărul revoluționar trebuie să aprindă pasiunile vulcanice, să deștepte mânia, să organizeze în chip rece și sigur patosul neîncrederii și-al furiei, pentru a putea ridica masele de oameni la luptă“, parafrazând o deviză a înaltului Șef al Serviciului de Propagandă, mareșalul Goebbels.

Iar Leni, în ciuda contradicţiei care şi-a făcut loc în inima ei din ziua în care l-a auzit pe Werner dând o sentinţă de pedeapsă cu moartea, se simte cuprinsă de frenezie. Werner o strânge de mână, o trage spre sine, dar nu îndrăznește să o sărute, pentru că încă îi e teamă că buzele ei vor fi reci. În aceeași seară iau cina în tăcere, Werner nu ştie ce să mai facă, simte că ea e distantă, pierdută în gândurile ei misterioase. Aproape că nu se ating de mâncare, Leni bea aproape dintr-o singură înghiţitură un pahar de vin slab de Moselle. Dar după ce bea şi ultima înghiţitură, aruncă paharul înspre șemineul unde trosnește focul, iar cristalul se face ţăndări. Fără niciun preambul, Leni dă glas întrebării care o pârjolește pe dinăuntru: „Cum e cu putinţă ca tu, un om superior, să trimiţi la moarte o fiinţă umană?“. Werner îi răspunde pe loc, uşurat: „Din cauza asta te-ai îndepărtat de mine?“. Când Leni îi răspunde afirmativ, Werner îi cere să-l urmeze de îndată la Ministerul Afacerilor Politice, iar Leni îl ascultă. În ciuda orei înaintate, birourile ministeriale clocotesc, pentru că noua Germanie nu are odihnă nici ziua, nici noaptea. Toate uşile se deschid în faţa lui Werner, care îşi poartă cu semeţie uniforma militară. După doar câteva minute, pătrund într-un subsol unde e amplasată o minisală de cinema. Werder dă ordin să înceapă imediat o proiecţie de film. Ecranul se luminează, numai atrocităţi. E vorba de un documentar despre foame, foamea în lume. Foamea în Africa de Nord, foamea în Spania, foamea în Dalmaţia, în valea fluviului Yangtze, în Anatolia. Şi precedând fiecare dintre aceste nenorociri, doi-trei oameni, mereu aceiași, trecând pe aceste meleaguri, evreii rătăcitori, aducători de moarte.

Totul înregistrat fidel de cameră. Și acești neguțători funebri, ca niște vulturi hulpavi, sunt martori ai secetelor, ai inundaţiilor, orice catastrofă prielnică organizării de banchete satanice: acapararea alimentelor, specula. Și în urma lor, ciracii, toţi roade ale blestematei spiţe a lui Abraham, reproducând cu precizie matematică aceleași operaţii: dispariţia recoltelor de grâu și una după alta a celorlaltor cereale, până la cele mai umile și de aceea folosite îndeobște ca nutreţ pentru animale. Și la fel cărnurile, și produsele zaharoase, și substanţele oleaginoase, fructele și legumele proaspete sau conservate. Și astfel se răspândește foametea în orașe, iar locuitorii lor o pornesc înspre sate, fără să găsească aici altceva decât priveliștea dezolantă, ca după vandali, pe care au lăsat-o în urma lor lăcustele lui Iehova. Iar feţele norodului se scofâlcesc și nimeni nu mai izbutește să meargă drept, pe fundalul acestor orizonturi de holocaust se iţesc siluetele înfrânte ale înfometaţilor care se târăsc la capătul puterilor spre iluzia unui colțișor uscat de pâine, la care nu mai ajung niciodată.

Leni a urmărit proiecţia cu sângele îngheţat în vine, dar abia așteaptă să se aprindă lumina ca să elucideze misterul care o chinuie. Ce vrea să afle e ale cui sunt chipurile acelea infame. Leni se referă la cei doi șefi ai acestei organizaţii letale, iar Werner îi lămurește motivele zbuciumului, pentru că își dă seama că Leni l-a recunoscut într-unul dintre ei pe criminalul pe care el însuși l-a condamnat la moarte, spre consternarea iubitei sale. Dar nu, Leni se referă la celălalt. Werner devine și mai tulburat, oare Leni a reușit să afle ceea ce tot personalul serviciului de inteligenţă credea că e imposibil să descopere?

Deoarece Yakov Levy este cel mai căutat agent antinazist din acest moment. Leni nu are încă un răspuns foarte clar, dar e sigură că a mai văzut undeva figura aceea depravată, chelia unsuroasă și barba lungă de cămătar. Derulează înapoi filmul și opresc imaginea pe fotogramele unde apare criminalul, Leni face eforturi supraomenești, dar nu reușește să-și dea seama unde și cum l-a văzut pe acel monstru. În cele din urmă, părăsesc sala, se hotărăsc să facă împreună câțiva pași pe bulevardul mărginit de tei. Leni rămâne cufundată în labirintul amintirilor, crede că sigur l-a mai văzut undeva pe Yakov Levy, singura ei teamă e că l-a cunoscut, sau, mai bine zis, și l-a imaginat, într-un coșmar. Werner, la rândul său, păstrează tăcerea; intenția lui, când a proiectat filmul pentru Leni, a fost să-i dovedească ce gânganie dezgustătoare trimisese el la moarte, fiindcă reușiseră să pună mâna pe scursura asta umană într-un sat de lângă granița cu Elveția. Dar cu un singur gest, Leni reușește să risipească toți norii de pe cerul amoros al lui Werner: îl apucă de mâna dreaptă, ia în mâinile ei albe și delicate mâna aspră a lui Werner și o duce la inima ei de femeie. Totul e complet lămurit și Leni a înțeles că moartea unui moloh iudeu a însemnat salvarea a milioane de suflete nevinovate. Cade o bură ușoară peste Orașul Imperial, Leni îi cere lui Werner să o adăpostească în brațele lui, ca astfel să se poată odihni. Ajutați de lumina zilei următoare, vor continua vânătoarea celeilalte fiare care e încă în libertate. Dar în clipa asta nu se aud răgetele care vin din junglă, nu, pentru că se găsesc pe tărâmul ales de zei ca să-și ridice palatul de aur, acolo unde împotriva negustorilor veroși eroii au câștigat deja prima lor bătălie morală.

E o dimineață însorită de duminică, Leni i-a cerut lui Werner să profite de acest ultim sfârșit de săptămână pe care o să-l petreacă împreună înainte de întoarcerea lui la Paris ca să cunoască fermecătoarele văi ale Palatinatului Superior.

Sunt aceiași munți de basm în care își are casa de odihnă Conducătorul, acolo unde în perioada clandestinității îi dădea adăpost o umilă familie de plugari. Iarba e verde și înmiresmată, soarele, blând, dar briza aduce în valuri prospețimea zăpezilor veșnice care străjuiesc pe culmi ca niște santinele. Pe iarbă, o față de masă simplă, țărănească. Pe ea, bucatele unui picnic frugal. Leni nu-și mai poate stăvili dorința de a ști cât mai multe, îl întreabă întruna pe Werner despre Conducător. La început, vorbele lui sunt greu de înțeles pentru ea, „...problema social-economică a statelor liberal-democratice ajunge într-un impas, în esență ea poate fi soluționată mult mai simplu, și spre satisfacția tuturor, sub forma unui guvern autoritar ale cărui rădăcini se vor afla exclusiv în popor, iar nu în grupurile internaționale plenipotențiare...“, iar ea atunci îi cere să-i vorbească mai simplu despre personalitatea Conducătorului și, dacă se poate, despre ascensiunea lui la putere. Werner povestește: „...o mulțime de ziare marxiste și gazete jidovești anunțau doar haos și umilințe pentru germani. Din vreme în vreme publicau și știri false despre arestarea lui Adolf Hitler. Dar așa ceva nu era cu putință, întrucât nimeni nu-l putea recunoaște: nu îngăduise nimănui vreodată să-i facă o fotografie. El străbătea meleagurile noastre în toate direcțiile pentru a participa la întruniri secrete. De câteva ori l-am însoțit chiar eu, călătorind în avionete șubrede. Îmi amintesc foarte bine de aceste zboruri, motorul huruia și dintr-odată ne ridicam de la sol înspre cerul nopții, uneori în plină furtună. Dar lui nu-i păsa de fulgere și îmi vorbea, din genunea durerii lui pentru poporul călcat în picioare de sminteala marxistă, de otrava pacifismului, de toate ideile venetice... Și de câte ori nu am străbătut cu mașina drumul nostru de ieri, pe care o să-l străbatem din nou diseară... din Alpi până la Berlin. Toate șoselele îi erau cunoscute, erau arterele drumului său spre inima poporului.

Nu făceam decât o oprire, așa cum vezi și tu... Întindeam o față de masă pe iarbă, ne așezam la umbra copacilor și luam o masă frugală. O felie de pâine, un ou tare și niște fructe, ăsta era tot prânzul Conducătorului. Când ploua, luam doar o gustare chiar în mașină. Și în cele din urmă ajungeam la destinație, iar la întruniri omul acesta atât de simplu căpăta proporții gigantice și undele îi propagau prin radiouri clandestine în eter ciocăniturile sigure ale argumentelor sale de neînvins. Își risca viața fără încetare pentru că sângeroasa teroare marxistă se răspândea peste tot...". Leni ascultă fascinată, dar vrea să știe mai mult, ca femeie e interesată să pătrundă secretul forței lăuntrice a Conducătorului. Werner îi răspunde: „...Conducătorul își manifestă ființa lăuntrică în fiecare dintre cuvintele sale. El crede în sine și în tot ce spune. El este tocmai ceea ce în ziua de azi e atât de greu de găsit: autenticitatea. Iar poporul recunoaște ceea ce e autentic și se agață strâns de aceasta. Adevăratul De Ce al personalității Conducătorului va rămâne, chiar și pentru noi, apropiații lui, un mister. Doar credința în miracole poate să îi dea o explicație. Dumnezeu l-a binecuvântat pe acest om, iar credința mișcă munții, credința Conducătorului și credința în Conducător...".

Leni se întinde pe iarbă și se uită în ochii limpezi și albaștri ai lui Werner, ochi cu privire blândă, încrezătoare, dat fiind că privesc mereu spre Adevăr. Leni îi cuprinde gâtul cu brațele și, emoționată, nu mai spune decât: „...acum am înțeles de ce ai îmbrățișat această doctrină. Tu ai pătruns până în miez esența Național-socialismului...".

Pentru Leni urmează săptămâni de muncă extenuantă în studiourile berlineze. Şi după ultima dublă se repede spre telefon ca să vorbească din nou cu iubitul ei, absorbit de munca lui la Paris. Acesta i-a pregătit o surpriză minunată: o să mai aibă o scurtă permisie înainte de a se reîntâlni cu ea la Paris și ar putea petrece aceste zile într-un loc frumos din ţara care deja o aclamă pe Leni, Republica Naţional-Socialistă. Dar Leni i-a pregătit o surpriză încă și mai mare: din noaptea aceea a proiecţiei documentarului n-a încetat să se gândească la faţa criminalului încă necapturat și zi de zi i s-a întărit convingerea că l-a văzut pe undeva prin Paris pe omul acela. De aceea vrea să se întoarcă acolo și să pornească în căutarea lui.

Werner acceptă, în ciuda temerii pe care i-o provoacă înscrierea lui Leni într-un comando de spionaj. Dar Leni coboară din tren plină de încredere în misiunea ei, chiar dacă revederea Franţei o întristează. Într-adevăr, învăţată cu soarele care străluceşte pe chipurile oamenilor din Patria Naţional-Socialistă, o mâhneşte să-și vadă ţara atât de decăzută din pricina degenerării rasiale. Franţa i se pare acum corcită, tuciurie, jidovită. *(Va urma)*

Capitolul cinci

— Ar fi trebuit să mănânci ceva la prânz.

— Nu mi-a fost deloc foame.

— De ce nu ceri să mergi la infirmerie? Poate îţi dau ceva şi-ţi revii.

— Deja-mi revin.

— Dar nu te uita așa la mine, Molina, ca și cum ar fi vina mea.

— Cum zici că mă uit?

— Te holbezi.

— Ești nebun, dacă mă uit la tine nu înseamnă că te învinuiesc de ceva. Ce vină să ai tu? Ești sărit de pe fix?

— Mă rog, dacă poți să te iei la harţă, înseamnă că te simţi mai bine.

— Nu, mai bine nu, fiindcă am rămas cu o sfârșeală groaznică.

— Probabil că ţi-a scăzut tensiunea. Bine, o să mă pun să studiez un pic.

— Vorbește puţin cu mine, Valentín, haide.

— Nu, acum e ora pentru studiu. Și trebuie să mă țin de planul de lectură, știi și tu.

— Dar dacă-i vorba doar de o zi, ce contează...

— Nu, dacă sar peste o zi, o să mă las pe tânjală.

— Cin' se lasă pe tânjală din lene nu se mai scoală, așa-mi zicea mie mama.

— Pe curând, Molina.

— Ce dor mi-e s-o văd pe mama, azi aș da orice s-o văd măcar preț de o clipă.

— Hai, te rog, taci un pic, că am mult de citit.

— Ce enervant ești.

— N-ai vreo revistă să citești?

— Nu, și-mi face rău să citesc, numai dacă mă uit la imagini și mă ia ameţeala, nu mă simt bine, *che*.

— Iartă-mă, dar dacă nu te simţi bine, ar trebui să te duci la infirmerie.

— E-n regulă, Valentín. Ia și studiază, ai dreptate.

— Nu fi nedrept, nu-mi vorbi pe tonul ăsta.

— Iartă-mă. Citește liniștit.

— Vorbim diseară, Molina.

— O să-mi povestești tu un film.

— Nu știu niciunul, o să-mi povestești tu.

— Ce mult mi-ar plăcea să-mi povestești tu unul acum. Unul pe care să nu-l fi văzut.***

— Unu, nu-mi amintesc de niciunul, și doi, trebuie să studiez.

— O să-ţi vină și ţie rândul și o să vezi cum e... Nu, glumesc, știi ce-o să fac?

— Ce?

— O să mă gândesc la un film, la unul care ţie nu ţi-ar plăcea, unul foarte romantic. Și în felul ăsta o să-mi ţin de urât.

— Bineînţeles, e o idee foarte bună.

— Și în noaptea asta tu o să-mi povestești ceva din ce-ai citit.

— Mi se pare excelent.

— Fiindcă eu sunt cam tehui și nu știu dacă o să-mi amintesc detaliile dintr-un film, ca să ţi-l povestesc.

— Gândește-te la ceva frumos.

— Și tu ia și studiază, nu mai pierde timpul cu prostii... Fiindcă, nu uita, cin' se lasă pe tânjală...

— Ne-am înţeles.

— *o pădure, case frumoase, de piatră, cu acoperișuri de paie? Din ţigle, ceaţă de iarnă, dacă nu e zăpadă, e toamnă, doar ceaţă, sosirea invitaţilor în mașini confortabile, ale căror faruri luminează pietrișul drumului. Gardul elegant, dacă sunt deschise ferestrele, e vară, una dintre cele mai elegante vile din zonă, aerul înmiresmat de parfumul pinilor. Salon luminat de candelabre, nu e aprins — întrucât e o noapte de vară — șemineul în jurul căruia se orânduiesc mobilele în stil englezesc. În loc să fie așezate cu faţa spre foc, fotoliile sunt întoarse spre pianul cu coadă din lemn de pin?, de mahon?, de santal! Pianistul orb, înconjurat de invitaţi, ochii aproape lipsiţi de pupilă nu văd ce e în faţa lor, adică aparenţele; văd altceva, ceea ce contează cu adevărat. Premiera concertului pe care l-a compus orbul și pe care îl execută în faţa prietenilor săi în noaptea asta: frumoasele rochii lungi ale femeilor, nu somptuoase, potrivite pentru cina campestră. Sau poate aranjamente rustice, în stil provensal, și totul luminat de lămpi de petrol. Perechi care par foarte fericite, tinere, de vârstă mijlocie și câţiva bătrâni, privind spre orb, pregătiţi să-l asculte interpretându-și creaţia. Liniște, o explicaţie a orbului despre întâmplarea adevărată care i-a inspirat compoziţia, o poveste de dragoste petrecută chiar în acea pădure. Povestea, relatată înaintea concertului, pentru a le permite invitaţilor să rezoneze cât mai profund cu muzica, „totul a început într-o*

dimineaţă de toamnă, când eu mă plimbam prin pădure“, un baston și un câine însoţitor, frunzele căzute din copaci, formând un covor des, zgomotul pașilor răsunând plăcut, foșnetul frunzelor frângându-se, crac-crac, de parcă ar fi râs, râsul pădurii?, în apropierea unei vile vechi, la trecerea orbului pe lângă gard tatonând cu bastonul certitudinea că se află în faţa unui fenomen straniu, o casă învăluită în ceva ciudat, învăluită în ce?, în nimic vizibil, că doar e orb. O casă învăluită în ceva ciudat, din pereţii ei nu se desprinde nicio muzică, pietrele, bârnele, tencuiala grosieră, iedera lipită de pietrele care pulsează sunt vii, orbul rămâne pentru o clipă nemișcat, pulsaţiile încetează, dinspre pădure apropierea unor pași timizi, îndreptându-se încet spre casa aceea. O fată, „nu știu dacă dumneavoastră, domnule, și câinele care vă însoţește sunteţi stăpânii casei, sau v-aţi rătăcit cumva?“, și e atât de blândă vocea acestei copile, ce maniere delicate, sigur e frumoasă ca zorii zilei, și chiar dacă n-o să reușesc să o privesc în ochi, măcar să-mi scot pălăria să o salut. Bietul orb, nu știe că-s o biată slujnică și își scoate pălăria, singura ființă din lume care nu-și ascunde stupoarea văzându-mă așa de urâtă. „Domnule, dumneavoastră locuiţi în această căsuţă?“, „Nu, treceam pe aici și a trebuit să-mi trag puţin sufletul“, „Nu cumva v-aţi rătăcit? Vă pot arăta eu drumul, m-am născut pe meleagurile astea“, nu se zice „sălaș“? „meleaguri“ și „sălaș“ sunt cuvinte de pe vremuri, în Argentina am zice sătuce, nu știu cum se numeau așezările astea în pădurile elegante din Statele Unite: mama mea era, ca și mine, slujnică și de mică m-a dus la Boston, iar acum, că ea a murit, am rămas singură-singurică pe lume și m-am întors la pădure, și caut casa unei doamne singure, fiindcă am auzit că își caută o servitoare. Scârţâitul din balamale al unei porţi, apoi o voce amară de domnișoară bătrână, „Doriţi ceva?“, dă impresia că a fost deranjată. Despărţirea de orb, intrarea fetei urâte în casă. Scrisoare de recomandare pentru domnișoara bătrână, tratative pentru angajarea fetei ca servitoare, explicaţiile domnișoarei bătrâne, anunţarea unei iminente sosiri a chiriașilor, „pare de necrezut, dar există oameni fericiţi pe lumea asta, deși n-ai zice-o, o să vezi când vor sosi aici ce frumoasă pereche de tineri logodnici. La ce îmi trebuie mie o casă așa de mare? Îmi ajunge o cămăruţă cochetă la parter, iar tu, în dos, în camera servitoarei“. Salonul frumos, în stil rustic, lemn lăcuit și piatră, lemne care trosnesc în foc, fereastra largă, invadată de iederă. Nu geamuri mari, paneluri micuţe formând un cadrilaj, totul un pic anapoda, rustic, și scara de lemn întunecată și lucioasă ducând spre dormitorul matrimonial și spre studioul pentru băiat, arhitect fiind el? Cât zor ca să fie totul gata în după- amiaza aceea, domnișoara bătrână verificând curăţenia, expresie de femeie rea, remușcarea după

fiecare reproș cauzat de nepriceperea la dereticat a micuţei servitoare, „scuză-mă, dar sunt foarte nervoasă și nu mă pot controla“. Dar cu o voce de femeie rea că mai bine nu și-ar fi cerut scuze deloc. Și nu mai trebuie spălată decât vaza domnișoarei bătrâne și să fie aduse niște flori, că apare o mașină! Perechea care coboară din mașină, o blondă îmbrăcată superb, haină de blană, vizon?, privirea servitoarei de la fereastră, tânărul cu spatele încuind mașina, graba servitoarei să așeze florile în vază, balta pe jos de la apa din vaza care s-a răsturnat, dar cu mâinile mele butucănoase am apucat-o bine de-am reușit să nu o las să se facă bucăţi, curiozitatea de a-i vedea pe tinerii logodnici care intră în casă, servitoarea aplecată să șteargă parchetul, vocea domnișoarei bătrâne arătându-le casa, glasul plin de o bucurie nestăpânită al tânărului, glasul fetei nu întru totul mulțumită de casă, sau mai bine zis de izolarea în regiunea acoperită de păduri, să îndrăznesc să îmi ridic privirea să îi privesc? I se cuvine unei servitoare să îi salute sau mai bine nu? Vocea logodnicei mai degrabă antipatică, poruncitoare, privirea rapidă a servitoarei înspre tânăr, un băiat mai frumos ca ăsta n-ai cum să găsești, iar el nici măcar n-o salută. Logodnica plângându-se de izolarea casei în pădure și de tristeţea care o s-o apuce când o să cadă seara. Neputinţa de a-i strica lui bucuria, hotărârea de a lua casa, cuvântul dat, promisiunea de a scrie și de a trimite contractul prin poștă, plata prin cec, sosirea fixată în linii mari la câteva zile după nuntă. Ordinul dat de băiat servitoarei să plece de acolo, servitoarea apucându-se să aranjeze florile în vază, dorinţa tânărului să rămână singur cu logodnica lui. „Lăsaţi-mă numai puţin să termin de aranjat florile.“ „E bine așa, vă cer să plecaţi.“ Dorinţa de a se așeza cu logodnica la fereastră și de a privi pădurea, luându-i în palme mâinile moi, cu unghiile lungi, ojate, mâini de femeie care nu știe ce înseamnă gospodăria. O inscripţie veche pe unul dintre geamurile groase, bizotate, șlefuite grosolan: numele unui cuplu și dedesubt o dată, 1914. Cererea tânărului ca ea să-și scoată inelul de logodnă și să i-l dea, o piatră mare în formă de romb, dorinţa de a-și scrijeli cu inelul numele lor pe unul dintre aceste geamuri. Dar piatra cade când începe să scrie numele logodnicei, cade din montură. Tăcere a celor doi, teamă nemărturisită de un semn rău, muzică prevestitoare de nenorociri, umbra domnișoarei bătrâne care se proiectează peste grădina desfrunzită. Plecarea celor doi la puţin timp după, rămas-bun, pe curând, spaima crescândă de semne rele, greu de uitat. Cât e de tristă toamna uneori! Înserări însorite dar scurte, amurguri lungi, relatarea domnișoarei bătrâne către slujnică, „Și eu am fost pe punctul de a mă căsători odată“. Izbucnirea războiului în 1914, moartea logodnicului pe front, totul pregătit: căsuţa de piatră în pădure, o zestre frumoasă a miresei, feţe de masă,

și așternuturi, și perdele brodate de mâna ei, „fiecare împunsătură a mea pe pânzeturile acelea era o declarație de dragoste". Aproape treizeci de ani în urmă, o dragoste neștirbită, inscripția numelor pe geam în ziua despărțirii. „Eu continui să-l iubesc ca atunci, ba și mai rău, mi-e la fel de dor de el ca în seara aceea în care a plecat, iar eu am rămas aici, singură". Și ce trist, mai tristă ca niciodată această seară de toamnă, anunțul funest la radio, intrarea țării într-un nou război, al doilea și inutilul Război Mondial. Ieri e azi, plânsul disperat al domnișoarei bătrâne în dormitorul ei, slujnica tremurând de frig, câțiva tăciuni abia pâlpâind în șemineu, n-are rost să mai pună lemne pe foc doar pentru ea, părăsită de lume în salonul acela, într-un făraș adună cu grijă cenușa ultimului foc. După câteva zile, sosirea unei scrisori, din partea tânărului interesat înainte, mai bine zis, practic chiriaș, anunțul recrutării lui în forțele aeriene și, în consecință, amânarea nunții, scuze pentru că-i nevoit să anuleze contractul, istoria se repetă? Prezența slujnicei acum inutilă în casă, nu mai e nevoie de ajutor la treburi în lipsa chiriașilor, toată ziua privind ploaia de la fereastră, fără să aibă nimic de făcut, vorbește singură...

— Nu obosești să tot citești atâta?

— Nu. Cum te simți?

— Mă apucă o depresie de-mi vine să mor.

— Ei, hai, nu te da bătut, camarade.

— Nu obosești dacă citești la lumina asta așa de chioară?

— Nu, deja m-am obișnuit. Dar cu burta cum te simți?

— Ceva mai bine. Povestește-mi ce citești.

— Cum să-ți povestesc? E filosofie, o carte despre puterea politică.

— Dar ceva tot zice acolo, nu?

— Zice că omul cinstit nu poate aborda puterea politică, întrucât concepția sa asupra responsabilității îl împiedică de la așa ceva.

— Și are dreptate, pentru că toți politicienii sunt niște hoți.

— Din punctul meu de vedere, e complet pe dos, cine nu acționează politic o face pentru că are o concepție falsă despre responsabilitate. Responsabilitatea mea înainte de toate este să nu mai moară nimeni de foame, și pentru asta am să lupt.

— Carne de tun. Asta ești tu.

— Dacă nu pricepi nimic, mai bine taci din gură.

— Nu-ți place să ți se zică adevărul...

— Ești un ignorant, dacă habar n-ai, nu te băga în vorbă.

— Ceva tot te zgândărește dacă te enervezi în halul ăsta...

— Gata! Lasă-mă să citesc.

— Bine. Într-o zi, când n-o să te simţi tu bine, o să-ţi fac exact la fel.

— Molina, taci odată din gură!

— Bine, o să-ţi zic altă dată ceva.

— De acord. Pe mai târziu.

— Pe mai târziu.

— *explicaţiile domnișoarei bătrâne, permisiunea dată servitoarei de a rămâne în casă dacă nu are unde să se ducă, tristeţea domnișoarei bătrâne și tristeţea slujnicuţei, suma celor două tristeți, mai bine singure decât oglindite una în cealaltă, chiar dacă uneori mai bine împreună, ca să împartă o conservă de supă în două porţii. Iarnă aprigă, zăpadă multă, liniștea adâncă pe care o aduce zăpada, înăbușit de pătura albă, sunetul scos de un motor care se oprește chiar în fața casei, ferestrele aburite pe dinăuntru și pe jumătate acoperite de zăpadă pe dinafară, pumnul slujnicei deslușind un rotocol pe geam, tânărul cu spatele încuind mașina, bucuria slujnicei, de ce?, pași grăbiţi către ușă, zbor să-i deschid ușa acestui băiat așa de vesel și arătos, să vină să locuiască aici, cu logodnica lui cea rea!... „ah!!! iertaţi-mă!“, rușinea servitoarei că nu a putut să-și stăpânească o expresie de repulsie, privirea fioroasă a bietului băiat, fața lui de aviator neînfricat acum traversată de o cicatrice oribilă. Conversaţia băiatului cu domnișoara bătrână, relatarea accidentului și a actualei lui căderi nervoase, imposibilitatea de a se întoarce pe front, propunerea de a închiria casa el singur, părerea de rău a domnișoarei bătrâne când se uită la el, amărăciunea băiatului, cuvintele seci aruncate slujnicuţei, ordinele seci, „adu-mi ce îţi cer și lasă-mă singur, nu face zgomot, sunt foarte nervos“, chipul frumos și vesel al băiatului în amintirea slujnicuţei și mă întreb: oare ce face un chip să fie frumos? De unde pornirea nestăvilită de a mângâia un chip frumos? De unde îmi vine mie pornirea de a avea mereu în preajmă un chip frumos, ca să-l mângâi și să-l sărut? Un chip frumos trebuie să aibă un nas micuţ, deși uneori și nasurile mari au farmecul lor, și ochi mari, sau să aibă ochi mici, dar râzători, ochișori de om bun... O cicatrice pornind din susul frunţii, care taie o sprânceană, taie pleoapa, crestează nasul și se scufundă în obrazul din partea opusă, o linie care desparte o față, o privire fioroasă, privire de ticălos, citea o carte de filosofie și fiindcă i-am pus o întrebare mi-a aruncat o privire fioroasă, ce groaznic e să-ţi arunce cineva o privire fioroasă, ce-i mai rău, să-ţi arunce o privire fioroasă sau să nu se uite deloc la tine?, mama nu mi-a*

aruncat o privire fioroasă, mi-au dat opt ani de închisoare pentru relaţii cu un minor, dar mama nu mi-a aruncat o privire fioroasă, însă din cauza mea mama poate să moară, inima ostenită a unei femei care a suferit mult, inima ostenită pentru că a trebuit să ierte atât de multe?, atâtea necazuri toată viaţa lângă un soţ care n-a înţeles-o și apoi necazul provocat de un fiu care s-a cufundat în viciu, iar judecătorul nu m-a iertat nici cu o zi și m-a făcut în toate felurile în faţa ei, tot ce poate fi mai rău, pederast împuţit, ca să nu mă mai apropii de niciun băiat, de asta mi-a dat o pedeapsă cu nici o zi mai mică decât zice legea, și după ce a zis toate astea mama s-a uitat ţintă la judecător, avea ochii plini de lacrimi, ca atunci când îţi moare cineva, dar când s-a întors spre mine mi-a zâmbit, „anii trec repede și, dacă mă ajută Dumnezeu, o să trăiesc“, și toate vor fi ca și cum n-ar fi fost, și cu fiecare minut care trece inima îi bate, tot mai slab?, ce teamă mi-e să nu-i obosească inima și să nu mai poată să bată, dar eu nu i-am zis nimic nemernicului ăstuia, despre mămica mea nu i-am povestit absolut nimic, fiindcă, dacă îndrăznește să zică vreo neghiobie, îl și omor pe nemernic, de unde să știe el ce sunt sentimentele?, cum să știe el ce înseamnă să mori de supărare?, cum să știe el ce-i vinovăţia pentru că mămica bolnavă e tot mai rău și mai rău?, e bolnavă rău mămica?, o să moară mămica?, n-o să mă mai aștepte șapte ani până ce ies?, directorul închisorii o să-și respecte promisiunea?, o fi adevărat ce-mi promite?, graţiere?, reducerea pedepsei?, într-o bună zi, vizita părinţilor aviatorului rănit, aviatorul închis în camera lui de la etaj, „spune-le părinţilor mei că nu vreau să-i văd“, insistenţa părinţilor, un cuplu de bogătași înţepaţi și reci ca gheaţa, retragerea părinţilor, sosirea logodnicei, „spune-i logodnicei mele că nu vreau să o văd“, rugămintea logodnicei de pe scară, „lasă-mă, iubitule, să te văd, fiindcă îţi jur că nu-mi pasă de accidentul tău“, vocea ipocrită a logodnicei, falsitatea tonului cu care-i vorbește, retragerea bruscă a logodnicei, trecerea zilelor, desenele pe care le face tânărul închis în studioul lui, priveliștea pădurii ninse de la fereastră, primele semne ale primăverii, mugurii fragezi și verzi, câteva schiţe de copaci făcute în aer liber, apariţia slujnicei în pădure aducând cafea și niște gogoși, o remarcă a servitoarei despre desenul așezat pe șevalet, surpriza tânărului rănit, ce zicea fata despre desen?, de ce își dă seama băiatul în clipa aceea că slujnicuţa are un suflet ales?, ce se întâmplă când cineva spune deodată ceva și îl cucerește pentru totdeauna pe celălalt?, ce i-a zis slujnicuţa despre desenul acela?, cum a reușit el să-și dea seama că ea e mult mai mult decât o servitoare urâtă? Ce mi-ar plăcea să-mi amintesc cuvintele astea, ce i-o fi zis?, nu-mi amintesc deloc scena asta, și apoi altă scenă importantă, întâlnirea lui cu orbul, relatarea orbului despre cum încetul cu

încetul s-a resemnat cu pierderea vederii și într-o noapte propunerea pe care i-o face el fetei, „amândoi suntem singuri și nu așteptăm nimic de la viață, nici dragoste, nici bucurie, de aceea poate reușim să ne ajutăm unul pe altul, eu am niște bani care pentru dumneata ar însemna un sprijin, iar dumneata ai putea să ai grijă de mine un pic, fiindcă sănătatea mea e tot mai șubredă și nu vreau pe nimeni în preajmă căruia să-i provoc milă, iar dumitale nu-ți pot provoca milă, fiindcă ești la fel de tristă și singură ca mine, și atunci am putea să ne însoțim fără ca asta să fie altceva decât un contract, o înțelegere între nimic mai mult decât doi prieteni“. O fi fost ideea orbului?, câteodată un cuvânt poate face minuni. Biserica de lemn, orbul și domnișoara bătrână ca martori, câteva lumânări aprinse pe altarul fără flori, băncile goale, fețele grave, gol scaunul organistului și podiumul coriștilor, binecuvântarea, ecoul pașilor în biserica goală la ieșirea mirilor, seara ce cade, întoarcerea în tăcere acasă, ferestrele deschise ca să intre aerul cald al verii, patul lui mutat în studiou, dormitorul slujnicei mutat în dormitorul lui, în fostul lui dormitor, masa de nuntă pregătită de domnișoara bătrână, masa cu două tacâmuri în salon, lângă fereastra cea mare, candelabrul între cele două farfurii, urarea de noapte bună făcută de domnișoara bătrână, scepticismul ei în fața unui simulacru de dragoste, rictusul amar în colțul gurii, cuplul cufundat în tăcere, sticla de vin vechi, toastul fără cuvinte, neputința de a se privi în ochi, țârâitul greierilor în grădină, foșnetul ușor — niciodată auzit până atunci — al frunzișului pădurii legănându-se în vânt, strălucirea ciudată — niciodată văzută până atunci — a candelabrelor, lucirea din ce în ce mai stranie, conturul estompat al tuturor lucrurilor, al chipului ei atât de urât, al chipului desfigurat al lui, muzica aproape imperceptibilă și foarte suavă care nu se știe de unde vine, chipul ei și întreaga ei făptură învăluite în ceață și lumină albă, doar lucirea ochilor ei se mai poate zări, ceața se risipește încetul cu încetul, o față plăcută de femeie, aceeași față a slujnicuței, dar înfrumusețată, sprâncenele ei grosolane transformate în linii zugrăvite cu creionul, ochii ei luminați din interior, arcul genelor alungit, tenul de porțelan, gura desfăcută într-un zâmbet dezvelind niște dinți perfecți, părul ondulat în bucle mătăsoase și veșmântul ei simplu, de percal?, o elegantă rochie de seară din dantelă, iar el?, trăsăturile lui nu se pot desluși, imaginea e distorsionată de reflexiile candelabrelor sau, la fel ca atunci când e văzut prin niște ochi plini de lacrimi, chipul lui văzut de niște ochi plini de lacrimi, lacrimile sunt șterse, chipul lui văzut deslușit, un chip de băiat vesel și cum nu se poate mai arătos, însă mâinile îi tremură, nu, mâinile ei sunt cele care tremură, apropierea mâinii lui de mâna ei, vâjâitul vântului în frunzișul pădurii, sau viori și harpe?, felul în care se

priveau în ochi, convingerea amândurora că aud viorile și harpele aduse până la ei de boarea cu parfum de araucaria, împletirea mâinilor, buzele apropiindu-se, primul sărut profund și umed, bătaia inimilor... la unison, noaptea potopită de stele, nu se mai află la masă, ...mesele goale ale restaurantului, chelnerii stând și așteptând clienții, orele încete și calme ale nopții târzii, țigara abia aprinsă într-un colț al gurii, comisura dreaptă sau stângă a buzelor lui, saliva lui cu gust de tutun, de tutun negru, privirea tristă, pierdută undeva departe, pe geam mașinile perindându-se prin ploaie, mașină după mașină, își mai amintește de mine?, de ce n-a venit niciodată să mă vadă?, n-ar putea să-și schimbe tura cu alt coleg?, s-o fi dus la doctor să vadă ce-i cu durerea din ureche?, îl lua dintr-odată, câteodată noaptea durerile erau groaznice, spunea că atunci se jura că a doua zi se duce să se caute, a doua zi durerea trecea și uita să se ducă la doctor, iar noaptea când așteaptă clienții întârziați în restaurant sigur își amintește, și se gândește, și își zice că mâine o să vină să mă vadă, și se uită pe fereastră cum trec mașinile, și ce-i mai trist în toate astea e că geamurile din față s-au udat de la ploaie, ca și cum restaurantul s-ar fi pornit pe plâns, pentru că el nu se lasă niciodată, îndură fiindcă-i bărbat și nu dă drumul lacrimilor, iar când eu mă gândesc foarte intens la cineva văd în amintire fața reflectată pe un geam transparent și udat de ploaie, fața estompată pe care o văd în amintirea mea, fața mămicii și fața lui, sigur își amintește, și ce bine ar fi dacă ar veni, mai întâi într-o duminică, și după aceea, totul în viață ține de obișnuință, mai vine și în altă zi, și apoi alta, și când vine grațierea el mă așteaptă la colțul penitenciarului, luăm un taxi, înlănțuirea mâinilor, sărutul mai întâi timid și uscat, buzele închise sunt uscate, buzele întredeschise, ceva mai umede, saliva cu gust de tutun?, și dacă mor înainte să ies din închisoarea asta, nu o să știu ce gust are saliva lui, ce s-a întâmplat în noaptea aceea?, la trezire spaima că totul a fost doar un vis, cu o frică de nedescris privirea lor unul către celălalt la lumina zilei, în casa aceea locuiesc o fată drăguță și un băiat cum nu se poate mai arătos. Și se ascund de domnișoara bătrână, care nu-i vede niciodată, le e teamă să nu le spună ceva și din cauza asta să se isprăvească totul, și pornesc prin pădure în zori, când nu-i vede nimeni, să se uite la răsăritul soarelui, care le luminează chipurile atât de frumoase și mereu apropiate unul de altul, numai bine să se poată săruta în voie, dar important e să nu-i vadă nimeni, fiindcă se pot întâmpla lucruri ciudate, vai, pași în pădure în dimineața asta!, cu neputință să se mai ascundă, deoarece trunchiurile nu sunt atât de groase, pașii lenți ai unui bărbat care calcă pe roua ierburilor, iar în spatele lui, un câine... e doar orbul!, ce ușurare, fiindcă el nu-i vede, dar îi salută fiindcă le-a auzit

respiraţia, un salut prietenos și sincer, intuiţia orbului că a avut loc o schimbare, toţi trei întorcându-se la casa fermecată, pofta de mâncare de dimineaţă, un mic dejun american, fata se ocupă de pregătirea lui, orbul și tânărul rămân pentru câteva momente singuri, orbul întreabă ce se întâmplă, relatarea, bucuria orbului, dintr-odată un fulger negru de teamă pe retina albă a orbului când aude această frază: „ştiţi ceva? o să le telefonez părinţilor mei să ne viziteze pe mine și pe iubita mea soţie“, strădania orbului de a-și ascunde temerile, vestea sosirii părinţilor lui, care au acceptat invitaţia, băiatul și fata aşteptându-i pe părinţi fără să îndrăznească să coboare din dormitor, domnișoara bătrână aşteptând jos, maşina care vine, conversaţia părinţilor cu domnișoara bătrână, fericirea părinţilor fiindcă le-a scris că s-a vindecat, apariţia băiatului și a fetei în capul scării, amara dezamăgire a părinţilor, cicatricea fioroasă care-i brăzdează faţa băiatului, iubita lui, o biată servitoare cu faţa foarte urâtă și maniere necizelate, neputinţa de a simula bucuria, după câteva clipe bănuiala băiatului, oare totul n-a fost decât o amăgire?, de fapt nu ne-am schimbat?, privirea domnișoarei bătrâne aşteptând să-l găsească la fel de arătos ca înainte, rictusul amar în colţul gurii domnișoarei bătrâne, fuga fetei la oglindă, cruda realitate, băiatul lângă ea, acolo, în oglindă, cicatricea mârșavă, refugiul în întuneric, groaza de a se uita unul la altul, zgomotul scos de motorul maşinii părinţilor, zgomotul motorului deja departe, în drum spre oraș, fata refugiată în vechea ei cămăruţă de când era servitoare, disperarea lui, distrugerea autoportretului cu el îmbrăţișând-o pe fată, gesturi demente până ce portretul e făcut bucăţi, telefonul dat de domnișoara bătrână orbului, vizita orbului într-o seară de toamnă, conversaţia cu băiatul bolnav și cu fata urâtă, luminile stinse ca să nu se vadă, trei orbi adunaţi la ceasul cel mai trist al zilei, domnișoara bătrână ascultând la ușă, „nu vă daţi seama ce se întâmplă? Vă rog ca, după ce-o să mă ascultaţi, să vă uitaţi din nou unul la celălalt ca înainte, știu că nu aţi mai făcut-o zilele astea, că v-aţi ascuns unul de celălalt, și e atât de simplu de explicat vraja acestei veri pe care tocmai aţi petrecut-o fericiţi împreună, pur și simplu... voi sunteţi frumoși unul pentru celălalt, fiindcă vă iubiţi și nu vă mai vedeţi decât sufletele, oare e aşa de greu de înţeles?, eu nu vă cer să vă priviţi încă, dar când o să plec... da, fără nicio teamă, pentru că dragostea ce pulsează în vechile pietre ale acestei case a mai făcut o minune: să nu îngăduie, aidoma orbilor, să vă vedeţi trupul, ci doar sufletul“. Plecarea orbului odată cu ultimele scânteieri roșietice ale amurgului, băiatul urcând la el în cameră să se pregătească pentru cină, masa pusă de fată, frica fetei de a se privi în oglindă ca să se aranjeze și să se pieptene, paşii siguri ai domnișoarei bătrâne intrând în camera

slujnicuţei, ochii pierduţi în depărtări ai domnișoarei bătrâne, cuvintele ei de mângâiere, neputința fetei de a se pieptăna din cauza mâinilor care îi tremură prea tare, cuvintele domnișoarei bătrâne care o piaptănă, „am ascultat ce v-a spus orbul și îi dau întru totul dreptate, această casă aștepta să devină un adăpost pentru două ființe care se iubesc din momentul în care logodnicul meu nu s-a mai putut întoarce din sângeroasele tranșee din Franța, iar voi doi sunteţi aleșii; iar dragostea e așa, dă frumuseţe celui care reușește să iubească fără să aștepte nimic în schimb. Și sunt sigură că dacă logodnicul meu s-a întoarce din lumea de dincolo m-ar regăsi frumoasă și tânără, cum eram pe atunci, da, sunt sigură de asta, pentru că el a murit iubindu-mă“, masa pusă lângă fereastra cea mare, fata stând în picioare și privind pe fereastră pădurea cufundată în întuneric, pașii lui, teama de a se întoarce și de a se uita la el, mâna lui care o apucă de mână, îi scoate inelul și scrie cu el pe geam numele lor, degetele lui mângâind părul ei mătăsos, degetele lui mângâind un ten de porţelan, zâmbetul lui de băiat cum nu se poate mai arătos, zâmbetul ei cu dinţii perfecţi, sărutul umed al fericirii, sfârșitul poveștii spuse de orb, primele acorduri armonioase ale concertului, sosirea tiptil a celorlalţi doi invitaţi, care sunt băiatul și fata, se văd din spate, sunt eleganţi, dar din spate nu se vede dacă feţele lor sunt frumoase sau urâte, și nimeni nu-și dă seama că sunt protagoniștii poveștii pe care au ascultat-o, și mamei i-a plăcut la nebunie, și mie la fel —, din fericire nu i l-am povestit nemernicului ăstuia, n-am să-i mai suflu un cuvinţel din lucrurile care îmi plac, n-are decât să râdă că-s sensibil, să vedem noi dacă n-o să cedeze la un moment dat, n-am să-i mai povestesc niciunul dintre filmele care-mi plac cel mai mult, astea nu-s decât pentru mine, în mintea mea, să nu mi le atingă cu niște cuvinte spurcate nemernicul ăsta și nenorocita lui de revoluţie.

— Acuși vine mâncarea, Molina.
— Ah, ai și tu gură...
— Da, am gură.
— Credeam că ţi-a înghiţit pisica limba.
— Nu, nu mi-a înghiţit pisica limba.
— Atunci, apleacă-te și vezi dacă ajungi să ți-o bagi în cur.
— Scuză-mă, dar nu-mi place familiaritatea pe care ţi-o arogi.
— Perfect, nu mai scoatem nicio vorbă, dar niciuna, ai înţeles? Niciuna.
— ...
— Nu, mulţumesc.

— Ia tu porţia mai mare.
— Nu, ia-o tu.
— Mulţumesc.
— N-ai de ce.

*** După ce a clasificat în trei grupuri teoriile referitoare la originea fizică a homosexualităţii şi le-a desfiinţat una câte una, cercetătorul englez citat, D.J. West, în *Psihologia şi psihanaliza homosexualităţii*, arată că tot trei sunt interpretările cele mai răspândite în rândul maselor în ceea ce privește cauzele homosexualităţii. West începe prin a arăta cât de obtuzi sunt teoreticienii care au calificat ca nenaturale tendinţele homosexuale, cărora le-au atribuit, fără să o poată demonstra, cauze endocrine sau ereditare. În mod curios, West le opune teoreticienilor respectivi, prezentând-o ca mai avansată, viziunea pe care o are Biserica referitor la această problemă. Biserica a catalogat impulsul homosexual drept pur și simplu una dintre multele „porniri rele“, dar date de la natură, care îi chinuiesc pe oameni.

Psihiatria modernă, în schimb, reduce fără excepţie cauzele homosexualităţii la domeniul psihologic. Cu toate acestea, la nivel popular continuă să circule, arată West, teorii lipsite de orice bază ştiinţifică. Prima dintre aceste trei ar fi teoria perversităţii, potrivit căreia individul ar deprinde homosexualitatea ca pe un viciu oarecare. Eroarea fundamentală constă însă în faptul că viciosul alege deliberat devierea care îl atrage cel mai mult, în timp ce homosexualul nu poate să aibă un comportament sexual normal, chiar dacă și-o propune, întrucât, chiar și atunci când reușește să realizeze acte heterosexuale, cu greu își poate suprima dorinţele cele mai profunde, de natură homosexuală.

A doua teorie populară e cea a seducţiei. În lucrarea sa „Comportamentul sexual la tinerii delincvenţi“, T.C.N. Gibbons aprofundează tema și ajunge la aceeași concluzie ca West și alţi cercetători, anume că, deși un individ poate să fi simţit dorinţe homoerotice — conștientizate pentru prima dată — atunci când a fost stimulat de o persoană de același sex care și-a propus să-l seducă, totuși această seducţie — care are loc aproape întotdeauna la tinereţe — poate să explice doar iniţierea în practicile homosexuale, dar nu poate să justifice suspendarea dorinţelor heterosexuale. Un incident izolat de acest tip nu poate explica homosexualitatea permanentă, care, în majoritatea cazurilor, e exclusivă, altfel spus incompatibilă cu activitatea heterosexuală.

A treia teorie menţionată e cea a segregării, potrivit căreia tinerii crescuţi într-un mediu strict masculin, lipsiţi de contacte cu femeile, sau invers, femei crescute într-un mediu strict feminin, își vor începe practicile sexuale între ei, ceea ce îi va marca pentru totdeauna. C. Lewis, în opera sa *Surprins de bucurie*, explică de pildă că elevii de la internat vor avea cu mare probabilitate primele lor experienţe sexuale cu alţi tineri bărbaţi, dar că frecvenţa practicilor homosexuale în internate e mai degrabă legată de nevoia imperioasă a descărcării sexuale decât de libera alegere a obiectului amoros.

West adaugă că lipsa de contact psihologic cu sexul feminin, generată de segregarea totală pe care o implică şederea într-un internat sau pur și simplu segregarea spirituală din anumite cămine, poate să reprezinte un factor determinant al homosexualităţii, mai important decât sunt jocurile sexuale din internate. Psihanaliza, a cărei caracteristică principală e sondarea memoriei pentru deșteptarea amintirilor din copilărie, susţine că particularităţile sexuale își au originea chiar în copilărie. În *Interpretarea viselor*, Freud postulează că toate conflictele sexuale și amoroase se află la baza majorităţii nevrozelor personale: după ce au fost satisfăcute nevoile alimentare și de protecţie (adăpost și haine), în om se deșteaptă nevoia imperioasă de satisfacţie sexuală și afectivă. Acestei dorinţe combinate îi dă numele de *libido*, și, potrivit lui, ea se manifestă încă din copilărie. Freud și adepţii lui susţin că manifestările libidoului sunt foarte variate, dar că regulile societăţii impun ca ele să fie ţinute mereu sub control, în principal pentru a fi protejată celula de bază a conglomeratului social: familia. Cele mai inacceptabile manifestări ale libidoului sunt, astfel, dorinţele incestuoase și cele homosexuale.

Capitolul șase

— M-am jurat că n-o să-ți mai povestesc niciun film. Acum o să ajung în iad fiindcă nu m-am ţinut de cuvânt.

— Nu poţi să-ţi imaginezi cât de tare mă doare. Sunt groaznice împunsăturile astea.

— Exact așa am păţit și eu alaltăieri.

— Mi se pare că-s din ce în ce mai dureroase, Molina.

— Păi, atunci ar trebui să te duci la infirmerie.

— Nu fi dobitoc, te rog. Ţi-am zis că nu vreau să mă duc.

— Dacă-ţi dau acolo un pic de seconal, nu ţi se întâmplă nimic.

— Ba da, se întâmplă, se obișnuiește organismul. Tu vorbești așa fiindcă nu știi.

— Bine, îţi povestesc filmul... Dar ce-i cu seconalul și eu nu știu?

— Nimic...

— Hai, spune, nu fi așa, în plus eu nici n-am cui să zic mai departe.

— Sunt lucruri despre care nu pot vorbi, pentru că ni le-am jurat între noi, cei din mișcare.

— Dar zi-mi numai ce-i cu seconalul, așa știu și eu să mă feresc, Valentín.

— Jură-mi că n-o să spui la nimeni.

— Jur.

— I s-a întâmplat unui tovarăș, că l-au făcut dependent, și s-a moleșit, și în felul ăsta i-au anihilat voința. Un deţinut politic nu trebuie să ajungă niciodată la infirmerie, înţelegi?, niciodată. Ţie nu-ţi pot face nimic din punctul ăsta de vedere. Dar nouă, da, după aceea ne bagă la interogatoriu și nu mai rezistăm la nimic, ne fac să ciripim ce vor ei... Vai, vai... Ah, ce rău mă înţeapă... Parcă m-ar găuri... Parcă m-ar râcâi cineva cu o daltă în burtă...

— Bine, îţi povestesc, așa mai uiţi un pic și nu te mai gândești la durere.

— Ce-o să-mi povestești?

— Unul care sigur o să-ţi placă.

— Vai... ce groaznic e!

— ...

— Tu povestește, nu te uita că mă plâng, dă-i înainte.

— Bine, începe, așa, unde era? Fiindcă se petrece în mai multe locuri... Dar înainte de orice vreau să-ţi fie clar: ăsta nu-i un film care-mi place.

— Și atunci?

— E unul dintre filmele care le plac bărbaţilor, de aceea ţi-l povestesc, fiindcă ești bolnav.

— Mulţumesc.

— Cum începea?... Stai, da, la cursa aia de mașini, nu-mi amintesc numele, în sudul Franţei.

— Le Mans.

— De ce se pricep bărbaţii așa de bine la cursele de mașini? Bun, și la ea participă un sud-american, un tânăr foarte bogat, un playboy, unul dintre fiii aceia de moșieri, proprietari de plantaţii de banane, știi genul, și sunt la probe, și el îi explică altuia că nu concurează pentru nicio marcă de mașini, pentru că toţi fabricanţii sunt niște exploatatori ai poporului. Tânărul concurează cu o mașină pe care și-a construit-o singur, pentru că așa e el, are un spirit independent. Și sunt la probe, și se duc să bea ceva răcoritor până ce le vine rândul, și el e foarte bucuros, fiindcă, potrivit tuturor calculelor, se va clasa ultrabine la proba aceea, și la fel după toate pronosticurile celor care au văzut cum merge mașina lui pe pistă, și bineînţeles, va fi o lovitură strașnică pentru marile mărci de mașini când tipul o să le-o ia înainte uite-așa, ţac, pac. Bun, în timp ce beau ei răcoritoarea, se apropie cineva de mașina lui, iar unul dintre supraveghetorii standului își dă seama, dar o face pe niznaiul, fiindcă sunt toţi mână în mână. Tipul care s-a apropiat, cu o faţă de pungaș de nu pot să-ţi povestesc, se uită un pic la motor, slăbește ceva acolo și pleacă. Băiatul se întoarce, își pune casca și se așază în poziţia de pornire. Și demarează fenomenal, dar la al treilea tur motorul ia foc și abia reușește să se salveze. El e teafăr și nevătămat, dar...

— Vai... Să mă ia naiba... ce doare!

— ...dar mașina e complet distrusă. Se reunește cu cei din grupul lui și le zice că totul s-a sfârșit, că nu mai are bani să-și construiască o nouă mașină, și se duce la Monte Carlo, aproape, unde e tatăl lui, într-un iaht cu o tipă mai tânără, trăsnet. Mai precis, tatăl primește pe iaht un telefon de la fiu și-și dau întâlnire pe terasa apartamentului pe care l-a închiriat la hotel. Și tipa nu e cu el, fiindcă bătrânul are oarecum scrupule vizavi de fiu, se vede că îl iubește fiindcă e foarte fericit când primește telefonul. Tânărul se gândește să-i mai ceară bani, dar nu e foarte hotărât, îi e rușine că-i un trântor care nu face

nimic, dar când se întâlnește cu taică-su, bătrânul îl îmbrățișează cu toată dragostea și îi spune să nu-și facă griji din cauza mașinii distruse, că o să se gândească el la o soluţie ca să-și construiască fiu-său o altă mașină, chit că-i e teamă când se duce la curse și-și pune viaţa în pericol. Atunci fiul îi zice că au vorbit deja pe tema asta și treaba e clară, pentru că tatăl l-a îndemnat să o ia pe calea asta, știind că mașinile erau pasiunea băiatului, și în felul ăsta se îndepărta de centrele politice ale studenţilor de stânga, fiindcă băiatul studia filosofiile politicii la Paris.

— Științe politice.

— Exact. Și atunci tatăl îl întreabă de ce nu concurează pentru o marcă de mașini cunoscută, încercând din nou să-l îndrume pe fiu-său pe o cale mai sigură. Atunci fiului îi sare ţandăra, fiindcă îi zice tatălui că nu-i de ajuns că a reușit să-l scoată din mediul lui din Paris și că atâta vreme cât a fost absorbit de construcţia mașinii uitase de toate, dar că să vină acum să-i ceară să se pună în slujba mafioţilor internaţionali ai industriei, asta nu, atunci tatăl îi zice ce n-ar fi trebuit să-i spună niciodată, și anume că atunci când îl aude înfuriindu-se așa îi amintește de fosta lui nevastă, mama băiatului, așa de pătimașă, așa de idealistă, și la ce bun?... ca să sfârșească așa cum a sfârșit... Atunci băiatul îi întoarce spatele și dă să plece, dar tatăl, spăsit, îi spune să rămână, că o să-i dea toţi banii de care are nevoie ca să-și facă o mașină nouă, și câte și mai câte, dar fiul, care se vede că are o slăbiciune cu totul specială pentru mamă, pleacă trântind ușa. Tatăl rămâne dus pe gânduri, realmente foarte îngrijorat, și se uită de pe terasă spre superbul chei din Monte Carlo, cu toate iahturile luminate, toate cu luminiţe pe catarge și pe vele, o minunăţie, și atunci sună telefonul și e tipa asta tânără, iar bătrânul își cere scuze și îi zice că în seara aia n-o să meargă la cazinou, că are o problemă gravă și încearcă să o rezolve. Așa, și când iese din hotel tânărul se întâlnește cu un grup de prieteni care îl iau pe sus și îl târăsc la o petrecere. Iar băiatul e așa de deprimat, că tot ce face la petrecere e să-și ia o sticlă de coniac într-o cameră, ah, nu ţi-am zis că scena asta se petrece într-o vilă de vis, în împrejurimile Monte Carlo-ului, una dintre casele alea de pe Riviera care sunt de un lux incredibil, cu scări în grădină, și cu balustrade ornamentate, și pe scările astea de care ţi-am zis, niște cupe mari de piatră, pe post de ghivece, cu niște plante frumoase care cresc în ele, aproape de fiecare dată niște cactuși imenși, tu știi cum e agava?

— Da.

— Așa, asta. Și băiatul s-a așezat confortabil într-o cameră departe de petrecere, în bibliotecă, și stă acolo și se îmbată de unul singur. Când uite că mai vine cineva, o femeie mai matură, dar foarte elegantă și cu un aer de mare doamnă, și ea cu o sticlă în mână. Cum el stă pe întuneric, doar la lumina care vine de pe fereastra deschisă, ea nu-l vede și se așază și ea și-și toarnă un pahar, și atunci izbucnesc focurile de artificii în golful din Monte Carlo, fiindcă e o sărbătoare națională, iar el profită de ocazie și-i zice „noroc“. Ea e luată prin surprindere, dar când el îi arată printr-un gest că amândoi au făcut același lucru, că și-au luat câte o sticlă de Napoleon ca să uite de toate, nu mai poate reacționa altfel decât râzând. El o întreabă ce anume vrea să uite și ea îi răspunde că, dacă-i zice el primul, îi spune și ea.

— Îmi vine din nou să merg la baie.

— Vrei să chem să ne deschidă?

— Nu, mă ţin...

— O să-ţi facă și mai rău.

— O să-și dea seama că nu mi-e bine.

— Nu, pentru o diaree n-o să te bage la infirmerie...

— Nu, e deja a patra oară când cerem azi, mai stai, că dacă pot, mă ţin...

— Ești alb la faţă, asta nu-i doar diaree, eu, în locul tău, m-aș duce la infirmerie...

— Taci, te rog.

— Îţi povestesc mai departe filmul, dar ascultă-mă... o chestie din asta la stomac nu se poate lua, nu?, fiindcă-i exact ca deranjamentul meu, exact... N-o să dai vina pe mine că te-am molipsit, nu-i așa?

— Probabil că a fost ceva cu mâncarea de ne-a făcut rău... Și tu te-ai făcut alb la faţă. Dar o să-mi treacă, zi-i mai departe...

— La mine cât a durat?... Vreo două zile.

— Nu, o noapte, și a doua zi erai deja bine.

— Atunci cheamă gardianul, fiindcă nu contează dacă într-o noapte ţi-e rău.

— Zi-i mai departe.

— Bine. Rămăseserăm la momentul când el se întâlnește cu femeia aceea așa de elegantă. Ea ţi-am zis că e destul de în vârstă, o femeie din înalta societate.

— Zi-mi cum e ea, fizic.

— Nu foarte înaltă, o actriţă franţuzoaică, dar cu pieptul mare, însă și slabă în același timp cu o talie foarte subţire, o rochie de seară foarte mulată și decolteu adânc, fără bretele, decolteul ăsta întărit cu balene, îţi amintești?

— Nu.

— Ba da, știi. Genul ăla de părea că ţi se servesc ţâţele pe tavă.

— Nu mă face să râd, te rog.

— Era genul ăla de decolteu tare, întărit cu sârmă pe dedesubt. Și ele, cât se poate de liniștite, vă rog, serviţi o ţâţă, domnule.

— Te rog, nu mă face să râd.

— Dar așa uiţi de durere, zevzecule.

— Mi-e frică să nu fac pe mine.

— Nu, te rog, că murim amândoi în celulă. Continui, bun, așadar, el trebuie să spună primul de ce bea ca să uite. Și el devine foarte serios și îi zice că bea ca să uite totul, absolut totul. Ea îl întreabă dacă nu e ceva de care ar vrea totuși să-și amintească și el îi spune că și-ar dori ca viaţa lui să înceapă exact în acel moment, odată cu intrarea ei în acea încăpere, biblioteca. Atunci îi vine ei rândul și eu îmi închipuiam că și ea o să zică acelaşi lucru, că vrea să uite totul, dar nu, îi zice că are o viaţă plină și că e foarte recunoscătoare, fiindcă e directoarea unei reviste de modă de mare succes, îi place la nebunie ce face, și are niște copii minunaţi, și are o moștenire de familie, fiindcă reiese că e proprietara acelei vile splendide, care-i un palat, dar sigur, vrea și ea să uite ceva: cât de rău i-a mers cu bărbaţii. Băiatul îi spune că o invidiază pentru ce are, el în schimb e la zero. Normal, tipul nu vrea să-i povestească despre problema lui cu mama, pentru că e obsedat de divorţul părinţilor și se simte vinovat că și-a abandonat mama, care, deși e foarte bogată și locuiește pe o plantaţie de cafea superbă, după ce tatăl lui a părăsit-o s-a căsătorit cu un alt bărbat, sau urmează să se căsătorească, iar băiatul crede că doar ca să nu fie singură. Ah, stai, acum îmi aduc aminte, maică-sa îi scrie mereu spunându-i asta, că o să se mărite cu un alt bărbat, deși nu-l iubește, numai din frică de singurătate. Iar pe băiat îl apasă că și-a părăsit ţara, unde muncitorii sunt trataţi așa de rău, și el are convingeri revoluţionare, dar e fiu de multimilionari și nimeni nu-l iubește, adică nimeni din oamenii din popor. Și îl mai apasă și faptul că și-a abandonat mama. Și îi povestește toate astea tipei. Știi ceva... niciodată, dar niciodată nu mi-ai povestit nimic de mama ta.

— Ba da, cum să nu?

— Mă jur că niciodată, absolut niciodată.

— Dar n-am nimic de povestit.

— Mulţumesc. Îţi mulţumesc pentru încredere.

— De ce-mi vorbești pe tonul ăsta?

— Lasă, când îţi revii, vorbim.

— Vai... vai... iartă-mă... vai... ce-am făcut...

— Nu, nu te șterge cu cearșaful, stai...

— Nu, lasă, nu cămașa ta...

— Ba da, ia-o, șterge-te, că de cearșaf ai nevoie ca să nu răcești.

— Dar e cămașa ta de schimb, n-o să mai ai ce să-ţi pui pe tine...

— Haide, stai, ridică-te, așa n-o să se murdărească, așa, cu grijă, stai, să nu ajungă la cearșaf.

— N-a ajuns la cearșaf, nu?

— Nu, l-au ţinut chiloţii. Haide acum, scoateţi-i.

— Ce rușine mi-e...

— Gata, încet, cu grijă... Perfect. Acum grosul să ţi-l ștergi cu cămașa.

— Ce rușine...

— Nu ziceai tu că trebuie să fii bărbat?... Ce înseamnă că ţi-e rușine?

— Împăturește bine... chiloţii, ca să nu iasă mirosul.

— Nu-ţi face griji, că mă descurc eu. Vezi, așa, împăturiți bine în cămașă, că e mai ușor de spălat decât cearșaful. Mai ia hârtie.

— Nu, nu de la tine, că n-o să-ţi mai rămână.

— A ta s-a terminat, haide, nu-ţi mai bate gura de pomană...

— Mersi...

— Nu-mi mai mulţumi atâta, haide, șterge-te bine și relaxează-te puţin, că tremuri.

— De ciudă, mi-e o ciudă de-mi vine să plâng, ciudă pe mine.

— Hai, liniștește-te, ce rost are să te enervezi pe tine, doar n-ai înnebunit...

— Ba da, mi-e ciudă că m-am lăsat prins.

— Relaxează-te, fă un efort...

— Vai... Așa, dacă învelești cămașa în ziar n-o să mai răzbată mirosul.

— E o idee bună, nu-i așa?

— Foarte.

— Încearcă să te relaxezi și acoperă-te bine.

— Da, povestește-mi mai departe. Filmul, vreau să zic.

— Nici nu-mi amintesc unde eram.

— Mă întrebaseși de mama.

— Da, dar la film nu mai știu unde eram.

— Nu știu de ce nu ţi-am vorbit niciodată despre mama. Eu nu știu multe despre mama ta, dar ceva-ceva îmi imaginez.

— Eu pe mama ta nu mi-o pot închipui deloc.

— Maică-mea e o femeie foarte... dificilă, de asta nu-ţi vorbesc despre ea. Nu i-au plăcut niciodată ideile mele, ea simte că merită din plin tot ce are, familia ei are bani și o anumită poziţie socială, pricepi?

— E din clasa de sus.

— Da, nu chiar din vârf, dar din clasa de sus. Era despărţită de tatăl meu, care a murit acum doi ani.

— Seamănă puţin cu filmul pe care ţi-l povesteam.

— Nu... ai înnebunit.

— Mă rog, mai mult sau mai puţin.

— Nu. Vai... Cum mai doare...

— Filmul îţi place?

— Nu prea pot să mă concentrez. Dar zi-i, termină-l mai repede.

— Atunci nu-ţi place.

— Ce se întâmplă mai departe? Spune-mi pe scurt, totul, cum se sfârșește.

— Bine, băiatul se cuplează cu femeia asta, mai în vârstă ca el, și ea crede că el o iubește pentru bani, ca să-și facă o mașină nouă de curse, și atunci el trebuie să se întoarcă în ţara lui, fiindcă pe tatăl lui, care se întorsese și el în timpul ăsta, îl sechestraseră niște luptători de gherilă. Și băiatul ia legătura cu ei și îi convinge că e de partea lor, și când află că el e în pericol, femeia asta, europeanca, îl caută din nou și îl salvează pe tată în schimbul unei sume uriașe, dar în momentul în care tatăl e liber, și fiul la fel, fiindcă el făcuse schimb cu tatăl lui fără ca luptătorii de gherilă să-și dea seama, așadar, e o confuzie și vor să-l omoare pe băiat, fiindcă descoperă șmecheria, dar se interpune tatăl și îl omoară pe el. Atunci băiatul preferă să rămână cu ei, iar femeia se întoarce singură la slujba ei din Paris și despărţirea e foarte tristă, pentru că amândoi se iubesc cu adevărat, dar fac parte din lumi diferite, și pa și pusi, sfârșit.

— Și unde seamănă?

— Cu ce?

— Cu situaţia mea. Ce îmi spuneai tu despre maică-mea.

— Mă rog, deloc, că mama apare foarte bine îmbrăcată când băiatul se întoarce în ţara lui cu plantaţii de cafea și îi cere băiatului să se întoarcă în Europa, ah, și am uitat să-ţi zic că atunci când în fine îl eliberează pe tată are loc un schimb de focuri cu poliţia, care-l împușcă mortal pe tată, și reapare mama, și rămân împreună, fiul și mama vreau să zic, fiindcă femeia cealaltă, aia care îl iubește, se întoarce la Paris.

— Știi ceva, mi se face somn.

— Păi, profită atunci și dormi.

— Da, să văd dacă reușesc să adorm.

— Dacă te simți rău, să mă trezești, nu contează la ce oră.

— Mulţumesc, ai mare răbdare cu mine.

— Stai liniștit, dormi. Și să nu te gândești la prostii.

— Toată noaptea, numai coșmaruri.

— Și ce visai?

— Nu-mi amintesc nimic. Am o intoxicație, dar o să-mi treacă.

— *Che*, dar cât de repede mănânci! Și mai ales că nu te simți bine.

— Mi s-a făcut o foame de lup; e și pe fond nervos.

— Adevăru-i, Valentín, că n-ar trebui să mănânci. Azi ar fi trebuit să ţii regim.

— Dar am un gol groaznic în stomac.

— După ce mănânci porcăria asta de mămăligă cleioasă, măcar întinde-te puţin, nu te apuca de citit.

— Dar am pierdut toată dimineaţa dormind.

— Treaba ta, eu îţi vreau binele... Dacă vrei, îţi povestesc ceva ca să te destinzi.

— Nu, mulţumesc, o să văd dacă pot să citesc.

— Știi ceva, dacă nu i-ai zis maică-tii că-ţi poate aduce mâncare săptămână de săptămână... rău ai făcut.

— Nu vreau să se simtă obligată, eu sunt aici fiindcă mi-am căutat-o cu lumânarea, și ea n-are de-a face cu asta.

— Mama nu vine fiindcă e bolnavă, știi?

— Nu, nu mi-ai zis nimic.

— N-are voie să se ridice din pat o perioadă, din cauza inimii.

— Ah, nu știam, îmi pare foarte rău.

— Din cauza asta am rămas aproape fără provizii și, pe deasupra, ea nu vrea să vină altcineva să-mi aducă pachetul, crede că doctorul o să-i dea voie din clipă în clipă. Dar în timpul ăsta pe mine mă frige la maţe, fiindcă nu vrea să-mi aducă de mâncare nimeni în afară de ea.

— Și tu crezi că n-o să se facă bine?

— Ba da, nu-mi pierd nădejdea, dar o să mai dureze luni de zile.

— Dacă tu ai putea să ieși de aici, s-ar vindeca, nu-i așa?

— Tu-mi citești gândurile, Valentín.

— E logic, atâta tot.

— Cum ai terminat mâncarea! Ai hăpăit-o pur și simplu, ești nebun la cap.

— Aveai dreptate, acum mă simt așa de plin că dau pe dinafară.

— Întinde-te puţin.

— Nu vreau să dorm, astă-noapte am avut coșmaruri, și dimineaţă, încontinuu.

— Filmul acela ţi-am zis deja cum se sfârșește, acum nu mai are rost să ţi-l povestesc.

— Începe să mă doară din nou, ce tâmpenie.

— Unde te doare?

— În coșul pieptului, și jos, în intestine... of... ce rău mi-e...

— Relaxează-te, ascultă-mă, că poate totul e pe fond nervos.

— Vai, frate, parcă mi-ar sfredeli cineva maţele.

— Cer să ne deschidă ca să mergi la baie?

— Nu, e mai sus, mi se pare că mă arde ceva în stomac.

— De ce nu încerci să vomiţi?

— Nu, dacă cer să-mi deschidă, o să înceapă să mă bată la cap cu infirmeria.

— Vomită în cearșaful meu, stai, îl îndoi ca să vomiţi în el și după aia îl împăturesc și n-o să iasă mirosul.

— Mersi.

— Ce tot mersi, haide, bagă-ţi degetele în gât.

— Dar după aia o să-ţi fie frig fără cearșaf.

— Nu, îmi ajunge pătura. Haide, vomită.

— Nu, stai, parcă mi-a mai trecut un pic, o să mă relaxez, bine... cum zici tu, să vedem dacă trece.

— *o femeie europeană, o femeie inteligentă, o femeie frumoasă, o femeie instruită, o femeie care se pricepe la politica internaţională, o femeie căreia nu trebuie să-i explici totul de la A la Z, o femeie care cu întrebări inteligente stimulează gândirea unui bărbat, o femeie cu un simţ moral de neclintit, o femeie cu un gust impecabil, o femeie care se îmbracă discret și elegant, o femeie tânără și matură deopotrivă, o femeie care se pricepe la băuturi, o femeie care știe să aleagă meniul potrivit, o femeie care știe să aleagă vinul potrivit, o femeie care e o amfitrioană perfectă, o femeie care știe să dea ordine personalului de serviciu, o femeie care știe să organizeze o întrunire de o sută de persoane, o femeie cu aplomb*

și agreabilă, o femeie dezirabilă, o femeie europeană care înţelege problemele unui latino-american, o femeie europeană care admiră un revoluţionar latino-american, o femeie pe care totuși o frământă mai tare traficul din Paris decât problemele unei ţări latino-americane colonizate, o femeie atrăgătoare, o femeie pe care o zguduie vestea unei morţi, o femeie care ascunde pentru câteva ore telegrama cu vestea că tatăl amantului ei a murit, o femeie care refuză să-și lase slujba de la Paris, o femeie care refuză să-și urmeze tânărul amant în călătoria lui de întoarcere în jungla plantaţiilor de cafea, o femeie care-și reia viaţa ei monotonă de directoare pariziană, o femeie căreia îi e greu să uite o dragoste adevărată, o femeie care știe ce vrea, o femeie care nu regretă decizia luată, o femeie periculoasă, o femeie care poate să uite repede, o femeie care-și găsește resursele interioare pentru a uita ceea ce nu va fi mai târziu decât un balast, o femeie care ar putea să uite chiar moartea tânărului care s-a întors în ţara lui, un tânăr care privește de sus din cer munţii albaștri ai ţării lui, un tânăr emoţionat până la lacrimi, un tânăr care știe ce vrea, un tânăr care îi urăște pe colonialiștii ţării lui, un tânăr gata să-și dea viaţa pentru a-și apăra principiile, un tânăr care nu poate admite exploatarea celor care muncesc, un tânăr care a văzut pe plantaţii muncitori bătrâni aruncaţi pe drumuri când îi lăsau puterile, un tânăr care a văzut pe plantaţii muncitori înfundând pușcăria fiindcă au furat o pâine pe care n-o puteau cumpăra și care își amintește de muncitori bând în neștire ca să uite umilinţa îndurată, un tânăr care crede fără șovăire în doctrina marxistă, un tânăr ferm hotărât să ia legătura cu organizaţiile de gherilă, un tânăr care observă de sus, din cer, munţii gândindu-se că în curând se va alătura eliberatorilor patriei sale, un tânăr căruia îi e frică să nu fie considerat și el un oligarh, un tânăr care în mod amar-ironic ar putea fi sechestrat de luptătorii de gherilă pentru a cere o răscumpărare, un tânăr care coboară din avion și își îmbrăţișează mama văduvă îmbrăcată în culori stridente, o mamă fără lacrimi în ochi, o mamă respectată în toată ţara, o mamă cu un gust impecabil, o mamă care se îmbracă discret și elegant, întrucât la tropice potrivesc culorile stridente, o mamă care știe să dea ordine servitorilor, o mamă căreia îi e greu să-și privească fiul în ochi, o mamă măcinată de un conflict chinuitor, o mamă care pășește cu capul sus, o mamă al cărei spate drept nu atinge niciodată spătarul scaunului, o mamă care de când a divorţat locuiește la oraș, o mamă care i-a cerut fiului să o însoţească la plantaţia de cafea, o mamă care îi reamintește fiului anecdote din copilărie, o mamă care reușește din nou să zâmbească, o mamă ale cărei mâini crispate reușesc să se relaxeze ca să-și mângâie fiul pe cap, o mamă care reușește să-și retrăiască anii cei mai frumoși, o mamă care îi cere fiului să o

însoţească la o plimbare în vechiul parc tropical proiectat chiar de ea, o mamă cu un gust rafinat, o femeie care povestește sub palmieri cum fostul ei soț a fost omorât de luptătorii de gherilă, o femeie care povestește lângă o tufă de hibiscus în floare cum fostul ei soţ a împușcat mortal un servitor insolent și astfel a provocat acțiunea de răzbunare a luptătorilor în gherilă, o mamă a cărei siluetă se proiectează pe fondul unor munţi îndepărtaţi și albaștri dincolo de plantaţia de cafea, o mamă care-i cere fiului să nu răzbune moartea tatălui său, o mamă care îi cere fiului să se întoarcă în Europa chiar dacă va fi departe de ea, o mamă care se teme pentru viaţa fiului său, o mamă care pleacă intempestiv în capitală ca să participe la un eveniment caritabil, o mamă care, instalată în Rolls-Royce-ul ei, îl mai imploră o dată pe fiul să plece din ţară, o mamă care nu reușește să-și ascundă neliniștea, o mamă care aparent nu are de ce să fie neliniștită, o mamă care-i ascunde ceva fiului ei, un tată care fusese mereu cumsecade cu servitorii, un tată care încercase să contribuie la îmbunătăţirea traiului servitorilor prin acte de caritate, un tată care înființase un spital de campanie pentru muncitorii din zonă, un tată care construise locuinţe pentru aceștia, un tată care avea certuri crunte cu soţia lui, un tată care nu vorbea aproape deloc cu fiul său, un tată care nu cobora să ia masa cu familia, un tată care nu și-a iertat niciodată servitorii când au făcut grevă, un tată care nu i-a iertat niciodată pe muncitorii disidenţi care au dat foc spitalului și locuinţelor, un tată care i-a acordat divorţul soţiei sale cu condiţia ca ea să plece la oraș, un tată care a refuzat să negocieze cu luptătorii de gherilă pentru că nu le-a iertat incendierile, un tată care și-a dat ogoarele în arendă unor companii străine și s-a refugiat în Riviera, un tată care s-a întors pe proprietăţile lui din motive necunoscute, un tată care și-a încheiat zilele sub semnul dezonoarei, un tată care a fost condamnat pentru crimă, un tată care mai mult ca sigur a comis o crimă, un tată care își târăște fiul în noroi, un tată al cărui sânge criminal curge în vinele fiului, o fată care e ţărancă, o fată care are sânge amestecat, de indian și alb, o fată cu prospeţimea tinereţii, o fată cu dinţii deterioraţi de malnutriţie, o fată foarte timidă, o fată care îl privește vrăjită pe protagonist, o fată care îi înmânează un mesaj secret, o fată căreia i se citește ușurarea pe chip când îi vede reacţia favorabilă, o fată care îl conduce chiar în noaptea aceea la o reîntâlnire cu un vechi prieten, o fată care călărește cu mare iscusinţă, o fată care cunoaște potecile din munţi ca în palmă, o fată care aproape că nu vorbește, o fată căreia el nu știe cum să i se adreseze, o fată care în mai puţin de două ore îl conduce la tabăra luptătorilor de gherilă, o fată care îl cheamă cu un fluierat pe șeful luptătorilor de gherilă, un coleg de la Sorbona, un tovarăș din mișcarea politică studenţească, un

tovarăș pe care nu l-a mai revăzut de atunci, un tovarăș care s-a întors în țară ca să organizeze revolta țărănească, un tovarăș care în câțiva ani a reușit să organizeze un front al gherilei, un tovarăș care e convins de buna-credință a protagonistului, un tovarăș care e gata să-i facă o dezvăluire senzațională, un tovarăș care intuiește o intrigă a guvernului în spatele episodului obscur care a dus la moartea tatălui și a șefului de echipă, un tovarăș care îi cere să se ducă înapoi la moșie și să-l demaște pe vinovat, un tovarăș care poate se înșală, un tovarăș care poate pregătește o ambuscadă, un tovarăș care poate că trebuie să-și sacrifice un prieten ca să-și continue lupta pentru eliberare, o fată care-l conduce înapoi la conac, o fată care nu scoate niciun cuvânt, o fată taciturnă, o fată poate doar obosită după o zi de muncă și un lung drum călare în plină noapte, o fată care din vreme în vreme se întoarce și se uită la el cu neîncredere, o fată care poate că îl urăște, o fată care îi ordonă să se oprească, o fată care îi cere să tacă, o fată care aude în depărtare zgomotul făcut poate de o patrulă de recunoaștere, o fată care îi cere să descalece și să aștepte câteva clipe ascuns după niște tufe, o fată care îi cere să o aștepte în tăcere și să țină amândoi caii de frâie până ce ea urcă pe o stâncă și inspectează terenul, o fată care se întoarce și îi cere să o ia înapoi până la o cotitură a potecii de munte, o fată care peste puțin îi arată o grotă în care să-și petreacă noaptea având în vedere că soldații nu-și vor ridica tabăra până dimineață, o fată care tremură de frig în grota umedă, o fată ale cărei intenții sunt de nepătruns, o fată care l-ar putea înjunghia în somn, o fată care, fără să-l privească în ochi, îi cere cu o voce gâtuită să se culce lângă ea ca să-i țină de cald, o fată care nici nu-i vorbește și nici nu-l privește în ochi, o fată sfioasă sau perfidă, o fată cu carnea tare, o fată care stă lângă el, o fată care respiră agitat, o fată care se lasă posedată în tăcere, o fată tratată ca un obiect, o fată care nu primește nicio vorbă bună, o fată cu un iz acru în gură, o fată cu un miros puternic de transpirație, o fată folosită și apoi aruncată, o fată bună doar pentru golirea de spermă, o fată care n-a auzit de anticoncepționale, o fată exploatată de stăpânul ei, o fată care nu poate face uitată o pariziană sofisticată, o fată care nu trezește nicio dorință de a mai fi mângâiată după orgasm, o fată care spune povestea unei infamii, o fată care spune cum a fost violată de administratorul moșiei când era doar o adolescentă, o fată care spune cum fostul administrator al moșiei e acum sus-pus în guvern, o fată care bagă mâna în foc că omul acela e amestecat în moartea tatălui băiatului, o fată care se încumetă să spună că dacă e cineva care știe totul aceea nu poate fi decât mama băiatului, o fată care-i dezvăluie cel mai crud adevăr, o fată care a văzut-o pe mama băiatului la braț cu administratorul, o fată care nu trezește nicio dorință de

a mai fi mângâiată după orgasm, o fată pălmuită și înjurată pentru că a spus grozăvii, o fată folosită și apoi aruncată, o fată exploatată de stăpânul ei crud în vinele căruia curge sânge de criminal.

— Strigai în somn.

— Da?...

— Da, m-ai trezit.

— Iartă-mă.

— Cum te simţi?

— Sunt transpirat tot. Îmi dai, te rog, prosopul? Fără să aprinzi lumânarea.

— Stai, că-l găsesc pe bâjbâite...

— Nu-mi aduc aminte unde l-am lăsat... Dacă nu-l găsești, nu contează, Molina.

— Taci, că l-am și găsit, crezi că-s așa de proastă?****

— Am îngheţat.

— Îţi fac imediat un ceai, doar atât a rămas.

— Nu, că-i al tău, o să-mi treacă.

— Ai luat-o pe ulei.

— Dar tu îţi termini proviziile, tu ai luat-o razna.

— Nu, o să primesc altele.

— Nu uita că maică-ta e bolnavă și nu poate să vină.

— Ba da, știu, dar nu contează.

— Mulțumesc, și n-o zic doar de dragul de a vorbi.

— Fii pe pace.

— Pe bune, nu știi cât îţi sunt de recunoscător. Îţi cer iertare că uneori sunt cam urâcios... și rănesc lumea fără motiv.

— Termină odată.

— Ca atunci când nu te simţeai tu bine. Și eu n-am avut grijă de tine, deloc.

— Nu mai vorbi atâta.

— Serios, și nu doar pe tine, am mai rănit și pe alţii. Eu nu ţi-am povestit până acum, dar în loc să-ţi povestesc un film, am să-ţi spun o poveste adevărată. Te-am tot bătut la cap cu fata aia, camarada mea. Dar nu e cea despre care ţi-am vorbit, e alta, pe care am iubit-o foarte mult, iar despre camarada mea nu ţi-am zis adevărul, și ţie ţi-ar plăcea de ea, fiindcă e o fată foarte simplă, și foarte bună, și foarte curajoasă.

— Nu, uite ce-i. Nu-mi povesti, te rog. Astea-s chestii dubioase și nu vreau să știu nimic despre tărășeniile tale politice, secrete și nu mai știu eu ce. Te rog.

— Nu fi prost, cine o să te întrebe pe tine despre treburile mele?

— Nu știi niciodată când e vorba de chestii din astea, mă pot băga la interogatoriu.

— Eu am încredere în tine. Tu ai încredere în mine, nu-i așa?

— Am...

— Atunci între noi trebuie să fie unu la unu, nu mă considera mai prejos...

— Nu-i vorba de asta...

— Câteodată simţi nevoia să te descarci, iar eu mă simt foarte nasol, pe cuvânt. Nu e nimic mai nasol decât să te căiești că i-ai făcut cuiva rău. Iar eu pe tipa asta am tratat-o nasol de tot...

— Dar nu acum, o să-mi povestești asta altădată. Acum nu-ţi face bine să răscolești chestii din astea, intime. Mai bine bei ceaiul pe care ţi-l dau, că o să-ţi facă bine. Haide, fii ascultător.

**** Adepţii lui Freud s-au interesat îndeaproape de frământările prin care a trebuit să treacă individul de-a lungul istoriei pentru a învăţa să refuleze și în felul acesta să se conformeze cerinţelor sociale ale fiecărei epoci, dat fiind că respectarea regulilor ar fi imposibilă fără refularea multora dintre propriile impulsuri instinctuale. Cuplul căsătorit legitim, propus de societate drept ideal, nu ar fi neapărat idealul tuturor indivizilor, iar excluşii nu ar avea, aşadar, altă soluţie decât să-și reprime sau să-și ascundă tendinţele indezirabile din punct de vedere social.

În *Psihanaliza copilului*, Anna Freud susţine că forma cea mai comună de nevroză este cea a individului care, încercând să-și reprime complet toate dorinţele sexuale nepermise, ba chiar încercând să le elimine — în loc să le catalogheze drept inadecvate social, dar naturale —, ajunge să refuleze prea mult și devine incapabil să se mai bucure vreodată, dezinhibat, de relaţia cu o altă persoană. În acest fel, individul își poate pierde controlul facultăţilor sale de autoreprimare și ajunge la extreme precum impotenţa, frigiditatea și sentimentele obsesive de vinovăţie. Psihanaliza mai evidenţiază și următorul paradox: în general, tocmai dezvoltarea precoce a inteligenţei și a sensibilităţii poate să le inducă copiilor o tendinţă represivă exagerat de puternică. S-a dovedit că libidoul apare la copil încă de la naștere și, evident, acesta și-l manifestă fără discernământul matur. Copilul se atașează de toate persoanele care îl îngrijesc și se bucură în jocurile lui de propriul corp și de corpurile altor persoane. În cultura noastră însă, adaugă Anna Freud, aceste manifestări se pedepsesc foarte devreme și copilul dobândește astfel sentimente de vinovăţie. De la primele acte conștiente până la pubertate trece prin perioada de latenţă.

Freudienii ortodocși, dar și disidenţii, susţin că primele manifestări ale libidoului infantil sunt de natură bisexuală. Totuși, începând de la cinci ani, băiatul poate sesiza diferenţele sexuale; el observă diferenţa în raport cu corpul mamei și, în plus, i se spune că atunci când va crește va fi la fel ca tatăl lui, dar că deocamdată nu trebuie să pretindă să aibă întâietate în ceea ce privește afecţiunea mamei, pentru că tatăl ocupă acest loc privilegiat.

Problema pe care o suscită modul în care își poate înăbuși gelozia provocată de tată ține exclusiv de capacitatea copilului, care va fi dezavantajat în această acțiune, din nou, dacă sensibilitatea lui crescută îi cere protecție și afecțiune, și cu atât mai mult dacă inteligența îi permite să perceapă triunghiul amoros în care se află: conștientizarea acestei situații îi dublează dificultățile de a-i face față. De-a lungul acestei etape de dezvoltare, consideră psihanaliștii, băiatul — sau fata, în relație de rivalitate fățișă cu mama — traversează dificila perioadă oedipiană, numită astfel după eroul grec Oedip, care și-a ucis tatăl fără să știe cine e acesta, s-a căsătorit cu mama sa, și în cazul ei tot neștiutor: descoperindu-și fărădelegea, Oedip își scoate ochii drept pedeapsă pentru vina lui. În *Trei eseuri asupra teoriei sexualității*, Freud susține că fantezia incestuoasă a expulzării părintelui rival — adică tatăl pentru băiat și mama pentru fată —, ca să îi ia locul, este o fantezie recurentă la copii, dar că aceste idei provoacă o vinovăție imensă, precum și teama de pedeapsă. Consecința este că, indiferent de sex, copilul suferă atât de mult din cauza conflictului, încât, printr-un efort inconștient extrem de anevoios, reușește să îl refuleze, sau să-l ascundă față de conștiință. Conflictul se rezolvă în adolescență, când adolescenta sau adolescentul reușește să-și transfere conținutul afectiv legat de părinte spre un băiat sau, respectiv, o fată de aceeași vârstă. În cazul celor care au dezvoltat o relație foarte strânsă cu părintele de sex opus — inevitabil, împreună cu sentimentul aferent de vinovăție, sau, tehnic, complexul lui Oedip —, ei sunt expuși pericolului de a-și duce întreaga existență cu o senzație de jenă față de orice act sexual, întrucât îl vor asocia inconștient cu vinovatele lor dorințe incestuoase din copilărie. Deznodământul, când nevroza se instalează, nu e întotdeauna același: la bărbat apare posibilitatea impotenței, a recursului exclusiv la prostituate — femei care într-un anumit sens nu seamănă cu mama lor —, ba chiar posibilitatea de nu răspunde sexual decât bărbaților. La femei, rezultatul unui conflict nerezolvat constă cu precădere în frigiditate și lesbianism.

Capitolul șapte

— „Iubitule, mă-ntorc să stăm din nou de vorbă... Tăcerea nopţii mă-ndeamnă iarăşi să-ţi vorbesc... Mă-ntreb, oare şi ţie îţi revin în amintire... visele noastre triste, strania iubire...“

— Ce-i asta, Molina?

— Un bolero, „Scrisoarea mea“.

— Doar ţie poate să-ţi treacă prin cap așa ceva.

— De ce? Ce cusur are?

— E sentimentalism dulceag, tu nu ești sănătos la cap.

— Mie-mi plac bolerourile și ăsta e superb. În schimb, iartă-mă dacă am fost deplasat.

— De ce?

— Pentru că ai primit scrisoarea aia și ai fost așa de dărâmat.

— Și ce-are a face?

— Păi, eu încep să fredonez ceva cu scrisori triste. Dar tu nu crezi că voiam să te jignesc... nu?

— Nu.

— De ce stai așa?

— Erau veşti proaste. Ţi-ai dat seama?

— Ce să zic... Da, ai devenit serios.

— Erau chiar veşti proaste. Poţi să citeşti scrisoarea, dacă vrei.

— Nu, mai bine nu...

— Dar să nu începi iarăși cu aceleași povești de astă-noapte, tu ce-ai de-a face cu treburile mele, nu o să te întrebe nimeni nimic. Și pe deasupra, oricum au deschis-o și au citit-o ei înainte să mi-o dea mie, ce, nu te-ai prins?

— Ba da, e clar.

— Dacă vrei s-o citești, citește-o, uite.

— Zici că-i scrisă cu picioarele, mai bine citește-mi-o tu.

— E o fată care nu-i prea instruită.

— Vezi ce proastă sunt, nici nu mi-a trecut prin cap că aici îţi deschid scrisorile dacă vor. Dacă-i așa, sigur că poţi să mi-o citești.

— „Dragul meu, nu ţi-am scris de mult, pentru că nu aveam curaj să-ţi povestesc tot ce s-a întâmplat și tu sigur o să înţelegi, fiindcă ești mai inteligent

ca mine, asta e clar. Și nici nu ţi-am scris mai devreme ca să-ţi dau vestea despre bietul unchi Pedro, fiindcă nevastă-sa mi-a zis că ţi-a scris ea. Eu știu că tu nu vrei să vorbim despre asta, fiindcă viaţa merge înainte și e nevoie de mult curaj ca să ne continuăm lupta pentru viaţă, dar pentru mine asta a fost cea mai grea lovitură de când am îmbătrânit.“ Totul e scris în cifru, te-ai prins, nu?

— Păi, e foarte încâlcit, de asta mi-am dat seama.

— Când zice „de când am îmbătrânit“, ce vrea să spună e de când am intrat în mișcare. Și când spune „lupta pentru viaţă“ înseamnă lupta pentru cauză. Iar unchiul Pedro, din păcate, e un băiat de 25 de ani, tovarăș de-al nostru din mișcare. Și eu nu știam că a murit, cealaltă scrisoare nu mi-au dat-o, probabil li s-a rupt când au deschis-o.

— Ah...

— Și din cauza asta scrisoarea m-a amărât așa de tare, fiindcă nu știam nimic.

— Îmi pare tare rău.

— Ce să-i faci...

— ...

— ...

— Citește mai departe.

— Așa... „...de când am îmbătrânit. Oricum, tu, care ești mai puternic, așa cum mi-ar plăcea să fiu și eu, probabil că poţi să o iei ca atare. Mie însă tare îmi lipsește unchiul Pedro, fiindcă acum mi-a rămas toată familia pe umeri, și asta e o mare responsabilitate. Hei, cheliosule, că am auzit că te-au tuns bec, și ce păcat că nu pot să mă distrez și eu văzându-te, tu, care aveai niște plete aurii așa de frumoase, mereu îmi amintesc de discuţiile noastre și mai ales de faptul că nu ne lăsam trași în jos de chestiuni personale și, urmându-ţi sfatul, o să încerc să mă descurc cum pot.“ Când zice că i-a rămas toată familia pe umeri lasă să se înţeleagă că acum ea e în fruntea grupului nostru.

— Ah...

— Continui. „Mie îmi era tot mai dor de tine și de aceea, mai ales după moartea unchiului Pedro, i-am permis nepoatei mele Mari să înceapă o relaţie cu un băiat pe care tu nu l-ai cunoscut și care vine la noi acasă și știe cum să-și câștige traiul. Însă i-am zis nepoatei să se vadă cu el, dar să nu-i dea mare importanţă, fiindcă altfel ar fi o nenorocire, și să o ia ca pe o simplă camaraderie, că e nevoie de așa ceva pentru ca ea să aibă forţă în lupta pentru

viaţă.“ Nepoata Mari e chiar ea, iar chestia aia că băiatul cel nou știe să-și câștige traiul înseamnă că e un element bun în mișcare. Pricepi? În luptă.

— Da, dar nu pricep cum stă treaba cu relaţia.

— Vrea să spună că îi era foarte dor de mine și noi ne-am jurat să nu ne atașăm prea mult de nimeni, fiindcă asta te poate paraliza când trebuie să acţionezi.

— Să acţionezi, în ce fel?

— Să acţionezi. Să-ţi riști viaţa.

— Ah...

— Noi nu putem să ne gândim că e cineva care ne iubește, fiindcă acel cineva ne iubește vii, și atunci ţi se face frică de moarte, mă rog, nu frică, dar îţi pare rău că faci pe cineva să sufere dacă mori. Și atunci ea a început o relaţie cu alt tovarăș... Continui. „M-am gândit mult dacă să-ţi zic sau nu, dar, după cum te cunosc, știu că preferi să o afli de la mine. Din fericire, treburile merg bine și tragem nădejde că în curând o să intre și casa noastră pe un făgaș mai bun. E noapte, și mă gândesc că poate și tu te gândești la mine. Te îmbrăţișez cu drag, Inés.“ Când zice „casa“, vrea să zică „ţara“.

— Eu n-am înţeles prea bine noaptea trecută, ziceai că, de fapt, camarada ta nu e cum mi-ai povestit tu.

— La naiba, doar ţi-am citit scrisoarea și am și ameţit.

— Probabil că ești foarte slăbit...

— Mi-e cam greaţă.

— Întinde-te și închide ochii.

— Ce porcărie, îţi jur că deja mă simţeam bine.

— Stai liniștit, liniștit, ţi-ai obosit ochii. Închide-i bine.

— Parcă îmi trece...

— Nu trebuia să mănânci, Valentín. Ţi-am zis să nu mănânci.

— Dar mi-era o foame de lup.

— Ieri te simţeai bine, ai mâncat și ai păţit-o, și azi din nou ai mâncat ca spartul, toată porţia. Promite-mi că mâine n-o să pui nimic în gură.

— Nu mai vorbi de mâncare, că mi se face greaţă.

— Scuză-mă.

— Știi ceva... Râdeam eu de boleroul tău, dar scrisoarea pe care am primit-o zice cam același lucru ca boleroul.

— Așa crezi?

— Da, mi se pare că n-am dreptul să râd de niciun bolero.

— Poate râdeai fiindcă te atingea prea tare; și râdeai... ca să nu plângi. Cum zice alt bolero, sau un tango.

— Cum era boleroul acela?

— Care parte?

— Zi-l tot.

— „Iubitule, mă-ntorc să stăm din nou de vorbă... Tăcerea nopţii mă-ndeamnă iarăşi să-ţi vorbesc... Mă-ntreb, oare şi ţie îţi revin în amintire... visele noastre triste, strania iubire... Dragostea mea, chiar dacă niciodată nu vom fi alături și, fiindcă așa ne e sortit, noi despărţiţi vom fi de-a pururi, să știi că gândurile mele și viaţa mea doar ale tale-s, așa cum este-a ta durere-aceasta“ sau „suferinţa asta“. Sfârșitul nu mi-l mai aduc bine aminte, cred că e așa.

— Nu e rău, serios.

— E absolut superb.*****

— Cum se numește?

— „Scrisoarea mea“, și e a unui argentinian, Mario Clavel.

— Eu credeam că-i a unui mexican, sau a unui cubanez.

— Eu le știu pe toate ale lui Augustin Lara, sau pe aproape toate.

— Mi-a mai trecut puţin din ameţeală, dar încep împunsăturile jos... mi se pare.

— Relaxează-te cât poţi.

— Vina e a mea, că am mâncat.

— Nu te mai gândi la durere și nici nu te enerva. Fiindcă totul e pe fond nervos. Tu vorbește, despre orice.

— Cum ţi-am zis, fata aia despre care ţi-am povestit, care venea dintr-o familie burgheză și care trăia fără prejudecăţi, aceea nu e camarada mea, cea care mi-a scris.

— Și asta cine-i?

— Aceea despre care ţi-am povestit a intrat cu mine în mișcare, dar la un moment dat a renunţat la ea și a făcut tot ce-a putut să renunţ și eu.

— De ce?

— Ea era prea atașată de viaţă, era fericită cu mine și cu relaţia noastră, nu-i mai trebuia altceva. Și aici a început treaba să scârţâie, pentru că suferea când eu dispăream pentru câteva zile și de fiecare dată când mă întorceam plângea, și asta n-ar fi fost nimic, dar când a început să-mi ascundă că am primit telefoane de la tovarăși, ba chiar a ajuns să-mi intercepteze scrisori, atunci s-a sfârșit.

— N-ai mai văzut-o de mult?

— De aproape doi ani. Dar tot timpul îmi amintesc de ea. Dacă nu s-ar fi transformat așa... Într-o mamă castratoare... În fine, nu știu, ne era sortit să ne despărţim.

— Fiindcă vă iubeaţi prea mult?

— Și asta sună a bolero, Molina.

— Dar, prostule, bolerourile spun o mulţime de adevăruri, de aia îmi plac atât de mult.

— Ce-mi plăcea era că ea îmi ţinea piept, aveam o adevărată relaţie, ea niciodată nu s-a supus, cum să-ţi spun?, nu s-a lăsat condusă, ca o femelă oarecare.

— Ce vrei să spui?

— Vai, frate... Mi se pare că mi se face rău din nou.

— Unde te doare?

— Jos, intestinele...

— Nu te pierde cu firea, Valentín, mai rău de-atât nu se poate. Stai liniștit, liniștit.

— Da.

— Întinde-te bine.

— Nu știi cât de trist sunt...

— Ce-i cu tine?

— Bietul băiat, dacă l-ai fi cunoscut... Nu știi ce băiat bun era, sărăcuţul...

— Care băiat?

— Cel care a murit.

— A ajuns în cer, sunt sigur de asta.

— Cât aș vrea să cred că da, uneori tare ai mai vrea să crezi că oamenii buni sunt răsplătiţi, dar eu nu pot crede în nimic. Aoleu... Molina, iar o să-ţi dau bătăi de cap... repede, cere să deschidă.

— Așteaptă o clipită... gata....

— Vai, vai, vai, nu, nu mai cere nimic.

— Nu te necăji, acum îţi dau ceva să te ștergi.

— Vai, vai, nu știi ce rău doare, parcă mi-ar râcâi cineva maţele cu o sârmă...

— Nu te mai ţine, dă drumul la tot, că o să spăl eu cearșaful după aia.

— Te rog, fă cearșaful mototol, fiindcă scot numai lichid.

— Da, așa-i, stai liniștit, tu dă drumul fără griji, că eu duc cearșaful la duș după aia, că azi e marţi.

— Dar era cearșaful tău...

— Nu contează, îl spăl și pe-al tău, din fericire mai am săpun.

— Mersi... Să știi, deja parcă-s mai ușurat...

— Să stai liniștit, și dacă ţi se pare că ai scos tot, căcăcios ce ești, îmi spui și eu te curăţ.

— ...

— Simţi că-ţi trece?

— Parcă da, dar mi se face foarte frig.

— Acum îţi dau pătura ca să te încălzești mai bine.

— Mersi.

— Dar mai întâi întoarce-te să te curăţ, fiindcă s-ar părea că e gata.

— Mai așteaptă un pic. Iartă-mă că am râs azi de ce spuneai tu, de boleroul tău.

— Bun moment ţi-ai mai găsit și tu să vorbești despre bolerouri.

— Ascultă-mă, cred că mi-a trecut, dar mă curăţ singur... Dacă nu mă ia ameţeala când ridic capul.

— Încearcă, dar încet.

— Nu, încă-s ameţit, nicio șansă...

— Bine, te curăţ eu, nu te necăji. Stai liniștit...

— Mersi...

— Ia să vedem... așa, și încă un pic aici... Întoarce-te, încet... așa. Și n-a ajuns la saltea, ce bine. Și din fericire avem destulă apă, așa că o să înmoi colţul ăsta curat de la cearșaf și te curăţ bine.

— Nu știu cum să-ţi mulţumesc.

— Nu fi nerod. Așa... ridică un pic aici... Așa, foarte bine.

— Serios, îţi mulţumesc atât de mult, fiindcă n-o să am putere să merg la duș.

— Nu, bineînţeles, asta ţi-ar mai trebui acum: apă rece ca gheaţa.

— Vai, și apa asta e rece.

— Mai desfă-ţi un pic picioarele... Așa.

— Nu ţi se face greaţă?

— Taci din gură. Încă un colţ de cearșaf... uite-așa...

— ...

— Ei, dar ce curăţel ești acum... Mai trecem puţin cu un capăt uscat... Păcat că nu mi-a mai rămas talc.

— Nu contează. E de-ajuns dacă-s uscat.

— Da, mai am o bucată de cearșaf, ca să te șterg. Așa, acum ești și uscățel.

— Ah, dacă ai ști cât de bine mă simt deja... Mulţumesc mult, frate.

— Acum mai stai puţin, ia să văd, o să te învelesc în pătură ca pe o ruladă. Uite așa, ridică-te în partea asta.

— Așa?

— Da. Mai așteaptă... și-acum și în partea asta, acum n-o să-ţi mai fie frig. Stai bine așa?

— Dar, foarte bine... Îţi mulţumesc mult.

— Iar acum să nu te mai miști deloc, ca să-ţi treacă ameţeala.

— Da, o să-mi treacă acuși.

— Orice vrei, îmi spui mie și-ţi dau, tu să nu te miști.

— Și-ţi promit că n-o să mai râd de bolerourile tale... Versurile alea pe care mi le-ai spus... sunt foarte frumoase.

— Mie îmi place când zice „Mă-ntreb, oare și ţie îţi revin în amintire... visele noastre triste, strania iubire“. Nu-i așa că-i superb?

— Știi ceva? Eu odată l-am spălat pe copilașul băiatului ăstuia, ăstuia pe care l-au omorât, săracul. Am stat la un moment dat ascunși în același apartament, cu nevasta și cu băieţelul lui... Cine știe ce-o să se aleagă și de el, n-are nici trei ani, tare mai era frumușel... Și tu nu știi ce-i mai rău, că nu pot să scriu nimănui, fiindcă orice semn i-ar putea compromite, sau, mai rău, i-ar da în vileag.

— Nici măcar camaradei tale nu poţi să-i scrii?

— Ei cel mai puţin, ea e responsabilă de grup. Nici cu ea și nici cu nimeni nu pot să comunic. Și, exact ca în boleroul tău, „fiindcă nu vom fi alături niciodată“, bietului băiat n-o să mai pot să-i scriu nicio scrisoare, n-o să-i mai spun niciun cuvânt.

— Era „chiar dacă niciodată alături nu vom fi“.

— „Niciodată.“ Ce cuvânt cumplit, până acum nu-mi dădusem seama... cât e... cât de cumplit... e... cuvântul ăsta. Iartă-mă.

— Nu, descarcă-te, descarcă-te cât poţi de mult, plângi până nu mai poţi, Valentín.

— Așa de tare-mi pare rău... Și să nu pot să fac nimic, aici, închis, și să nu mă pot îngriji de soţie și de copi... de copilaș... Vai, frate, cât de trist... cât de trist poate fi.

— Ce să-i faci...

— A... ajută-mă să-mi scot... braţul de sub pătură.

— De ce?

— Dă-mi... Dă-mi mâna, Molina, ţine-o strâns.

— Sigur, apasă tare.

— Fiindcă nu vreau să mă zgâlţâi în halul ăsta.

— Ce contează dacă te zgâlţâi, aşa te descarci.

— Și mai e ceva care mă râcâie tare. Ceva foarte nasol, foarte josnic...

— Spune-mi, descarcă-te.

— Îmi dau seama că fata de la care aș fi vrut să primesc... scrisoarea asta, în momentul ăsta, fata pe care aș vrea s-o am alături și s-o îmbrățișez... nu e camarada mea, ci e cealaltă, despre care ţi-am povestit.

— Dacă asta simţi...

— Da, pentru că eu... eu vor... vorbesc eu... dar în fond mie... îmi place... în continuare... alt gen de femei, pe dinăuntru sunt la fel ca toţi reacţionarii ticăloși care mi l-au omorât pe tovarășul meu... Sunt exact ca ei, leit.

— Nu-i adevărat.

— Da, n-are rost să ne amăgim.

— Dacă ai fi ca ei, n-ai fi aici.

— „...visele noastre triste, strania iubire“... Și știi de ce mi-a sărit mușt arul când ai început să fredonezi boleroul? Fiindcă m-ai făcut să-mi amintesc de Marta, și nu de camarada mea. De aia. Și chiar aș zice că Marta nu-mi place pentru ea în sine, ci pentru că are... clasă, cum zic porcii ăia elitiști, care ne împart în clase, ticăloșii ăia... din lumea asta nenorocită.

— Nu te mai chinui. Închide ochii și încearcă să te odihnești.

— Încă mă mai ia cu ameţeală, în valuri.

— Îţi încălzesc apă pentru un ceai de mușeţel, a mai rămas pentru că am uitat că era...

— Nu te cred...

— Îţi jur, era în spatele unor reviste, de aia l-am dat pierdut.

— Dar e al tău, și ţie îţi place.

— Dar o să-ţi facă bine, taci puţin, o să vezi că o să te-ajute să te odihnești bine...

— *un tânăr care pune la cale un plan, un tânăr care acceptă invitaţia mamei lui de a se întâlni în oraș, un tânăr care-și minte mama asigurând-o că el e împotriva gherilei, un tânăr care-i promite mamei că o să se întoarcă la Paris, un tânăr care ia cina doar cu mama lui, la lumina candelabrelor, un tânăr care-i*

promite mamei că o să o însoţească într-un tur al staţiunilor de lux din Europa unde se practică sporturi de iarnă, așa cum făcea și când era mic, imediat după război, o mamă care-i vorbește despre fetele din aristocraţia europeană care sunt la vârsta măritișului, o mamă care-i enumeră tot ce va moșteni, o mamă care-i propune să pună deja pe numele lui o mulţime de bogăţii, o mamă care îi ascunde motivele pentru care nu poate să-l însoţească în Europa, un tânăr care vrea să dea de fostul administrator, un tânăr care află că fix bărbatul acela este creierul Ministerului Securităţii, un tânăr care află că fostul administrator este șeful Serviciului Secret al Acţiunilor Contrarevoluţionare, un tânăr care vrea să-și convingă mama să-l însoţească în Europa, un tânăr care vrea să se folosească de bunurile lui și să repete călătoria din copilărie ca să schieze alături de frumoasa lui mamă, un tânăr care se hotărăște să lase totul și să fugă cu mama lui, un tânăr al cărui proiect e respins de mamă, o mamă care îi mărturisește că are alt plan, o mamă care vrea să-și refacă viaţa sentimentală, o mamă care îl conduce la aeroport și îi mărturisește acolo că în scurt timp se va căsători cu fostul administrator, un tânăr care se preface entuziasmat de plan, un tânăr care coboară la prima escală și ia alt avion înapoi, un tânăr care se reunește cu luptătorii de gherilă din munţi, un tânăr hotărât să reabiliteze numele mânjit al tatălui său, un tânăr care se reîntâlnește cu ţăranca care îl condusese prima oară prin munţi, un tânăr care își dă seama că ea e însărcinată, un tânăr care nu-și dorește un fiu indian, un tânăr care nu dorește să-și amestece sângele cu sângele indiencei, un tânăr căruia i se face rușine de sentimentele lui, un tânăr care nu o poate mângâia pe viitoarea mamă a fiului său, un tânăr care nu știe cum să-și îndrepte vina, un tânăr care se pune în fruntea luptătorilor de gherilă care iau cu asalt moșia unde se află mama lui și fostul administrator, un tânăr care încercuiește cu soldaţii săi moșia, un tânăr care deschide focul asupra propriei sale case, un tânăr care le cere celor încercuiţi să se predea, un tânăr care îl vede pe fostul proprietar care iese purtând-o ca scut pe propria lui mamă, luată ostatică, un tânăr care ordonă să se tragă, un tânăr care aude strigătul sfâșietor al mamei sale cerând îndurare, un tânăr care oprește execuţia, un tânăr care pretinde să i se spună adevărul despre moartea tatălui, o mamă care se smulge din braţele care o ţin captivă și mărturisește tot adevărul, o mamă care povestește că amantul ei a urzit planul ca tatăl să apară drept ucigașul credinciosului șef de echipă, o mamă care mărturisește că soţul ei a fost nevinovat, un tânăr care ordonă executarea mamei sale după ce a ordonat executarea fostului administrator, un tânăr care își pierde minţile și, văzând-o pe mama lui agonizând, pune mâna pe mitralieră ca să împuște soldaţii care o ciuruiseră, un

tânăr care e executat imediat, un tânăr care simte cum îi ard în carne gloanţele luptătorilor de gherilă, un tânăr care mai reușește să vadă în plutonul de execuţie ochii acuzatori ai ţărăncii, un tânăr care înainte să moară vrea să-și ceară iertare și nu mai are niciun fir de voce, un tânăr care vede în ochii ţărăncii o condamnare pe veci.

***** În *Teoria psihanalitică a nevrozei*, O. Fenichel afirmă că probabilitatea orientării homosexuale e cu atât mai crescută cu cât băiatul se identifică mai mult cu mama sa. Această situaţie se produce atunci când figura maternă e mai fascinantă decât a tatălui, sau când tatăl e complet absent din tabloul familial, ca în cazul morţii sau al divorţului, sau când figura tatălui, deși prezentă, e respingătoare dintr-un anumit motiv serios, cum ar fi alcoolismul, severitatea excesivă sau caracterul extrem de violent. Băiatul are nevoie de un erou adult pe care să-l ia ca model de comportament; prin identificare, copilul va absorbi caracteristicile comportamentului părinţilor lui, și chiar dacă se va răzvrăti și nu le va asculta ordinele, inconștient își va însuși obiceiurile și chiar maniile progenitorilor, perpetuând trăsăturile culturale ale societăţii în care trăiește. Odată ce s-a identificat cu tatăl, continuă Fenichel, băiatul adoptă perspectiva masculină asupra lumii, iar în societatea noastră occidentală, această viziune presupune un element de agresivitate — o urmă a indiscutabilei condiţii de stăpân din alte vremuri —, care îl ajută pe băiat să-și impună noua sa prezenţă. Dimpotrivă, băiatul care adoptă ca model figura maternă și nu găsește la timp o figură masculină care să contracareze fascinaţia faţă de mamă va fi dispreţuit de societate din cauza trăsăturilor sale efeminate, întrucât nu va avea brutalitatea specifică unui băiat normal.

Referitor la acest aspect, în lucrarea sa *Despre transformarea instinctelor*, Freud susține că, la bărbatul homosexual, masculinitatea mintală deplină se poate uneori combina cu completa inversiune sexuală, înţelegându-se prin masculinitate mintală trăsături precum curajul, spiritul de aventură, inclinaţia spre experienţe cât mai diverse, precum și demnitatea. Totuși, în opera sa ulterioară, *Despre narcisism: o introducere*, expune o teorie potrivit căreia bărbatul homosexual ar începe prin a-și face o fixaţie pasageră pentru mamă, pentru ca într-un sfârșit să se identifice el însuși cu o femeie. Dacă obiectul dorinţei lui este un tânăr, asta se întâmplă pentru că mama l-a iubit pe el, care era un tânăr. Sau pentru că el ar vrea ca mama lui să-l fi iubit în acest fel. Într-un cuvânt, obiectul dorinţei sale sexuale este propria lui imagine. Pentru Freud, așadar, mitul lui Oedip, precum și mitul lui Narcis, sunt componente ale conflictului originar care generează homosexualitatea. Dintre toate observaţiile lui Freud despre homosexualitate, aceasta a fost însă cel mai des atacată, principala obiecţie constând în faptul că homosexualii, a căror identificare e puternic feminină, au ca obiecte ale dorinţei sexuale tipuri umane foarte masculine, sau de vârste mult mai înaintate decât ale lor.

Pe de altă parte, în opera citată în primă instanţă, Freud vorbește despre dezvoltarea sensibilităţii erotice şi dă noi piste despre geneza homosexualităţii. Afirmă că libidoul la bebeluși are iniţial un caracter predominant difuz și că, de aici până la a reuși să-și educe dorinţa și de a face ca dorinţa să se fixeze asupra unei persoane de sex opus, cu care se va realiza plăcerea prin uniunea genitală, individul va trebui să treacă prin diferite etape. Prima etapă este orală, iar în ea plăcerea derivă din contactul bucal, cum ar fi suptul. Urmează apoi etapa anală, în care copilul își procură satisfacţia din mișcările intestinului. Ultima şi cea definitivă este faza genitală. Freud o consideră singura formă matură a sexualităţii, afirmaţie care va fi mai târziu atacată decisiv de Marcuse.

Tot Freud și-a dezvoltat aceste comentarii în *Caracterul și erotismul anal*, unde expune următoarea teorie: anumite tipuri anormale de personalitate, ale căror trăsături predominante sunt zgârcenia și obsesia pentru ordine, pot fi influenţate de dorinţe anale reprimate. Plăcerea pe care și-o procură din acumularea de bunuri provine, poate, din nostalgia inconștientă faţă de plăcerea resimţită la vârsta fragedă când își reţineau în interior — lucru foarte frecvent la copii — excrementele. Pe de altă parte, obsesia ordinii și a curăţeniei ar fi reversul vinei pe care au simţit-o din cauza impulsului de a se juca cu excrementele. În ceea ce privește rolul pe care îl poate juca fixaţia anală în dezvoltarea homosexualităţii, Freud afirmă că, pe lângă influenţele deja enumerate — Oedip, Narcis —, mai trebuie să se ţină cont şi de faptul că toate aceste impedimente determină o întrerupere în dezvoltarea copilului, o inhibiţie afectivă care are drept rezultat blocarea în faza anală, fără posibilitatea de a accede la faza finală, genitală.

Acestei afirmaţii, West îi răspunde spunând că homosexualii, simţind că drumul care duce la relaţii genitale normale le este închis, se văd obligaţi să experimenteze cu zone erotice extragenitale şi că în sodomie găsesc — după o adaptare progresivă — un tip de gratificare mecanic directă, dar nu exclusivă. West mai adaugă că bărbatul care practică sodomia nu e neapărat blocat în faza anală, la fel cum heterosexualul care își sărută iubita nu e neapărat blocat în faza orală. În sfârșit, el mai arată că sodomia nu e un fenomen exclusiv homosexual și că îl practică și cuplurile heterosexuale, în vreme ce indivizii cu „caracter anal“ (adică zgârciţii, obsedaţii de curăţenie și de ordine etc.) nu au neapărat inclinaţii homosexuale.

Capitolul opt

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE AL REPUBLICII ARGENTINA

Penitenciarul orașului Buenos Aires

Raport adresat domnului Director al Sectorului III, redactat de Secretariatul Privat

Condamnat 3 018, Luis Alberto Molina

Sentința Instanței Penale reprezentate de Judecător Dr. José Dalpierre, emisă pe 20 iulie 1974 de către Tribunalul orașului Buenos Aires. Condamnat la 8 ani de închisoare pentru infracțiunea de corupere de minori. Pentru ispășirea pedepsei, trimis în Pavilionul B, celula 34, la data de 28 iulie 1974, unde îi are colegi pe deținuții condamnați pentru delicte de moralitate Benito Jaramillo, Mario Carlos Bianchi și David Margulies. Transferat la data de 4 aprilie 1975 la Pavilionul D, celula 7, unde e coleg cu deținutul politic Valentín Arregui Paz. Bună purtare.

Deținut 16 114, Valentín Arregui Paz.

Arestare efectuată la data de 16 octombrie 1972 pe autostrada 5, în dreptul localității Barrancas, la scurt timp după ce poliția a surprins grupul de activiști care produceau agitație în ambele unități de producție ale fabricii de automobile unde muncitorii se aflau în grevă și care erau situate în proximitatea menționatei autostrăzi. Pus la dispoziția reprezentanților puterii executive, în așteptarea procesului. Trimis la Pavilionul A, celula 10, unde îl are coleg pe deținutul politic Bernardo Giacinti, la data de 4 noiembrie 1974. A luat parte la greva foamei în semn de protest pentru moartea deținutului politic Juan Vicente Aparicio în timpul interogatoriilor polițienești. Pedeapsă cu carcera timp de zece zile începând din data de 25 martie 1975. Transferat la data de 4 aprilie 1975 la Pavilionul D, celula 7, unde îl are coleg pe deținutul condamnat pentru corupere de minori Luis Alberto Molina. Conduită reprobabilă: rebeliune, recunoscut ca instigator al grevei foamei mai sus menționate și al altor mișcări de protest față de pretinsa lipsă de igienă din Pavilion și violarea corespondenței personale.

SUBOFIȚERUL: Scoate-ți basca în fața domnului director.

CONDAMNATUL: Sigur că da.
DIRECTORUL: Nu mai tremura așa, omule, că nu pățești nimic.
SUBOFIȚERUL: Condamnatul a fost percheziționat și nu are asupra lui nimic cu care l-ar putea ataca pe domnul director.
DIRECTORUL: Mulțumesc, subofițer, fii, te rog, amabil și lasă-mă singur cu inculpatul.
SUBOFIȚERUL: Domnule director, rămân de pază în hol. Cu permisiunea dumneavoastră, mă retrag, domnule director.
DIRECTORUL: Bine, subofițer, ieși, te rog... Ești slab, Molina, ce-i cu dumneata?
CONDAMNATUL: Nimic, domnule. Am avut ceva probleme intestinale, dar acum mă simt bine.
DIRECTORUL: Nu mai tremura așa.... N-are de ce să-ți fie teamă, am aranjat în așa fel încât să pară că azi aveai o vizită. Arregui nu are cum să bănuiască nimic.
CONDAMNATUL: Nu, el nu bănuiește nimic.
DIRECTORUL: Ieri a fost la mine la cină protectorul dumitale, și are vești bune, de asta am vrut să te chem azi la birou, chiar dacă e destul de devreme, sau știi deja ceva ?
INCULPATUL: Nu, domnule director, încă nu știu nimic. Trebuie avut mare grijă într-o treabă ca asta... Și ce v-a spus domnul Parisi?
DIRECTORUL: Vești foarte bune, Molina, că mama matale se simte mult mai bine de când i s-a spus că ar exista posibilitatea unei grațieri... Parcă ar fi alt om.
CONDAMNATUL: Serios?
DIRECTORUL: Bineînțeles, era de așteptat, nu?... Dar nu plânge, hai, ce-i asta? Ar trebui să fii bucuros, omule!
CONDAMNATUL: Plâng de bucurie, domnule director.
DIRECTORUL: Haide, haide... N-ai o batistă?
CONDAMNATUL: Nu, domnule, mă șterg cu mâneca, nu-i nevoie...
DIRECTORUL: Ia batista mea...
CONDAMNATUL: Nu, vă rog, gata, iertați-mă.
DIRECTORUL: Dumneata știi că Parisi e ca un frate pentru mine, și de când a intervenit el în ce te privește, am căutat să găsim o soluție, dar, Molina... ne așteptăm ca și mata să știi să faci ce trebuie. Înțelegi la ce mă refer, sau nu?

CONDAMNATUL: Păi, eu cred că s-ar putea să fie...
DIRECTORUL: A avut vreun efect faptul că l-am mai șubrezit fizic, sau n-a avut?
CONDAMNATUL: Primul fel care a fost pregătit cum știţi a trebuit să-l mănânc eu.
DIRECTORUL: De ce? Rău ai făcut!
CONDAMNATUL: Nu, fiindcă lui nu-i place mămăliga, și cum o farfurie era mai plină decât cealaltă... el a insistat să mănânc eu porţia mai mare și ar fi dat de bănuit dacă n-o făceam. Dumneavoastră mi-aţi zis că preparatul venea într-o farfurie de tablă mai nouă, dar s-a greșit când s-a pus acolo o porţie mai mare. Și a trebuit s-o mănânc eu.
DIRECTORUL: Aha, foarte bine, Molina. Te felicit. Scuză-ne greșeala.
CONDAMNATUL: De aia sunt mai slab, am fost deranjat la stomac două zile.
DIRECTORUL: Și cum stă Arregui cu moralul? Am reușit să-l mai domolim un pic? Ce părere ai?
CONDAMNATUL: Da, dar poate ar trebui să-l lăsaţi să-și mai revină un pic.
DIRECTORUL: Bine, bine, nu mă pricep eu. Molina, asta las-o în seama noastră, avem specialiști care știu exact.
CONDAMNATUL: Dar dacă se agravează n-o să mai poată rămâne în celulă, iar dacă merge la infirmerie, eu n-o să mai pot face nimic.
DIRECTORUL: Molina, îi subestimezi pe experţii noștri. Ei știu cel mai bine când trebuie să ne oprim și când să continuăm. Vezi-ţi lungul nasului, amice.******
CONDAMNATUL: Iertaţi-mă, domnule, eu nu vreau decât să cooperez.
DIRECTORUL: Bine. Acum, fii atent: să nu faci nicio aluzie, cât de mică, la graţiere și, când te întorci în celulă, să nu lași să ţi se vadă exaltarea. Ce o să-i spui despre vizita pe care ai primit-o?
CONDAMNATUL: Nu știu, domnule. Da-ţi-mi dumneavoastră niște instrucţiuni, vă rog.
DIRECTORUL: Spune-i că a venit mama matale, ce zici?
CONDAMNATUL: Nu, imposibil, asta nu.
DIRECTORUL: Și de ce nu?
CONDAMNATUL: Fiindcă mama vine mereu cu un pachet de mâncare.

DIRECTORUL: Trebuie să inventezi ceva care să justifice euforia. E absolut obligatoriu. Ah, gata, știu, trimit pe cineva după mâncare, facem un pachet, ce părere ai?

CONDAMNATUL: Bine, domnule.

DIRECTORUL: În felul ăsta te răsplătim cât de cât pentru sacrificiul dumitale când ai mâncat porţia de mămăligă. Sărmanul Molina!

CONDAMNATUL: Mama cumpără totul de la magazinul care e aici, la câteva străzi de penitenciar, ca să nu trebuiască să care pachetul în autobuz.

DIRECTORUL: Dar e mai ușor să cumpărăm de aici de la magazie. Îţi facem pachetul aici.

CONDAMNATUL: Nu, ar da de bănuit. Vă rog, nu, trimiteţi la magazinul de aici, de pe bulevard.

DIRECTORUL: Stai să mă gândesc... Alo, alo... Gutiérrez, veniţi, vă rog, un moment... Da, aici, la biroul meu.

CONDAMNATUL: Mama îmi aduce pachetul mereu învelit în hârtie de ambalaj, cartonată. I-l fac acolo, la magazin, ca să-l poată căra.

DIRECTORUL: De acord... Da, intraţi. Uitaţi despre ce-i vorba, Gutiérrez: trebuie să achiziţionaţi lista de produse pe care o să v-o dau și s-o ambalaţi într-un anumit fel. Condamnatul o să vă dea lista și totul trebuie făcut în... să zicem, jumătate de oră. Să cereţi un bon și trimiteţi un subofiţer să cumpere lista pe care o să v-o dea condamnatul. Molina, poţi să dictezi ce crezi că ţi-ar aduce mama matale.

CONDAMNATUL: Dumneavoastră?

DIRECTORUL: Mie, da! Și repede, că am treabă.

CONDAMNATUL: ...Dulceaţă de lapte, în borcan mare... Mai bine două borcane. Piersici proaspete, doi pui fripţi, care să nu fie reci, normal. Un pachet mare de zahăr. Două pachete de ceai, unul de ceai negru, celălalt de mușeţel. Lapte praf, lapte condensat, săpun de rufe... jumătate de calup, ba nu, un calup întreg de săpun Radical și patru săpunuri de faţă Palmolive... Și mai ce?... Ah, da, o cutie mare de pește în saramură și lăsaţi-mă doar un pic să mă mai gândesc, că parcă am o ceaţă pe creier...

****** În *Trei eseuri asupra teoriei sexualităţii*, Freud arată că reprimarea, în termeni generali, provine din imposibilitatea unui individ de a-i domina pe ceilalţi, acest individ nefiind altul decât tatăl. În această dominare își are sorgintea caracterul patriarhal al societăţii, bazat pe inferioritatea femeii și puternica reprimare a sexualităţii. În plus, Freud asociază teza sa asupra autorităţii patriarhale cu momentul de vârf

al religiei și în particular cu triumful monoteismului în Occident. Pe de altă parte, Freud se apleacă în mod special asupra reprimării sexuale, întrucât vede impulsurile naturale ale fiinţei umane ca fiind mult mai complexe decât le consideră societatea partriarhală: dată fiind capacitatea nediferențiată a bebelușilor de a obține plăcerea sexuală din toată părţile corpului, Freud îi califică pe aceștia drept „perverși polimorfi“. Drept consecinţă parţială a acestui concept, Freud crede de asemenea în natura esenţialmente bisexuală a impulsului sexual originar.

Într-o perspectivă analoagă și făcând referire la reprimarea primară, Otto Rank consideră dezvoltarea care pornește de la dominația paternă și ajunge până la un puternic sistem statal administrat de bărbați drept o prelungire a menţionatei reprimări primare, al cărei scop este excluderea tot mai puternică a femeii. Pe de altă parte, Dennis Altman, în lucrarea sa *Homosexualii, opresiune și eliberare*, se referă strict la reprimarea sexuală și o asociază cu nevoia, la începuturile umanităţii, de a produce un număr cât mai mare de copii de sex masculin, în scopuri economice și de apărare.

În legătură cu același subiect, în *Sexul de-a lungul istoriei*, antropologul britanic Rattray Taylor arată că, începând cu secolul al IV-lea î.e.n., în lumea clasică se poate vorbi de o reprimare tot mai puternică a sexualității și de o intensificare a sentimentului de culpă, factori care facilitează triumful concepției iudaice asupra sexualității, încă și mai represive decât concepția grecească. Grecii considerau că natura sexuală a oricărei ființe umane presupune atât elemente homosexuale, cât și heterosexuale.

Întorcându-ne la Altman, în lucrarea sa deja citată, el afirmă că societățile occidentale au devenit specialiste în reprimarea sexuală, reprimare legitimată de tradiția religioasă iudeo-creștină. Această reprimare se exprimă prin trei modalități interconectate, asociind sexul cu 1) păcatul, și, în consecință, sentimentul de vinovăție; 2) instituția familială și procreația văzută ca unică justificare; 3) respingerea oricărui tip de sexualitate care nu e de factură genitală și heterosexuală. În continuare, adaugă că tradiționalii „combatanți" ai reprimării sexuale luptă împotriva primelor două puncte, dar îl omit pe al treilea. Un exemplu ar fi cel al lui Wilhelm Reich, care în cartea sa *Funcția orgasmului* afirmă că eliberarea sexuală este dată de orgasmul perfect, care se poate obține doar prin contopirea genitală heterosexuală a indivizilor care fac parte din aceeași generație. Sub influența lui Reich, și alți cercetători și-au dezvoltat reticența față de homosexualitate și contraceptive, întrucât acestea, după cum se pretinde, ar împiedica orgasmul perfect și, ca atare, ar fi potrivnice totalei „libertăți" sexuale.

În legătură cu eliberarea sexuală, în *Eros și civilizație*, Herbert Marcuse lămurește un fapt capital, și anume că aceasta implică mai mult decât simpla absență a oprimării: eliberarea necesită o nouă moralitate și o revizuire a noțiunii de „natură umană“. Mai adaugă că orice teorie reală asupra eliberării sexuale ar trebui să ia în considerare nevoile esențialmente polimorfe ale ființei umane. Potrivit lui Marcuse, în răspărul unei societăți care folosește sexualitatea ca mijloc pentru un scop util, perversiunile propun concepția unei sexualități ca scop în sine; de aceea, ele transgresează orbita principiului rigid de *performance* — termen tehnic, care poate fi tradus prin „randament“, unul dintre principiile represive de bază ale organizării capitaliste. Perversiunile sexuale pun sub semnul întrebării bazele înseși ale acestei organizări.

Comentând acest ultim punct al argumentației marcusiene, Altman adaugă că atunci când homosexulitatea devine exclusivă și își stabilește propriile norme economice, încetând să judece critic formele convenționale ale heterosexualilor și încercând, în schimb, să le copieze, ea devine o formă de represiune la fel de puternică precum heterosexualitatea exclusivă. În continuare, analizându-l pe Marcuse și pe alt freudian la fel de radical ca Marcuse, Norman O. Brown, Altman ajunge la concluzia că, la urma urmei, ceea ce noi concepem drept „natură umană“ nu e decât produsul rezultat în urma unor secole de represiune, raționament care implică — în concordanță, în această privință, cu Marcuse și Brown — caracterul esențialmente modificabil al naturii umane.

PARTEA A DOUA

Capitolul nouă

— Uite ce-am adus!

— Nu-mi spune... A venit maică-ta...

— Da!

— Vai, ce bucurie... Înseamnă că se simte bine.

— Da, ceva mai bine... Și uite ce mi-a adus. Scuze, ce *ne*-a adus.

— Mulţumesc, dar e pentru tine, nu vorbi prostii.

— Tu să taci, sconsule ce ești. De azi, aici începe o viaţă nouă, cu cearșafurile aproape uscate, pune mâna... Și toată mâncarea pe care o vezi aici. Uite, doi pui la rotisor, doi, ce vorbești? Iar puii sunt pentru tine, asta n-are cum să-ţi facă rău, o să vezi că imediat te pui pe picioare.

— Nici nu-mi trece prin cap.

— Fă-o pentru mine, prefer să nu mănânc pui și să știu că scap de mirosul tău, că puţi de-mi muţi nasul din loc... Nu, serios vorbesc, tu nu mai trebuie să mănânci porcăria asta de mâncare de aici și-o să vezi, îți revii. Măcar două zile fă încercarea.

— Așa crezi?

— Păi, sigur că da. Și când o să te simţi bine... Închide ochii, Valentín, ia să văd dacă ghicești. Zi.

— Păi ce să fie... nu știu...

— Nu deschide ochii. Stai să-ţi dau să atingi, să văd dacă te prinzi. Așa... atinge...

— Două borcane... Și destul de grele. Mă dau bătut.

— Deschide ochii.

— Dulceaţă de lapte!

— Dar pentru asta trebuie să aștepţi, numai când o să te simţi bine, și pe astea chiar că o să le mâncăm împreună... Și am avut curajul să las cearșafurile să se usuce fără să le supraveghez... și nu ni le-au furat, ce părere ai? Și sunt aproape uscate, în noaptea asta o să dormim amândoi cu cearșaf.

— Super.

— Stai să aranjez puţin asta... Și eu îmi fac un ceai de mușeţel, că am nervii întinși la maximum, iar tu o să mănânci un copănel de pui, sau nu, nu e decât cinci... Mai bine bei și tu un ceai, și, uite, niște biscuiţi, sunt din ăia digestivi,

Express, îi primeam eu când eram mic și aveam stomacul deranjat. Pe atunci nu existau biscuiţii Criollitas.

— Te rog, nu-mi dai unul?

— Bine, unul, și cu dulceaţă, desigur, dar de portocale! Din fericire, am primit numai mâncare ușoară, așa că poţi să iei orice, numai pentru dulceaţa de lapte trebuie să mai aștepţi. Și aprind reșoul și, gata, îți vine să te lingi pe degete, nu alta.

— Și copanul de pui nu mi-l dai?

— Nu, atenţie, un pic de moderaţie, bine? Mai bine îl lăsăm pe mai târziu, fiindcă în felul ăsta, când o să ne aducă cina, n-o te mai tenteze, că, zilele astea, oricât de greţoasă a fost mâncarea, tot ai mâncat-o.

— Dar tu nu știi, după durerile pe care le am, mi se face un gol în stomac de simt că mor de foame.

— Ascultă-mă, ia să vedem dacă ne înţelegem. Eu vreau ca tu să mănânci puiul, nu, de fapt *puii*, amândoi, cu o condiţie: să nu pui gura pe mâncarea din pușcărie, că asta îţi face rău. Batem palma?

— De acord. Dar ție? N-o să-ţi fie poftă?

— Nu, pe mine nu mă îmbie mâncarea rece. Pe cuvânt.

— Da, mi-a căzut bine. Și a fost bună ideea cu ceaiul de mușeţel de mai devreme.

— Te-a calmat, nu-i așa? Și pe mine.

— Și puiul a fost grozav, Molina. Și mai e pentru încă două zile!

— Bine, acum dormi, așa îţi continui cura.

— Nu mi-e somn. Dormi tu, nu-ţi face griji pentru mine.

— Să nu începi să te gândești că o să-ţi facă rău mâncarea.

— Ţie ţi-e somn?

— Așa și-așa.

— Pentru că, știi, ca să fie tacâmul complet, lipsește ceva.

— *Che*, păi se presupune că, dintre noi doi, depravatul sunt eu.

— Nu vorbi prostii. Mai lipsește un film, asta mai lipsește.

— Ah...

— Nu-ţi mai amintești de niciunul de genul celui cu femeia-panteră? Ăla mi-a plăcut cel mai mult.

— Păi, așa, fantastice, mai sunt o grămadă.

— Ia zi, care?

— Păi... *Dracula*, *Omul-lup*...
— Și altele?
— *Întoarcerea femeii-zombi*...
— Ăsta! Pe ăsta nu l-am văzut.
— Of... cum începea...
— E american?
— Da. Dar l-am văzut acum o mie de ani.
— Zi-i atunci.
— Lasă-mă să mă concentrez un pic.
— Și dulceaţa de lapte când o s-o pot gusta?
— Poate mâine, în niciun caz mai repede.
— Și acum, o linguriţă?

— Nu. Mai bine îţi povestesc filmul... Cum era?... A, da. Mi-am amintit. Începe cu o fată din New York care ia vaporul spre o insulă din Caraibe, unde o așteaptă logodnicul ei să se căsătorească. Pare o fată tare bună, și, plină de speranţă și bucurie, îi povestește totul căpitanului de vas, care e un tip arătos foc, iar el privește apa neagră, fiindcă e noapte, și după aceea o privește pe ea de parcă ar zice „asta nu știe ce-o așteaptă“, dar nu-i spun nimic până ce nu acostează pe insulă, și se aud tobele băștinașilor, iar ea parcă-i în transă, și căpitanul îi zice atunci să nu se lase înșelată de tobele astea, fiindcă uneori ceea ce transmit ele sunt condamnări la moarte... *infarct, o bătrână bolnavă, o inimă se umple de apă neagră de mare și se îneacă*

— *patrulă de poliţie, ascunzătoare, gaze lacrimogene, se deschide o ușă, ţevi de mitralieră, sângele negru al asfixiei urcând spre gură.* Continuă, de ce te-ai oprit?

— Bun, deci fata se întâlnește cu soţul, cu care s-a căsătorit prin procură, și aflăm că s-au cunoscut puţin, doar câteva zile la New York. El e văduv și e și el american. Ei, sosirea pe insulă, când acostează vasul, e superbă, fiindcă o așteaptă logodnicul cu tot alaiul de trăsuri împodobite cu flori și trase de măgărușI, iar în unele trăsuri sunt muzicanţii care cântă niște melodii frumoase și liniștite la instrumentele alea care-s ca niște mese făcute din scândurele lunguieţe pe care le lovești cu ciocănele subţiri, ah, nu știu, dar mie muzica asta îmi merge drept la inimă, fiindcă notele alea sună așa de plăcut, ca niște baloane de săpun care se sparg unul după altul. Și din fericire nu se mai aud tobele, că erau cumva ca o piază rea. Și ajung acasă, e o casă izolată de sat, construită în câmp, printre palmieri, și insula e splendidă, cu munţi nu prea înalţi, și acolo sunt plantaţiile de bananieri. Iar tânărul e foarte amabil, dar se

vede că e măcinat de o dramă, zâmbește un pic prea mult, ca un om slab de înger. Și acum vine un amănunt ca să-ţi dai seama că acolo se întâmplă ceva care nu-i cum trebuie, fiindcă primul lucru pe care îl face el e să i-l prezinte pe majordom, care e un tip la vreo cincizeci de ani, dar francez, iar majordomul îi cere băiatului să semneze pe loc niște acte legate de un transport de banane care să plece chiar pe vasul cu care a venit fata, iar băiatul îi zice să o lase pe mai încolo, dar majordomul insistă, și băiatul îl privește cu ură și când semnează actele se vede că aproape nu poate s-o facă, îi tremură mâna. Și încă e ziuă, și tot alaiul care a venit în trăsurile cu flori e în grădină și-i așteaptă pe miri ca să ciocnească un pahar, și aduc tot felul de sucuri de fructe, și apar și niște delegaţi ai muncitorilor negri de pe plantaţiile de trestie de zahăr care aduc un butoiaș de rom, cadoul lor pentru patron, dar majordomul îi vede și se face foc și pară, și cu un topor pe care-l are pe acolo sparge butoiul și tot romul curge pe jos.

— Te rog, nu-mi vorbi despre mâncare și băutură.

— Și tu nu fi așa de sensibil, smiorcăitule. Așa, și atunci fata se uită la băiat de parcă l-ar întreba de unde toată isteria cu majordomul ăsta așa de nesuferit, dar băiatul în timpul ăsta îi face semn majordomului că bine a făcut și, fără să mai piardă vremea, ridică paharul de suc de fructe și închină pentru toţi localnicii de pe insulă adunaţi acolo, în dimineaţa următoare vor fi căsătoriţi, în fine pentru că vor semna niște acte la oficiul stării civile de pe insulă. Dar noaptea aceea fata trebuie să o petreacă singură în casă, fiindcă băiatul se duce la capătul domeniilor, la o plantaţie de bananieri de foarte, foarte departe, ca să-și salute muncitorii și în felul ăsta să evite și bârfele. În noaptea respectivă e o lună uimitoare, grădina casei, care-i atât de minunată cu plantele acelea tropicale fabuloase, e încă și mai fantastică, iar fata, care-i îmbrăcată cu o cămașă de noapte albă de satin și pe deasupra cu un neglijeu tot alb, dar transparent, se simte tentată să dea o tură prin casă și vede salonul, apoi sufrageria, și de două ori vede niște rame cu fotografia băiatului într-o parte și în partea cealaltă nimic, fiindcă a fost scoasă poza, care cu siguranţă era a primei lui soţii, cea care a murit. Atunci își continuă turul și ajunge într-un dormitor care se vede că era al unei femei, fiindcă are pe noptieră și pe comodă niște macrameuri, iar fata deschide sertarele, poate dă de vreo fotografie, dar nu găsește nimic. În dulap însă, stau atârnate toate hainele primei soţii, toate haine foarte fine, din import. Și chiar atunci fata aude că se mișcă ceva, vede o umbră care trece prin dreptul ferestrei. Se sperie groaznic și iese în grădină, care

e scăldată în lumina lunii, și vede că într-un iaz sare o broască, așa că se gândește că ăla a fost zgomotul pe care l-a auzit, iar umbra a fost de la palmierii pe care îi leagănă briza. Și intră mai adânc în grădină, fiindcă îi e foarte cald în casă, și atunci aude din nou un zgomot, dar parcă de pași, și se întoarce să se uite, dar chiar atunci niște nori acoperă luna și grădina se cufundă în întuneric. Și totodată, departe, foarte departe... tobele. Și se mai aude, de data asta cât se poate de deslușit, că se apropie niște pași, dar mergând foarte, foarte încet. Fata tremură de frică și vede că o umbră intră în casă, chiar pe ușa pe care a lăsat-o deschisă. Atunci săraca nu mai știe de ce să-i fie mai frică, să rămână acolo, în grădina întunecată, sau să intre în casă. Se hotărăște atunci să se apropie de casă și să pândească la fereastră să vadă cine a intrat, și se uită pe un geam, dar nu vede nimic, fuge la alta, care e chiar cea care dă în camera soţiei moarte. Și, cum e foarte întuneric, nu reușește să vadă nimic altceva decât o umbră care alunecă prin cameră, o siluetă înaltă care pășește cu o mână întinsă înainte și mângâie câteva dintre lucrurile de acolo, și chiar aproape de fereastră e comoda cu macrameuri și pe ea o perie de păr foarte frumoasă, cu mâner lucrat în argint, și o oglindă cu un mâner identic, și cum e foarte aproape de fereastră fata vede că mâna care mângâie aceste lucruri e o mână foarte slabă și palidă, mâna unei moarte, și fata rămâne împietrită de spaimă, nu mai îndrăznește să se miște, *moarta care umblă, somnambula trădătoare, vorbește în somn și spune tot, bolnavul contagios aude, nu o atinge din cauza scârbei, e albă carnea ei de moartă* însă vede că umbra iese din cameră luând-o cine știe prin care altă parte a casei, iar fata se face mică-mică, încercând să se ascundă printre plantele agăţătoare care se caţără pe ziduri, și drept atunci norul trece, și lasă toată luna la vedere și curtea se luminează și chiar în faţa fetei stă o arătare înaltă care aproape că o omoară de spaimă, o faţă palidă, de moartă, cu părul blond, încâlcit și lung până la mijloc, înfășurată într-un capot negru. Fata vrea să strige după ajutor, dar nu mai are voce, și se dă înapoi încet, fiindcă picioarele i se înmoaie și n-o mai ascultă. Femeia pe care o are în faţă se uită drept la ea și în același timp parcă nici n-ar vedea-o, are o privire pierdută, ca de nebună, însă întinde braţele ca s-o atingă pe fată și înaintează foarte încet, ca și cum ar fi foarte slăbită, iar fata se tot dă înapoi și nu vede că în spatele ei e un gard viu foarte des, și așa își întinde singură capcana, iar când se întoarce și vede că-i încolţită, scoate un ţipăt cumplit, dar cealaltă continuă să înainteze încet, cu braţele întinse. Fata cade la pământ leșinată de spaimă. Și atunci cineva o oprește pe femeia asta atât de ciudată. Fiindcă tocmai a venit negresa aia

simpatică, sau am uitat să-ţi povestesc? *o infirmieră neagră, bătrână, bună, infirmieră de zi, noaptea îl lasă singur pe bolnav cu o infirmieră albă, nouă, expunând-o contaminării*

— Nu, n-ai pomenit nimic despre ea.

— Ah, negresa asta e ca un fel de administratoare, dar foarte bună. O grăsună, cu părul deja încărunțit, și de când a venit fata ea o privește cu ochi foarte buni. Iar când fata se trezește din leșin, ea deja a cărat-o în pat și o face să creadă că totul a fost un coșmar. Iar fata nu știe ce să creadă, dar când o vede așa de bună pe negresă, se liniștește, iar negresa îi aduce un ceai ca să adoarmă, de mușeţel sau de altceva, nu-mi aduc bine aminte. A doua zi e nunta, mă rog, trebuie să meargă la primar ca să-l salute și să semneze niște acte și fata se îmbracă pentru eveniment cu un costum foarte simplu, dar cu o coafură foarte frumoasă pe care i-o face negresa, un fel de coadă împletită în sus, cum să-ţi explic, mă rog, pe vremea aia era la modă să se poarte la ocazii coafurile înalte, care erau foarte șic.

— Nu mă simt bine... ameţesc iarăși.

— Ești sigur?

— Da, acum nu-i decât ca un semn prevestitor, dar e la fel ca de fiecare dată.

— Dar mâncarea asta n-avea cum să-ţi facă rău.

— Ești nebun, cum crezi că aș putea da vina pe mâncarea ta?

— Ce nervos ești...

— Dar nu-i mâncarea, e organismul meu, ceva se întâmplă.

— Nu te mai gândi, că mai rău îţi face.*******

— Deja nu mă mai puteam concentra la ce-mi povesteai.

— Serios, rogu-te, gândește-te la altceva, fiindcă mâncarea era bună. Poate ai rămas un pic cu autosugestia.

— Te rog, mai povestește-mi încă puţin, să văd dacă-mi trece. Adevăru-i că mă simt foarte slăbit și m-am simţit sătul imediat, nu știu de fapt ce e...

— Asta e, ești foarte slăbit și eu te-am văzut că, de hulpav ce ești, ai mâncat prea repede, nici n-ai mestecat.

— De când m-am trezit nu mă gândesc decât la un singur lucru, probabil că asta mi-a făcut rău. Când pot studia, nu mi se întâmplă asta.

— Ce zici tu?

— Că nu-i pot răspunde camaradei mele... dar Martei pot. Și poate că mi-ar face bine să-i scriu, dar nu știu ce să-i zic. Fiindcă pic prost dacă-i scriu, la ce

bun?

— Îţi povestesc mai departe?

— Da, te rog.

— Așa, unde rămăseserăm?

— Când o îmbrăcau pe fată.

— Ah, da, și îi face o coafură...

— Înaltă, da, știu, și ce-mi pasă? Nu-mi mai da tot soiul de amănunte care n-au nicio importanţă *mascaron vopsit de mântuială, un pumn sec, mascaronul e de sticlă, se sparge în așchii mici, pumnul nu se rănește, pumnul e de bărbat.*

— *somnambula trădătoare și infirmiera albă, din întuneric le privește fix bolnavul contagios* Cum să nu aibă! Tu taci și lasă-mă pe mine, că știu eu ce zic. Și cu atât mai mult cu cât coafura înaltă, ascultă bine, e importantă, pentru că femeile și-o fac, sau și-o făceau pe vremea aceea, doar când voiau să arate că e într-adevăr un moment important pentru ele, la o întâlnire importantă, de pildă, întrucât coafura înaltă, care lăsa ceafa descoperită și aducea tot părul spre creștet, dădea feţei un aer de nobleţe. Și cu toată tufa aia de păr adunată sus, negresa îi face o coadă și i-o împodobește cu niște flori de-ale locului, iar când ea urcă în caleașcă, fiindcă chiar dacă e pe vremea noastră, ei merg cu trăsurica aia sublimă, trasă de doi măgăruși, și tot satul îi zâmbește, și ea parcă o ia pe calea fericirii... Ţi-a mai trecut?

— Parcă. Zi-i mai departe, te rog.

— Merg ea și negresa, iar la poarta acestei, cum să-i zicem, primării în stil colonial o așteaptă mirele. Și după aceea se vede că stau noaptea pe întuneric, ea întinsă într-un hamac, e un prim-plan foarte drăguţ cu cele două capete, fiindcă el se înclină s-o sărute la lumina lunii pline care se strecoară difuz printre palmieri. Ah, dar am uitat ceva important. Așa, expresia celor doi zice că-s îndrăgostiţi și foarte fericiţi acum. Dar ce am uitat să-ţi zic e că, în timp ce negresa o piaptănă, fata...

— Iarăși începi cu coafura înaltă?

— Dar cât poţi fi de nervos! Dacă nu te bagi și tu, nu ți-e bine.

— Scuză-mă, continuă.

— Așa, fata îi pune tot soiul de întrebări negresei. De pildă, despre unde s-a dus el în noaptea aceea. Negresa încearcă să-și ascundă neliniștea și îi zice că s-a dus să-i salute pe oamenii de pe plantaţiile de bananieri, până la cea mai îndepărtată dintre ele, unde majoritatea lucrătorilor cred... în voodoo. Fata știe că asta-i o religie a negrilor și îi zice că i-ar plăcea să vadă un ritual de-al lor,

pentru că probabil sunt foarte frumoase, cu multă culoare și muzică, dar negresa se schimonosește de groază și îi zice că nu, că trebuie să se țină departe de toate astea, pentru că e o religie adesea foarte sângeroasă și că în niciun caz să nu se apropie de așa ceva. Pentru că... Și aici negresa se oprește, iar fata o întreabă ce e, iar negresa îi spune că pe acolo circulă o legendă, care probabil că nu-i adevărată, dar pe ea tot o sperie, și anume despre zombi. Zombi? Ce-i asta, întreabă fata, iar negresa îi face semn să nu spună cuvântul ăsta cu voce tare, ba chiar și în șoaptă să se ferească să-l zică. Și îi explică atunci că sunt morții pe care vrăjitorii îi reînvie înainte de a li se răci cadavrul, fiindcă i-au omorât chiar ei cu o otravă de-a lor, iar mortul viu nu are voință proprie și ascultă de toate ordinele care i se dau și vrăjitorii îi folosesc ca să-i pună să facă orice vor ei, și îi pun să muncească, iar bieții morți vii, care-s zombi, nu mai au altă voință decât pe cea a vrăjitorului. Și spune negresa că pe plantațiile acelea acum mulți ani niște bieți lucrători s-au răsculat împotriva stăpânilor fiindcă îi plăteau prost, iar stăpânii au căzut la învoială cu vrăjitorul cel mai mare din insulă să îi omoare și să-i transforme în zombi, și uite așa după ce au murit i-au pus să muncească la recoltatul bananelor, dar numai noaptea, pentru ca nimeni să nu-și dea seama, iar bieții zombi muncesc și iar muncesc, fără o vorbă, fiindcă ei nu vorbesc, nici nu gândesc, chiar dacă suferă, pentru că la lumina lunii, când ei muncesc de se spetesc, se vede cum le curg lacrimile, dar nu se plâng, fiindcă ei nu vorbesc, nu mai au voință și singurul lucru pe care îl pot face e să se supună și să sufere. Atunci dintr-odată fata o întreabă, amintindu-și de visul pe care crede că îl avusese în noaptea de dinainte, dacă nu există și femei-zombi. Atunci, negresa, profitând de moment, se eschivează și zice că nu, fiindcă femeile n-au forță pentru munca grea a câmpului și de aceea ea crede că nu există femei-zombi. Fata o întreabă dacă băiatului nu îi e frică de lucrurile astea, iar negresa îi zice că nu, dar că, în tot cazul, a făcut bine că s-a dus, de dragul muncitorilor, să ceară binecuvântare de la vrăjitori. Și așa se încheie conversația și, cum ți-am zis, după aceea îi vezi împreună în noaptea nunții, foarte fericiți, pentru prima dată băiatul are o privire plină de împăcare, și nu se aude decât țârâitul greierilor în grădină și apa curgând în fântâni. După aceea îi vezi dormind în pat, dar ceva îi trezește și încet-încet disting, tot mai puternic, ropotul tobelor în depărtare. Ea tremură, un fior îi străbate corpul. Te simți mai bine? *rondul nocturn al infirmierelor, temperatura și pulsul normal, scufie albă, ciorapi albi, noapte bună pacientului*

— Ceva-ceva... dar abia dacă pot să urmăresc firul poveștii. *Noaptea lungă, noaptea rece, gânduri nesfârșite, geamuri sparte, ascuțite*

— Păi, atunci nu-ţi mai povestesc. *infirmiera strictă, scufia foarte lungă și scrobită, zâmbetul abia schițat și nu fără ironie*

— Nu, serios, dacă mă ţii ocupat, mă simt mai bine, continuă, te rog. *noaptea lungă, noaptea înghețată, pereții înverziți de la umezeală, pereții roși de cangrenă, pumnul rănit*

— Bine, atunci... cum era? Se aude ropotul tobelor departe, departe, iar băiatul își schimbă și el expresia și nu mai are pace, nu mai poate dormi și se scoală. Fata nu zice nimic și, discretă, nici nu se mișcă, se preface că doarme, dar e toată numai urechi și aude zgomotul unei uși de la bufet care se deschide și scârţâie, apoi nimic. Ea nu are curaj să se ridice și să se uite, dar el întârzie tot mai mult și nu se mai întoarce. Atunci ea se scoală și îl găsește trântit într-un fotoliu, beat mort. Și se uită la mobile și găsește un sertăraș deschis, unde abia de încape o singură sticlă, o sticlă de coniac goală, iar băiatul are alături o altă sticlă, goală pe jumătate. Atunci fata se întreabă de unde a scos-o, fiindcă în casă nu e băutură, și vede că, în sertarul acela, sub sticlă, sunt lucruri ascunse și scrisori și fotografii. Și cu greu îl cară până în dormitor, și se culcă lângă el, ca să-l susţină arătându-i că-l iubește și că nu mai e singur, iar el o privește plin de recunoștinţă și adoarme. Atunci încearcă și ea să adoarmă, dar nu mai poate, pe cât era de fericită înainte, acum, când l-a văzut așa de beat, a devenit tare îngrijorată. Și își dă seama că majordomul a avut dreptate când a spart butoiul de rom. Își pune capotul și se duce la sertărașul cu pricina ca să se uite la poze, fiindcă nu-i dă pace o fotografie pe care o văzuse, unde apărea prima lui soţie. Dar când ajunge acolo, mister, sertarul e închis cu cheia. Cine să-l fi închis? Se uită în jur și totul e cufundat în întuneric și în liniște, cu excepţia tobelor care continuă să se audă departe. Atunci ea închide fereastra, ca să nu le mai audă, și chiar în momentul acela ropotul lor încetează, ca și cum ar fi zărit-o de la sute de kilometri. Așa, iar în dimineaţa următoare, el parcă nu și-ar mai aminti nimic, și o deșteaptă cu micul dejun, tot numai un zâmbet, și îi zice că o să-i facă un tur al insulei. Ea simte că fericirea lui o molipsește și se plimbă prin insula tropicală într-o mașină frumoasă decapotabilă, în fundal răsună o muzică veselă, de calipso, și străbat niște plaje superbe, și acum vine o scenă foarte sexy, fiindcă ea are chef să facă o baie, pentru că au trecut prin niște plantaţii de palmieri foarte frumoase, și niște stânci coboară în mare, și sunt niște grădini naturale cu flori uriașe, și soarele arde, dar ea a uitat să-și ia

costumul de baie, iar el îi spune să facă baie dezbrăcată, și opresc, iar fata se dezbracă după niște stânci și o vezi de departe fugind goală înspre mare. Și după aceea îi vezi pe amândoi trântiți pe plajă, sub palmieri, ea cu un soi de sarong făcut din cămașa lui, iar el cu pantalonii pe el și atât, și desculț, și nu-ți dai seama de unde vin, știi cum e în filme, dar vin versurile cântecului care zice că dragostea trebuie s-o câștigi, că, după un drum întunecat, plin de capcane, dragostea îi așteaptă pe toți cei care luptă până la capăt s-o cucerească. Și se vede că fata și băiatul sunt din nou fericiți și au uitat totul. Și se întorc pe înserate, și când urcă pe o culme a drumului se vede de acolo, nu foarte departe, strălucind în lumina soarelui care acum e roșu ca focul, o casă în stil colonial foarte veche, dar nespus de frumoasă, și care e plină de mister, fiindcă e parcă acaparată de vegetație, aproape ascunsă de ea. Și fata îi spune că într-o zi ar vrea să meargă la casa aceea și îl întreabă de ce pare părăsită. Iar băiatul devine deodată foarte nervos și îi zice cât se poate de urât că niciodată, dar niciodată să nu se apropie de casa aceea și nu-i mai dă alte explicații, o să-i zică altădată de ce. *infirmiera de noapte nu are experiență, infirmiera de noapte e somnambulă, o fi trează sau doarme?, tura de noapte e lungă, e singură și nu știe cui să-i ceară ajutorul*. Ce tăcut ești, nu mai bagi niciun comentariu...

— Nu-s în apele mele, tu continuă, că-mi face bine să mă gândesc la altceva.

— Stai un pic, că am pierdut șirul.

— Nu știu cum de reții în capul tău atâtea detalii. *creierul golit, craniul de sticlă, plin de imagini de sfinți și de curve, cineva aruncă bietul creier de sticlă în peretele jegos, creierul de sticlă se sparge, cad pe jos toate imaginile.*

— Deși plimbarea fusese atât de plăcută, fata e din nou îngrijorată, fiindcă l-a văzut că s-a enervat când a fost vorba de casa aceea, care părea părăsită. Și când ajung la conac, băiatul se duce să facă un duș, iar ea în vremea asta nu se poate abține și merge să-i caute prin buzunare cheile ca să se uite în sertarul cu pricina, cel din noaptea de dinainte. Și se duce, și-i ia pantalonii, și găsește în buzunar legătura de chei, și se repede într-un suflet la sertar: între chei e una micuță, o încearcă și da, merge. Deschide. Înăuntru, o sticlă de coniac plină, cine o fi pus-o acolo, fiindcă din noaptea de dinainte până acum ea nu s-a îndepărtat cu mai mult de un pas de soțul ei, și n-a fost el cel care a pus-o, fiindcă ea l-ar fi văzut. Și sub sticlă sunt scrisori, scrisori de dragoste semnate de el și altele semnate de prima lui soție, iar dedesubt sunt fotografii, fotografii cu el și cu o altă femeie, o fi prima lui soție? Fetei i se pare că o recunoaște, i se pare că a mai văzut-o undeva, e absolut sigură că ea a mai văzut figura asta

undeva, dar unde? Pare o femeie foarte interesantă, înaltă, foarte înaltă, cu părul blond și lung. Fata se tot uită la poze și dă de un portret, doar faţa, luată de aproape, cu ochii deschiși la culoare, o privire ușor pierdută... Și fata atunci își amintește! E femeia care o urmărea în coșmar, femeia cu faţă de nebună, îmbrăcată în negru din cap până-n picioare... Și atunci fata își dă seama că nu se mai aude apa de la duș, iar soţul o poate prinde cum îi cotrobăie printre lucruri! Atunci, repede, încearcă să pună totul la loc, pune sticla peste scrisori și poze, închide cu cheia și se duce în dormitor, ah, și îl vede pe el învelit într-un prosop mare de baie, zâmbind! Ea nu știe ce să facă, se oferă să-l șteargă pe spate, nu știe cum să-i mai facă pe plac, să-i abată atenţia, *biata infirmieră, n-are noroc, i-a fost încredinţat bolnavul cel mai grav și nu știe ce poate face pentru ca în noaptea aceea să nu moară el sau să n-o omoare el pe ea, pericolul de contagiere e mai mare ca niciodată* fiindcă el începe să se îmbrace, dar ce-o îngrozește pe ea e că are legătura de chei în mână, iar el o să-și dea seama. Și ea îl șterge pe spate cu o mână, și se uită la pantalonii lui, care sunt aruncaţi pe scaun, și nu știe cum să facă să bage cheile în buzunar. Și atunci îi vine o idee, îi spune că i-ar plăcea să-l pieptene. Și el îi zice că da, și că pieptenele a rămas în baie, să se ducă după el, iar ea îi zice că nu-i șade bine unui domn să ceară așa ceva, și atunci el se duce să-l ia în timp ce ea profită de asta ca să pună cheile în buzunar chiar la timp, iar când el se întoarce îl piaptănă și-i mângâie spatele gol. Și biata de ea respiră în sfârșit ușurată. Și mai trec câteva zile, iar fata își dă seama că băiatul se trezește în toiul nopţii fiindcă nu poate să doarmă, și ea se preface că doarme, fiindcă îi e teamă să deschidă subiectul ăsta, iar în zori se scoală să-l care în pat, fiindcă mereu cade beat mort în fotoliu. Și ea se uită la sticlă, și mereu e una diferită, cine o pune acolo, în sertar? Fata nu îndrăznește să întrebe nimic, fiindcă el, când se întoarce seara de pe plantaţii, e mereu fericit că o găsește așteptându-l, cosând la o broderie, dar la miezul nopţii se aud mereu tobele, și atunci parcă pe el îl apucă nu știu ce, și nu mai poate adormi decât dacă se îmbată. Atunci, normal, fata devine tot mai îngrijorată și într-un moment în care băiatul e plecat încearcă să discute cu majordomul și să scoată ceva de la el, dar majordomul îi spune suspinând resemnat că sunt multe probleme cu lucrătorii etc. etc. și până la urmă nu-i zice de fapt nimic. Ei, treaba-i că într-o zi, când băiatul îi spune că se duce cu majordomul la plantaţia cea mai îndepărtată, de la capătul domeniilor, și că o să stea toată ziua acolo, fata se hotărăște să se ducă singură, pe jos, până la casa aceea părăsită, fiindcă e sigură că acolo o să afle ceva. Și după ce-și beau ceaiul,

pe la cinci, când soarele nu mai dogorește așa de tare, băiatul și majordomul pleacă, iar fata pornește și ea la scurt timp. Și caută drumul spre casa părăsită, și se rătăcește, și se face târziu, e aproape noapte când în sfârșit găsește culmea aceea de unde se vedea casa, și nu știe dacă să se întoarcă sau nu, dar curiozitatea îi dă prea tare ghes și merge mai departe până ajunge la casă. Și vede că înăuntru se aprinde o lumină, iar asta îi dă și mai mult curaj. Dar când ajunge la casă, care într-adevăr e aproape ascunsă de vegetația sălbatică, nu aude nimic, prin ferestre se vede că pe masă e o lumânare, și fata își face curaj să deschidă ușa și se uită înăuntru, și vede că într-un colț e un altar de voodoo, cu și mai multe lumânări aprinse, și mai face câțiva pași înăuntru ca să vadă ce e pe altar, și se apropie, și pe altar vede o păpușă cu părul negru și cu un ac înfipt în piept, iar păpușa e îmbrăcată cu niște cârpe care alcătuiesc întocmai... rochia pe care a purtat-o ea în ziua nunții! Și atunci aproape că leșină de spaimă și se întoarce dând să fugă înapoi pe ușa pe care a intrat... și ce vede în ușă?... un negru înalt, înalt, cu ochii ieșiți din orbite, doar cu niște pantaloni vai de capul lor pe el și cu o privire de nebun de legat, care se uită la ea și îi blochează ieșirea. Atunci, tot ce mai poate face biata fată e să scoată un țipăt de groază, dar negrul, care e ceea ce se cheamă pe acolo zombi, un mort viu, se apropie de ea, cu brațele întinse, exact ca femeia din noapte, de dinainte în grădină. Iar fata mai scoate un țipăt și fuge în cealaltă cameră, încuind ușa după ea, camera e aproape complet întunecată, cu o fereastră acoperită de buruieni care abia lasă să se strecoare un fir de lumină de la soarele în amurg, iar în cameră e un pat pe care fata începe să-l deslușească încetul cu încetul când se obișnuiește cu întunericul. Și se înfioară toată, aproape sufocată de plâns și de spaimă, când vede că pe pat... se mișcă ceva... și nu e alta... decât femeia aceea palidă, cu părul încâlcit și lung până la mijloc, și cu aceeași zdreanță neagră care o acoperă din cap până-n picioare, iar femeia se ridică, și o privește, și se apropie!, în camera aceea fără ieșire, închisă cu cheia... Fata, gata să moară de spaimă, nici să strige nu mai poate, când de la fereastră se aude o voce care îi dă un ordin femeii-zombi să se întoarcă și să se culce din nou... și e negresa cea bună. Și îi zice fetei să nu se sperie, că ea o să intre și o s-o protejeze. Fata deschide ușa, negresa o îmbrățișează și o liniștește; în spatele lor, în cadrul ușii de la intrare stă negrul acela uriaș, dar el o ascultă întru totul pe negresă, care îi spune că de fată trebuie să aibă grijă, nu să o atace. Negrul-zombi o ascultă, la fel și cealaltă zombi, femeia cu chica încâlcită, fiindcă negresa îi poruncește să se culce la loc, iar femeia se culcă. Atunci, negresa o ia

cu blândeţe de umeri și îi zice că o s-o ducă acasă, într-o trăsurică trasă de măgari, iar pe drum îi spune toată povestea, fiindcă fata și-a dat seama că moarta vie cu părul blond, lung până la mijloc... e prima soţie a soţului ei. Iar negresa începe povestea. *infirmiera tremură, bolnavul o privește, îi cere oare morfină?, îi cere o mângâiere sau vrea să-i dea boala și contagierea să fie fulgerătoare și mortală?*

— *craniul de sticlă, și tot corpul de sticlă, păpușa de sticlă e ușor de spart, așchii de sticlă ascuţite și reci în noaptea rece, noaptea umedă, cangrena urcând în mâinile zdrelite de la lovitura dată cu pumnul* Te superi dacă îţi zic ceva?

— *pacientul se ridică și merge desculţ prin noapte, răcește, starea lui devine și mai gravă* Ce? Zi-mi.

— *craniul de sticlă plin de imagini de sfinţi și curve, imagini vechi și îngălbenite, feţe moarte desenate pe hârtii boţite, adânc în pieptul meu imagini moarte, imagini de sticlă, ascuţite, spintecă, infectează, cangrenează pieptul, plămânii, inima* Sunt foarte deprimat, aproape nu te pot urmări. Mi se pare că-i mai bine dacă reluăm mâine de unde ai rămas, ce zici? Și așa putem să vorbim și despre altceva.

— Perfect, despre ce vrei să vorbim?

— Sunt atât de distrus... nici nu poţi să-ţi închipui. Și atât de confuz... mă rog, eram... acum văd lucrurile ceva mai clar, mă refer la ce ţi-am zis despre camarada mea, că mi-e foarte frică pentru ea, fiindcă e în pericol... dar nu de la ea aș vrea să am veşti, nu pe ea aș vrea s-o văd. Și nu pe ea mi-e dor s-o ating, și s-o îmbrăţișez, fiindcă mă doare, mă doare corpul de dor... să o simt aproape, fiindcă mi se pare că doar Marta m-ar putea învia pentru că mă simt mort, îţi jur. Am impresia că numai și numai ea m-ar putea învia.

— Vorbește, te ascult.

— O să râzi de ce o să-ţi cer.

— Nu, de ce să râd?

— Dacă nu te deranjează, aprinde, te rog, lumânarea... Aș vrea să-ţi dictez o scrisoare pentru ea, mă rog, pentru știi tu cine. Eu ameţesc dacă încerc să scriu sau să citesc.

— Dar ce ai, oare? N-o fi și altceva? Mă refer la starea ta de rău.

— Nu, e doar din cauză că-s foarte slăbit și vreau să mă mai alin cât de cât, frate, că nu mai pot. După-amiază am vrut să-i scriu, dar îmi jucau literele în faţa ochilor.

— Sigur, cum să nu, așteaptă să găsesc chibriturile.

— Ești foarte bun cu mine.

— Gata. Vrei să facem o ciornă pe o hârtie oarecare sau cum vrei?

— Da, o ciornă, pentru că nu știu bine ce vreau să-i spun. Ia pixul meu.

— Stai că ascut creionul.

— Nu, ia pixul meu, cum îţi spun.

— Bine, bine, numai nu te burzului așa.

— Iartă-mă, e fiindcă acum văd totul negru în fața ochilor.

— Bine, dictează-mi.

— Dragă... Marta, poate o să te miri... când o să primești această scrisoare. Mă simt... singur, am nevoie de tine, vreau să vorbesc cu tine, vreau... să fiu alături de tine, vreau... să îmi spui o vorbă de încurajare. Sunt în celulă, cine știe pe unde ești tu acum... și cum o duci, și la ce te gândești, și ce doruri ai... Dar am să-ţi scriu scrisoarea asta, chiar dacă n-o să ţi-o trimit, cine știe ce-o să se întâmple... dar lasă-mă să-ţi vorbesc... fiindcă mi-e teamă... că o să-mi explodeze ceva înăuntru... dacă nu mă descarc puţin. Dacă am putea vorbi, tu m-ai înţelege...

— „... tu m-ai înţelege...“

— Scuză-mă, Molina, cum i-am zis că n-o să-i trimit scrisoarea? Citește-mi, te rog.

— „Dar am să-ţi scriu scrisoarea asta, chiar dacă n-o să ţi-o trimit.“

— Adaugă, te rog: „Și totuși, am să ţi-o trimit“.

— „Și totuși, am să ţi-o trimit.“ Zi mai departe. Eram la „Dacă am putea vorbi, tu m-ai înţelege“.

— ...pentru că în momentul ăsta n-aș putea apărea în faţa tovarășilor mei, n-aș putea să le vorbesc, fiindcă mi-ar fi rușine că-s atât de slab... Marta, simt că am dreptul să mai trăiesc un pic și să am pe cineva care să-mi... aline... rănile...

— Așa... Continuă.

— ...pe dinăuntru sunt tot numai o rană și numai tu o să mă înţelegi... Pentru că și tu ai fost crescută într-o casă curată și confortabilă ca să te bucuri de viaţă, iar eu, ca și tine, nu pot să mă împac doar cu o viaţă de martir, Marta, mă scoate din minţi să fiu martir, nu sunt un bun martir, iar în clipa asta mă întreb dacă nu cumva m-am înșelat de la un cap la altul... Am fost torturat, și n-am mărturisit nimic... Normal că m-a ajutat faptul că eu niciodată n-am știut cum îi cheamă cu adevărat pe tovarășii mei și le-am zis numele de cod, fiindcă oricum nu puteau face nimic cu ele, însă în adâncul meu am un alt călău... și de câteva zile nu mă mai slăbește niciun minut... Cer dreptate, uite și

tu ce absurd, ce vreau e să existe dreptate, să intervină providenţa... fiindcă nu merit să putrezesc în celula asta, sau deja știu, acum văd totul mult mai clar, Marta... mi-e frică fiindcă-s bolnav... și mi-e frică... mi-e groaznic de frică de moarte... și că totul o să se încheie și gata, și viaţa mea n-o să se reducă decât la fărâma asta, fiindcă eu cred că nu merit, că mereu m-am comportat ca un om generos, că n-am exploatat niciodată pe nimeni... și că am luptat, de când am avut și eu un dram de discernământ... împotriva exploatării semenilor mei... Și eu, care mereu am tunat și fulgerat împotriva religiilor, pentru că le tulbură minţile oamenilor și nu îi lasă să lupte pentru egalitate... eu simt nevoia unei justiţii... divine. Cer să existe un Dumnezeu... cu majusculă să îl scrii, Molina, te rog...

— Da, continuă.

— Unde eram?

— „Cer să existe un Dumnezeu.“

— ...un Dumnezeu care să mă vadă și să mă ajute, fiindcă vreau să ies într-o zi pe stradă, și asta cât de curând, și să nu mor. Și câteodată îmi trece prin cap că niciodată, niciodată n-am să mai ating o femeie, și nu pot să mă împac cu ideea asta... și când mă gândesc la femei... în imaginaţia mea nu te văd decât pe tine și pentru mine ar fi ca o alinare să cred că în momentul ăsta, de acum până ce închei scrisoarea, o să te gândești la mine... și o să-ţi treci mâna pe trupul tău pe care mi-l amintesc atât de bine...

— Stai, nu dicta așa de repede.

— ...pe trupul tău pe care mi-l amintesc atât de bine, și o să te gândești că e mâna mea... și ce mare consolare ar fi... dragostea mea, să se întâmple asta... fiindcă ar fi de parcă eu te-aș atinge, fiindcă din mine, nu-i așa?, a rămas ceva în tine, la fel cum și mie mi-a rămas în nări mirosul tău... și sub buricele degetelor încă mai am senzaţia că se află pielea ta... întipărită parcă în memorie, înţelegi? Chiar dacă aici nu-i vorba să înţelegi... e vorba să crezi, și uneori sunt convins că am luat cu mine ceva ce-i al tău... și că nu l-am pierdut, iar alteori nu, simt că nu-s decât eu singur în celula asta...

— Da... „...în celula asta...“, continuă.

— ...și că nimic nu lasă nicio urmă, și că norocul de-a fi fost atât de fericit lângă tine, de-a fi petrecut împreună acele nopţi, și după-amieze, și dimineţi de fericire pură, acum nu-mi folosește la nimic, dimpotrivă, totul se întoarce împotriva mea... fiindcă mi-e un dor nebun de tine și singurul lucru pe care îl simt e tortura singurătăţii mele, iar în nări n-am decât mirosul scârbos al

celulei și al meu... fiindcă nu mă pot spăla pentru că sunt bolnav, foarte, foarte slăbit, iar apa rece mi-ar putea provoca o pneumonie, iar sub buricele degetelor nu se află de fapt decât frigul fricii de moarte, deja simt frigul ăsta în oase... Ce groaznic e să-ţi pierzi speranţa, și asta mi s-a întâmplat mie... Călăul din mine îmi spune că s-a isprăvit totul, că agonia asta e ultima experienţă pe care o am pe pământ... și vorbesc ca un creștin, ca și cum după asta ar mai veni o viaţă, care nu există, așa-i că nu există?...

— Iartă-mă că te întrerup...

— Ce e?

— Când termini cu scrisoarea să-mi amintești să-ţi zic ceva.

— Ce?

— Mă rog, că s-ar putea face ceva...

— Ce? Spune!

— Fiindcă dacă faci duș cu apa aia rece ca gheaţa mori, la cât ești de slăbit.

— Dar ce se poate face? Vorbește odată, la naiba!

— Păi, eu te-aș putea ajuta să te speli. Uite, încălzim apă în cratiţă și avem două prosoape, pe unul îl dau cu săpun și tu ţi-l dai pe partea din faţă și eu pe spate, iar cu prosopul celălalt ștergem săpunul.

— Și dacă facem așa n-o să mă mai mănânce corpul?

— Normal, o luăm pe bucăţi, așa n-o să-ţi fie frig, mai întâi gâtul și urechile, apoi mai jos, pe braţe, braţele, pieptul, după aia spatele și tot așa până la capăt.

— Chiar o să mă ajuţi?

— Da' bineînţeles.

— Și când?

— Chiar acum, dacă vrei, pun apa la încălzit.

— Și după aia o să pot dormi liniștit, fără mâncărimi?

— Și liniștit, și fără mâncărimi. Imediat se încălzește apa.

— Dar gazul e al tău și se consumă.

— Nu contează, hai să terminăm scrisoarea până-i gata.

— Dă-mi-o.

— La ce-ţi trebuie?

— Dă-mi-o când îţi zic, Molina.

— Poftim.

— ...

— Ce faci?

— Asta.

— De ce-o rupi?

— Să nu mai vorbim despre asta.

— Cum vrei.

— E rău să te lași în voia disperării...

— Dar e bine să te descarci. Chiar tu îmi ziceai mie.

— Însă mie îmi face rău. Eu trebuie să îndur...

— ...

— Ascultă, tu ești foarte bun cu mine, chiar îți mulţumesc din suflet. Și într-o zi, când o să pot, o să-ți și dovedesc recunoștința, te asigur... Hei, atâta apă consumi?

— Da, e nevoie... Și nu fi caraghios, n-ai de ce să-mi mulţumești.

— Câtă apă...

— ...

— Molina...

— Îhâm?

— Ia uite ce umbre face flacăra de la reșou.

— Da, eu mereu mă uit la ele, tu, nu?

— Nu, nu le băgasem de seamă.

— Da, mie îmi place tare mult să stau și să mă uit la umbre când e aprins reșoul.

******* Ca o variantă a conceptului de „reprimare“, Freud introduce termenul de „sublimare“, înţelegând prin el operaţia mintală prin intermediul căreia sunt canalizate impulsurile libidinale nepermise. Canalele de sublimare ar putea fi orice activitate — artistică, sportivă, profesională — care ar permite folosirea acestei energii sexuale în exces, în acord cu normele societăţii noastre. Freud face o diferenţă enormă între reprimare și sublimare, considerând că ultima ar putea fi sănătoasă, întrucât contribuie la menţinerea unei comunităţi civilizate.

Această opinie a fost atacată de Norman O. Brown, autor al lucrării *Viaţa împotriva morţii*, care în schimb încurajează întoarcerea la „perversiunea polimorfă“ a bebelușilor, despre care vorbea Freud și care implică totala eliminare a reprimării. Unul dintre argumentele pe care le aducea Freud în apărarea unei reprimări parţiale era nevoia de a ţine în frâu impulsurile distructive ale omului, dar atât Brown, cât și Marcuse resping această idee, susţinând că impulsurile agresive nu există ca atare dacă impulsurile libidinale — preexistente — își găsesc un mod de realizare, adică sunt satisfăcute.

Pe de altă parte, critica pe care la rândul său a primit-o Brown pleacă de la premisa că o comunitate umană care nu are niciun fel de opreliști, adică e lipsită de reprimare, n-ar reuși să organizeze niciun fel de activitate permanentă. Aici intervine Marcuse cu conceptul său de *surplus repression*, prin care înţelege acea parte a reprimării sexuale creată pentru menţinerea la putere a clasei dominante, chiar dacă nu e indispensabilă pentru menţinerea unei societăţi organizate care să răspundă nevoilor tuturor membrilor ei. De aceea, principalul progres pe care îl aduce Marcuse în raport cu Freud constă în faptul că acesta din urmă tolera un anumit tip de reprimare pentru ca societatea contemporană să poată dăinui, în timp ce

Marcuse considera fundamentală transformarea societăţii, pe baza unei evoluţii care să ţină seama de impulsurile sexuale originare.

Aceasta ar fi acuzaţia de bază pe care reprezentanţii noilor tendinţe din psihiatrie o aduc la adresa psihanaliștilor ortodocși freudieni, acuzaţia că cei din urmă au încercat — de pe o poziţie de putere care s-a șubrezit destul de mult la finele anilor ’60 — să-i facă pe pacienţii lor să-și asume conflictul interior pentru a le veni mai ușor să se adapteze în societatea represivă în care trăiesc, nu ca să-și dea seama de necesitatea schimbării acestei societăţi.

În *Omul unidimensional*, Marcuse afirmă că, la origini, instinctul sexual nu avea limitări temporale și spaţiale legate de subiect și obiect, pentru că sexualitatea e prin natura ei „perversă polimorfă“. Mergând și mai departe, Marcuse dă ca exemplu de *surplus repression* nu doar atenţia exclusivă pe care o dăm copulaţiei genitale, ci și reprimarea mirosului și gustului în viaţa sexuală.

Pe de altă parte, Dennis Altman, care, în cartea sa deja menţionată, comentează favorabil aceste consideraţii ale lui Marcuse, adaugă că eliberarea nu ar trebui să elimine doar continenţa sexuală, ci să ofere și posibilitatea practică de realizare a acestor dorinţe. Mai susţine, de asemenea, că doar de curând am observat că multe dintre lucrurile pe care le consideram normale și instinctuale, mai ales în ce privește structura familiei și relaţiile sexuale, sunt de fapt învăţate, de aceea ar trebui să ne dezvăţăm de o mulţime de lucruri pe care le-am considerat până acum naturale, inclusiv atitudinile competitive și agresive în afara sferei sexualităţii. În aceeași linie, o teoreticiană a eliberării feminine, Kate Millett, spune în cartea sa *Politica sexuală* că scopul revoluţiei sexuale ar trebui să constea într-o libertate lipsită de ipocrizie, necoruptă de bazele economice exploatatoare ale alianţelor sexuale tradiţionale, adică instituţia căsătoriei.

În plus, Marcuse încurajează nu doar fluxul liber al libidoului, ci și transformarea acestuia: mai precis, trecerea de la sexualitate circumscrisă în sfera genitală la o erotizare a întregii personalităţi. Se referă atunci mai degrabă la o expandare decât la o explodare a libidoului, o expandare aptă să cuprindă și alte arii ale activităţii umane, private și sociale, de pildă munca. Adaugă că toată forţa moralităţii civile a fost mobilizată împotriva folosirii corpului ca simplu obiect, mijloc și instrument de plăcere, întrucât această transformare în obiect a fost considerată tabu și expediată la marginea societăţii, ca un privilegiu infam al prostituatelor, degeneraţilor și perverșilor.

Fără a fi influenţat de această poziţie, J.D. Unwin, autor al lucrării *Sex și cultură*, în urma studiilor făcute pe 80 de societăţi cu un grad redus de civilizaţie, pare să dea mai mult temei credinţei larg împărtășite conform căreia libertatea sexuală duce la decadenţa socială, întrucât, potrivit psihanalizei ortodoxe, dacă individul nu sucombă din cauza nevrozei, continenţa sexuală impusă îl poate ajuta să-și canalizeze energiile în direcţii utile din punct de vedere social. Pe baza studiului său exhaustiv, Unwin ajunge la concluzia că stabilirea primelor baze ale unei societăţi organizate, dezvoltarea sa ulterioară și ocuparea mai apoi a unor teritorii vecine, adică trăsăturile istorice ale oricărei societăţi viguroase, apar doar odată ce a fost impusă reprimarea sexuală, în timp ce societăţile unde sunt permise relaţiile sexuale libere — prenupţiale, extraconjugale și homosexuale — rămân la un nivel cvasianimal de dezvoltare. Totuși, Unwin afirmă că societăţile strict monogame și puternic represive nu reușesc să supravieţuiască mult timp, și dacă reușesc, în parte aceasta se datorează supunerii, din punct de vedere moral și material, a femeii. De aceea, Unwin consideră că între anxietatea suicidară pe care o induce minimalizarea nevoilor sexuale și cealaltă extremă, dezordinea socială datorată incontinenţei sexuale, ar trebui să se găsească un termen rezonabil care să reprezinte soluţia acestei grave probleme. Altfel spus, eliminarea acelui *surplus repression* de care vorbește Marcuse.

Capitolul zece

— Bună dimineaţa...

— Bună dimineaţa!

— Cât e ceasul?

— Zece și zece. Știi, eu câteodată îi zic lui mămica, săraca, zece și zece, fiindcă merge cu picioarele în afară.

— Nu-mi vine să cred că e așa de târziu.

— Da, Valentín, când au deschis ușa ca să aducă fiertura de mate tu te-ai întors pe cealaltă parte și te-ai culcat la loc.

— Ce ziceai de mama ta?

— Uite ce somnoros ești. Nimic. Ai dormit bine, deci?

— Da, mă simt mult mai bine.

— Nu mai ești ameţit?

— Nu... și am dormit buștean. Acum, cum stau întins în pat, pe bune că nu simt nimic, niciun soi de ameţeală.

— Excelent... De ce nu încerci să mergi puţin, să vezi ce se întâmplă?

— Nu, fiindcă o să râzi.

— De ce?

— Mi s-a întâmplat ceva.

— Ce?

— Ceva ce i se întâmplă unui bărbat sănătos, nimic mai mult. Când se trezește dimineaţa și are energie de dă pe dinafară.

— Ţi s-a sculat? Excelent!

— Uită-te în altă parte, că mi-e nu știu cum...

— Sigur, închid ochii.

— Asta-i datorită mâncării de la tine, că altfel nu m-aș mai fi pus pe picioare.

— Ei? Ameţești?

— Nu... deloc. Picioarele le simt moi, dar de ameţeală, nici vorbă.

— Ce super!

— Îţi încălzesc apa pentru ceai.

— Nu, încălzește-mi fiertura de mate și gata.

— Ești nebun, am aruncat-o când am fost la baie, dacă vrei să te faci bine, îţi trebuie doar chestii sănătoase.

— Nu, uite, mi-e rușine să-ţi consum ceaiul și tot restul. Asta nu mai poate continua așa, acum, când mă simt bine.

— Tu să taci.

— Nu, serios...

— Serios, nimic, acum mămica îmi aduce iarăși mâncare, așa că nu-i nicio problemă.

— Dar eu mă simt prost.

— Trebuie să știi să și primești, nu-i așa? Și nici nu trebuie să te tot codești.

— Bine, mulţumesc.

— Tu, dacă vrei, du-te la baie cât îţi pregătesc eu ceaiul. Dar stai în pat, că o să chem eu să-ţi deschidă ușa.

— Mulţumesc.

— Și când vii înapoi, dacă vrei, îţi zic mai departe filmul cu zombi, nu vrei să știi cum continuă?

— Ba da, dar mai bine încerc să studiez un pic, să văd dacă pot să mă pun iarăși pe citit acum, că mă simt mai bine.

— Așa crezi? N-o să fie prea mult?

— Să vedem.

— Da' știu că ești fanatic.

— De ce pufnești?

— Degeaba, îmi joacă literele, Molina.

— Ţi-am zis eu.

— Oricum, nu pierzi nimic dacă încerci.

— Te simţi ameţit?

— Nu, doar când citesc, fiindcă îmi obosesc ochii.

— Știi ce? E doar din cauză că ești slăbit dimineaţa, fiindcă n-ai băut decât ceaiul ăsta, și vina-i doar a ta fiindcă n-ai vrut să mănânci șunca și pâinea pe care-o avem.

— Așa crezi?

— Bineînţeles, după ce o să mănânci la prânz o să vezi că dormi un pic și după aia poţi studia.

— Mi-e o lene de nici nu-ţi poţi închipui. Îmi vine să mă trântesc din nou în pat.

— Nu, dar ca să prinzi puteri cică-i mai bine să stai în picioare sau cel puţin aşezat, fiindcă, dacă stai culcat, îţi slăbeşte organismul.

— Povestește-mi mai departe filmul, fii bun.

— Știi ceva? Pun deja cartofii la fiert, fiindcă durează doi ani până-s gata.

— Ce vrei să faci?

— Avem șuncă și deschid conserva aia mică de ulei de măsline și o să mâncăm cartofi fierţi cu un picuţ de ulei de măsline și sare și șuncă: nu poate fi ceva mai sănătos.

— Rămăseserăm la film acolo unde negresa îi povestește protagonistei despre femeia-zombi, moarta vie.

— Zi că-ţi place, recunoaște.

— Da, e simpatic.

— Of, ce om mai ești și tu, nu-i doar simpatic, e absolut magnific... Zi adevărul.

— Hai, spune.

— Bine, stai, că nu se aprinde, aha... Acuma, da. Cum era? Bun, negresa o duce înapoi acasă pe fată și îi spune întreaga poveste. Reiese că băiatul era destul de fericit cu prima lui soţie, dar era chinuit fiindcă îl muncea un secret de nemărturisit, și anume că, în copilărie, fusese martorul unei crime oribile. Mai reiese că tatăl era un om fără scrupule, un ticălos cum puţini sunt, că venise pe insula aia ca să se îmbogăţească și își trata foarte rău muncitorii de pe plantaţii. Iar muncitorii puneau la cale o răscoală, iar tatăl s-a înţeles cu marele vrăjitor de aici care-și avea altarul și sculele pe plantaţia cea mai îndepărtată dintre toate, iar într-o noapte vrăjitorul le-a chemat pe toate căpeteniile muncitorilor rebeli, chipurile ca să le dea binecuvântarea. Dar nu era decât o capcană și i-a masacrat, iar săgeţile aveau vârfurile înmuiate într-o otravă pregătită de vrăjitor. Și i-au luat de unde erau și i-au ascuns în pădure, fiindcă după câteva ore morţii ăștia deschideau ochii, erau morţi vii. Iar vrăjitorul le-a poruncit să se ridice în picioare, iar morţii s-au ridicat încetul cu încetul, toţi cu ochii larg deschiși, și tu ai văzut cum au negrii ochii, deschiși larg ca niște ochiuri la capac, însă ăștia aveau privirea pierdută, ochii aproape fără pupilă, aproape complet albi, iar vrăjitorul le-a poruncit să ia macetele și să se pună în șir indian și să o ia înspre plantaţia de banane, și când au ajuns aici, le-a dat ordin să muncească, să taie toată noaptea la mănuchiuri de banane, iar bieţii morţii vii l-au ascultat și au tăiat și tăiat toată noaptea, iar tatăl băiatului era foarte mulţumit și le-a făcut un soi de tabere, niște colibe din resturi de trestie

uscată ca să-i poată ascunde în timpul zilei pe morţii vii, şi acolo stăteau toţi claie peste grămadă pe jos, ca un morman de gunoi, iar noaptea le dădeau ordin să iasă la muncă, să taie la banane, şi în felul ăsta tatăl băiatului şi-a strâns averea. Iar băiatul se afla acolo când se făcuseră toate astea, dar era încă foarte mic. Până ce într-o zi a crescut şi s-a căsătorit cu o fată înaltă şi blondă pe care o cunoscuse la facultate, în Statele Unite, şi pe care a adus-o pe insulă, la fel cum peste câţiva ani avea să o facă din nou cu fata noastră, cu care se căsătorise, bruneta, fata adică. Bun, cu prima soţie fusese fericit la început, dar, când moare bătrânul, băiatul simte că trebuie să încheie socotelile cu vrăjitorul şi îl cheamă la reşedinţa lor principală, însă el în vremea aia se duce la plantaţia cea mai îndepărtată, de la capătul domeniilor, acolo unde-s zombi, şi, în absenţa vrăjitorului, ajutat de oamenii lui de încredere, împresoară colibele cu zombi şi le blochează uşile cu scânduri bătute în cuie, şi dă cu benzină, şi aprinde focul, şi în felul ăsta pune capăt chinului pe care-l îndurau bieţii negri morţi vii. Însă în toată vremea asta, vrăjitorul, care e la casa cea mare şi îl aşteaptă, împreună cu soţia dintâi a băiatului, află despre ce se petrece, fiindcă îl anunţă prin ropote de tobă din junglă, care sunt ca un soi de telegraf, iar atunci el îi spune că o să-l prindă pe băiat pe drum şi o să-l omoare, şi atunci pe săraca blondină o apucă disperarea şi-i promite că-i dă orice, bani, bijuteriile ei, numai să plece de acolo şi să-l lase în pace pe băiat. Atunci, vrăjitorul îi zice că ar fi ceva pentru care i-ar putea cruţa viaţa băiatului şi se uită la ea parcă măsurând-o din cap până-n picioare, ca şi cum ar dezbrăca-o din priviri. Şi îi arată o sabie otrăvită, o pune pe masă şi-i zice că dacă ea o să-l pârască, adică pe el, pe vrăjitor, cu sabia aia o să-l omoare pe băiat. Şi în momentul acela ajunge acasă băiatul şi îi vede pe fereastră pe amândoi, ea pe jumătate dezbrăcată, iar atunci soţia lui dintâi îi spune că îl lasă şi că se duce cu vrăjitorul, iar băiatul e orbit de furie, vede sabia şi o înfige în soţia lui într-un acces de nebunie. Atunci vrăjitorul îi zice că nu l-a văzut nimeni, că numai el e martor, şi că dacă îl lasă să-şi vadă mai departe de riturile şi de vrăjitoriile lui o să-i mintă pe poliţişti şi o să le spună că au văzut amândoi cum cineva i-a omorât soţia, un posedat venit din pădure, habar n-au cine, un tâlhar pus pe jaf. Bun, asta-i povestea pe care i-o zice negresa cea bună fetei, iar ea rămâne complet îngrozită, dar, mă rog, măcar a reuşit să scape şi să n-o omoare în casa părăsită cei doi zombi, negrul uriaş şi blonda cu părul încâlcit vreau să spun. *infirmierele de pe tura de zi, glume şi zâmbete cu pacienţii care-s ascultători, şi mănâncă, şi dorm, dar dacă se fac bine pleacă pentru totdeauna*

— *scoarţă cerebrală de câine, măgar, cal, maimuţă, de om primitiv, de fătucă de cartier care se duce la cinema în loc să intre-n biserică* Și așa s-a transformat prima lui soţie în zombi.

— Da. Și acum vine momentul care m-a impresionat cel mai mult, fiindcă fata și negresa cea bună se întorc acasă, în siguranţă deocamdată, dar...

— Cum arată vrăjitorul? Nu mi-ai zis.

— A, nu mi-am dat seama că trebuia să-ţi spun că el nu apare niciodată, fiindcă atunci când negresa începe să-i povestească fetei întreaga istorie se iveşte un fel de spirală de fum care înseamnă că ne întoarcem în timp și vedem tot ce se spune în poveste, dar cu vocea negresei în fundal, o voce groasă, dar foarte plăcută, și care tremură foarte tare.

— Dar negresa de unde știe toate astea?

— Păi, fata îi pune aceeași întrebare ca tine, de unde știi dumneata toate astea, doamnă? Iar negresa, cu capul plecat, îi spune că vrăjitorul a fost soţul ei. Dar în tot timpul ăsta, vrăjitorului nu i se vede faţa.

— *scoarţă cerebrală de călău cultivat, se rostogolesc capetele de muncitoare, de zombi, privirea rece a călăului cultivat aţintită asupra bietei scoarţe nevinovate a unei fătuci de cartier, a unui poponar de cartier* Și care ziceai că a fost momentul care te-a impresionat cel mai mult?

— Da, că odată ajunse fata și negresa la casa cea mare, ne întoarcem iar la cealaltă casă, aia abandonată, cu negrul-zombi care stă santinelă la uşă, și-i o umbră care înaintează printre buruieni, se apropie de negrul-zombi de la uşă. Iar negrul-zombi se dă la o parte și lasă umbra să intre. Iar umbra cui o fi intră în casă și merge până în dormitor, unde-i culcată biata blondină. Și săraca de ea stă nemișcată în pat, cu ochii căscaţi peste măsură, fără să se uite la nimic, și o mână de alb, care nu-i a băiatului, fiindcă nu tremură, începe să o dezbrace. Iar biata femeie stă acolo și nu-i chip să se apere și nici să facă nimic. *infirmiera mai tânără și drăguţă, singură într-un pavilion mare, împreună cu bolnavul tânăr, dacă el sare pe ea, biata începătoare n-are cum să scape*

— Zi-i mai departe. *biet cap care se rostogolește, biet cap al poponarului de cartier, nu se mai poate face nimic, nu mai poate fi lipit de corpul lui, când e mort trebuie să-i închizi ochii acestui cap și să-i mângâi fruntea îngustă, să i-o săruţi? fruntea îngustă care adăpostește creierul fătucii de cartier, cine a dat ordin să fie ghilotinată? călăul cultivat dă ascultare unui ordin care nu se știe de unde vine*

— Și când fata se întoarce la casa cea mare îl găsește acolo pe băiatul care deja se întorsese și care-i tare îngrijorat. Când o vede o îmbrăţișează, răsuflând

ușurat, dar după aceea iar se enervează și îi interzice să mai iasă fără să-i ceară voie. Și se așază să ia cina. Bineînțeles că la masă nu-i nici fir de alcool, nici măcar un pic de vin. Iar băiatul se vede că turbează de nervos ce e și încearcă să n-o arate, iar ea îl întreabă cum se prezintă recolta și el îi răspunde că bine, dar deodată îl apucă pandaliile, aruncă șervetul și se ridică de la masă, și se duce în biroul lui, acolo unde-i sertarul, se închide cu cheia și se apucă să bea ca un disperat. Ea, înainte să se culce, îl cheamă, fiindcă vede pe sub ușă că la el e lumină, dar el, cu o voce de om beat mort, îi zice să plece de-acolo. Fata se duce în dormitor și își scoate hainele, își pune o cămașă de noapte, ba nu, își ia un halat ca să meargă să facă duș, fiindcă e o căldură insuportabilă, și se bagă sub duș, și fără să-și dea seama lasă ușa deschisă, și aude niște pași fermi de bărbat în salon. Așa, udă, fuge la ușa dormitorului ca să o închidă. Rămâne lipită de ușă și aude cum cineva deschide cu o cheie ușa de la birou și intră în camera unde e soțul ei. Ea trage zăvorul până la capăt, închide bine ferestrele. Mă rog, până la urmă adoarme, dar dimineața, când se trezește, el nu-i nicăieri. Ea își pune capotul, înnebunită, și întreabă un servitor dacă știe unde e soțul ei, iar el îi răspunde că a plecat fără să zică unde, dar că a luat-o în direcția plantației de la capătul domeniilor. Fata își amintește că acolo e sălașul vrăjitorului. Îl cheamă pe majordom și îi cere ajutorul, e singura persoană în care are încredere. Majordomul îi spune că ultima lui speranță e ea, fata, credea că dacă vine ea băiatul o să fie fericit, dar acum își dă seama că nici asta n-a fost de folos. Atunci fata îl întreabă dacă l-a consultat pe băiat vreun doctor de aici, de pe insulă, iar majordomul îi spune că da, dar că băiatul nu respectă tratamentul. Și că n-ar mai fi decât un singur remediu, și o privește pe fată în ochi. Fata își dă imediat seama că majordomul sugerează că ar trebui să-l consulte pe vrăjitorul din insulă și zice nu, niciodată. Dar majordomul îi explică atunci că de un singur lucru e nevoie într-un astfel de caz: cineva să-l sugestioneze pe băiat și să-i întărească voința, atât și nimic mai mult, că el sugerează asta doar ca pe o măsură extremă și că decizia e doar a ei. Îi mai zice că în dimineața aceea băiatul l-a insultat la plecare și că el nu mai poate tolera o asemenea situație, că băiatul e în realitate un monstru, că prima lui soție a murit de la cât a suferit din cauza lui și că ea ar trebui să-l părăsească și să-și caute un bărbat bun, care s-o merite, iar fetei i se pare cam straniu cum se uită la ea majordomul, care pur și simplu o sfredelește cu privirea. Iar tipul continuă și-i zice că o femeie așa frumoasă ca ea nu merită să fie tratată în felul ăla. Fata, complet derutată, se duce în căutarea băiatului, pentru că îi e teamă

că s-a întâmplat ceva cu el și are nevoie de ea. Dar negresa refuză categoric s-o însoţească, îi spune că pericolul e prea mare, și cu atât mai mult pentru fată, fiindcă e albă. Ei, atunci fata nu mai are încotro și îi cere majordomului să meargă cu ea, chit că în conversaţia de dinainte îl găsise cam ciudat. Majordomul acceptă, pregătește trăsura cu caii cei mai ageri, ia cu el o pușcă și pornesc. Negresa cea bună, care e în grădină și taie florile proaspete ale dimineţii, îi vede cum pleacă, se înfioară din cap până-n picioare și strigă, strigă ca o nebună, ca s-o audă fata, să nu se ducă, numai că fata n-o aude, fiindcă zgomotul valurilor e asurzitor, ca niște tunete. Fata îi cere majordomului să nu gonească așa de tare, caii par că-s pe punctul să o ia razna, dar el nu-i dă atenție. Singurul lucru pe care i-l zice majordomul e că în curând o să-și dea seama cât de mizerabil e soţul ei. Își continuă călătoria în tăcere, la fiecare cotitură a drumului fata simte că moare de frică, fiindcă trăsura merge uneori doar într-o roată, iar caii ascultă într-un mod cât se poate de straniu de majordom. Ajung într-un loc unde jungla e mai deasă, iar majordomul îi spune că trebuie să întrebe ceva pe nu știu cine, în nu știu ce colibă, și coboară. Și trec așa niște minute bune, și el nu se întoarce, și nu se întoarce. Iar fetei începe să i se facă frică singură, când, grozăvie, începe să răsune ropotul tobelor, care se aud de foarte aproape. Fata se dă jos din trăsură și se duce înspre colibă, îi e teamă că l-au atacat pe majordom. Și îl strigă, dar nu răspunde nimeni. Ajunge la colibă și coliba e goală, e un loc unde n-a pus nimeni piciorul de ani de zile, fiindcă totul e năpădit de bălării. Fata aude atunci niște cântări din alea vrăjitorești și cum îi e tot mai frică să stea singură acolo, se duce spre locul de unde vin vocile. Și îţi continui altădată.

— Nu fi câine.

— Ce câine, mi-e foame și trebuie să pregătesc ceva pentru prânz, dacă nu vrei să te otrăvești iarăși cu mâncarea de-aici. Cred că s-au făcut cartofii.

— Dacă nu mai e mult până la sfârșit, zi până la capăt.

— Nu, mai e destul de mult.

— Bună dimineaţa.

— Salut! Ai dormit bine?

— Da, absolut grozav.

— Mă rog, ai citit cam mult. Cum lumânarea e a mea, data viitoare ţi-o sting.

— Adevăru-i că aproape nu-mi venea să cred că pot citi din nou.

— Da, dar ar fi fost bine să citești după-amiază, că puteai citi, și ce mare bucurie, dar numai după-amiaza. Însă după stingere te-a luat valul și-ai continuat să citești încă vreo două ore la lumânare.

— Ei, dar sunt băiat mare, nu? Lasă-mă pe mine să hotărăsc cum să-mi orânduiesc viaţa.

— N-am fi putut să continuăm aseară filmul cu zombi? Că doar îţi plăcea, nu zi că nu.

— Cât e ceasul?

— Opt și un sfert.

— Și de ce n-a venit gardianul?

— A venit și nu te-ai trezit, tu dormi bușteан.

— Ce super... Și ce somn... Dar unde-s cănile? Tu mă șmecherești, le-am lăsat aici noaptea trecută...

— Normal că te șmecheresc, i-am zis gardianului să nu ne mai aducă mate dimineaţa.

— Uite ce-i, tu hotărăști pentru tine ce vrei, dar eu vreau să mi se aducă dimineaţa cana de mate, chiar dacă-i ca pișatul.

— Tu habar n-ai. Dacă bei și mănânci chestii din astea din pușcărie te îmbolnăvești, așa că nu-ţi face griji, cât timp am provizii, o să ai și tu ce mânca. Și azi vine la mine avocatul și sigur vine și mama cu el și cu alt pachetoi.

— Serios, frate, nu-mi place că-mi dirijezi tu viaţa.

— E foarte important ce zice azi avocatul. Eu nu cred, și ţi-o zic serios, în chestii din astea cu apeluri și așa mai departe, dar dacă se pune o pilă bună unde trebuie, așa cum mi s-a promis, chiar că încep să trag nădejde.

— Bine-ar fi!

— Uite, dacă ies... Cine știe pe cine o să-ţi pună coleg de celulă.

— Tu ai mâncat de dimineaţă, Molina?

— Nu, fiindcă nu voiam să fac zgomot, ca să poţi dormi.

— Pun atunci apă la fiert pentru amândoi.

— Nu! Tu stai în pat, că ești în convalescenţă. Eu mă ocup. Și am adus deja apă de fiert.

— Dar asta-i ultima zi când accept așa tratament.

— Povestește-mi ce ai citit astă-noapte.

— Ce pregătești?

— Surpriză. Zi-mi ce ai citit astă-noapte.

— Nimic. Chestii despre politică.

— Of, dar nu ești deloc comunicativ.

— La ce oră-ţi vine avocatul?

— La zece a zis... Și acum, să deschidem pachetul secret... pe care l-am ţinut ascuns... cu ceva foarte bun... ca să mănânci la ceai... budincă englezească!

— Nu, mulţumesc, nu vreau.

— Ei, cum să nu vrei... Și apa deja fierbe. Cere să-ţi deschidă să te duci la baie și întoarce-te repede, că a fiert apa.

— Nu-mi spune ce trebuie să fac, te rog...

— Hei, dar lasă-mă să te alint un pic...

— Stop!... La dracu'!!!

— Ai luat-o pe arătură... Ce-i rău în asta?

— Taci din gură!!!

— Budinca...

— ...

— Uite și tu ce-ai făcut...

— ...

— Dacă rămânem fără reșou, s-a zis cu noi. Și farfurioara...

— ...

— Și ceaiul...

— Iartă-mă.

— ...

— Nu m-am putut controla. Serios, îţi cer iertare.

— ...

— Reșoul nu s-a stricat. Dar s-a vărsat tot gazul lampant.

— ...

— Important e că nu s-a spart reșoul.

— ...

— Molina, iartă-mă pentru ieșirea asta.

— ...

— Pot să pun gaz lampant din sticla ta?

— Da...

— Și iartă-mă, te rog din suflet.

— N-am de ce să te iert.

— Ba da, când am fost bolnav, dacă nu erai tu, cine știe ce s-ar fi ales de mine.

— N-ai pentru ce să-mi mulţumești.

— Ba da, am de ce să-ţi mulţumesc. Și încă foarte mult.

— Gata cu asta, nu-i nimic.

— Ba bineînţeles că e, și mor de rușine.

— ...

— Sunt un animal.

— ...

— Uite, Molina, acum cer să mi se deschidă și cu ocazia asta umplu carafa, fiindcă rămânem fără apă. Și uită-te la mine, te rog, ridică-ţi capul.

— ...

— Acum aduc apă. Spune-mi că mă ierţi...

— ...

— Iartă-mă, Molina.

— ...********

******** Dintr-o anchetă citată de sociologul J.L. Simmons în cartea sa *Deviaţii* reiese că homosexualii fac obiectul unei respingeri din partea oamenilor într-un număr semnificativ mai mare decât în cazul alcoolicilor, al jucătorilor compulsivi, foștilor pușcăriași sau foștilor bolnavi mintali.

În această ordine de idei, în *Om, morală și societate*, J.C. Flügel spune că acei oameni care în copilărie s-au identificat profund cu figuri paterne sau materne cu un comportament foarte sever au tendinţa, când cresc, să îmbrăţișeze cauze conservatoare și să fie fascinaţi de regimuri conservatoare. Cu cât va fi mai autoritar liderul, cu atât vor avea mai mare încredere în el și își vor manifesta sentimentele de patriotism și loialitate, luptând pentru menţinerea tradiţiilor și a distincţiilor de clasă, pentru sistemele de educaţie bazate pe disciplină strictă și pentru instituţiile religioase, condamnându-i în același timp, foarte dur, pe anormalii din punct de vedere sexual. În schimb, cei care în copilărie, într-un fel sau altul, au respins — la nivel inconștient, emotiv sau raţional — aceste reguli de comportament ale părinţilor, vor prefera cauzele radicale, vor respinge distincţiile de clasă și îi vor înţelege pe cei care au inclinaţii mai puţin convenţionale, de pildă homosexualii.

În ce-l privește, Freud, în „Scrisoare către o mamă din America“, afirmă că homosexualitatea, chiar dacă nu e un avantaj, nici nu trebuie considerată un motiv de rușine, dat fiind că nu e un viciu sau o degradare, nici măcar o boală; e pur și simplu o variantă a funcţiilor sexuale produsă de oprirea, la un moment dat, a dezvoltării sexuale. De fapt, Freud socotește că depășirea, datorată presiunilor socio-culturale, a etapei corespunzătoare „perversiunii polimorfe“ a copilului — în care sunt implicate impulsuri bisexuale — este un semn de maturitate. În această privinţă, anumite școli de psihanaliză actuale au o părere diferită, ele văzând reprimarea „perversiunii polimorfe“ drept una dintre principalele cauze ale deformării caracterului, în principal în direcţia hipertrofierii agresivităţii. În ce privește homosexualitatea în sine, Marcuse arată că funcţia socială a homosexualului este analoagă celei deţinute de filosoful critic, întrucât simpla sa prezenţă reprezintă pentru societate o continuă semnalare a părţii pe care ea și-o reprimă.

În legătură cu reprimarea perversităţii polimorfe în Occident, Dennis Altman, în cartea sa deja menţionată, spune că principalele două componente ale acestei reprimări sunt, pe de o parte, eliminarea a tot ce ţine de erotic din toate activităţile umane care nu sunt neapărat sexuale, iar pe de altă parte, negarea inerentei bisexualităţi a făpturii umane: societatea consideră ca de la sine înţeles că heterosexualitatea e sexualitatea normală. Altman observă că reprimarea bisexualităţii se duce la capăt prin

implantarea forţată a prestigioaselor concepte istorico-culturale de „masculinitate“ şi „feminitate“, care reuşesc să sufoce impulsurile inconştientului nostru şi să apară în conştiinţă ca unica formă de comportament, reuşind în acelaşi timp să menţină supremaţia masculină de-a lungul secolelor. Cu alte cuvinte, e vorba de roluri clar trasate, care se învaţă încă din copilărie. În plus, continuă Altman, a fi mascul sau femelă e o chestiune care se stabileşte, în primul şi primul rând, prin intermediul celuilalt: bărbaţii simt că masculinitatea lor depinde de capacitatea de a cuceri femei, iar femeile simt că realizarea lor se poate obţine doar dacă sunt legate de un bărbat. Pe de altă parte, Altman şi şcoala marcusiană condamnă stereotipul bărbatului puternic care e prezentat persoanelor de sex masculin drept modelul cel mai demn de urmat, întrucât respectivul stereotip propune în mod tacit afirmarea masculinităţii prin violenţă, ceea ce explică de ce sindromul agresiv nu şi-a pierdut câtuşi de puţin valabilitatea. În sfârşit, Altman semnalează lipsa, în societatea actuală, a oricărei identităţi posibile pentru persoana bisexuală, precum şi presiunile pe care le suferă din ambele părţi, pentru că bisexualitatea ameninţă atât formele îmburghezite ale stilului de viaţă exclusiv homosexual, cât şi pe cele heterosexuale, iar această trăsătură ar putea explica de ce bisexualitatea asumată e atât de puţin uzitată. În ceea ce priveşte paralelismul — de dorit, desigur, dar încă ideal până în urmă cu abia câţiva ani — între lupta de eliberare de clasă şi lupta de eliberare sexuală, Altman aminteşte că în ciuda strădaniilor lui Lenin în favoarea libertăţii sexuale în URSS, de pildă respingerea legislaţiei antihomosexuale, aceste legi au fost introduse în 1934 de Stalin, iar prejudecata faţă de homosexualitate văzută ca „o degenerare burgheză“ s-a accentuat în aproape toate partidele comuniste din lume.

În opera sa *Naşterea unei contraculturi*, Theodore Roszak comentează în alţi termeni mişcarea de eliberare sexuală. Aici, el afirmă că femeia care are cea mai mare nevoie, o nevoie disperată, de eliberare e „femeia“ pe care fiecare bărbat o poartă închisă în carcerele propriului său suflet. Roszak arată că exact aceasta, şi nu alta, ar fi forma de reprimare care ar trebui eliminată şi acelaşi lucru e valabil şi pentru bărbatul înlănţuit în interiorul fiecărei femei. Iar Roszak nu se îndoieşte că toate acestea ar echivala cu una dintre cele mai mari răsturnări ale interpretării care i-a fost dată vieţii sexuale în istoria umanităţii, întrucât ar însemna revizuirea din temelii a rolurilor sexuale şi a conceptului de normalitate sexuală valabile în actualitate.

Capitolul unsprezce

DIRECTORUL: Subofiţer, mulţumesc, lasă-ne singuri.
SUBOFIŢERUL: La ordinele dumneavoastră, domnule Director.
DIRECTORUL: Ce mai faci, Molina? Cum îţi merge?
CONDAMNATUL: Bine, domnule. Mulţumesc...
DIRECTORUL: Ce noutăţi îmi aduci?
CONDAMNATUL: Nu prea am ce, din câte se pare...
DIRECTORUL: Aha...
CONDAMNATUL: Dar ce pot să observ e că are tot mai multă încredere în mine, asta-i sigur...
DIRECTORUL: Aha...
CONDAMNATUL: Da, domnule, sigur, sigur...
DIRECTORUL: Problema, Molina, e că mie mi se fac mari presiuni de sus. Și am să-ți dezvălui chiar mai mult de atât, ca să încerci să te pui dumneata în locul meu. Presiunile mi se fac chiar de la Preşedinţie. Acolo vor să aibă veşti cât mai curând. Și mă presează să-l ducem din nou pe Arregui la interogatoriu și să nu-l lăsăm. Adică înţelegi dumneata.
CONDAMNATUL: Da, domnule... Dar mai lăsaţi-mă câteva zile, nu-l duceţi la interogatoriu, spuneţi-le că e foarte slab, că ăsta-i adevărul. Că e mai rău dacă rămâneţi cu el acolo, la interogatoriu, așa să le ziceţi.
DIRECTORUL: Da, eu le-o zic, dar pe ei asta nu-i convinge.
CONDAMNATUL: Mai daţi-mi o săptămână și sigur o să vă aduc ceva informaţii.
DIRECTORUL: Toate informaţiile, Molina, toate informaţiile posibile.
CONDAMNATUL: Mi-a venit o idee.
DIRECTORUL: Ce?
CONDAMNATUL: Nu știu cum o să vi se pară...
DIRECTORUL: Spune...
CONDAMNATUL: Arregui e dur, cum știţi, dar are și el o latură sentimentală.
DIRECTORUL: Da.
CONDAMNATUL: Atunci... de exemplu, dacă el află, de exemplu, dacă vine un gardian și zice că într-o săptămână o să fiu mutat din celulă,

fiindcă am intrat în categoria specială, pe motiv de grațiere, sau, încă și mai cu încetul, pe motiv că avocatul a făcut deja apel, atunci, dacă el o să creadă că o să fim separaţi din celulă, o să se înmoaie și mai mult. Fiindcă mie mi se pare că a început să ţină un pic la mine, și atunci o să-și dea drumul mai tare la limbă...

DIRECTORUL: Chiar crezi?

CONDAMNATUL: Cred că merită să încercăm...

DIRECTORUL: Ce cred eu că a fost o greșeală de la bun început a fost că i-ai vorbit despre posibilitatea grațierii. E posibil ca asta să-l fi băgat la bănuieli.

CONDAMNATUL: Nu, nu cred.

DIRECTORUL: De ce?

CONDAMNATUL: Mă rog, mi s-a părut...

DIRECTORUL: Nu, zi-mi de ce. Probabil că știi mata ce zici.

CONDAMNATUL: Mă rog, în felul ăsta m-am acoperit și eu cumva.

DIRECTORUL: În ce sens?

CONDAMNATUL: În sensul că atunci când eu o să plec, el n-o să mă bănuiască, ca după aceea să mă spună tovarășilor lui și ei să-și ia revanșa.

DIRECTORUL: Dar știi că el nu poate să ia legătura cu tovarășii lui.

CONDAMNATUL: Asta-i ce credem noi.

DIRECTORUL: Oricui îi scrie, scrisoarea trece prin mâinile noastre, așa că de ce ţi-e frică, Molina? Aici să știi că ţi-ai luat niște libertăţi mai mari decât ce-am convenit noi.

CONDAMNATUL: Dar vă asigur că-i mai bine ca el să creadă că eu o să ies de aici... Fiindcă...

DIRECTORUL: Fiindcă?

CONDAMNATUL: Ei, nimic...

DIRECTORUL: Te rog, Molina, vorbește...

CONDAMNATUL: Păi, cine știe...

DIRECTORUL: Vorbește, Molina, vorbește clar. Dacă nu vorbești clar cu mine, n-o să ne înţelegem.

CONDAMNATUL: Păi, nimic, vă jur, domnule. E o presimţire, că dacă el o să creadă că plec, o să aibă mai mare nevoie să-și descarce inima în faţa mea. Așa-s deţinuţii, domnule. Când un tovarăș de-al lor pleacă... se simte mai părăsit ca niciodată.

DIRECTORUL: Bine, Molina, ne vedem într-o săptămână.

CONDAMNATUL: Mulţumesc, domnule.

DIRECTORUL: Dar atunci mă tem că va trebui să vorbim în alţi termeni.

CONDAMNATUL: Da, bineînţeles.

DIRECTORUL: Foarte bine, Molina...

CONDAMNATUL: Domnule, trebuie să mai abuzez încă o dată... de răbdarea dumneavoastră.

DIRECTORUL: Ce e?

CONDAMNATUL: Ar trebui să mă întorc la celulă cu un pachet, v-am făcut lista, dacă sunteţi și dumneavoastră de acord. Am pregătit-o cât am așteptat afară, mă iertaţi că e scrisă cam urât.

DIRECTORUL: Crezi că asta ajută?

CONDAMNATUL: Vă asigur că nimic nu ajută mai mult, vă asigur, serios, serios.

DIRECTORUL: Să văd...

Listă de produse pentru pachetul lui Molina, toate, vă rog, într-un pachet, cum mi le aduce mama:

2 pui la rotisor
4 mere coapte
o caserolă de salată de ouă
300 de grame de șuncă crudă
300 de grame de șuncă fiartă
4 pâini rotunde împletite
un pachet de ceai și o cutie de cafea măcinată
o pâine ambalată, feliată, de secară
2 borcane de dulceaţă de lapte, mari
un borcan de dulceaţă de portocale
un litru de lapte și un caşcaval
un pachet mic de sare
4 bucăţi mari, de diferite tipuri, de fructe confiate
2 budinci englezești
un pachet de unt
un borcan mic de maioneză și șerveţele de hârtie

— Ăsta-i pachetul cu șuncă crudă, ăsta-i cel cu șuncă fiartă. Eu vreau să-mi fac un sandvici, acum, cât e pâinea proaspătă. Tu fă-ţi ce vrei.

— Mersi.

— N-o să-mi fac decât pâinea asta împletită, tăiată în jumătate, cu un pic de unt și șuncă fiartă înăuntru. Și un pic de salată de ouă. Și după aceea mărul copt. Și ceai.

— Foarte bun.

— Tu dacă vrei să-ţi tai o bucată de pui, acum, că-s calzi, haide. Cât vrei.

— Mersi, Molina.

— Mai bine așa, nu? Fiecare își ia cât vrea și nu te mai îndop.

— Cum vrei.

— Am pus apa pe foc, dacă vrei ceva. Fă-ţi ce vrei, ceai sau cafea.

— Mersi.

— ...

— Ce lucruri bune, Molina.

— Și mai sunt și fructe confiate. Doar atât te rog: să-mi lași mie bucata de dovleac, că îmi place cel mai mult. E o bucăţică de ananas confiat și o ditamai smochina. Și asta roșie ce-i?

— O fi pepene, sau nu, cine știe...

— O să ne dăm seama după gust...

— Molina... Încă mi-e foarte rușine...

— Rușine, pentru ce?

— Pentru dimineaţa asta, neobrăzarea pe care am avut-o.

— Ce prostănac...

— Cine nu știe să primească... e un om meschin. Fiindcă nici nu-i place să dea nimic.

— Așa crezi?

— Da, m-am gândit bine și așa e. Dacă mă enerva că ești... generos cu mine... asta-i pentru că nu voiam să mă văd obligat să fiu și eu la fel cu tine.

— Așa crezi?

— Da, asta e.

— Bine, uite... și eu m-am gândit, și mi-am amintit de niște lucruri pe care mi le-ai spus, Valentín, și te-am înţeles perfect... Dar de ce-ai făcut faţa asta?

— Ce lucruri ţi-am spus eu?

— Că voi, de când aţi intrat în lupta în care aţi intrat, nu se cade... mă rog, să vă atașaţi de nimeni. Mă rog, atașament e prea mult zis, sau, mă rog, atașament faţă de un prieten.

— Asta e o interpretare foarte generoasă din partea ta.

— Vezi că mai pricep și eu câteodată ce-mi zici...

— Da, dar în cazul de faţă, suntem amândoi închiși și nu-i nicio luptă, nicio bătălie pe care s-o câștigi faţă de nimeni. Mă urmărești?

— Da, zi-i.

— Și chiar suntem în așa măsură presaţi... de lumea de afară, încât să nu ne putem comporta civilizat? E oare posibil să fie atât de puternic... dușmanul care-i afară?

— Acum chiar că nu prea mai înţeleg...

— Da, adică tot ce e strâmb pe lumea asta și eu vreau să îndrept... să nu mă lase nicio clipă să mă comport... omenește, nici măcar un moment?

— Ce-ţi faci, până la urmă? Că fierbe apa.

— Pune ceai pentru amândoi, te rog.

— Bine.

— Nu știu dacă mă înţelegi... dar aici suntem amândoi singuri, iar relaţia noastră, cum să mă exprim?... am putea să-i dăm orice formă vrem, relaţia noastră nu e constrânsă de nimic.

— Da, te ascult.

— Într-un fel, suntem total liberi să ne comportăm cum vrem unul faţă de celălalt, pricepi? E ca și cum am fi pe o insulă pustie. O insulă în care s-ar putea să stăm singuri ani de zile. Pentru că da, în afara celulei stau asupritorii noștri, dar înăuntru, nu. Aici nimeni nu asuprește pe nimeni. Singurul lucru care are loc, și care-i tulburător pentru mintea mea... obosită, sau condiţionată, sau deformată... e ăsta: cineva vrea să se poarte frumos cu mine, fără să-mi ceară nimic în schimb.

— Mă rog, asta nu știu...

— Cum adică nu știi?

— Nu știu cum să explic.

— Haide, Molina, nu-mi veni cu din astea. Concentrează-te și o să ţi se limpezească ideile.

— Păi, să nu te gândești la nimic ieșit din comun, dar dacă eu mă port frumos cu tine... e fiindcă vreau să-ţi câștig prietenia și... de ce să n-o zic, afecţiunea. La fel cum mă port frumos cu mama, fiindcă e un om bun, care n-a făcut niciodată rău la nimeni, fiindcă o iubesc, fiindcă e bună și fiindcă vreau ca ea să mă iubească... Și tu ești un om foarte bun, dezinteresat, care și-a sacrificat viaţa pentru un ideal foarte nobil... Și nu te uita în altă parte, te rușinezi?

— Da, un pic... Dar acum mă uit în ochii tăi, vezi?

— Și de aceea... eu te respect, și te îndrăgesc, și vreau ca și tu să mă îndrăgești... Pentru că, uite, afecţiunea pe care am primit-o de la mama e singurul lucru bun pe care l-am simţit în viaţa mea, pentru că ea mă acceptă așa cum sunt, mă iubește pur și simplu, cum sunt eu. Iar așa ceva e ca un dar pe care ţi-l face cerul, și doar asta mă ajută să trăiesc, doar asta.

— Pot să-mi tai din pâine?

— Bineînţeles...

— Dar tu... n-ai avut prieteni buni, care să conteze și ei foarte mult?

— Ba da, dar, uite, prietenii mei au fost mereu... poponari, ca mine, și noi între noi, cum să-ţi zic, nu prea avem încredere unii în alţii, fiindcă ne știm foarte... fricoși, slabi de înger. Și ce așteptăm noi tot timpul e... prietenia, sau ce-o fi, a cuiva mai serios, a unui bărbat, bineînţeles. Iar asta niciodată nu poate fi, pentru că un bărbat... un bărbat vrea o femeie.

— Și toţi homosexualii sunt așa?

— Nu, sunt unii care se îndrăgostesc între ei. Eu și prietenele mele suntem femei. Joculeţele asta nu ne plac, astea-s chestii de homosexuali. Noi suntem femei normale, care ne culcăm cu bărbaţi.

— Vrei zahăr?

— Da, mulţumesc.

— Ce bună-i pâinea proaspătă, e unul dintre lucrurile cele mai bune din câte există pe lume.

— Chiar, cât e de bună... Trebuie să-ţi spun ceva.

— Păi sigur, cum să nu, finalul de la zombi.

— Da, și asta. Dar mai e ceva...

— Ce s-a întâmplat?

— Mi-a zis avocatul că treaba merge bine.

— Ce ticălos pot să fiu, nici nu te-am întrebat. Și ce ţi-a mai zis?

— Că el zice că totul merge bine și când un apel se aprobă, adică, vreau să zic, intră în discuţie, nu când e acceptat, așa, atunci condamnatul trece într-o altă secţie a penitenciarului. Și că într-o săptămână o să mă scoată din celula asta.

— Serios...

— Da, așa se pare.

— Și el de unde știe?

— I-au zis cei de la biroul directorului, unde prezintă el actele pentru formalităţi.

— Ce bine... Probabil te bucuri...

— Nu vreau să mă gândesc prea mult la asta. Nu vreau să-mi fac iluzii... Ia niște salată cu ouă.

— Chiar?

— Da, e bună.

— Nu știu, mi s-a pus un nod în stomac de la vestea asta.

— Uite, fă-te că n-ai auzit nimic, pentru că nu-i nimic sigur. Eu mă fac că n-am aflat nimic.

— Ba nu, treaba pare bună, trebuie să ne bucurăm.

— Mai bine nu...

— Eu mă bucur mult pentru tine, chiar dacă pleci și... mă rog, ce să-i faci...

— Mănâncă un măr copt, e foarte bun.

— Nu, mai bine îl lăsăm pe mai târziu, sau îl las eu. Tu ia și mănâncă dacă vrei.

— Nu, nici mie nu prea îmi mai e foame, știi ceva... poate dacă îți termin filmul cu zombi o să ne vină foamea, așa că hai să mai lăsăm mâncare pe mai târziu.

— Bine...

— E distractiv filmul, nu?

— Da, foarte distractiv.

— La început nu mi-l aminteam bine, dar acum revine.

— Da... dar așteaptă un pic. Adevărul e că... nu știu ce-i cu mine, Molina, dintr-odată... parcă mi-e capul vraiște.

— De ce? Te doare ceva? Burta?

— Nu, capul, capul mi-e vraiște.

— Vraiște de la ce?

— Nu știu, probabil fiindcă știu că ai putea să pleci, nu-mi dau seama prea bine.

— Ah...

— Lasă-mă o clipă să mă întind ca să mă odihnesc.

— Bine.

— Pe curând.

— Pe curând.********

— Molina, cât e ceasul?

— E trecut de șapte. Am auzit cum au trecut pe la celule cu cina.

— Nu pot să fac nimic... Și ar trebui să profit până la stingere, o oră, cât mai e lumină.

— Aha.

— Dar nu-mi stă capul la locul lui.

— Atunci odihnește-te.

— Nu mi-ai terminat de povestit filmul.

— Tu n-ai vrut.

— N-aș fi vrut să-l ratez dacă nu-l pot savura.

— Nici să vorbești n-ai vrut.

— Nu-mi place să vorbesc dacă nu știu ce spun. Nu vreau să trăncănesc zicând orice tâmpenie îmi vine la gură, știi tu...

— Ia și te odihnește, în cazul ăsta.

— Și dacă mi-ai termina filmul?

— Acum?

— Da.

— Cum vrei.

— Am studiat puţin și nici nu mai știu ce-am citit.

— Eu nu mai știu unde eram, unde ajunseserăm?

— Cu ce, Molina?

— Cu filmul.

— La fata care era singură în pădure și aude tobele.

— A, da... Jungla e străbătută de soarele mistuitor al amiezii, fata se hotărăște să se apropie de locul unde stau cei care bat în tobele acelea atât de sinistre. Și înaintează, și-și pierde un pantof, și după aceea cade și își sfâșie bluza, iar fața i se murdărește, și trece printr-un hăţiș de plante cu ţepi și își zdrenţuiește fusta. Și când se apropie de locul unde se săvârșesc vrăjitoriile voodoo se face tot mai întuneric și mai întuneric, chiar dacă e mijlocul zilei, și singura lumină e cea dată de lumânările aprinse. Și e acolo un altar plin de lumânări, doar lumânări, și o păpușă de cârpe jos, lângă altar, cu un ac înfipt în inimă. Păpușa seamănă întocmai cu băiatul. Și toţi negrii și negresele în genunchi, rugându-se, și din când în când scot câte un strigăt izvorât din jale, marea jale pe care o simte fiecare în inima lui. Însă fata se uită și îl caută pe vrăjitor, îi e groaznic de frică, dar în același timp moare de curiozitate să vadă cum arată. Și tobele răpăie cu tot mai mare furie, și negrii scot strigăte tot mai dese, iar fata, care arată vai de capul ei, cu părul vâlvoi, hainele ce să mai zic, rămâne acolo, ţintuită la marginea cercului format de cei care se roagă.

Deodată, tobele încetează să mai bată, nu se mai jeluiește nimeni, un vânt înghețat se ridică în jungla tropicală și apare vrăjitorul, cu un soi de tunică albă care-i ajunge până jos, dar deschisă la piept, un piept tânăr, acoperit cu păr creț, dar cu față de bătrân... majordomul. Cu o expresie de ticălos ipocrit, îi binecuvântează pe toți negrii și cu o mână face un semn celor de la tobe. Și începe alt ritm, acum de-a dreptul diabolic, și se uită la fată cu o dorință pe care n-o mai ascunde, și cu mâna îi face niște gesturi magice, și se uită fix la ea, ca s-o hipnotizeze. Fata se uită în altă parte, ca să nu cadă în puterea lui, dar nu rezistă atracției și încet-încet își întoarce capul, până ce ajunge să i se uite vrăjitorului drept în ochi. Și cade hipnotizată, și în vreme ce tobele bat un ritm sexual cum nu se poate spune, ea începe să pășească în direcția vrăjitorului, iar negrii cad cu toții în transă, sunt în genunchi și își dau capul pe spate până ce ating pământul. Și când fata e la nici doi pași de vrăjitor, se ridică deodată un vânt vijelios, și se sting toate lumânările, și se face întuneric ca noaptea, la amiază. Vrăjitorul o prinde pe fată de mijloc și după aceea își ridică mâinile spre pieptul ei, și îi mângâie obrajii, și apucând-o cu un braț o duce spre colibă. Și aici... cum era? Vai, iartă-mă, dar nu-mi amintesc prea bine ce venea aici. A, ba da, negresa cea bună, care a văzut-o pe fată plecând cu trăsura, îl caută pe băiat și îl târăște cu sila, zicându-i că-l cheamă vrăjitorul. Fiindcă, așa stă treaba, ea, negresa, fusese soția vrăjitorului, adică a majordomului. Și când fata îl vede pe băiat că se apropie, vraja se rupe, pentru că negresa scoate un țipăt. Și fata era cât pe ce să intre în colibă.

— Zi-i mai departe. *săracul îi dă de pomană bogatului, bogatul cere de pomană săracului și râde, îl batjocorește și-l insultă pe sărac, fiindcă n-are ce să-i mai dea, o monedă falsă*

— Fata și băiatul se întorc la casa cea mare în jeep. Niciunul nu zice nimic. Bineînțeles, băiatul și-a dat seama că fata a aflat totul. Și ajung acasă. Fata, ca să-i arate că face tot ce-i stă în putință pentru a pune treburile în ordine, cere să îi aducă băiatului mâncare, ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, și cât timp umblă încoace și încolo cu treabă, îl găsește din nou pe băiat cu sticla în mână. Atunci ea îl roagă să nu fie slab, să n-o lase singură în lupta pentru salvarea căsniciei lor, pentru că se iubesc și împreună vor înfrunta toate greutățile. Dar el îi dă un ghiont strașnic și o trântește la pământ. În vremea asta, vrăjitorul ajunge la casa părăsită, unde se află femeia-zombi, și o găsește cu negresa cea bună, care o îngrijește, negresa care fusese soția lui, care-i acum bătrână și de aceea o disprețuiește. Și vrăjitorul îi ordonă să iasă de acolo, dar negresa îi zice

că n-o să-l lase să se folosească de femeia-zombi pentru răutăţile lui. Și scoate un pumnal ca să-l înjunghie pe vrăjitor. Însă el reușește s-o prindă de încheietura mâinii în care ţine pumnalul și i-l smulge, și o omoară, i-l înfige în inimă. Femeia-zombi nu face nicio mișcare, dar se citește în ochii ei că e copleșită de o mare durere, deși nu are voinţă să acţioneze pe cont propriu. Vrăjitorul îi poruncește atunci să-l urmeze și îi zice cele mai mari minciuni, că soţul ei e un nemernic și că el a ordonat să fie transformată în zombi, iar că acum vrea să facă același lucru cu a doua nevastă, și de aceea ea, femeia-zombi, trebuie să ia cuţitul ăsta și să-l omoare pe băiat, ca să încheie odată cu toate ticăloșiile lui. Iar în ochii femeii-zombi se citește că nu crede ce-i zice vrăjitorul, dar nu poate nimic, fiindcă nu-i stăpână pe voinţa ei, și nu poate face decât să asculte de ordinele vrăjitorului. Și când ajung la casa cea mare intră încet prin grădină, care e deja pe jumătate cuprinsă de întunericul serii. Și prin fereastra mare femeia-zombi vede că băiatul e beat și o face în toate felurile pe fată, o prinde de umeri, și o zguduie, și o împinge din calea lui. Vrăjitorul îi pune pumnalul în mână. Băiatul caută alcool, sticla e goală, o scutură încercând să soarbă și ultima picătură. Femeia-zombi nu poate decât să asculte. Majordomul îi zice să intre și să-l omoare pe băiat. Femeia-zombi înaintează. Se poate ghici în străfundul ochilor că încă îl iubește pe băiat, că nu vrea să-l omoare, dar porunca e implacabilă. Băiatul n-o vede. Majordomul o cheamă pe fată, îi zice „doamnă“, plin de respect, fata se închide cu cheia în camera ei, până ce aude geamătul de muribund al soţului, care a fost înjunghiat de femeia-zombi. Atunci, fata iese în fugă și îl găsește agonizând, prăvălit pe canapeaua unde zăcea pe jumătate adormit, beat turtă, cu cea mai tragică privire care se poate imagina. Și imediat intră majordomul, și-i cheamă pe servitori să fie martori ai crimei, și el să iasă cu mâinile curate din toată tărășenia. Dar băiatul, în agonie, îi zice femeii-zombi că a iubit-o mult și că toate s-au întâmplat din cauza ticăloșiei vrăjitorului, care dintotdeauna a vrut să se facă stăpân peste insulă, peste toate bogăţiile ei, și îi zice femeii-zombi să se întoarcă la colibă și să dea foc casei, în felul ăsta nu va mai fi instrumentul mârșăviei nimănui, iar cerul e deja negru, dar totul e luminat de fulgerele furtunii care se apropie, iar băiatul, deja aproape fără vlagă, le spune servitorilor, care în vremea asta au umplut salonul, că părinţii multora dintre ei au fost sacrificaţi de vrăjitorul infam, care i-a transformat în zombi. Atunci toţi se uită la vrăjitor cu ură, iar vrăjitorul se dă înapoi și iese în grădină, și vrea să scape, în toiul acestei nopţi și al acestei furtuni cumplite, cu vânt vijelios care

suflă năprasnic și fulgere care luminează totul ca ziua, iar vrăjitorul scoate un revolver ca să se apere, și atunci servitorii se opresc, dar acolo, în grădină, când vrăjitorul se crede salvat, cade un fulger asurzitor și îl trăsnește. Puţin după aceea, ploaia se potolește. Nimeni nu a văzut că femeia-zombi a luat-o spre casa părăsită. Se aude sirena unui vapor care pleacă, fata își bagă toate lucrurile în valiză și se îndreaptă spre vapor, lasă totul servitorilor, ea nu mai vrea nimic, doar să uite. Ajunge la vapor tocmai când marinarii retrag pasarela. Căpitanul o vede de la bord, din fericire e același căpitan arătos foc care a apărut la început. Ancora se ridică, luminile coastei se îndepărtează. Fata e în cabina ei, se aud bătăi în ușă. Deschide și e căpitanul, care o întreabă dacă a fost fericită pe insulă. Ea îi zice că nu, iar el îi amintește atunci că tobele care se auzeau în ziua sosirii ei anunţau numai suferinţe, ba chiar moarte. Ea îi zice că poate n-o să mai răsune niciodată tobele alea. Atunci, căpitanul îi cere să tacă, fiindcă i se pare că aude ceva ciudat. Ies amândoi pe punte și ascultă un cântec de-o frumuseţe fără seamăn, și văd că sute de locuitori ai insulei au venit pe chei ca să-i cânte fetei, ca să-și ia rămas-bun de la ea cu un cântec de dragoste și mulţumire. Fata tremură de emoţie. Căpitanul își petrece braţul peste spatele ei, ca să-i ofere ocrotire. Și foarte departe pe insulă se vede, departe de sat, undeva în câmp, o pară înaltă de foc. Fata se strânge mai tare sub braţul căpitanului, ca să-și potolească tremurul și fiorii care-i străbat corpul, fiindcă știe că în vâlvătaia aceea ard bieţii zombi. Căpitanul îi zice să nu-i fie frică, că toate au rămas în urmă și că muzica asta plină de dragostea întregului sat e un adio care-i prevestește un viitor de-a pururi fericit. Și-am încălecat pe-o șa și v-am zis povestea așa. Ţi-a plăcut? *pacientul cel mai grav din pavilion e în afara oricărui pericol, infirmiera îi va veghea toată noaptea somnul liniștit*

— Da, foarte mult. *bogatul doarme liniștit dacă îi dă săracului aurul lui*

— Ahhh...

— Ce suspin!

— Ce viaţă, ce grea...

— Ce-i cu tine, Molinita?

— Nu știu, mi-e frică de tot, mi-e frică să-mi fac iluzii că o să-mi dea drumul, mi-e frică și că n-o să-mi dea drumul... Și cel mai frică mi-e că o să ne despartă, și o să mă bage în altă celulă, și o să rămân acolo pe vecie, cu cine știe ce golan...

— Mai bine nu te gândi la nimic, oricum nu depinde de noi.

— Uite, aici nu-s de acord cu tine, eu cred că, dacă ne gândim, poate găsim o ieșire, Valentín.

— Ce ieșire?

— Măcar... să nu ne despartă.

— Uite, ca să nu te mai chinui singur, gândește-te la ceva: că tot ce vrei e să ieși ca să ai grijă de maică-ta. Și nimic mai mult. Nu te mai gândi la altceva. Pentru că sănătatea ei e ce contează cel mai mult pentru tine, așa-i?

— Da...

— Concentrează-te la asta și gata.

— Nu, nu vreau să mă concentrez la asta... nu!

— Ei, ce-i cu tine?

— Nimic...

— Haide, nu mai fi așa… ridică-ţi faţa din perna aia...

— Nu... lasă-mă...

— Dar ce-i cu tine? Îmi ascunzi ceva?

— Nu, de ascuns, nu-ţi ascund... Dar treaba e...

— E, ce e? Când o să ieși de aici o să fii liber, o să cunoști oameni, dacă vrei, poţi să intri într-o grupare politică.

— Ești nebun, n-o să aibă încredere în mine, fiindcă-s poponar.

— Eu pot să-ţi spun cu cine să iei legătura...

— Nu, pe tot ce ai mai sfânt, niciodată, dar niciodată, pricepi?, să nu-mi spui nimic despre tovarășii tăi.

— De ce? Cui o să-i treacă prin cap că tu o să iei legătura cu ei?

— Nu, pot să mă ducă la interogatoriu, sau la orice, și dacă nu știu nimic n-o să pot zice nimic.

— Oricum însă, sunt multe grupări, de acţiune politică vreau să zic. Și dacă vreuna te convinge, poţi să intri, chiar dacă nu fac altceva decât să vorbească.

— Eu nu pricep nimic din chestiile astea...

— Și chiar nu ai prieteni adevăraţi, prieteni buni?

— Da, am prietene nebune ca și mine, dar ca să ne petrecem timpul, ca să râdem un pic. Numai că, dacă ajungem la dramatism... fugim una de alta. Fiindcă ţi-am zis cum e, ne vedem reflectate una în alta și ne speriem. Suferim ca niște câini, tu nici nu-ţi poţi imagina.

— Lucrurile se pot schimba când o să ieși.

— N-o să se schimbe...

— Haide, nu plânge... nu fi așa... De câte ori te-am văzut plângând?... Mă rog, și eu am mai dat apă la șoareci de vreo câteva ori... Dar gata, ho... Mă... enervează că plângi.

— Dar nu mai pot... Am atâta... ghinion...

— Deja închid lumina?

— Da, ce crezi? E deja opt jumate. Și mai bine așa, să nu-mi vezi faţa.

— A trecut repede timpul cu filmul, Molina.

— Noaptea asta n-o să pot dormi.

— Ascultă-mă, că tot pot să te ajut și eu. Trebuie doar să vorbim. Înainte de toate, trebuie să te gândești să-ţi faci un cerc de oameni în jur, să nu stai singur, asta cu siguranţă o să te ajute.

— Să-mi fac un cerc de oameni în jur, cu cine? Eu nu pricep nimic din toate astea și nici nu cred prea tare.

— Atunci, îndură.

— Să nu mai vorbim... atunci...

— Haide, nu fi așa… Molinita.

— Nu, te rog, nu mă atinge...

— Nu-l lași pe prietenul tău să-ţi pună o palmă pe umăr?

— Îmi faci mai rău...

— De ce? Haide, vorbește, chiar că a venit momentul să ne confesăm unul altuia. Chiar vreau să te ajut, Molinita, zi-mi ce-i cu tine.

— Singurul lucru pe care-l cer e să mor. Asta-i tot ce cer.

— Nu zice asta. Gândește-te câtă suferinţă i-ai provoca mamei tale... prietenilor tăi, mie.

— Ţie nu ţi-ar păsa deloc...

— Cum să nu! Măi, ce om...

— Sunt foarte obosit, Valentín. Sunt obosit de atâta suferinţă. Tu nu știi, mă doare totul pe dinăuntru.

— Unde te doare?

— Înăuntrul pieptului și în gât… De ce oare tristeţea se simte întotdeauna acolo?

— E adevărat.

— Și acum tu... mi-ai tăiat cheful, cheful de plâns. Nu mai pot plânge. Și e mai rău, nodul ăsta în gât, cât de tare mă strânge, e cumplit.

— ...

— ...

— Așa-i, Molina, aici se simte cel mai tare tristeţea.
— ...
— Îl simţi tare... te strânge tare nodul ăsta?
— Da.
— ...
— ...
— Aici te doare?
— Da...
— Nu te pot mângâia?
— Ba da...
— Aici?
— Da...
— Îţi face bine?
— Da... Îmi face bine.
— Și mie îmi face bine.
— Chiar?
— Da… ce liniștitor…
— De ce liniștitor, Valentín?
— Fiindcă… nu știu…
— De ce?
— Poate fiindcă nu mă gândesc la mine...
— Îmi faci foarte bine...
— Poate fiindcă mă gândesc că ai nevoie de mine și pot să fac ceva pentru tine.
— Valentín, pentru toate cauţi o explicaţie… ce nebun mai eşti...
— Poate fiindcă nu-mi place să mă las dus pur și simplu... Vreau să știu de ce se întâmplă ce se întâmplă.
— Valentín… pot să te ating și eu?
— Da...
— Vreau să-ţi ating... aluniţa asta... un pic mai umflată, pe care o ai deasupra sprâncenei.
— ...
— Și pot să te ating și așa?
— ...
— Și așa?
— ...

— Nu ţi-e scârbă că te mângâi?
— Nu...
— Ești foarte bun...
— ...
— Chiar ești foarte bun cu mine...
— Nu, tu ești bun.
— Valentín… dacă vrei, poţi să-mi faci orice, fiindcă eu vreau.
— ...
— Dacă nu-ţi fac scârbă.
— Nu vorbi așa. Mai bine fără vorbe.
— Mă trag puţin spre perete.
— ...
— Nu se vede nimic, nimic... în întunericul ăsta.
— ...
— Încet...
— ...
— Nu, așa mă doare foarte tare.
— …
— Stai, nu, așa e mai bine, lasă-mă să-mi ridic picioarele.
— ...
— Te rog, mai încet, Valentín.
— …
— Așa…
— ...
— Mersi... mersi...
— Mersi și eu...
— Și eu... Și așa te am în faţă, chiar dacă nu pot să te văd, pe întuneric. Ah... Încă mă doare...
— ...
— Acum da, acum începe să-mi placă, Valentín... Nu mă mai doare.
— Te simţi mai bine?
— Da...
— ...
— Și tu?... Valentín, zi-mi…
— Nu știu... nu mă întreba... pentru că nu știu nimic.
— Ah, ce frumos...

— Nu vorbi... taci o secundă, Molinita.

— Dar simt... niște lucruri atât de ciudate...

— ...

— Acum fără să vreau mi-am dus mâna la sprânceană, căutându-mi aluniţa.

— Ce aluniţă? Eu am o aluniţă, nu tu.

— Da, știu. Dar mi-am dus mâna la sprânceană ca să-mi ating aluniţa... pe care n-o am.

— ...

— Ţie îţi stă așa de bine acolo, păcat că n-o pot vedea...

— ...

— Îţi place, Valentín?

— Fără vorbe… taci numai un pic.

— ...

— ...

— Știi ce-am simţit, Valentín? Doar pentru câteva clipe, nu mai mult.

— Ce? Spune, dar rămâi așa, fără să te miști...

— Pentru câteva clipe mi s-a părut cu nu mai sunt aici... nici aici, nici afară...

— ...

— Mi s-a părut că eu nu eram... că erai doar tu, numai și numai tu.

— ...

— Sau că eu nu eram eu. Că acum eu... eram tu.

******** Sintagma „perversitate polimorfă“, prin care Freud definește libidoul infantil — referindu-se la capacitatea bebelușului de a obţine plăcere fără discriminare de la propriul corp ca și de la corpurile altora — este acceptată și de cercetători din ani mai recenţi, precum Norman O. Brown și Herbert Marcuse. Deosebirea faţă de Freud, deja menţionată de altfel, constă în aceea că Freud consideră drept pozitivă sublimarea parţială a libidoului și canalizarea sa pe căi exclusiv heterosexuale, și implicit genitale, în timp ce gânditorii mai recenţi văd posibilă, ba chiar încurajează, revenirea la perversitatea polimorfă și erotizarea dincolo de sexualitatea strict genitală.

În orice caz, civilizaţia occidentală, afirmă Fenichel, îi impune fetei sau băiatului modelul mamei sau, respectiv, al tatălui, drept unice identităţi sexuale posibile. Potrivit lui Fenichel, probabilitatea orientării homosexuale este cu atât mai mare cu cât copilul se identifică cu părintele de sex opus, în loc să aibă loc procesul obișnuit. Fata pentru care modelul propus de mamă nu e satisfăcător, la fel ca băiatul pentru care nu e satisfăcător modelul propus de tată, va fi așadar expusă tentației de a se îndrepta spre homosexualitate.

Aici mai trebuie semnalate și recentele lucrări ale cercetătoarei daneze Anneli Taube, precum *Sexualitate și revoluţie*, unde spune că respingerea pe care i-o poate provoca unui copil sensibil un tată prea opresiv — simbol al atitudinii masculine autoritare și violente — este de natură conștientă. Copilul, în momentul în care decide să nu participe la lumea pe care i-o propune tatăl — folosirea armelor, sporturile violente și

competitive, disprețuirea sensibilității ca atribut feminin etc. —, ia o hotărâre liberă și, mai mult, chiar revoluționară, pentru că respinge rolul celui mai puternic, al exploatatorului. Desigur însă, acest copil nu va putea bănui că în primii ani, absolut decisivi — de la trei la cinci ani mai ales —, civilizația occidentală nu-i va oferi alt model de comportament, în afară de lumea tatălui, decât lumea mamei sale. Lumea mamei — tandrețe, toleranță, arte — i se va părea mult mai atrăgătoare, mai ales datorită lipsei de agresivitate; dar lumea mamei — și aici intuiția copilului va fi înșelată — este și ea o lume a supunerii, pentru că ea formează un cuplu cu bărbatul autoritar, iar acesta concepe legătura conjugală strict ca o subordonare a femeii față de bărbat. În schimb, în cazul în care fata nu acceptă să adere la lumea mamei, această atitudine se datorează faptului că respinge rolul de supusă, fiindcă îl intuiește ca umilitor și nenatural, fără să-și imagineze că, dacă se exclude acest rol, civilizația occidentală nu-i va propune altul decât cel de opresor. Însă actul de revoltă al fetei și al băiatului va fi o dovadă de curaj și demnitate de necontestat.

Taube se întreabă, pe de altă parte, de ce acest deznodământ nu e încă și mai răspândit, atâta vreme cât cuplul occidental, în genere, e un exponent al exploatării. Aici, cercetătoarea prezintă două situaţii care ar juca un rol de amortizor: prima apare când într-o familie soţia este într-adevăr — din lipsă de educaţie, inteligenţă etc. — inferioară bărbatului, ceea ce face să pară mai ușor de justificat autoritatea indiscutabilă a acestuia; a doua ar fi determinată de dezvoltarea tardivă a inteligenţei și sensibilităţii copilului, băiat sau fată, fapt care nu i-ar permite sesizarea acestei situaţii. În această observaţie se sugerează implicit ideea că dacă, dimpotrivă, într-o familie tatăl e foarte primitiv, iar mama foarte rafinată, dar supusă, copilul sensibil și dotat cu o inteligenţă precoce va fi aproape forţat să aleagă modelul matern. Iar fata, la rândul ei, îl va respinge ca arbitrar.

La întrebarea de ce în aceeași familie apar fii homosexuali și heterosexuali, Taube răspunde că în orice celulă socială se tinde spre o repartiţie a rolurilor, și astfel unul dintre copii își va lua sarcina de a se ocupa de conflictul părinţilor, lăsându-i pe ceilalţi fraţi într-un mediu oarecum neutralizat.

Totuși, după ce pune într-o bună lumină motivarea primară a homosexualităţii și îi evidenţiază caracterul de nonconformism revoluţionar, Taube observă că absenţa altor modele de comportament — iar aici coincide cu Altman și cu teza lui despre raritatea practicii bisexuale din cauza lipsei modelelor de comportament bisexual asumat pe faţă — face ca, de pildă, viitorul homosexual bărbat, după ce a respins defectele tatălui opresor, să se simtă speriat din cauza nevoii de a se identifica cu o anumită formă de comportament și să „înveţe“ să fie supus, la fel ca mama sa. Procesul prin care trece fata ar fi similar, ea respinge exploatarea și de aceea nu suportă să fie supusă la fel ca mama ei, dar presiunea socială o face ca încetul cu încetul să „înveţe“ alt rol, pe cel al tatălui opresor.

De la cinci ani până la vârsta adolescenţei la aceşti copii „diferiţi“, băieţi sau fete, se produce o oscilare în cadrul bisexualităţii originare. Totuşi, dacă fata, „masculinizată“ prin identificarea sa cu tatăl, se simte atrasă sexual de un bărbat, nu va accepta rolul de păpuşă pasivă pe care i-l va impune un bărbat convenţional, se va simţi nelalocul ei şi va cultiva, ca unică modalitate de a-şi depăşi anxietatea, un rol diferit, care va admite doar jocurile cu femeile; în ce priveşte băiatul „feminizat“ prin identificarea cu mama, chiar dacă se va simţi atras sexual de o fată, nu va accepta rolul cuceritorului îndrăzneţ pe care i-l va impune o femeie convenţională, se va simţi stingherit şi va cultiva un rol diferit, ce va admite doar jocurile cu bărbaţii.

Anneli Taube interpretează în acest mod atitudinea imitativă pe care au practicat-o până de curând într-un procent ridicat homosexualii, atitudine imitativă mai ales faţă de defectele heterosexualităţii. Una dintre caracteristicile homosexualilor bărbaţi era spiritul supus, conservator, iubitor mai presus de orice de situaţii pacifiste, deşi preţul plătit era perpetuarea marginalizării lor, în timp ce trăsătura dominantă a femeilor homosexuale era spiritul anarhic, nonconformist la modul violent, deşi la bază dezorganizat. Dar ambele atitudini se dovedeau a fi nedeliberate, compulsive, impuse de o lentă spălare a creierului la care contribuiau, în timpul copilăriei şi adolescenţei, modelele de comportament heterosexual burghez, iar mai târziu, odată asumată homosexualitatea, modelele „burgheze“ de homosexualitate.

Această prejudecată, sau observaţie justă, despre homosexuali, a făcut ca ei să fie marginalizaţi în mişcările de eliberare a claselor şi în general din orice acţiune politică. E bine cunoscută neîncrederea ţărilor socialiste faţă de homosexuali. Multe dintre aceste fenomene — din fericire, notează Taube — au început să se schimbe în anii şaizeci, odată cu izbucnirea mişcării de eliberare a femeilor, având în vedere că judecata la care au fost supuse rolurile de „bărbat puternic“ şi „femeie supusă“ a făcut ca acest modele — imposibil de atins, dar deopotrivă necontenit imitate — să nu mai aibă atâta preţ pentru marginalizaţii din punct de vedere sexual.

Formarea, mai târziu, a fronturilor de eliberare homosexuală este o dovadă în acest sens.

Capitolul doisprezece

— Bună dimineaţa...
— Bună dimineaţa... Valentín.
— Ai dormit bine?
— Da...
— ...
— Și tu, Valentín?
— Ce?
— Dacă ai dormit bine...
— Da, mulţumesc…
— …
— Am auzit acum câteva minute că treceau pe la celule cu mate. Tu nu vrei, nu-i așa?
— Nu... n-am încredere.
— ...
— Ce vrei la micul dejun? Ceai sau cafea?
— Tu ce vrei, Molinita?
— Eu, ceai. Dar tu, dacă vrei cafea, nu mă deranjează. Vreau să zic că nu-i absolut niciun deranj, deloc. Alege ce vrei.
— Mulţumesc mult. Fă-mi o cafea, te rog.
— Vrei să cer să ne deschidă ca să mergi la baie?
— Da, te rog. Cere acum să deschidă.
— Bine...
— ...
— ...
— Știi de ce aleg cafeaua, Molinita?
— Nu...
— Ca să am capul limpede și să studiez. Nu mult, o oră, două, sau un pic mai mult, dar concentrat. Până ce-mi reiau ritmul de dinainte.
— Foarte bine.
— ...Și după aia un pic de odihnă înainte de prânz.
— ...
— Molina... cum te-ai trezit?

— Bine...

— Ţi-a trecut supărarea?

— Da, dar parcă-s năuc... Nu gândesc, nu pot să mă gândesc... la nimic.

— Asta-i bine... din când în când.

— Dar mă simt bine... bucuros.

— ...

— ...Mi-e și frică să vorbesc, Valentín.

— Nu vorbi, atunci... nici nu te gândi.

— ...

— Dacă te simţi bine, nu te gândi la nimic, Molina. La orice te-ai gândi ţi-ar strica bucuria.

— Și tu?

— Eu? Nici eu nu vreau să mă gândesc la nimic și o să mă pun să studiez. Așa mă salvez.

— Te salvezi de ce?... De remușcări pentru ce s-a întâmplat?

— Nu, nu am nicio remușcare. Tot mai mult mă conving că sexul e inocenţa însăși.

— Pot să-ţi cer ceva... foarte serios?

— ...

— Să nu vorbim... despre nimic, să nu discutăm despre nimic. Azi. Doar azi.

— Cum vrei.

— ...Nu mă întrebi de ce?

— De ce?

— Pentru că mă simt... că sunt... bine, sunt... foarte... bine și nu vreau să-mi știrbească nimic senzaţia asta.

— Cum vrei.

— Valentín… eu cred că de când eram mic n-am mai fost așa de fericit. De când îmi cumpăra mama vreo jucărie, sau așa ceva.

— Știi ceva? Gândește-te la un film frumos... ca să începi să mi-l povestești când termin de citit, cât se face mâncarea.

— Bine...

— ...

— Și ce film vrei să-ţi povestesc?

— Unul care să-ți placă ţie mult, nu-l alege pentru mine.

— Și dacă nu-ţi place?

— Nu, dacă-ţi place ţie, Molina, o să-mi placă şi mie, chiar dacă n-o să-mi placă.

— ...

— Nu mai sta aşa mut. Vreau să zic că, dacă ţie îţi place ceva, asta mă bucură, pentru că mă simt îndatorat faţă de tine, nu, ce vorbesc, pentru că ai fost bun cu mine și îţi sunt recunoscător. Și dacă știu că pe tine ceva te face fericit... mă simt ușurat.

— Serios?

— Serios, Molina. Și știi ce mi-ar plăcea să știu? E o prostie...

— Spune...

— Să-mi zici dacă-ţi amintești de vreo jucărie care ţi-a plăcut mult, cea care ţi-a plăcut cel mai mult... dintre cele pe care ţi le-a cumpărat mama ta.

— O păpușă...

— Asta-i bună!

— Dar de ce râzi așa?

— Vai, dacă nu-mi deschid repede fac pe mine...

— Dar ce-i așa de râs?

— Pentru că... vai, mor... vai, ce bun psiholog mai sunt...

— Ce-i?

— Nimic… voiam să știu dacă e vreo legătură între jucăria asta… și eu.

— Ți-o meriți!

— Și sigur nu era un păpușoi?

— Nu, era o păpușă blondă, cu codițe, care deschidea și închidea ochii, îmbrăcată ca o tiroleză.

— Vai, să-mi deschidă odată, că nu mai pot să mă ţin, ah...

— Mi se pare că-i prima dată când râzi de când am avut ghinionul să intru în celula ta.

— Nu-i adevărat.

— Pe cuvânt, nu te-am văzut niciodată râzând, niciodată.

— Ba am râs de atâtea ori... de tine chiar.

— Da, dar a fost mereu când era lumina stinsă. Jur: nu te-am văzut niciodată râzând.

— În Mexic, într-un port, totul foarte tropical. În dimineaţa aia pescarii ies cu bărcile, mai e un pic până la răsărit. Ajunge până la ei o muzică, de departe. Singurul lucru pe care-l văd de pe mare e o casă somptuoasă, cu toate luminile

aprinse, cu niște balcoane largi ce dau deasupra unei grădini frumoase, unde-i plantată numai iasomie, apoi vine un șir de palmieri și după el, plaja. Au mai rămas doar câţiva invitaţi la balul mascat. Orchestra intonează o melodie foarte ritmată, cu maracase și bongosuri, dar lentă, un fel de habaneră. Doar câteva perechi dansează și, dintre ele, una singură mai poartă masca pe faţă. E gata celebrul carnaval din Veracruz și, din păcate, soarele care răsare chiar atunci anunţă miercurea cenușii. Perechea mascată e perfectă, ea-i deghizată în ţigancă, foarte înaltă, cu o talie de viespe, brunetă, cu cărarea pe mijloc și părul despletit care-i ajunge până la brâu, iar el e foarte puternic, brunet și el, cu perciuni și părul dat într-o parte și un pic înălţat pe frunte, și mustăcios. Ea are un năsuc foarte mic, drept, un profil delicat, dar care totodată îi dezvăluie temperamentul puternic. Are un șirag de bănuţi de aur pe frunte, o bluză largă, din acelea cu decolteu, prinse sus într-un șnur elastic, pe care îl poţi lăsa pe un umăr, sau pe ambii umeri, bluze din acelea ţigănești, înţelegi?

— Mai mult sau mai puţin, nu contează, continuă.

— Și după aceea talia bine conturată. Iar fusta...

— Descrie-mi decolteul, nu sări peste nimic.

— Bine, se întâmplă pe timpurile acelea bune, când decolteul era foarte amplu și se vedea adâncitura dintre sâni, dar nu erau ridicaţi cu balene ca să arate ca niște geamanduri. Nu, se vedea un pic, dar puteai să-ţi dai seama că e ceva acolo sau, mai degrabă, puteai să-ţi imaginezi.

— Dar în cazul de faţă, ce e? Mult sau puţin?

— Mult, iar fusta e imensă, făcută din eșarfe, dintr-o grămadă de eșarfe înnodate la cingătoare, de toate culorile, din voal, iar la dans se vedeau prin ele picioarele, dar foarte puţin. Iar el e costumat în domino, adică cu o mantie neagră și atât, cu costum și cravată pe dedesubt. El îi spune că aia e ultima melodie pe care o cântă orchestra, că e timpul să-și dea jos masca. Ea îi spune că nu, noaptea trebuie să se încheie fără ca el să știe cine e și fără ca ea să știe cine-i el. Pentru că n-o să se mai vadă niciodată, asta a fost întâlnirea perfectă, la un dans la carnaval și asta-i tot. El insistă și își dă jos masca, tipul e superb și îi spune că a așteptat-o toată viaţa și că n-o s-o lase acum să-i scape. Și se uită la singurul inel pe care îl poartă ea, un inel fabulos, și o întreabă dacă el reprezintă ceva, un legământ sentimental. Ea îi răspunde că da și îi cere să o aștepte afară, în mașina lui, cât timp ea își reface machiajul. Ăsta-i minutul fatal, pentru că el iese, și o așteaptă, și-o tot așteaptă, și ea nu mai apare. Așa, acţiunea se mută apoi în capitala Mexicului și-ţi dai seama că băiatul lucrează

ca reporter la un mare ziar de seară. A, dar ce-am uitat să-ţi zic e că, în timp ce dansează, ea îi zice că melodia aceea e minunată și ce păcat că nu are versuri și atunci el îi zice că scrie poezii. Și stă el într-o seară în redacţia ziarului, unde e o hărmălaie nebună de oameni care intră și ies, când vede că se pregătește un articol cam scandalos, cu multe poze, despre o actriță și cântăreață care e protejata unui om de afaceri foarte influent, un magnat temut de toţi, cam interlop, dar căruia nu-i dau numele. Și, când vede fotografiile, băiatul rămâne pe gânduri, femeia aia atât de frumoasă, care și-a început cariera în teatrele de revistă și apoi a ajuns o vedetă de mare succes în roluri dramatice, dar pentru foarte scurt timp, pentru că s-a retras, ei bine, femeia aia îi pare foarte cunoscută, iar când vede într-o poză mâna care ţine cupa de șampanie și pe ea un singur inel cu totul special, nu mai are nicio îndoială despre cine e vorba. O face pe prostul și întreabă ce vor să facă cu materialul ăla și răspunsul e că o să fie o știre de mare senzaţie și că nu mai au nevoie decât de niște poze în care ea se dezbracă pe scenă și pe care o să le obţină curând. Au acolo și adresa ei, pentru că au spionat-o, și atunci el profită și se prezintă la ea acasă. El o privește năucit, ea-i îmbrăcată cu un capoţel din tul negru. E un apartament supermodern, cu lămpi încastrate în pereți care dau o lumină difuză de nu știi de unde vine și totul e din satin deschis la culoare, perdelele sunt de satin, fotoliile de satin, și taburetele la fel, fără picioare, rotunde. Ea se întinde pe un divan ca să-l asculte. El îi povestește despre ce-i vorba și îi promite că o să ascundă toate fotografiile și tot ce au scris colegii lui, iar în felul ăsta n-o să poată scoate articolul. Ea îi mulţumește din toată inima. El o întreabă dacă e fericită în colivia aia de aur. Ei nu-i place că i-a zis asta. Și îi spune adevărul, că epuizată de lupta din teatru, unde ajunsese să urce pe treptele cele mai de sus, s-a lăsat convinsă de oferta făcută de un bărbat pe care-l credea bun. Bărbatul ăsta, extrem de bogat, a dus-o în călătorii, să vadă lumea, dar când s-au întors în ţară a devenit din ce în ce mai gelos, până ce aproape că a făcut din ea o prizonieră. Ea s-a săturat la un moment dat să nu mai facă nimic și i-a cerut s-o lase să joace din nou, dar el a refuzat. Tânărul îi zice că pentru ea s-ar încumeta să facă orice și să nu-i mai fie frică de celălalt; ea îl privește fix de pe divan și ia o ţigară. El se apropie să i-o aprindă și atunci se sărută. Ea îl îmbrăţișează, pentru o clipă se lasă dusă de un impuls și îi zice că are nevoie de el... dar atunci el îi spune să plece cu el, să lase totul, bijuterii, blănuri, rochii, magnat, și să-l urmeze. Dar ei îi e teamă. Tânărul îi spune să nu fie lașă, că împreună pot ajunge departe. Ea îi cere să-i lase câteva zile de gândire. El insistă: acum

ori niciodată. Ea îi spune să plece. El îi zice nu, de acolo nu va ieși fără ea și o ia de braţ și o zgâlţâie, ca să se scuture de teamă, cum ar veni. Atunci ea reacţionează, dar împotriva lui, îi zice că toţi bărbaţii sunt la fel, că ea nu-i un obiect, ceva ce poate fi mânuit cum vor ei, din capriciu, și că trebuie să o lase să ia singură o decizie. El îi spune atunci că nu vrea s-o mai vadă niciodată și se duce spre ușă. Ea, cu ciudă, îi zice s-o aștepte un moment și se duce în dormitor, de unde se întoarce cu o grămadă de bancnote, și îi zice că sunt plata pentru serviciul pe care i l-a făcut, că a distrus articolul acela. El îi aruncă banii pe jos și iese. Dar nici n-a ajuns bine în stradă, că deja regretă că a fost așa de nestăpânit. Nu știe ce să facă și se duce să bea într-un bar unde prin fumul gros abia dacă se zărește un pianist orb care cântă exact muzica aceea tropicală foarte lentă, foarte tristă, pe care a dansat cu ea la carnaval. Tânărul bea, și iar bea, și compune versuri pentru muzica asta, gândindu-se la ea, și cântă, fiindcă el e cântăreţ, actorul din rolul principal: „Și chiar dacă ești prizonieră... În propria-ţi singurătate... sufletul tău cândva-mi va zice... te iubesc“. Și cum e mai departe? Mă rog, mai urmează ceva și după aceea zice „Mă rănesc ochii tăi, mă rănesc mâinile, mă rănesc buzele tale... care știu să mintă... și-mi întreb umbra dacă buzele acestea adorate, într-un sacru sărut...“, așa, și mai departe? Ceva de genul „...o să mintă din nou“. Și după aceea continuă „Flori negre... ale soartei, ne despart nemiloase, dar va veni și ziua când vei fi doar a mea, doar a mea“. Îţi amintești de boleroul ăsta?

— Cred că nu. Nu știu... Zi-i mai departe.

— A doua zi, la ziar, tânărul vede că toată lumea caută articolul despre ea și nu-l găsește. Normal, el a închis totul sub cheie în biroul lui. Și, cum nu pot găsi nimic, șeful reporterilor decide să lase treaba baltă, fiindcă n-au cum să mai adune încă o dată tot materialul. Tânărul răsuflă ușurat și, după o scurtă ezitare... formează numărul ei. Și îi zice să stea liniștită, că n-o să iasă articolul. Ea îi mulţumește și își cere scuze pentru tot ce i-a zis când a fost la ea acasă și îi cere să vină s-o vadă, îi dă o întâlnire. El cere voie să plece de la redacţie, șeful îl lasă, spune că nu arată prea bine, și asta de câteva zile. În vremea asta, ea se pregătește să iasă în oraș, cu un sacou negru, de catifea, din acelea care se purtau pe atunci, atât de superbe, bine ajustate pe talie, fără bluză pe dedesubt, și o broșă de briliante pe rever, și o pălărie albă de tul, care e ca un nor alb în spatele capului. Și părul prins în coc. Și tocmai își pune mănușile, albe ca să se asorteze cu pălăria, când își dă seama cât e de periculoasă întâlnirea asta, pentru că magnatul a intrat chiar în clipa aia în casă, drept când ea ezita dacă să se

ducă sau nu. Iar magnatul, care e un bărbat matur, la vreo cincizeci și ceva de ani, un pic gras, dar foarte prezentabil, o întreabă unde se duce. Ea îi răspunde că la cumpărături, el se oferă să o însoţească, ea îi zice că o să se plictisească, fiindcă trebuie să aleagă stofe. Magnatul face o figură de parcă s-ar fi prins de ceva, dar nu-i reproșează nimic. Ea atunci profită de asta ca să-i spună că n-are niciun drept să se strâmbe, fiindcă ea face tot ce-i cere el, că din cauza lui nu mai joacă teatru, nu mai cântă la radio, dar că deja asta-i e prea mult, să se îmbufneze că se duce la cumpărături. Magnatul îi spune atunci că pleacă și că ea să se ducă la cumpărături cât vrea, dar că dacă el află că-l înșală... n-o să se răzbune pe ea, fiindcă știe că fără ea nu poate trăi, ci o să se răzbune pe bărbatul care a încercat să se apropie de ea. Magnatul iese, iese și ea un pic mai târziu, nu știe ce să-i zică șoferului, fiindcă îi răsună în urechi cuvintele magnatului: „o să mă răzbun pe bărbatul care va încerca să se apropie de tine“. În vremea asta, tânărul o așteaptă într-un bar somptuos și se uită la ceas și-și dă seama că ea n-o să mai vină. Mai cere un whisky, dublu. Mai trece o oră, mai trec două și el e complet beat, dar maschează, se ridică și merge drept. Se duce la redacţia ziarului, se așază la birou și îi cere omului de serviciu să-i aducă o cafea dublă. Și se pune pe lucru, lucrează ca să uite de tot. A doua zi ajunge la serviciu mai devreme decât de obicei, redactorul-șef e surprins, îi mulţumește că a venit să-l ajute, fiindcă e o zi foarte grea. El se cufundă în muncă și termină din nou mai devreme tot ce are de făcut și se duce la biroul șefului să-i predea ce a scris, șeful îl felicită pentru cât e de bun materialul și îi spune că de acum e liber toată ziua. Atunci, tânărul iese să bea un pahar cu un coleg care îl invită, el la început refuză, dar celălalt insistă, ba nu, stai, chiar șeful îl invită la un pahar acolo, în biroul lui, fiindcă tânărul i-a rezolvat toată problema pe ziua aceea, adică un articol despre un caz baban de delapidare la nivel de guvern, și vrea să sărbătorească un pic. Atunci, după paharul acela, tânărul iese din redacţie abătut, băutura l-a băgat în butoiul cu melancolie, și când se dezmeticește un pic își dă seama că-i în faţa casei ei. Nu rezistă și intră, apasă pe sonerie. Servitoarea îl întreabă ce vrea. El îi cere să o cheme pe stăpâna casei, fiindcă e exact ora cinci și ea își ia ceaiul împreună cu magnatul, care tocmai i-a făcut cadou o bijuterie splendidă, un colier de smaralde, ca să-l ierte pentru scena de ieri. Ea îi dă ordin servitoarei să spună că nu-i acasă, dar el deja a intrat. Atunci, ea încearcă să salveze situaţia, și îi povestește magnatului ce și cum cu articolul acela, și îi mulţumește tânărului, și-i mai spune magnatului că ziaristul nu i-a cerut bani, chiar nu mai știe cum să descurce treaba, dar el,

tânărul, înfuriat când o vede că-l ia pe magnat de braţ, îi aruncă în faţă că îi e silă de toată povestea asta și că singura mulţumire pe care i-o cere e să-l uite pentru totdeauna. Nici ea, nici magnatul nu spun o vorbă, tânărul pleacă, dar lasă pe masă o foaie, sunt versurile pe care le-a scris pentru cântec. Magnatul o privește pe fată, ea are ochii plini de lacrimi, fiindcă e îndrăgostită de băiat și n-o mai poate ascunde, ba mai rău, n-o mai poate ascunde de ea însăși. Magnatul o privește drept în ochi și o întreabă ce simte pentru ziaristul ăla coate-goale. Ea nu poate răspunde, are un nod în gât, dar când vede că tipul e tot mai turbat, ei bine, înghite în sec și spune că ziaristul ăsta coate-goale nu înseamnă nimic pentru ea, dar că a ajuns să aibă de-a face cu el din cauza poveștii ăleia tâmpite cu ziarul. Și atunci magnatul o întreabă ce ziar e și când află că-i vorba de ziarul care face o anchetă la sânge pe marginea unor afaceri dubioase, îi cere să-i dea numele tânărului, ca să-l mituiască într-un fel sau altul. Fata însă, de groază că magnatul intenționează de fapt să se răzbune pe tânăr... nu vrea să-i spună cum îl cheamă. Magnatul îi dă atunci o palmă vârtoasă și o dă la pământ. Pleacă. Ea rămâne culcată pe un covor care pare o blană de hermină, cu părul și mai negru pe hermina albă, și lacrimile care-i joacă în ochi par stele... Și ridică privirea... și vede pe unul dintre taburetele de satin... o foaie. Se ridică și o ia în mână, o citește „Și chiar dacă ești prizonieră ... În propria-ţi singurătate... sufletul tău cândva-mi va zice... te iubesc. Flori negre... ale soartei, ne despart nemiloase, dar va veni și ziua când vei fi doar a mea, doar a mea“. Și-și duce foaia aia, care-i toată boţită, la inimă, care-i poate la fel de boţită ca foaia, la fel... sau mai mult.

— Zi mai departe.

— Tânărul, în ce-l privește, e distrus, nu se întoarce la serviciu și bate tavernele una după alta. Îl caută cei de la ziar, dar nu-l găsesc, îl caută la telefon și el răspunde, dar când aude vocea șefului pune receptorul la loc în furcă. Trec zilele, până ce vede într-un ziar de pe stradă, chiar acela unde lucrează el, că e anunţat pentru a doua zi un articol amplu despre viaţa intimă a unei mari vedete retrase din mediul artistic. Fierbe de furie. Se duce la redacţie, care-i închisă, fiindcă e noaptea târziu, paznicul de serviciu îl lasă să intre fără să bănuiască nimic, el merge la masa lui de lucru și vede că i-au fost forţate sertarele ca să-i dea altui ziarist biroul abandonat de el și acolo, bineînţeles, au găsit tot materialul. Atunci se duce la tipografie, care-i departe de redacţie, și când ajunge e deja dimineaţă și în rotative se imprimă numărul de seară. Disperat, lovește cu ciocanul în mașini, și le oprește, și tot tirajul se distruge,

pentru că cernelurile se răstoarnă și totul se face zob. O distrugere de mii și mii de pesos, milioane, un act de sabotaj. El dispare din oraș, dar îl dau afară și din sindicat și n-o să mai poată în viaţa lui să lucreze ca ziarist. Ducând-o tot dintr-o beţie în alta, ajunge pe o plajă, pe urma amintirilor: Veracruz. Într-o crâșmă nenorocită, vai de capul ei, în faţa mării, chiar lângă plajă, la instrumentul ăla care-i ca o masă făcută din scândurele lunguieţe...

— Xilofon.

— Tu, Valentín, chiar știi tot, cum faci?

— Continuă, hai, că vreau să știu ce se întâmplă.

— Ei bine, la instrumentul ăla se intonează o melodie foarte tristă. El, cu un briceag, scrie pe o masă care-i plină de scrijeleli cu inimi, nume și înjurături, scrie acolo versurile melodiei aceleia și o cântă. Sună așa: „...când o să-ţi spună dragoste și farmec... și-o să-ţi promită soarele și cerul tot, dac-o să îţi amintești de mine... să nu-mi rostești numele! Fiindcă ce vei simţi... va fi chiar dragostea adevărată... Și dac-o să te întrebe despre trecutul tău, să zici minciuni, tu să le zici că vii de undeva departe, dintr-un tărâm ciudat“, și și-o închipuie pe ea, mai bine zis o vede în fundul paharului de rachiu, și ea crește până ce apare în mărime naturală și se plimbă prin crâșma aia nenorocită și privindu-l îi cântă, răspunzând versurilor: „fiindcă nu știu ce-i suferinţa, nu înţeleg ce-i dragostea și niciodată nu am plâns...“, iar el atunci, uitându-se la ea, îi cântă, în mijlocul beţivilor de acolo care nici nu-l aud, nici nu-l văd, „..fiindcă eu, pe oriunde-oi merge, voi vorbi despre iubirea ta, un vis de aur“, și ea continuă: „...și uitând de mâhnire, n-o să spui că fiindcă te-am părăsit ești acum atât de nefericit“, iar el atunci mângâie amintirea ei transparentă, care stă așezată lângă el la masă, și continuă să cânte „...și dacă mă întreabă de trecutul meu, neapărat o să zic altă minciună, am să le zic că am ajuns pe un tărâm ciudat...“, și se uită unul la altul cu ochii scăldaţi în lacrimi, și continuă în duet foarte încet, aproape ca o șoaptă: „...fiindcă nu știu ce-i durerea, fiindcă am izbândit în dragoste, și fiindcă n-am plâns niciodată...“, și ștergându-și lacrimile, pentru că lui îi e rușine să plângă dacă-i bărbat, vede mai clar că ea e lângă el. Și apucă paharul cu disperare, ca să-l ducă la gură, și nu se vede reflectat decât pe el, cu părul vâlvoi, în fundul paharului, și atunci cu toată puterea azvârle paharul de perete și-l face ţăndări.

— De ce taci?

— ...

— Nu fi așa...

— ...

— La naiba, am zis că aici nu intră tristeţea şi n-o să intre!

— Nu mă zgâlţâi aşa!

— O să-i învingem pe cei de afară.

— M-ai speriat.

— Nu te întrista, nu te speria... Singurul lucru pe care-l vreau e să-mi ţin promisiunea. Și să te fac să uiţi de tot ce-i urât. Ţi-am făgăduit în dimineaţa asta că n-o să te gândești la nimic trist. Și am să mă ţin de cuvânt, fiindcă nu mă costă nimic. E așa de ușor să te fac să uiţi de lucrurile triste... și câtă vreme asta stă în puterea mea, cel puţin azi... n-o să te las să te gândești la lucruri triste.

Capitolul treisprezece

— Cum o fi noaptea afară?

— Cine știe, Molina? Nu-i frig și e multă umezeală. Așa că probabil e înnorat, cu nori foarte joși, poate, din aceia care reflectă lumina becurilor de pe stradă.

— Da, probabil că-i o noapte din asta.

— Iar străzile probabil că-s ude, mai ales cele pietruite, chiar dacă nu a plouat, și în depărtare un pic de ceaţă.

— Valentín... pe mine de obicei umiditatea mă neliniștește, fiindcă mă mănâncă tot corpul, dar astăzi, nu.

— Și eu mă simt bine.

— Ţi-a picat bine mâncarea?

— Da, mâncarea…

— Ce puţină a mai rămas.

— E vina mea, Molina.

— A amândurora, am mâncat mai mult ca de obicei.

— Cât a trecut de când ai primit pachetul?

— Patru zile. Și pentru mâine a mai rămas un pic de brânză, un pic de pâine, maioneză...

— Și mai e dulceaţă de portocale. Și o jumătate de budincă englezească. Și dulceaţă de lapte.

— Și asta-i tot, Valentín.

— Nu, a mai rămas ceva din fructele confiate. Bucata de dovleac, pe care ai păstrat-o pentru tine.

— Nu mă îndur s-o mănânc, o tot ţin pentru mai târziu și niciodată nu vine momentul. Dar mâine o s-o împărţim în două.

— Nu, e a ta.

— Nu, mâine va trebui să mâncăm mâncarea din închisoare și ca desert o să mâncăm dovleacul confiat.

— Vedem mâine.

— Da, nu vreau să mă gândesc la nimic acum, Valentín. Lasă-mă cu capul în nori.

— Ţi-e somn?

— Nu, dar mă simt bine, sunt liniștit... Nu, sunt mai mult decât liniștit... Dar să nu te superi dacă o să zic o prostie. Sunt fericit.

— Așa și trebuie.

— Și e frumos când cineva se simte fericit, știi, Valentín... fiindcă i se pare că e pentru totdeauna, că niciodată nu se va mai simți nefericit.

— Și eu mă simt bine, patul ăsta infect e călduț și știu că o să dorm bine.

— Eu simt o căldură în piept, Valentín, asta-i cel mai frumos lucru. Și capul limpede, nu, ce prostie, capul mi-e plin ca de un abur călduț. De fapt sunt tot plin de asta. Nu știu, poate că-i fiindcă... te simt... că parcă mă atingi.

— ...

— Te deranjează că îți vorbesc de lucruri din astea?

— Nu.

— Pentru că, așa cum ți-am zis, când ești aici, eu nu mai sunt eu, și asta-i o ușurare. Și după aceea, până ce adorm, și chiar dacă tu ești în patul tău, tot nu-s eu. E ceva ciudat... cum să-ți explic?

— Hai, spune.

— Nu mă grăbi, lasă-mă să mă concentrez.... Fiindcă, atunci când rămân singur în pat, nu mai sunt nici tu, sunt altă persoană, care nu-i nici bărbat, nici femeie, dar care se simte...

— ...în afara oricărui pericol.

— Da, exact, cum de știi?

— Fiindcă la fel simt și eu.

— Oare de ce se simte asta?

— Nu știu...

— Valentín...

— Ce?

— Vreau să-ți zic ceva... dar să nu râzi.

— Spune.

— De fiecare dată când ai venit în patul meu... după aceea... aș fi vrut să nu mă mai trezesc odată ce am adormit. Sigur că-mi pare rău pentru mama, care ar rămâne singură... dar dacă ar fi după mine, n-aș mai vrea să mă trezesc. Dar asta-i nu-i doar o chestie care-mi trece așa, prin cap, cu adevărat singurul lucru pe care-l cer e să mor.

— Înainte de asta trebuie să-mi termini de povestit filmul.

— Ei, mai e mult, în noaptea asta nu-l termin.

— Dacă zilele astea mi-ai mai fi povestit câte un pic, în noaptea asta l-am fi terminat. De ce n-ai vrut să-mi mai povestești?

— Nu știu.

— Gândește-te că poate e ultimul film pe care mi-l povestești.

— Poate din cauza asta, cine știe?

— Mai povestește-mi un pic înainte de culcare.

— Dar nu până la capăt, mai este mult.

— Până când obosești.

— Bine. Unde eram?

— Când el îi cânta ei în crâșmă și ea îi apărea în fundul unui pahar de rachiu.

— Da, cântă în duet. În vremea asta, ea... l-a părăsit pe magnat, i-a fost rușine să mai ducă viaţa aia și s-a hotărât să se întoarcă la muncă. Se prezintă la un club de noapte pe post de cântăreaţă și vine ziua când își face debutul, are mari emoţii, la noapte se va prezenta din nou în fața publicului, iar în după-amiaza aia are loc repetiţia generală. Se prezintă într-o rochie lungă, ca toate ale ei, fără bretele, ajustată pe bust, talia de viespe și după aceea fusta foarte, foarte largă, toată numai paiete negre. Dar luciul paietelor e doar ca o sclipire. Părul foarte simplu coafat, cu o cărare la mijloc și lăsat să cadă liber până la umeri. O acompaniază pianistul, pe scenă nu-i nimic altceva decât o cortină bogată, de satin alb, prinsă cu o panglică din acelaşi material, pentru că, oriunde se duce, ea vrea să simtă moliciunea lucioasă a satinului, și, lângă, o coloană grecească dintr-un material care imită marmura albă, pianul, și el alb, cu coadă, dar pianistul, îmbrăcat într-un smoking negru. Acolo, în local, toată lumea e înnebunită mutând mese, lustruind parchetul, bătând cuie, dar când apare ea, răsună primele note ale pianului, ei, și atunci toţi rămân muţi. Și ea cântă, sau nu, încep notele pianului, și, undeva departe abia se face auzită o cadență de maracas, și ei se vede că îi tremură mâinile, ochii i se umplu de tandreţe, îi întinde ţigara unui regizor tehnic care stă în culise, se așază la locul ei lângă coloană și cu o voce gravă și foarte melodioasă începe introducerea, aproape vorbită, gândindu-se la tânăr... „toţi spun că ochii care nu se văd se uită... și eu îţi spun că nu-i adevărat... din clipa aceea, cea din urmă, ce-am petrecut-o împreună, viaţa îmi pare... de o cruzime fără seamăn“, și aici orchestra invizibilă începe în forţă, iar ea își dă drumul vocii, „...tu, pe buzele tale, ai răpit acel sacru sărut... pe care-l păstram... pentru tine? Da, pentru tine... Tu, în ochii tăi, ai răpit toată lumea de fantezii, pe care le-ai găsit în ai mei, pentru

tine...“ și aici vine un intermezzo al orchestrei, și ea face câţiva paşi, și în mijlocul scenei atacă din nou, cu toată forţa, „Cum ai putut să mă laşi, când atât de mult ne iubeam?... Când în pieptul meu tu găsiseşi păstrată... atâta, atâta ardoare... Tu, chiar dacă suntem departe, sunt sigură că plângi acum ca un copil, tu plângi și cauţi fără încetare o dragoste ca aceea pe care ţi-am dat-o eu“.

— Te ascult, zi.

— Și când termină de cântat e complet cufundată în lumea ei și izbucnesc aplauzele tuturor muncitorilor care pregătesc sala pentru noapte. Și ea se duce bucuroasă în cabină, fiindcă își închipuie că el o să afle că ea s-a întors pe scenă, deci nu mai e cu magnatul. Dar o așteaptă o surpriză îngrozitoare. Magnatul a cumpărat acel club de noapte și a ordonat să fie închis chiar înainte de a-și face ea debutul. Și mai e un ordin de sechestru pe bijuteriile ei, pentru că magnatul s-a înţeles cu bijutierul să pretindă că nu le-a plătit, și tot din astea. Ea își dă seama imediat că magnatul vrea s-o împiedice să muncească și să-i facă viaţa un coşmar, firește, ca să se întoarcă la el. Dar nu se lasă doborâtă și decide cu agentul ei să se zbată să facă orice, numai să primească un contract bun. Tânărul, pe de altă parte, la Veracruz, vede că i s-au terminat banii puși deoparte și că trebuie să-și găsească de lucru. Nu mai poate fi ziarist, pentru că cei din sindicat l-au pus pe lista neagră, iar în alte slujbe, fără recomandare și cu faţa asta buhăită de la atâtea beţii, și cu aspectul lui neîngrijit, cine să-l ia? Până la urmă se angajează ca salahor la un gater și lucrează acolo câteva zile, dar îl lasă puterile, organismul lui e distrus de alcool, nu are poftă de mâncare, nu poate mânca. În pauza de prânz, unul dintre colegi insistă să mănânce ceva și el gustă puţin, dar nu poate, singurul lucru pe care-l simte e sete, sete. Și chiar în după-amiaza aceea leșină. Și trebuie internat într-un spital. În delirul febrei, el o cheamă, și atunci colegul scotocește printre hârtiile lui, căutând adresa femeii, și o sună pe numărul ei din capitală, și bineînţeles că ea nu e în apartamentul luxos, dar servitoarea, care era o femeie foarte bună, îi transmite mesajul fetei, care stă acum într-o pensiune foarte ieftină. Ea imediat pornește spre Veracruz, dar aici e scena cea mai cutremurătoare, fiindcă ea nu are bani de bilet, iar proprietarul pensiunii e un grăsan bătrân, dezgustător, și ea îi cere să-i împrumute bani, iar el zice că nu. Atunci ea se dă pe lângă el și moșul ăla greţos și gras îi zice că îi împrumută banii, dar în schimbul... puncte puncte. Și vezi că el intră în camera ei, lucru pe care fata nu i l-ar fi permis niciodată scârbavnicului. Și acum tânărul e la spital, intră doctorul, însoţit de o

călugăriţă, și se uită pe fișa unde se scrie cum evoluează bolnavul, și îi ia pulsul, și îi examinează albul ochilor, și îi zice că merge destul de bine, dar că trebuie să aibă mare grijă, nicio picătură de alcool de acum înainte, alimentaţie echilibrată și odihnă, odihnă. Și el se gândește de unde... dacă e sărac lipit, când în cadrul ușii vede o figură de necrezut, departe, în celălalt capăt al pavilionului. Ea înaintează, se uită la fiecare bolnav să vadă dacă îl găsește pe tânăr, înaintează încet și toţi pacienţii o privesc de parcă ar fi o vedenie. Ea e îmbrăcată foarte simplu, dar superbă, toată în alb, o rochie simplă, dar vaporoasă, cu părul strâns și fără nicio bijuterie. Normal, fiindcă nici nu mai are bijuterii, dar pentru băiat asta are o semnificaţie aparte, înseamnă că ea s-a rupt de viaţa plină de lux pe care i-o oferea magnatul. Când în sfârșit îl vede, nu-i vine să creadă, fiindcă el e așa de degradat, și i se umplu ochii de lacrimi, și doctorul e chiar acolo, și-i spune că-i dă drumul acasă, și el spune că n-are unde să se ducă, însă ea îi zice că ba da, că are o casă cu grădină, foarte mică, foarte modestă, dar umbrită de palmieri și mângâiată de briza mării. Și se duc împreună, ea a închiriat o căsuţă, aproape în câmp, la marginea periferiei Veracruzului. El e cam ameţit din cauza slăbiciunii, ea îi așterne patul și el îi spune că mai bine să-l așeze în hamacul din grădină, care e legat de doi dintre mulţii palmieri care înconjoară căsuţa. Și se culcă acolo, și se iau de mână, nu-și pot lua ochii unul de la altul, și el îi zice că o să se facă repede bine, pentru că-i fericit că ea e lângă el, și că o să-și găsească o slujbă bună și n-o să fie o povară pentru ea, dar ea îi spune să nu-și facă griji, că are niște bani strânși și că o să-i dea voie să-și caute de lucru doar când o să fie refăcut complet, și se privesc tăcuţi în adorare, și ajung până la ei ecourile unor cântece de pescari, o muzică de coarde foarte delicată, nu poţi să-ţi dai seama dacă de chitară sau de harpă. Și el, murmurând, pune melodia asta pe versuri, aproape mai mult vorbește decât cântă, și, pe un ritm foarte lent, ca acela pe care-l dictează instrumentele ce răsună de undeva de departe; „tu ești în mine... eu sunt în tine... de ce să plângi... de ce să suferi... Aș vrea să-i pun căluș acestei fericiri... ca să n-o afle lumea... dar strigă-n mine... dorinţa arzătoare de-a trăi... ca să iubesc... Sunt fericit... și tu la fel... tu mă iubești ...cu-atât mai mult eu te iubesc... Atât sunt de îndrăgostit, că am uitat tot ce a fost... și azi mă simt atât de fericit... căci te-am văzut... căci pentru mine-ai plâns“.

— Nu te opri.

— Trec zilele și el se simte mult mai bine, dar e îngrijorat că ea nu-l lasă să meargă, măcar ca s-o însoţească, la hotelul de lux unde cântă noapte de noapte.

Încetul cu încetul, gelozia începe să-l roadă. El o întreabă de ce nu apar articole în ziare despre apariţiile ei, că doar e o mare vedetă, și ea îi răspunde că asta-i ca să nu-i dea magnatul de urmă și că magnatul poate să pună pe cineva să-l omoare dacă-l vede la hotel, iar tânărul începe atunci să intre la bănuieli, că poate se întâlnește din nou cu magnatul. Și într-o zi se duce la hotelul ăla de superlux cu un local de noapte în interior, de talie internaţională. Și numele ei nu apare nicăieri și nimeni n-o cunoaște și n-a văzut-o niciodată, da, își amintesc de ea, era o vedetă acum câţiva ani. Atunci el, disperat, se duce să hoinărească prin cartierele din port, unde sunt crâșmele. Și nu-și poate crede ochilor când vede ce vede: la un colţ, sub un felinar, e ea, prostituată. Așa câștiga banii ca să-l întreţină! Atunci el se ascunde ca să nu-l vadă și se întoarce acasă distrus. Când ea revine în zori, el, ca niciodată, se preface că doarme. A doua zi dimineaţă se trezește devreme ca să se ducă să-și caute de lucru, dându-i ei o explicaţie oarecare. Și se întoarce pe înserate, fără să fi reușit nimic, și ea deja își făcuse griji. El se preface că totul e în regulă și, când vine momentul ca ea să iasă din nou pe stradă, chipurile ca să se ducă să cânte, el o roagă să nu plece, fiindcă noaptea e plină de primejdii, o roagă din suflet să rămână cu el, că îi e teamă că n-o s-o mai vadă niciodată. Ea îl roagă să se liniștească, îi zice că e absolut necesar să plece, pentru că trebuie plătită chiria. Iar medicul, fără ca el să știe, i-a prescris un tratament foarte scump și mâine chiar trebuie să meargă la doctor amândoi. Și pleacă... El atunci își dă seama ce povară e pentru ea, până unde trebuie să se înjosească numai ca să-l salveze pe el. Tânărul vede bărcile pescarilor care se întorc în radă la căderea nopţii, se duce să se plimbe la marginea mării, e o lună plină superbă, luna se frânge în fărâme care se reflectă în unduirea blândă a fragedei nopţi tropicale. Nu bate vântul, totul e calm, mai puţin inima tânărului. Pescarii fac un fel de cor îngânând fără voce o melodie foarte tristă, băiatul o cântă, cuvintele îi sunt dictate de propria lui deznădejde: „...lună care te frângi... peste tenebrele... singurătăţii mele... unde? Unde te duci?... Zi-mi dacă-n noapte asta îţi faci rondul... la fel ca ea, care s-a dus... cu cine? Cu cine e?... Spune-i că o iubesc, spune-i că mor... de-atâta aşteptare... să vină, să se-ntoarcă odată... fiindcă nu-s bune rondurile, nu fac bine... provoacă suferinţă... și după aceea plângi“. Iar dimineaţa, când ea se întoarce, el nu mai e, i-a lăsat un bilet în care-i spune că o iubește nebunește, dar că nu poate fi o povară pentru ea, și să nu-l caute, pentru că dacă voia Domnului va fi ca ei să fie din nou împreună... se vor găsi chiar dacă nu se vor căuta... Și ea găsește

acolo o mulţime de mucuri de ţigară, și o cutie de chibrituri uitată, o cutie din acelea care se dau în crâșmele din port, și așa își dă seama că a văzut-o...

— Și se termină aici?

— Nu, continuă, dar lăsăm finalul pe altă dată.

— Ţi-e somn.

— Nu.

— Atunci?

— Filmul ăsta mă deprimă, nu știu de ce am început să ţi-l povestesc.

— ...

— Valentín, am o presimţire rea.

— Ce?

— Că o să mă mute în altă celulă și gata, n-o să-mi dea drumul, și n-o să te mai văd.

— ...

— Eram așa de fericit... și pe măsură ce-ţi povesteam filmul ăsta iar mi s-a pus o mâzgă pe suflet.

— Faci rău că te gândești de dinainte la ce o să se întâmple, că doar cine știe ce-o să fie...

— Mi-e teamă să nu se întâmple ceva rău.

— Cum ar fi ce?

— Uite, în ce mă privește, eliberarea contează cel mai mult pentru că-i în joc sănătatea mamei. Dar mă cuprinde îngrijorarea când mă gândesc că de tine... n-o să mai aibă grijă nimeni.

— Și la tine nu te gândești?

— Nu.

— ...

— ...

— Molina, aș vrea să te întreb un lucru.

— Ce anume?

— E complicat. Mă rog... uite: tu, fizic, ești la fel de bărbat ca mine.

— Eh...

— Ba da, nu ești cu nimic mai prejos în nicio privinţă. De ce, atunci, nu te gândești să fii... să te comporţi ca un bărbat? Nu mă refer faţă de femei, dacă nu te atrag. Dar faţă de alt bărbat.

— Nu, nu mi se potrivește...

— De ce?

— Așa, pur și simplu.

— Asta eu n-o prea înțeleg... Nu toți homosexualii sunt așa.

— Așa-i, sunt de toate felurile. Dar mie, mie... nu-mi place decât așa.

— Uite, eu nu mă pricep deloc la asta, dar aș vrea să-ți explic ceva, chiar dacă, nu știu, o să mă poticnesc...

— Te ascult.

— Ce aș vrea să zic e că dacă îți place să fii femeie... să nu te simți din cauza asta mai prejos față de alții.

— ...

— Nu știu dacă mă înțelegi, tu ce părere ai?

— ...

— Vreau să zic că nu trebuie să dai ceva în schimb, favoruri, sau să-ți ceri iertare doar fiindcă îți place asta. Nu trebuie să te... aservești.

— Dar dacă un bărbat... e soțul meu, el trebuie să comande, ca să se simtă bine. Așa-i normal, fiindcă el e... bărbatul casei.

— Nu, bărbatul casei și femeia casei trebuie să fie egali. Dacă nu, e exploatare.

— Atunci nu mai are niciun farmec.

— Ce anume?

— Mă rog, asta-i o chestie foarte intimă, dar dacă tot vrei să știi... Farmecul e că atunci când un bărbat te îmbrățișează... trebuie să-ți fie și un pic de frică de el.

— Nu, asta-i ceva rău. Cine ți-a băgat în cap chestia asta? Asta e foarte rău.

— Dar eu așa simt.

— Tu nu simți asta, cei care ți-au băgat în cap gogomăniile astea au vrut să te ducă de nas. Ca să fii femeie, nu trebuie să fii... cum să zic... o martiră. Uite... dacă n-ar durea așa de tare, probabil, ți-aș cere să mi-o faci tu mie, ca să-ți dovedesc că asta, faptul că ești bărbat, nu dă niciun drept la nimic.

— Să nu mai vorbim despre asta, pentru că nu duce nicăieri.

— Dimpotrivă, vreau să vorbim.

— Dar eu nu.

— De ce nu?

— Pentru că nu și gata. Te rog eu frumos...

Capitolul paisprezece

DIRECTORUL: Da, domnișoară, faceţi-mi legătura cu șeful dumneavoastră, vă rog... Mulţumesc... Ce mai faceţi? Ce mai e nou pe la dumneavoastră? Pe aici, nu-s prea multe noutăţi. Da, chiar de asta v-am și sunat. În câteva minute mă întâlnesc din nou cu el. Nu știu dacă vă mai amintiţi că i-am dat lui Molina încă o săptămână. Ba chiar l-am făcut pe Arregui să creadă că într-una dintre zilele astea o să-l mutăm pe Molina din celulă, chipurile ca posibil beneficiar al eliberării condiţionate. Exact, a fost chiar ideea lui Molina, da. La naiba... Da, timpul presează, știu. Bineînţeles, dacă aveţi nevoie de informaţiile astea înainte de a lansa contraofensiva, vă înţeleg, normal. Da, în câteva minute mă întâlnesc cu el, dar tocmai de asta v-am sunat înainte. Adică, în caz că nu are nimic... absolut nimic de declarat, în caz că nu se înregistrează niciun progres, ce să fac cu Molina? Credeţi? Peste câte zile? Chiar mâine? De ce mâine? Ah, da, normal, nu e timp de pierdut. Da, înţeleg, azi nu, în felul ăsta Arregui are timp să se gândească la un plan. Perfect, dacă-i transmite vreun mesaj, chiar Molina o să ne conducă la grupare. Ce-i complicat e să nu-și dea seama că e supravegheat. Dar uitaţi, e ceva ciudat în privinţa lui Molina, e ceva care-mi zice, nu știu cum să explic mai bine, e ceva care-mi zice... că Molina nu joacă cinstit... că îmi ascunde ceva. Credeţi că Molina s-a dat de partea lor? Da, de teama răzbunării din partea oamenilor lui Arregui, s-ar putea și asta. Da, și Arregui s-ar putea să-l fi lucrat, cine știe prin ce metode. Și asta se poate. E greu să prevezi reacţiile unui tip ca Molina, la urma urmei e un individ amoral. Mai e o posibilitate: ca Molina să vrea să iasă de aici fără să se angajeze faţă de nimeni, nici faţă de noi, nici faţă de Arregui. Ca Molina să fie de partea lui Arregui și nimic mai mult. Da, merită să încercăm. Și mai e o posibilitate. Da, iertaţi-mă că vă întrerup... E următoarea: dacă Molina nu ne aduce nimic... adică, dacă nu ne dă nicio informaţie azi și nici mâine, înainte să iasă... și dacă nici nu ne duce la nimeni, adică la oamenii lui Arregui, odată ieșit... ei bine, tot ne mai rămâne o posibilitate. Și anume: se poate publica în ziar, sau, mă rog, se poate lansa, într-un fel sau altul, știrea că Molina, sau mai bine, un anume agent Ics a dat poliţiei informaţii despre gruparea în care acţiona Arregui, și că agentul ăsta, agentul Ics, a acţionat sub acoperire ca deţinut, în închisoarea noastră. Când oamenii lui Arregui o să afle

asta, o să-l caute pe Molina ca să-și regleze conturile, și în felul ăsta îi putem prinde. În fine, odată ce Molina iese în libertate, se deschid o grămadă de posibilităţi. Ah, mă bucur. Mulţumesc, mulţumesc. Da, vă sun de îndată ce Molina iese din birou. Perfect, așa rămâne. De acord... Vă sun imediat... Cu plăcere. Pe curând.

DIRECTORUL: Intră, Molina.
CONDAMNATUL: Bună ziua, domnule.
DIRECTORUL: Bine, subofiţer, ne poţi lăsa singuri.
SUBOFIŢERUL: La ordinele dumneavoastră, domnule director.
DIRECTORUL: Ce mai faci, Molina?
CONDAMNATUL: Bine, domnule.
DIRECTORUL: Ce mai e nou?
CONDAMNATUL: Ca de obicei, domnule.
DIRECTORUL: Ceva progrese?
CONDAMNATUL: Mă tem că nu, domnule... Eu, vă puteţi imagina, cât de mult mi-aș dori...
DIRECTORUL: Absolut nimic.
CONDAMNATUL: Nimic.
DIRECTORUL: Uite ce-i, Molina, eu aveam totul pregătit să te las liber dacă ne aduceai o informaţie. Mai mult chiar, actele pentru eliberarea condiţionată sunt gata. Nu mai lipsește decât să le semnez.
CONDAMNATUL: Domnule...
DIRECTORUL: Păcat.
CONDAMNATUL: Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă, domnule.
DIRECTORUL: Dar n-a făcut nici măcar o insinuare, nimic? Nici cea mai vagă pistă?... Fiindcă n-ar fi nevoie decât o minimă indicaţie... pentru ca noi să putem acţiona. Iar indicaţia asta ar fi de ajuns ca să-mi pun semnătura pe actele dumitale.
CONDAMNATUL: Vă daţi seama, domnule, că nu-mi doresc nimic mai mult pe lumea asta decât să ies de aici... Dar ar fi și mai rău dacă v-aș spune cine știe ce minciuni. Serios, Arregui e mut ca un pește. E un tip închis și cu o neîncredere totală, ce să zic, e imposibil, e... nu-i om.
DIRECTORUL: Uită-te în ochii mei, Molina, să vorbim ca oamenii, că doar eu și dumneata suntem fiinţe umane... Gândește-te la mama

dumitale, la bucuria pe care i-ai da-o. Și mai gândește-te că noi o să te protejăm, că n-o să ţi se întâmple nimic dacă o să te eliberezi.

CONDAMNATUL: Dacă mă eliberez, nu-mi mai pasă de absolut nimic.

DIRECTORUL: Serios, Molina, nu are de ce să-ţi fie frică de niciun fel de răzbunare din partea nimănui, noi o să te supraveghem tot timpul, o să fii total protejat.

CONDAMNATUL: Domnule director, știu asta. Și vă mulţumesc foarte mult că vă gândiţi la asta, că am nevoie de protecţie... Dar ce pot să fac? Ar fi mai rău dacă aș începe să inventez nu știu ce minciuni.

DIRECTORUL: Bine... Îmi pare rău, Molina... În cazul ăsta, eu nu pot să fac nimic pentru dumneata.

CONDAMNATUL: Atunci, nu mai rămâne nimic din toate astea?... La eliberarea condiţionată mă refer. Nu mai e nicio speranţă în sensul ăsta?

DIRECTORUL: Nu, Molina. Dacă dumneata nu ne dai nicio informaţie, eu mă văd în imposibilitatea de a te ajuta.

CONDAMNATUL: Nicio recomandare pentru bună purtare? Nimic?

DIRECTORUL: Nimic, Molina.

CONDAMNATUL: Și nici celula? O să mă lăsaţi în aceeași celulă măcar?

DIRECTORUL: De ce? Nu vrei să stai cu altfel de oameni... mai comunicativi decât Arregui? Mă gândesc că e destul de deprimant să stai cu cineva care nu vorbește.

CONDAMNATUL: Păi... nu-mi pierd nădejdea că într-o zi o să-mi spună ceva.

DIRECTORUL: Nu, eu cred că ai făcut destul ca să ne ajuţi, Molina. O să te mutăm în altă celulă.

CONDAMNATUL: Vă rog, domnule, pe tot ce aveţi mai sfânt...

DIRECTORUL: Dar ce-i, Molina?... Te-ai atașat de Arregui?

CONDAMNATUL: Domnule, câtă vreme sunt cu el, mai trag nădejde că o să-mi spună ceva... și dacă-mi spune ceva, mai pot trage nădejde că o să fiu eliberat...

DIRECTORUL: Nu știu, Molina, trebuie să mă gândesc. Dar nu cred că ar fi potrivit.

CONDAMNATUL: Domnule, vă rog, pe tot ce aveţi mai sfânt...

DIRECTORUL: Controlează-te, Molina. Și nu mai avem ce vorbi, mergi, gata.

CONDAMNATUL: Mulţumesc, domnule. Și mulţumesc anticipat pentru tot ce puteţi să faceţi pentru mine...
DIRECTORUL: Poţi pleca.
CONDAMNATUL: Mulţumesc...
DIRECTORUL: Pe curând, Molina.
SUBOFIŢERUL: M-aţi chemat, domnule?
DIRECTORUL: Da. Poţi să-l conduci pe condamnat.
SUBOFIŢERUL: Bine, domnule.
DIRECTORUL: Deși, înainte de asta, mai vreau să-i zic ceva condamnatului. Molina... mâine să-ţi pregătești bagajele ca să părăsești celula.
CONDAMNATUL: Vă rog... Nu, nu-mi luaţi ultima posibi...
DIRECTORUL: O clipită, că n-am terminat de vorbit. Mâine să ai totul pregătit ca să ieși pe eliberare condiţionată.
CONDAMNATUL: Domnule...
DIRECTORUL: Da, mâine, la prima oră.
CONDAMNATUL: Mulţumesc, domnule...
DIRECTORUL: Și mult noroc, Molina.
CONDAMNATUL: Mulţumesc, domnule. Mulţumesc...
DIRECTORUL: Pentru nimic, Molina, să-ţi meargă bine...
CONDAMNATUL: Dar vorbiţi serios?
DIRECTORUL: Bineînţeles că vorbesc serios.
CONDAMNATUL: Nu-mi vine să cred...
DIRECTORUL: Să-ţi vină... și să te comporţi cum trebuie când ieși. Că nu-i frumos să te ţii de prostii cu puștii, bine, Molina?
CONDAMNATUL: Mâine deja?
DIRECTORUL: Mâine, da, la prima oră.
CONDAMNATUL: Mulţumesc...
DIRECTORUL: Bine, hai, du-te, că am treabă.
CONDAMNATUL: Mulţumesc, domnule.
DIRECTORUL: Pentru nimic.
CONDAMNATUL: Ah, un singur lucru...
DIRECTORUL: Ce mai e?
CONDAMNATUL: Chiar dacă ies mâine... dacă am avut o vizită, de la mine de acasă, sau de la avocat....
DIRECTORUL: Spune... Sau vrei să iasă subofiţerul?

CONDAMNATUL: Nu, adică... dacă primesc o vizită, ei nu pot fi siguri că o să ies mâine...
DIRECTORUL: Ce vrei să zici? Nu înţeleg. Vorbește pe șleau, că am multă treabă.
CONDAMNATUL: Da, da, că dacă au venit, mi-au adus, cum ar veni, un pachet... Și ca să nu se prindă Arregui....
DIRECTORUL: Nu, nu mai are importanţă acum. Spune-i că nu ţi-au adus nimic, fiindcă avocatul știa că o să fii eliberat. Mâine o să mănânci deja la tine acasă, Molina.
CONDAMNATUL: Nu era pentru mine, domnule. Era pentru Arregui... ca să nu-și dea seama.
DIRECTORUL: Să nu exagerăm, Molina. Rămâne așa cum am stabilit.
CONDAMNATUL: Îmi cer scuze, domnule.
DIRECTORUL: Să fii sănătos.
CONDAMNATUL: Mulţumesc mult. Pentru tot...

— Bietul de tine, Valentín, te uiţi la mâinile mele.
— Nu mi-am dat seama. Am făcut-o fără să vreau.
— Ţi-au alunecat ochii, sărmană inimioară....
— Ce limbaj! Și? Zi mai repede!
— Nu mi-au adus niciun pachet. Să mă ierţi.
— Dar ce vină ai tu...
— Vai, Valentín...
— Ce-i?
— Vai, nu știi…
— Haide, haide, ce-i cu tot misterul ăsta?
— Nu știi…
— Haide odată, ce s-a întâmplat? Zi-i.
— Mâine plec.
— Din celulă?... Ce nasol.
— Nu, ies din pușcărie, îmi dau drumul.
— Nu…
— Ba da, mi-au dat eliberarea condiţionată.
— Dar asta-i ceva absolut formidabil...
— Nu știu...
— Dar nu-i posibil... E tot ce poate fi mai fenomenal pentru tine!

— Dar tu?... O să rămâi singur.

— Nu, nu-i cu putinţă aşa un noroc, Molinita! E fantastic, fantastic... Zi-mi că-i adevărat. Sau mă prosteşti?

— Nu, serios.

— E fantastic!

— Eşti foarte bun că te bucuri aşa de tare pentru mine.

— Da, mă bucur pentru tine, dar pentru încă ceva... E absolut fantastic!

— De ce? Ce-i aşa de fantastic?

— Molina, o să mă ajuţi cu ceva absolut fantastic şi te asigur că n-o să te expui niciunui pericol.

— Despre ce-i vorba?

— Păi, uite... În ultimele zile mi-a venit în minte un plan de acţiune extraordinar şi muream de ciudă că nu-l pot transmite oamenilor mei. Îmi tot băteam capul ce soluţie să găsesc... şi tu mi-o serveşti pe tavă.

— Nu, Valentín. Eu nu-s bun la de-alde astea, eşti nebun.

— Ascultă-mă un pic. O să fie uşor. Tu nu trebuie decât să ţii minte ce-ţi zic şi gata. Doar atât.

— Nu, eşti nebun. Pe mine mă pot urmări, sau mai ştiu eu ce, ca să vadă dacă nu-s în cârdăşie cu tine.

— Asta se poate rezolva. Poţi să aştepţi câteva zile, două săptămâni. Şi o să-ţi zic eu cum să faci ca să-ţi dai seama dacă te urmăresc sau nu.

— Nu, Valentín, eu ies pe eliberare condiţionată, dacă fac un pas greşit, m-au şi închis din nou.

— Te asigur că n-o să fie nici cel mai mic risc.

— Valentín, te rog. Nu vreau să ştiu nimic despre asta. Nici unde sunt, nici cine sunt, nimic.

— Nu ţi-ar plăcea să ies şi eu într-o bună zi?

— De aici?

— Da, să fiu liber.

— Cum să nu-mi placă...

— Atunci trebuie să mă ajuţi.

— Nu vreau nimic mai mult pe lume decât asta. Dar ascultă-mă, ţi-o zic spre binele tău... nu-mi da nicio informaţie, nu-mi spune nimic despre tovarăşii tăi. Fiindcă eu n-am stofă pentru chestii din astea şi dacă mă înhaţă, o să le zic tot ce ştiu.

— Eu sunt responsabil pentru tovarășii mei, nu tu. Dacă îţi cer ceva e pentru că știu că nu e niciun risc. Tot ce trebuie să faci e să lași să treacă niște zile și să dai un telefon dintr-o cabină publică, nu de la tine de acasă. Și să-ţi dai o întâlnire într-un punct fals.

— Cum adică într-un punct fals?

— Da, în caz că linia oamenilor mei e ascultată. De aia trebuie să dai un punct codificat, de exemplu, le zici cofetăria Rio de Oro și ei știu că-i alt loc, fiindcă prin telefon facem tot timpul așa, pricepi? Dacă zicem un loc, de fapt ne referim la altul. De exemplu, cinematograful Monumental e în realitate casa unuia dintre noi, iar hotelul Plaza e un anumit colţ din cartierul Boedo.

— Mi-e frică, Valentín.

— Când o să-ţi explic totul n-o să-ţi mai fie frică. O să vezi ce simplu e să transmiţi un mesaj.

— Dar dacă linia e ascultată, intru în belea, sau nu?

— Dacă vorbești de la un telefon public, nu, și dacă-ţi schimbi vocea, că nu-i nimic mai simplu ca asta, eu îţi arăt. Sunt o grămadă de moduri, cu o bomboană în gură, cu o scobitoare sub limbă... Serios, e floare la ureche.

— Nu, Valentín.

— Vorbim mai târziu.

— Nu!

— Cum vrei...

— ...

— Ce-i?

— ...

— Nu sta așa... Uită-te, te rog, la mine.

— ...

— Nu-ţi mai ascunde faţa în pernă, te rog din suflet.

— Valentín...

— Ce e?

— Îmi pare rău să te las singur.

— Să nu-ţi pară niciun rău. Fii bucuros că o s-o vezi pe maică-ta și-o să-i poţi purta de grijă. Asta-ţi doreai, nu-i așa?

— ...

— Haide, uită-te la mine.

— Nu mă atinge.

— Bine, în regulă, Molinita.

— ...N-o să-ţi fie dor de mine?

— Sigur că o să-mi fie dor.

— Valentín, eu am făcut un jurământ, nu știu cui, lui Dumnezeu, deși nu-s foarte credincios.

— Așa...

— Anume că eu tot ce-mi doream mai tare pe lumea asta era să ies, ca să am grijă de mama. Și că sacrificam orice pentru asta, că pe mine mă puneam pe locul enșpe, înainte de toate eu nu ceream decât să pot avea grijă de mama. Și mi s-a împlinit dorința.

— Atunci, fii bucuros. Ești foarte generos că te gândești mai întâi la altul decât la tine. Să fii mândru că ești așa.

— Dar e drept, Valentín?

— Ce anume?

— Că eu rămân mereu fără nimic... Că eu n-am nimic al meu cu adevărat în viaţa asta a mea.

— Mă rog, o ai pe mama ta, asta-i o responsabilitate și trebuie să ţi-o asumi.

— Da, e adevărat.

— Atunci?

— Ascultă-mă. Mama a avut viaţa ei, și-a trăit-o, a avut parte de soţ, de un fiu... Acum e bătrână, viaţa ei e pe sfârșite...

— Da, dar încă trăiește.

— Da, dar și eu trăiesc... Pentru mine când începe viaţa? Când o să am și eu parte de ceva, ceva al meu?

— Molinita, trebuie să te mulţumești cu ce ai. Ai avut noroc cu carul că-ţi dau drumul. Fii bucuros pentru asta. Când o să fii liber, o s-o poţi lua de la capăt.

— Eu vreau să rămân cu tine. Acum singurul lucru pe care-l vreau e să rămân cu tine.

— ...

— Te rușinezi că-ţi vorbesc de asta?

— Nu... Mă rog, ba da.

— Ba da, ce?

— Asta, că mă rușinez puţin.

— Valentín... Dacă eu transmit mesajul ăsta, crezi că o să ieși mai repede?

— Mă rog, în felul ăsta o să pui umărul la cauza noastră.

— Dar nu înseamnă că o să te lase liber imediat. Tu te referi la faptul că în felul ăsta revoluţia o să se facă mai repede.

— Da, Molinita.

— Nu că o să te lase liber din alt motiv.

— Nu, Molina.

— ...

— Nu te mai frământa, nu te mai gândi la asta. Vorbim mai încolo.

— Nu mai avem mult timp să vorbim.

— Avem toată noaptea la dispoziție.

— ...

— Și mai trebuie să-mi termini filmul, nu uita. De câteva zile n-ai mai vrut să-mi povestești nimic.

— Păi, ţi-am zis că filmul ăsta mă întristează tare mult.

— Totul te întristează.

— Ai dreptate... Totul, mai puţin un lucru.

— Nu spune prostii.

— Ba da, e groaznic, dar așa este. Totul mă întristează, că mă mută din celulă mă întristează, că mă lasă liber mă întristează. Totul, mai puţin un lucru.

— O să-ţi fie bine când o să ieși, o să vezi că o să uiţi tot ce-ai îndurat în pușcărie.

— Dar nu pot uita.

— Ei... gata cu prostiile! Nu mă mai enerva, te rog!!!

— Iartă-mă.

— ...

— Te rog, Valentín, zi-mi că mă ierţi.

— ...

— Îţi povestesc filmul, ţi-l termin dacă vrei. Și după aceea îţi promit că nu te mai bat la cap cu prostiile mele.

— ...

— Valentín...

— Ce vrei?

— N-o să transmit mesajul.

— Bine.

— Fiindcă mi-e teamă că înainte de a-mi da drumul o să mă ducă la interogatoriu ca să mă întrebe despre tine.

— Cum crezi.

— Valentín...
— Ce-i?
— Ești supărat pe mine?
— Nu.
— Vrei să-ţi termin filmul?
— Nu, fiindcă n-ai chef.
— Ba da, dacă tu vrei, îl termin de povestit.
— N-are rost, deja îmi imaginez cum se termină.
— Se termină cu bine, nu-i așa?
— Nu știu, Molina.
— Vezi că nu știi? Eu ţi-l povestesc până la sfârșit.
— Cum vrei.
— Unde rămăseserăm?
— Nu-mi amintesc.
— Ia să vedem... Cred că rămăseserăm unde el o vede și află că s-a făcut prostituată ca să-l întreţină pe el, iar ea își dă seama. Și când ea se întoarce dimineaţa acasă, nu-l mai găsește.
— Da, acolo ajunseserăm.
— Așa. În vremea asta, magnatul a tot căutat-o, fiindcă a aflat că ea a căzut în cea mai neagră mizerie și tipul se căiește pentru ce i-a făcut. Și în dimineaţa aceea apare o mașină somptuoasă în faţa căsuţei de la marginea mării. Iar la volan e șoferul magnatului, care o caută. Ea refuză să meargă cu el și la foarte scurt timp apare și magnatul în persoană. Îi zice să-l ierte, că a făcut totul din dragoste, din disperarea că o poate pierde. Ea îi povestește prin ce a trecut și plânge în hohote. Atunci, magnatul e cuprins de remușcări cumplite și îi zice că, dacă ea a fost capabilă de asemenea sacrificii, înseamnă că îl iubește pe bărbatul ăla și că o să-l iubească de-a pururi. Și îi zice: „asta-i pentru tine“, și îi dă o casetă în care-s toate bijuteriile ei, îi dă un sărut pe frunte și pleacă. Atunci ea începe să-l caute înnebunită pe băiat, pentru că din vânzarea bijuteriilor are bani berechet ca să-l ducă la tratament la cei mai buni medici și la cele mai bune sanatorii. Dar nu-l găsește nicăieri, până ce începe să cutreiere pușcăriile și spitalele. Și într-un salon de bolnavi critici îl găsește, într-un sfârșit. Organismul lui e distrus, de la alcool în primul rând, dar și de la foame și frig. Frigul pe care l-a tras dormind noaptea pe malul mării, fără o casă unde să se ducă. Când o vede, el îi zâmbește și o roagă să vină aproape ca s-o îmbrăţișeze. Ea îngenunchează lângă pat și se cuprinde. El îi zice că în noaptea de dinainte

i-a fost teamă că o să moară, fiindcă boala s-a agravat foarte mult, dar că în dimineaţa aia, cum se simţea în afara oricărui pericol, s-a gândit că de îndată ce-o să se facă bine o să se ducă să o caute, fiindcă nimic din ce i-a despărţit nu are importanţă și că într-un fel sau altul amândoi o s-o ia de la capăt. Atunci fata se uită la călugăriţa care stă la capătul patului cumva ca să-i ceară o confirmare la ce-i zice el, că o să se facă bine. Dar călugăriţa clatină din cap cu un gest insesizabil, în semn că nu. Iar el continuă să vorbească, începe să-i spună că i s-au făcut niște oferte pentru niște noi contracte, la niște ziare importante, ba că i s-a mai oferit o slujbă de corespondent în străinătate, și că împreună o să plece departe de toate și o să uite de toate suferinţele îndurate. Abia atunci fata își dă seama că el delirează de la febră, și încă rău de tot. El îi zice că a mai compus niște versuri, dar că ea trebuie să le cânte, pe melodie, și îi șoptește unul câte unul cuvintele, iar ea le repetă, și începe să răsune un fundal muzical, care vine parcă dinspre mare, pentru că el, în delirul lui, își imaginează că e cu ea pe un dig pescăresc, sub lumina aurie a asfinţitului. Și el îi zice, iar ea repetă. „...Dacă sunt trist... Îmi amintesc de tine... Dacă sunt vesel... Îmi amintesc de tine. Și dacă văd alţi ochi și alte guri sărut, dacă un alt parfum inspir... Îmi amintesc de tine“. Și de pe dig se uită în zare, fiindcă se apropie o corabie, „...Te port în mine, foarte adânc în mine... Te port în suflet, îmi amintesc de tine“, iar corabia ancorează chiar acolo, pe micul dig pescăresc, și căpitanul le face semn să urce, fiindcă în curând vor porni, ca să profite de vântul prielnic, vânt care o să-i ducă foarte departe, pe o mare calmă, iar versurile curg mai departe, „...nici n-am gândit vreodată... c-o să devii... obsesia mea însăși... c-o să-mi răpești, nu m-am gândit, chiar inima... Și de aceea, preaiubită.... Îmi amintesc de tine... de-aproape, de departe... îmi amintesc de tine... Zi și noapte, ca o melodie, te port în suflet... îmi amintesc de tine“, și el își imaginează că privesc înlănţuiţi pe puntea corabiei spre infinit, nu e decât mare și cer, pentru că soarele s-a ascuns după orizont. Iar fata îi zice că e un cântec frumos, dar el nu-i răspunde nimic, are ochii deschiși, poate că ultimul lucru pe care l-a văzut în viaţa lui a fost imaginea lor la bordul corabiei, îmbrăţișaţi pentru vecie, în drum spre fericire.

— Ce trist...

— Dar încă nu s-a terminat. Ea atunci îl îmbrăţișează și plânge disperată. Și lasă toţi banii și bijuteriile călugăriţelor de la spital, ca să se îngrijească de săraci, și merge, și merge, ca o somnambulă, și ajunge la căsuţa unde ei au trăit puţinele zile de fericire ce le-au fost date, și se duce la malul mării, și merge pe

lângă apă, soarele deja asfinţește și se aud pescarii care cântă cântecele lui, fiindcă le-au auzit și le-au învăţat, și sunt acolo perechi de tineri care privesc amurgul, și se aud cuvintele acelea pe care el i le-a cântat în momentul fericit al reîntâlnirii, cuvinte pe care acum le cântă pescarii și le ascultă perechile de îndrăgostiţi, „..tu ești în mine... eu sunt în tine... de ce să plângi... de ce să suferi... Aș vrea să-i pun căluș acestei fericiri... ca să n-o afle lumea... dar strigă-n mine... dorinţa arzătoare de-a trăi“, iar un bătrân pescar o întreabă de el, iar ea îi zice că a plecat, dar că nu contează, fiindcă va fi mereu cu ei, chiar și dacă în amintirea unui cântec, și ea continuă să meargă mai departe, privind soarele care se ascunde treptat, și se aude „..sunt fericit... și tu la fel... tu mă iubești, ...cu-atât mai mult eu te iubesc... Atât sunt de îndrăgostit, că am uitat tot ce a fost... și azi mă simt atât de fericit... căci te-am văzut... că pentru mine-ai plâns“. Și cum e aproape întuneric abia se mai distinge silueta ei, undeva departe, mergând fără ţintă, ca un suflet fără odihnă. Și deodată se vede mare, în prim-plan, faţa ei, cu ochii plini de lacrimi, dar cu un zâmbet pe buze... Și-am încălecat pe-o șa... și v-am spus... povestea așa.

— Da...

— Ce final enigmatic, nu-i așa?

— Nu, e bun, e partea cea mai reușită din film.

— Și de ce?

— Fiindcă înseamnă că, deși ea a rămas fără nimic, e fericită că măcar a avut o legătură adevărată în viaţa ei, chiar dacă legătura respectivă a luat sfârșit.

— Dar nu suferă și mai mult după ce a fost fericită și a rămas fără nimic?

— Molina, trebuie să ţii seama de un lucru foarte important. În viaţa unui om, care poate fi scurtă sau lungă, totul e provizoriu. Nimic nu durează pentru totdeauna.

— Da, dar măcar să dureze un pic.

— Trebuie să știi să accepţi lucrurile așa cum vin și să apreciezi ce-i bun din ce ţi-e dat, chiar dacă nu durează. Pentru că nimic nu durează pentru totdeauna.

— Da, ușor de zis. Dar e altfel când simţi.

— În cazul ăsta, trebuie să faci apel la raţiune și să te convingi.

— Da, dar inima are raţiuni pe care raţiunea nu le cunoaște. Iar asta a zis-o un filosof francez, unul dintre cei mai de seamă. Așa că te-am înfundat. Și chiar cred că-mi amintesc cum se numea: Pascal. Ai înghiţit gălușca!

— O să-mi fie dor de tine, Molinita...

— Măcar pentru filme.

— Măcar pentru filme...

— ...

— De fiecare dată când o să văd fructe confiate, o să-mi amintesc de tine.

— ...

— Și de fiecare când o să văd un pui la rotisor, în vitrina unei rotiserii.

— ...

— Fiindcă la un moment dat o să-mi vină rândul și mie să-mi dea drumul de aici.

— Să-ți dau adresa mea.

— Bine.

— Valentín... dacă odată s-a petrecut ceva, în ce mă privește am avut grijă să nu încep eu, fiindcă n-am vrut să-ți cer nimic dacă nu venea de la tine. Spontan, vreau să zic.

— Da.

— Bine, dar la despărțire vreau să-ți cer ceva...

— Ce?

— Ceva ce n-ai făcut niciodată, chiar dacă am făcut noi lucruri mult mai rele.

— Ce?

— Un sărut.

— Asta așa-i.

— Dar mâine, înainte să plec. Nu-ți fie frică, nu ți-l cer acum.

— Bine.

— ...

— ...

— Am o curiozitate... Ți-a fost foarte scârbă să mă săruți?

— Hm... Probabil era teama să nu te transformi în panteră, ca femeia aceea din primul film.

— Eu nu sunt femeia-panteră.

— Asta-i adevărat, nu ești femeia-panteră.

— E foarte trist să fii femeia-panteră, nimeni nu te poate săruta. Și nimic.

— Tu ești femeia-păianjen, care prinde bărbații în plasa ei.

— Ce frumos! Asta chiar îmi place.

— ...

— Valentín, tu și mama sunteţi oamenii pe care i-am iubit cel mai mult pe lume.

— ...

— Și tu o să-ţi amintești de mine?

— Am învăţat multe de la tine, Molinita...

— Ce vorbești, eu sunt un prostovan...

— Și vreau să pleci bucuros și să-ţi amintești frumos de mine, așa cum o să-mi amintesc și eu de tine.

— Și ce-ai învăţat de la mine?

— E greu de explicat. Dar m-ai făcut să mă gândesc mult, te asigur...

— Ai mereu mâinile calde, Valentín.

— Și tu mereu le ai reci.

— Îţi promit ceva, Valentín... că de fiecare dată când o să-mi amintesc de tine, o s-o fac cu bucurie, așa cum m-ai învăţat tu.

— Și mai promite-mi ceva... că o să te faci respectat, că n-o să permiţi nimănui să te trateze cum nu trebuie sau să te exploateze. Fiindcă nimeni nu are dreptul să exploateze pe nimeni. Iartă-mă că mă repet, dar ţi-am mai spus asta altădată și nu ţi-a plăcut.

— ...

— Molina, promite-mi că n-o să te lași umilit de nimeni.

— Îţi promit.

— ...

— Îţi pui cărţile la loc, așa de devreme?

— ...

— Nu aștepţi să se stingă lumina?

— ...

— Nu ţi-e frig dacă-ţi scoţi hainele?

— ...

— Ce frumos ești...

— ...

— Ah...

— Molinita...

— Ce-i?

— Nimic... Îţi fac rău?

— Nu... Vai, ba da, așa da.

— Te doare?

— Mai bine ca data trecută, lasă-mă să-mi ridic picioarele. Așa, pe umeri.
— ...
— Așa...
— Taci... taci un pic.
— Da...
— ...
— ...
— Valentín...
— Ce?
— Nimic... nimic...
— ...
— Valentín...
— ...
— Valentín...
— Ce s-a întâmplat?
— Nu, nimic, o prostie... ce voiam să-ţi zic.
— Ce?
— Nu, mai bine nu-ţi zic.
— ...
— ....
— Molina, ce-i? Voiai să-mi ceri ce mi-ai cerut azi?
— Ce?
— Sărutul.
— Nu, era altceva.
— Nu vrei să ţi-l dau acum?
— Ba da, dacă nu ţi-e greaţă.
— Nu mă face să mă supăr.
— ...
— ...
— Mulţumesc.
— Eu îţi mulţumesc.

— Valentín...
— ...
— Valentín, ai adormit?
— Ce?

— Valentín...
— Spune.
— Trebuie să-mi dai toate informaţiile... pentru tovarăşii tăi...
— Cum vrei.
— Trebuie să-mi zici tot ce trebuie să fac.
— Bine.
— Până ce învăţ totul pe de rost.
— De acord... Asta voiai să-mi spui acum câteva minute?
— Da...
— ...
— Dar mai e ceva, ceva foarte, foarte serios... Valentín, eşti sigur că n-o să mă bage la interogatoriu când ies?
— Sunt sigur.
— Atunci o să fac tot ce-mi zici.
— Nu ştii ce bucurie îmi faci.

Capitolul cincisprezece

Raport referitor la Luis Alberto Molina, condamnat cu numărul 3 018, eliberat condiţionat pe data de 9 a lunii în curs, în sarcina serviciului de supraveghere CISL, în colaborare cu serviciul de supraveghere telefonică TISL.

Ziua 9. Miercuri. Condamnatul a fost pus în libertate la ora 8:30 și a ajuns acasă la 9:05 dimineaţa, în taxi, singur. Nu a ieșit toată ziua din domiciliul său, strada Juramento 5 020, s-a uitat pe fereastră de câteva ori, privind în diferite direcţii, dar rămânând mai multe minute în șir cu privirea fixă în direcţia nord-vest. Apartamentul este situat la etajul al treilea și nu sunt clădiri înalte în faţa sa.

A telefonat la ora 10:16, a întrebat de Lalo, iar când acesta i-a răspuns, au vorbit câteva minute, tratându-se la feminin. De-a lungul conversaţiei, au fost menţionate mai multe nume, de exemplu Teresa, Ni, China, Perla, Caracola, Pepita, Carla și Tina. Numitul Lalo a insistat ca, înainte de orice, condamnatul să-i povestească despre „cuceririle“ lui în penitenciar. Condamnatul i-a răspuns că tot ce se povestește despre relaţiile sexuale în penitenciar nu sunt decât minciuni și că nu există niciun fel de „distracţie“. Și-au promis unul altuia să se întâlnească la sfârșitul săptămânii ca să meargă la film. De fiecare dată când se adresau cu un nou nume, râdeau.

La 18:22, condamnatul a sunat-o pe o doamnă pe care a numit-o mătușa Lola. A vorbit mult cu ea, evident o soră a mamei, au vorbit mai ales despre sănătatea mamei condamnatului și despre faptul că e imposibil ca aceasta să se ocupe de îngrijirea mamei, dat fiind că și ea e bolnavă.

Ziua 10. Joi. Condamnatul a ieșit pe stradă la 9:35 dimineaţa, s-a deplasat la curăţătoria situată la intersecţia dintre Pampa și Triunvirato, anume la două străzi depărtare de casă. A lăsat acolo un pachet mare cu haine. După aceea, a mers la magazinul situat la câţiva metri de acolo, luând-o pe strada Gamarra. La întoarcerea spre domiciliu, s-a oprit la un chioșc să cumpere ţigări, e vorba de chioșcul situat pe strada Ávalos, foarte aproape de Pampa. De acolo s-a întors acasă.

La ora 11:04, a primit un telefon de la niște rude pe care le-a numit unchiul Arturo și mătușa Maria Esther, care i-au urat noroc. Imediat a sunat o persoană

cu o voce tânără, numită Estela, aparent o verișoară, pentru că i-a dat receptorul mamei sale, condamnatul numind-o când Chicha, când mătușa Chicha. A fost felicitat pentru că a ieșit înainte de a-și încheia perioada de detenţie, pentru bună purtare. A fost invitat la prânz duminica următoare, a avut loc un schimb ciudat de replici, dar motivul poate fi că i se repetau expresii pe care condamnatul le spunea când era mic atunci când mai cerea de mâncare. Condamnatul, la întrebarea nu prea clară despre ce doresc la masă, a răspuns „carne de leu“. Totul pare un simplu joc de vorbe copilărești, dar se recomandă atenţie. La ora 17, în ciuda frigului de afară, condamnatul a deschis fereastra și a rămas acolo privind — la fel ca în ziua precedentă — spre nord-vest. La 18:46, a sunat același Lalo din ziua precedentă, l-a invitat la o plimbare cu mașina unei prietene, condamnatul a acceptat cu condiţia să revină acasă la ora 21, ca să ia cina împreună cu mama și cu mătușa sa. Aceasta, pe numele său Cuca, locuiește cu ei în casă și iese dimineaţa la cumpărături la brutărie și la lăptărie, iar uneori iese și după-amiaza la magazinul situat la șase străzi faţă de casă, la intersecţia dintre bulevardele Triunvirato și Roosevelt. După câteva minute, condamnatul a coborât, a așteptat în faţa porţii și într-un Fiat au apărut doi tipi, nu un bărbat și o femeie, așa cum îl anunţaseră la telefon. Unul dintre ei, în vârstă de aproximativ 40 de ani, l-a îmbrăţișat de îndată ce a coborât din mașină pe condamnat, l-a sărutat pe ambii obraji cu vădită emoţie, în timp ce al doilea nu a coborât și a rămas la volan, dând impresia că nu-l cunoaște pe condamnat, după felul în care i-a dat mâna. Individul are în jur de cincizeci de ani. Traseul parcurs: bulevardul Cabildo, luând-o pe strada Pampa, au străbătut Cabildo până la Pacifico, urmând apoi pe Santa Fe, Retiro, Leandro Alem, Plaza de Mayo, bulevardul Mayo, Congreso, Callao, Corrientes, Reconquista și diferite străzi din cartierul San Telmo, oprind din când în când, pentru puţin timp, în faţa noilor localuri cu café-concert care în ultimii ani au umplut zona. Au mai oprit în faţa magazinelor de antichităţi. Condamnatul s-a întors de mai multe ori, uitându-se în spate bănuitor, și fără îndoială a văzut că este urmărit. Din cartierul San Telmo, mașina a rulat fără oprire până la domiciliul condamnatului.

Referitor la observaţia făcută ieri de membrii TISL apropo de analizarea cu atenţie a unui posibil cod ascuns în numele feminine folosite de condamnat cu menţionatul Lalo, raportăm că tonul conversaţiilor este glumeţ și foarte dezordonat. În orice caz, se va acorda atenţia cuvenită acestui aspect.

Ziua 11. Vineri. La 11:45, telefon din partea unui individ cu o voce dogită, condamnatul l-a numit „naș“; din cauza tonului tensionat, telefonul a putut părea la un moment dat dubios, vocea părea prefăcută, dar tema conversaţiei a fost comportamentul viitor al condamnatului. „Naşul“, care părea să-i fie chiar naș, i-a recomandat să se poarte bine în lume și mai ales la serviciu, i-a amintit condamnatului că a fost închis din cauza relaţiilor cu un minor la magazinul unde lucra ca decorator de vitrine. Conversaţia s-a încheiat pe un ton rece, aproape cu jigniri de ambele părţi. După câteva minute, a sunat menţionatul Lalo; ca de obicei, s-au adresat unul altuia cu diferite nume feminine, de data asta de actriţe, se presupune, pentru că-și dădeau porecle ca Greta, Marlene, Marilyn, Merle, Gina, Hedi (?). Nu părea că e vorba de un cod, ci de o glumă obișnuită între ei, repetăm. Tonul a fost însufleţit, amicul i-a comunicat condamnatului că niște cunoștinţe intenţionează să-și deschidă niște magazine cu vitrine și nu ajunseseră la o înţelegere cu decoratorul în privinţa salariului, din cauza bugetului. I-a dat condamnatului telefonul și adresa, ca să îi sune lunea viitoare, 42-5874, respectiv Berutti 1 805.

La ora 15, condamnatul a ieșit și a mers până la Cabildo, mai bine de douăzeci de străzi, și a intrat în cinematograful General Belgrano; erau puţini oameni în sală, s-a așezat singur, nu a vorbit cu nimeni, înainte de a ieși a fost la baie, unde, date fiind dimensiunile reduse ale încăperii, nu a fost urmărit pentru a fi evitate bănuielile, și a ieșit repede. S-a întors pe jos acasă, pe o altă stradă, paralelă, și s-a oprit la diferite colţuri, uitându-se cu atenţie la clădiri și la magazine. A intrat în casă cu puţin înainte de ora 19.

La puţin timp a sunat undeva de unde i s-a răspuns „Restaurant“ și apoi un nume care a fost imposibil de înţeles din cauza vocilor și zgomotelor de la o tejghea de bar sau de restaurant. Condamnatul a cerut să vorbească cu Gabriel. Acesta a venit imediat la telefon, a manifestat o mare uimire și surpriză, dar apoi a devenit foarte afectuos. Vocea era bărbătească, posibil din cartierele sărace ale capitalei. Și-au promis să se sune din nou la aceeași oră, în cazul în care condamnatul nu putea ajunge la restaurant la ora la care intra în tură numitul Gabriel, care presupunem că e un ospătar de la respectivul local. Semnalăm anumite ambiguităţi în unele porţiuni ale conversaţiei, este fără îndoială esenţial să stabilim identitatea lui Gabriel. Imediat după aceea, condamnatul s-a dus la fereastră fără să o deschidă, cu siguranţă din cauza frigului, dar a tras perdeaua și a rămas câteva minute privind fix, nu înspre clădiri, ci deasupra lor. La fel ca dăţile trecute, și acum s-a uitat în direcţia

nord-vest, adică spre intersecţia străzilor Juramento și Bauness, adică — pentru a oferi o orientare mai precisă — spre cartierul Villa Devota, unde este situat penitenciarul.

Ziua 12. Sâmbătă. A ieșit împreună cu mama și mătușa, au luat taxiul, au ajuns la cinematograful Gran Savoy de pe bulevardul Cabildo la 15:25. Au stat pe scaune alăturate și nu au vorbit cu nimeni. Au ieșit la ora 17:40 și de data aceasta au luat autobuzul la intersecţia dintre Monroe și Cabildo. Au coborât la o stradă distanţă de domiciliu, au mers pe jos râzând. Au oprit la o patiserie și au cumpărat prăjituri. La ora 19, condamnatul a sunat la restaurant, de data asta s-a putut auzi clar numele Restaurant Mallorquin, așa-numitul Gabriel a venit la telefon, iar condamnatul i-a spus că nu poate ajunge, pentru că trebuie să rămână cu mama sa. Gabriel i-a spus că luni va avea tură de zi, dar că duminică dimineaţa restaurantul va fi închis, ca de obicei. Părea puţin supărat din cauza amânării. Așa cum reiese din celălalt raport, s-a procedat, prin intermediul serviciului CISL, la stabilirea identităţii lui Gabriel. Mâine va sosi raportul la birou, potrivit dispoziţiilor date.

Ziua 13. Duminică. Suntem în posesia raportului. Proprietarul restaurantului Mallorquin, restaurant cu specific spaniol aflat în funcţiune de aproximativ cincizeci de ani, situat în strada Salta 56, a declarat că într-adevăr Gabriel Armando Solé lucrează acolo de cinci ani ca ospătar și nu are nicio îndoială în privinţa corectitudinii persoanei în cauză. Nu i se cunosc simpatii pentru idei extremiste, nu participă la întruniri sindicale și nu are, după câte se știe, prieteni activi în politică.

Un singur telefon primit la domiciliul condamnatului, la ora 10:43. Aceeași persoană care a sunat și cu câteva zile în urmă, mătușa Chicha, a reluat și acum diversele expresii infantile, dar de data asta a rămas stabilit că îi așteaptă la ora 13 acasă la ea și a insistat să nu întârzie, fiindcă a gătit ceva ce mai întâi a numit cu un cuvânt greu de înţeles, dar care mai târziu s-a deslușit ca fiind caneloni. La ora 12:30, au ieșit condamnatul, mama și mătușa, au luat un taxi de la intersecţia bulevardului Triunvirato cu strada Pampa. Au coborât la numărul 1 998 al străzii Deán Funes, o casă cu un singur etaj, în cartierul Patricios. I-a întâmpinat o doamnă corpolentă, cu păr cărunt, cu gesturi care arătau o mare afecţiune făcute chiar acolo, la intrare. Au ieșit la 18:55, o tânără de o vârstă nedefinită i-a dus înapoi acasă într-un Fiat 600. Trebuie semnalat că șoferul taxiului s-a uitat de multe ori în spate de-a lungul traseului, observând

că e urmărit, și că de asemenea condamnatul s-a întors de mai mult ori, dar nu și doamnele. Pe drumul de întoarcere, conducătoarea Fiatului nu și-a dat seama de nimic, din câte se pare.

Ziua 14. Luni. La ora 10:05, condamnatul a sunat la numărul deja menţionat de la magazin, pus deja sub control începând de vineri, 11, și corespunzând spațiului de pe strada Berutti, necercetat încă până la această dată, pentru a nu interfera cu desfășurarea evenimentelor. Cel care a răspuns a confirmat că într-adevăr au nevoie de serviciile lui și i-a cerut să treacă luni, 21, ca să discute salariul, s-a plâns că șeful șantierului a depășit bugetul prevăzut pentru renovare și că din cauza asta nu-l vor putea plăti cum trebuie. Ulterior, condamnatul l-a sunat pe chelnerul Solé la restaurant. I-a spus că nu va putea veni în centru pentru că trebuie să rămână cu mama lui. Solé s-a arătat antipatic, n-au mai fixat o nouă întâlnire, condamnatul a promis că o să-l sune la mijlocul săptămânii. Solé aproape că poate fi declarat ca exclus ca pistă de contact, dar recomandăm supravegherea în continuare a liniei telefonice de la restaurantul Mallorquin. La ora 15, condamnatul a apărut la fereastră, privind fix spre nord-vest, ca de obicei. La 16:18, a ieșit și s-a deplasat la chioșc, a cumpărat două reviste, literele mari de tipografie ne-au ajutat să vedem că una dintre ele era revista de modă *Claudia*. La chioșcul respectiv, pe de altă parte, nu se vând reviste politice.

Ziua 20. Duminică. Telefon de la Lalo la ora 11:48, a propus o plimbare cu mașina cu Mecha Ortiz, ca în duminica precedentă. Se presupune că aceasta e porecla persoanei care conducea Fiatul la plimbarea anterioară. Și-au dat diferite nume, dar nu credem că ele reprezintă un cod. Aceste nume au fost Delia, Mirta, Silvia, Nini, Liber, Paulina etc., aproape sigur aluzii la actriţe celebre ale cinematografiei argentiniene din trecut. Condamnatul a refuzat invitaţia pe motiv că are planificat altceva, legat de mama lui. La 15:15 a venit la fereastră, de data asta deschisă, probabil pentru că era soare și aproape nu mai era frig și a rămas mult timp privind în direcţia obișnuită. La 17:04, a ieșit împreună cu mama lui, au luat autobuzul de la intersecţia străzii Pampa cu bulevardul Triunvirato, au coborât la intersecţia dintre bulevardul Mayo și Lima, au mers două străzi până la teatrul Avenida, au cumpărat bilete pentru spectacolul de zarzuelă, au traversat strada ca să se uite la vitrine până la ora la care începea spectacolul, 18:15. În acest interval, condamnatul s-a dus la baie, dar nu a vorbit cu nimeni. Au stat la stal fără să vorbească cu nimeni și au ieșit

la 20:40. La cofetăria de pe bulevardul Mayo colţ cu Santiago del Estero au servit ciocolată caldă cu gogoși, nu au vorbit cu nimeni. Au luat același autobuz la întoarcere, de la intersecţia dintre bulevardul Mayo și Bernando Irigoyen.

Ziua 21. Luni. Condamnatul a ieșit la 8:37, a luat autobuzul până pe bulevardul Cabildo, de acolo a luat altul până la intersecţia dintre Santa Fe și Callao, după care a mers pe jos cinci străzi până pe strada Berutti 1 805. A vorbit cu doi domni, s-au uitat la spaţiile dedicate vitrinelor, au servit cafea. A ieșit și a repetat traseul, cu două autobuze, până acasă. La 11:30 l-a sunat pe prietenul său Lalo la banca Galicia, unde lucrează acesta, au vorbit serios, cu siguranţă pentru că individul era la serviciu. Condamnatul nu i-a comunicat decât că a convenit să înceapă să lucreze începând de a doua zi, deși nu au stabilit salariul. Celălalt telefon al zilei a venit de la mătușa Lalo, a vorbit cu mama condamnatului, s-au bucurat de vestea obţinerii serviciului.

Ziua 22. Marţi. Condamnatul a ieșit din casă la 8:05 și a ajuns la magazin în jur de ora 9, fugind de-a lungul ultimelor două străzi. La 12:30 a ieșit să ia prânzul, la un lactobar de pe strada Juncal, între Ayacucho și Rio Bamba. Acolo se află o cabină telefonică, de unde a dat un telefon. Trebuie semnalat că a format numărul de trei ori și că de fiecare dată a închis, apoi a vorbit în jur de trei minute. Acest fapt e ciudat, întrucât la locul de muncă al condamnatului există un telefon, iar la cabina de lângă lactobar a trebuit să stea la coadă ca să poată suna. Au fost controlate imediat liniile telefonice de la domiciliul condamnatului, de la restaurantul Mallorquin și de la banca unde lucrează prietenul său, și s-a constatat că nu fusese apelată niciuna dintre ele. Condamnatul a ieșit de la serviciu la ora 19 și a ajuns acasă puţin după ora 20.

Ziua 23. Miercuri. Condamnatul a ieșit din casă la 7:45 și a ajuns la serviciu la 8:51. A vorbit de acolo cu prietenul Lalo la domiciliul acestuia, la ora 10, i-a mulţumit pentru recomandare și apoi i-a dat receptorul unuia dintre proprietari, care a vorbit cu Lalo, numindu-l mereu Soraya, iar din conversaţie a reieșit la un moment dat explicaţia poreclei, pentru că individul i-a spus „ăsta-i numele tău definitiv, pentru că ești o femeie care nu poate avea copii“, se citează textual. La rândul său, Lalo l-a numit Reina Fabiola, din același motiv. Trebuie semnalat că schimbarea constantă a numelor sugerează că nu e nimic premeditat, jocul nu ascunde un cod. La 12:30, condamnatul a ieșit, a

luat un taxi și a ajuns la sediul central al băncii de comerţ, Banco Mercantil, s-a dus la ghișeul de Economii, a retras o sumă și de acolo a luat un taxi până la strada Suipacha 157, a intrat într-un birou notarial, unde a fost imposibil să fie urmărit, din raţiuni evidente. A ieșit 18 minute mai târziu și a luat taxiul până la magazinul din strada Berutti. Acolo a despachetat un sandvici pe care și-l adusese de acasă, l-a mâncat în picioare, în timp ce măsura stofe împreună cu unul dintre proprietari. A ieșit la 19:20 și a ajuns acasă cu cele două mijloace de transport obișnuite la ora 20:15. La 21:04 a ieșit din nou, a luat un autobuz până la intersecţia dintre Federico Lacroze și Álvaro Thomas, de unde a luat altul până la bulevardul Córdoba colţ cu Medrano. De acolo a mers pe jos până la intersecţia dintre Soler și Medrano. S-a oprit la colţ, pe Medrano, acolo a așteptat în jur de o oră. Trebuie semnalat că acest loc, întrucât se află la câţiva metri de intersecţia cu altă stradă, Costa Rica, îi permite celui care vine la întâlnire o perspectivă perfectă, din patru unghiuri diferite, și deducem de aici că a fost ales de cineva care e expert în evitarea controlului din partea poliţiei. Condamnatul a așteptat fără să vorbească cu nimeni, au trecut mai multe mașini, dar nu s-a oprit niciuna. Condamnatul s-a întors acasă, aparent fără să realizeze că e supravegheat. Supoziţia Consiliului e că își aranjase o întâlnire cu cineva care și-a dat seama de acţiunea de urmărire.

Ziua 24. Joi. Conform raportului, condamnatul și-a retras de la Banco Mecantil toate economiile, lăsând suma minimă cerută ca să nu se închidă contul. Avea bani de dinainte de a fi închis. La biroul notarial José Neri Castro a lăsat un plic sigilat pe numele mamei lui, care nu conţine altceva decât banii retrași, conform celor declarate de titularul notariatului menţionat. Activităţile desfășurate de condamnat au fost minimale: a plecat dimineaţa la serviciu, a mâncat un sandvici însoţit de o cafea, ei bând mai multe cafele de-a lungul zilei, făcute chiar acolo, la magazin. S-a întors direct acasă, la 20:10. Mai menţionăm că, la ordinul primit de la organele superioare, s-a hotărât să nu fie răspândită prin intermediul presei știrea despre pretinsele mărturisiri făcute de Arregui lui Molina și despre calitatea acestuia de agent al serviciului de inteligenţă. Hotărârea a fost luată pentru că se consideră posibilă și chiar iminentă contactarea de către condamnat a tovarășilor lui Arregui.

Ziua 25. Vineri. Condamnatul a ajuns la serviciu dimineaţa, a ieșit la 12:30 și s-a dus să ia prânzul singur la câteva străzi de magazin, la pizzeria de pe Las Heras 2 476. Înainte de asta, a vorbit de la telefonul public, repetând cele trei

apeluri fără așteptarea răspunsului, la fel ca data trecută. A vorbit câteva minute. A mâncat singur, sau mai bine zis abia a gustat din mâncare, pe care a lăsat-o aproape neatinsă în farfurie. S-a întors la serviciu. A ieșit la 18:40, a luat un autobuz din Callao până la Congreso, de unde a luat metroul până la staţia José Maria Moreno. A mers pe jos până la intersecţia dintre Riglos și Formosa. Acolo, a așteptat treizeci de minute, intervalul care a fost stabilit prin ordin de la Direcţie pentru a-l aresta în caz că nu va veni nimeni la întâlnire și pentru a proceda la anchetarea lui. Cei doi agenţi ai CISL, puși deja în legătură cu patrula, au procedat la arestare. Condamnatul a cerut să i se arate ordinul. În acest moment au fost trase focuri dintr-o mașină în mers, căzând rănit agentul Joaquin Perrone, de la CISL, și condamnatul. Patrula care a sosit câteva minute mai târziu nu a reușit să dea de urma vehiculului extremiștilor. Dintre cei doi răniţi, Molina a murit înainte ca patrula să-i poată oferi primul ajutor. Agentul Perrone a suferit o rană la o coapsă și o contuzie serioasă de la căzătură. Din desfășurarea evenimentelor, impresia lui Vásquez și a membrilor patrulei este că extremiștii au preferat să-l elimine pe Molina ca să evite posibilitatea unor mărturisiri. În plus, anterioarele acţiuni ale condamnatului în ceea ce privește contul său bancar indică faptul că acestuia îi era teamă că i se poate întâmpla ceva. Mai mult, dacă era conștient că este supravegheat, planul său, în eventualitatea surprinderii sale într-o postură compromiţătoare de către forţele CISL, consta probabil într-una dintre aceste două posibilităţi: ori credea că poate să fugă împreună cu extremiștii, ori era dispus să fie eliminat de aceștia.

Prezentul raport a fost redactat în original și trei copii, pentru repartizarea lor la organele autorizate.

Capitolul șaisprezece

— Care rană te doare cel mai tare?

— Au... au... au....

— Nu vorbi, Arregui... dacă te doare așa de rău.

— A... ai... aici...

— Ai arsuri de gradul trei, ce bestii!

— A... au, nu... vă rog....

— Și câte zile te-au ţinut fără mâncare?

— T... tr... trei....

— Ce bestii...

— ...

— Ascultă-mă... nu spune nimic, promite-mi....

— ...

— Mișcă-ţi capul pentru da sau nu. Ce ţi-au făcut e o barbarie și o să suferi rău vreo câteva zile... Ascultă-mă, profit că nu e nimeni la cabinetul de prim ajutor și îţi dau morfină, așa o să te poți odihni. Dacă vrei, îţi miști capul. Dar dumneata să nu zici nimănui nimic, fiindcă mă dau afară.

— ...

— Așa, într-un minut o să treacă.

— ...

— Așa, o pișcătură și gata, o să te liniștești.

— ...

— Numără până la patruzeci.

— *unu, doi, trei, patru, cinci, șase, șapte, opt, nouă, zece, unșpe, doișpe, treișpe, paișpe, cinșpe*

— Ce lovituri ţi-au dat, nu-ţi vine să crezi. Iar arsura în zona inghinală... O să dureze câteva săptămâni până se cicatrizează. Dar dumneata să nu zici asta la nimeni, fiindcă am dat de belea. Și mâine o să te doară mai puţin.

— *douășnouă, treizeci, treizeci și unu, treizeci și doi, treizeci și... trei, treizeci și... ce număr urmează?, nu se mai aud pași, oare chiar nu mai sunt urmărit?, e așa de întuneric că dacă n-ai fi dumneata, care știi drumul și mergi înainte, nici n-aș putea înainta, de teamă să nu cad în vreun puț, și cum e posibil să fi străbătut atâta drum dacă-s frânt și nici n-am mâncat nimic?, și dacă mai și adorm*

câteodată?, cum e posibil să merg și să nu cad?, „nu-ți fie frică, Valentín, asistentul e om de treabă și o să aibă grijă de tine“, Marta... unde ești?, când ai ajuns?, eu nu pot deschide ochii fiindcă am adormit, dar, te rog, apropie-te de mine, Marta... vorbește-mi mai departe, n-ai putea să mă atingi?, „nu-ți fie frică, te ascult, dar cu o singură condiție, Valentín“, care?, „să nu-mi ascunzi nimic din ce gândești, pentru că altfel, chiar dacă o să vreau să te ascult, n-o să pot“, nu ne ascultă nimeni?, „nimeni“, Marta, am dus-o foarte rău... „vreau să știu cum o duci acum“, dar nu ascultă nimeni, sigur nu-i cineva care așteaptă să-mi torn tovarășii?, „nu“, Marta, iubita mea, te aud vorbindu-mi înăuntrul meu, „pentru că sunt înăuntrul tău“, cu adevărat, și așa o să fie mereu?, „nu, doar atâta vreme cât eu n-o să am secrete față de tine și nici tu față de mine“, atunci îți spun totul, pentru că asistentul ăsta așa de bun mă duce printr-un tunel foarte lung, până la o ieșire, „e foarte întunecat?“, da, el mi-a zis că la capăt se vede o lumină, foarte departe, dar nu știu dacă-i adevărat, fiindcă dorm și pentru că, oricât mă chinui, nu pot deschide ochii, „la ce te gândești în momentul ăsta?“, am pleoapele așa de grele că mi-e cu neputință să mi le ridic, mi-e așa de somn, „eu aud cum curge apa, tu nu?“, apa care curge printre pietre e mereu curată și, dacă aș putea să-mi ridic mâna până unde curge apa, mi-aș umezi degetele și apoi pleoapele ca să mi le pot dezlipi, dar mi-e frică, Marta, „ți-e frică să te deștepți și să te trezești în celulă“, atunci nu-i adevărat că mă ajută cineva să scap de aici?, nu-mi amintesc, dar căldura asta plăcută pe care încep să o simt pe mâini și pe față parcă ar veni de la soare, „poate se luminează de ziuă“, nu știu dacă apa e curată, să îndrăznesc oare să iau o gură?, „dacă mergi pe direcția apei ajungi la locul unde se varsă“, e adevărat, dar mi se pare că văd un deșert, nu sunt copaci, nici case, nu-i nimic altceva decât dune și iar dune cât vezi cu ochii, „în loc de deșert n-o fi marea?“, ba da, e marea, și e o bucată de plajă foarte fierbinte, trebuie să fug ca să nu mă ard pe tălpi, „și ce mai vezi?“, nici înspre coastă, nici în larg nu se vede corabia pictată pe carton, „și ce se aude?“, nimic, nu se aud maracase, doar zgomotul valurilor și atât, câteodată vin valuri mai mari care se sparg cu putere și ajung până aproape de locul unde încep palmierii, Marta... mi se pare că a căzut o floare în nisip, „o orhidee sălbatică?“, dacă valurile ajung până la ea o s-o ducă în mare, și cum e posibil să o ia vântul chiar când era cât pe ce să o prind?, și o duce în larg, și nu contează că dispare sub apă, fiindcă știu să înot și mă scufund, dar chiar în locul unde sunt sigur că a căzut floarea... ce se vede acum e o femeie, o băștinașă, aș putea s-o prind dacă ea n-ar înota așa de repede, n-o pot ajunge, Marta, și-i imposibil să strig sub apă și să-i zic să nu-i fie frică, „sub apă se aude ce gândești“,

se uită la mine fără frică, și-a legat la piept o cămașă bărbătească, dar eu sunt așa de obosit, nu mai am aer în plămâni după ce am înotat sub apă, dar, Marta, băștinașa mă ia de mână și mă scoate la suprafaţă, își aduce un deget la buze în semn să nu spun nimic, nodurile ude sunt așa de strânse că nu și le poate desface fără ajutorul meu și, cât timp eu le desfac, ea se uită în altă parte... eu nu-mi aminteam că eram gol și că ni se ating trupurile, femeia de pe insulă cu faţa roșie de rușine mă ia în braţe, mâna mea e caldă, și o atinge, și o șterge, îi ating faţa, părul până la brâu, fesele, buricul, sânii, umerii, spatele, burta, picioarele până jos, din nou burta, „pot să-ţi cer să te gândești că ea sunt eu?“, da, „dar ei să nu-i zici nimic, nu-i fă niciun reproș, las-o să creadă că sunt eu, chiar dacă o să fac greșeli“, cu un deget la buze nativa îmi face semn să nu spun nimic, dar ţie, Marta, îţi spun totul, fiindcă simt la fel cum simţeam când eram cu tine, pentru că ești cu mine, și că în curând îmi ţâșnește un șuvoi alb și călduţ de dinăuntru, o s-o inund, ah, Marta, ce fericire, eu îţi povestesc totul și așa n-o să pleci, o să fii cu mine în fiecare clipă, mai ales acum, în clipa asta, să nu cumva să pleci chiar în momentul ăsta!, cel mai frumos dintre toate, gata, da, nu te mișca, e mai bine fără cuvinte, așa, așa, și după, un pic mai târziu, îţi mai zic că băștinașa închide ochii fiindcă îi e somn, vrea să se odihnească, și dacă închid și eu ochii cine știe când o să-i mai deschid, pleoapele îmi sunt atât de grele, dacă vine noaptea n-o să-mi dau seama, fiindcă sunt cu ochii închiși, „și nu ţi-e frig?, e noapte și dormi dezvelit, aerul mării e rece, nu ţi-a fost deloc frig noaptea?, trebuie să-mi spui“, nu, nu mi-a fost frig, spatele îmi atinge cearșaful ăsta atât de neted și de călduţ pe care am dormit toate nopţile de când am ajuns pe insulă, și nu știu cum să-ţi explic, dragostea mea, dar cearșaful mi se pare... că-i de fapt o piele catifelată și călduţă, de femeie, și în locul ăsta nu se mai vede nimic în afară de pielea de care îţi spun și care se întinde până unde văd cu ochii, nu se mai vede altceva decât pielea de femeie întinsă, sunt ca o boabă de porumb în palma ei, ea e întinsă pe mare și își ridică mâna și de aici, de sus, pot vedea că insula e o femeie, „băștinașa?“, faţa nu reușesc să i-o văd, e departe, „și marea?“, ca întotdeauna, înot sub apă și nu se vede fundul de cât e de adâncă, dar sub apă mama mea aude tot ce gândesc și tot ce vorbim, vrei să-ţi zic ce mă întreabă?, „da“, păi... mă întreabă dacă-i adevărat ce s-a scris în ziare, că a murit tovarășul meu de celulă, într-un schimb de focuri, și dacă a fost vina mea, și dacă nu mi-e rușine că i-am adus atâta ghinion, „ce i-ai răspuns?“, că a fost vina mea, că sunt foarte trist, dar că nu trebuie să fim triști pentru că singurul care știe e el, dacă era trist sau fericit că moare așa, sacrificându-se pentru o cauză dreaptă, asta doar el putea s-o fi știut, și bine ar fi, Marta, chiar

i-o doresc din tot sufletul, bine ar fi să fi murit fericit, „pentru o cauză dreaptă?... hm... eu cred că s-a lăsat ucis fiindcă așa murea eroina dintr-un film, nici gând pentru o cauză dreaptă“, asta n-o poate ști decât el, ba chiar e posibil ca nici el să n-o știe, dar eu în celulă nu mai pot adormi fiindcă el m-a obișnuit așa, să nu pot adormi dacă nu-mi povestește filme, ca un cântec de leagăn, și dacă vreodată o să ies din închisoare, n-o să-l pot suna să-l invit la o cină, el care m-a invitat de atâtea ori, „și în momentul ăsta ce ți-ar plăcea cel mai mult să mănânci?“, înot cu capul afară din apă fiindcă așa nu pierd din ochi coasta insulei, și sunt foarte obosit când ajung la nisip, nu mă mai arde pentru că soarele nu mai e așa de puternic și înainte să cadă noaptea trebuie să caut ceva fructe în pădure, nu știi cât de frumoasă e amestecătura asta de palmieri, de liane, noaptea totul e ca de argint, fiindcă filmul e alb-negru, „și muzica din fundal?“, maracase foarte suave și tobe, „nu e cumva un semnal de pericol?“, nu, e o muzică ce anunță, când se aprinde un reflector foarte puternic, apariția unei femei foarte ciudate, cu o rochie lungă, strălucitoare, „din lamé argintiu, care îi încadrează ca o teacă figura?“, da, „și fața?“, are o mască, și ea argintie, dar... săraca... nu se poate mișca, e prinsă acolo, în desișul cel mai întunecat al pădurii, e prinsă într-o pânză de păianjen, sau nu, pânza de păianjen crește chiar din corpul ei, din talie și din coapse îi ies firele, e parte din corpul ei, niște fire pline de păr, ca niște frânghii, care îmi fac greață, dar poate dacă le mângâi sunt, cine știe, mai plăcute la atingere decât orice, dar mi-e nu știu cum să le ating, „nu spune nimic?“, nu, plânge, sau nu, zâmbește, dar o lacrimă îi curge pe mască, „o lacrimă care strălucește ca un diamant?“, da, și eu o întreb de ce plânge și într-un prim-plan care cuprinde tot ecranul ea îmi răspunde că exact asta nu știe, pentru că e un final enigmatic, și eu îi răspund că e bine așa, că e partea cea mai bună din film, pentru că înseamnă că... și în momentul ăsta ea nu m-a lăsat să continui, mi-a zis că eu vreau să găsesc o explicație pentru toate și că de fapt eu vorbeam despre foame, chiar dacă nu îndrăzneam să recunosc, și mă privea, dar din ce în ce mai tristă, și îi căzeau alte lacrimi, „alte diamante“, și eu nu știam ce să fac ca să-i curm tristețea, „știu ce ai făcut, și nu sunt geloasă, pentru că n-o s-o mai vezi niciodată în viața ta“, dar ea era foarte tristă, nu înțelegi?, „dar ți-a plăcut, și asta n-ar trebui să ți-o iert“, dar n-o s-o mai văd niciodată în viața mea, „și-i adevărat că ți-e foarte foame?“, da, e adevărat, iar femeia-păianjen mi-a arătat cu degetul un drum prin pădure, și acum nu știu cu ce să încep când văd toate lucrurile pe care le-am găsit, „sunt foarte gustoase?“, da, un copan de pui la rotisor, niște biscuiți cu bucăți mari de brânză de vacă, felii rulate de șuncă fiartă și o bucată așa de bună de fruct confiat, de dovleac, și la sfârșit cu o lingură

mănânc câtă dulceaţă de lapte vreau, fără teamă că o să sfârşească, fiindcă e multă, și mi se face așa de somn, Marta, nu poţi să-ţi închipui cât vreau să dorm după ce am mâncat tot ce-am găsit datorită femeii-păianjen, și după ce mai mănânc încă o lingură de dulceaţă de lapte, și după ce dorm… „deja vrei să te trezești?“, nu, mult, mult mai târziu, pentru că de la mâncarea asta așa de bună mi s-a făcut un somn greu și o să vorbesc mai departe cu tine în somn, crezi că se poate?, „da, ăsta-i un vis și stăm de vorbă, așa că și după aceea, nu-ţi fie frică, nu cred că o să ne mai poată despărţi nimeni, pentru că ne-am dat seama de ce era cel mai greu“, ce era cel mai greu să ne dăm seama?, „că mă aflu în mintea ta și în felul ăsta o să te însoţesc mereu, nu vei fi niciodată singur“, bineînţeles, asta nu trebuie să uit niciodată, dacă amândoi gândim la fel vom fi împreună oricum, chiar dacă nu te pot vedea, „asta e“, atunci, când o să mă trezesc pe insulă, o să vii cu mine, „nu vrei să rămâi pentru totdeauna într-un loc așa de frumos?“, nu, e bine așa, ajunge atâta odihnă, după ce mănânc tot și după ce dorm o să am iarăși forţă, fiindcă mă așteaptă tovarășii mei să începem din nou lupta dintotdeauna, „ăsta-i singurul lucru pe care nu vreau să-l știu, numele tovarășilor tăi“. Marta, cât de mult te iubesc!, ăsta era singurul lucru pe care nu puteam să ţi-l zic, și mi-era teamă că o să mă întrebi și în felul ăsta aveam să te pierd pentru totdeauna, „nu, Valentín, dragul meu, asta n-o să se întâmple, pentru că visul acesta e scurt, dar e fericit“.